hikmet çetinkaya

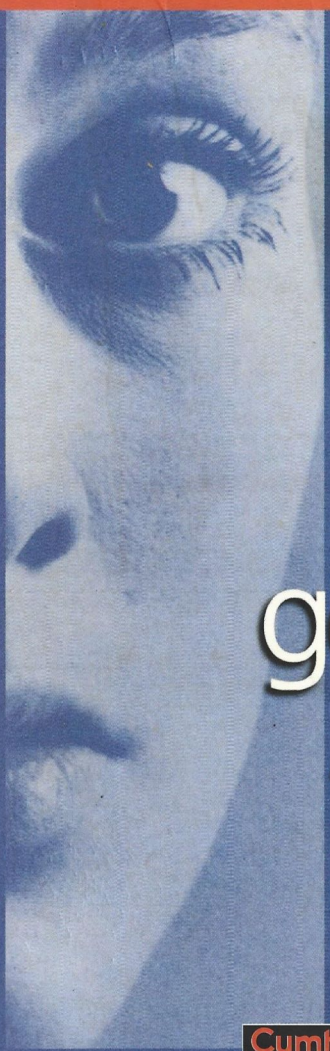

gözlerin *poyraz*

Cumhuriyet
kitapları

HİKMET ÇETİNKAYA

GÖZLERİN POYRAZ

Gözlerin Poyraz
Yayın Hakları
Çağ Pazarlama A.Ş.
Ekim 1999
Yazan:
Hikmet Çetinkaya
Genel Yayın Yönetmeni:
Üstün Akmen
Yayın Kurulu:
Alpay Kabacalı
Ataol Behramoğlu
Yayın Koordinatörü:
Naci Özdağlı
Kapak Tasarımı:
Sinâ Çınar
Dizgi ve Sayfa Düzeni:
Serpil Ünay
Düzelti:
Erkan Ünlücan
Satış ve Pazarlama:
Derya Ayyıldız
Baskı:
Çınar Ofset
Matbaacılık, Cilt, Ambalaj, San. ve Tic. Ltd. Şti.
Yayımlayan ve Dağıtan:

Çağ Pazarlama, Gazete, Dergi, Kitap Basın ve Yayın A.Ş.
Türkocağı Cad. 39/41(34334) Cağaloğlu-İstanbul
Tel:514 01 96

HİKMET ÇETİNKAYA

GÖZLERİN POYRAZ

Cumhuriyet
kitapları

Gözlerin Poyraz...

Ağaçlar çiçeğe vurmuştu, mavinin içindeki coşku sabahın ilk ışıklarıyla perdelerin üzerinde geziniyor gibiydi...

Adalar denizinde soluk soluğa koşan sevginin güvercinliğinde buluşan sevdaydı, Odisseus Elitis'in hüznü bir İyonya çığlığında gençlik düşlerine dönüşmüştü...

O beyaz avlular, çayırda çıplak dolaşan kızlar esmerleşen tenleriyle saçlarını rüzgâra bırakırdı...

Evler beyaz badanalıydı...

Sokaklar kışın tarçın, yazın fesleğen kokardı...

Çılgın nar ağacı kaçamak aşklarla gri bir aydınlığın içine düşerdi...

Erkek kadının burnunu okşarken şiir okur, sonra gözlerini yumardı...

Kelebekler havalanırdı yüreklerde...

Nikos Gatsos ya da Yannis Ritsos, her şafak vakti Aleksandros Matsas'a uğrardı...

Dalgalar susardı, güneş İyonya denizinin üzerinden batardı...

Aşk tanrısı kıskanırdı sevişmeleri; Argosluların en yiğitlerinden Menelaos, Paris'in üzerine yürürken Helene çıkıp gelirdi...

Anlatılanların hepsi masaldı...

Önce gözleri birleşirdi âşıkların, elleri, kolları, bedenleri turuncu bir aydınlıkta kaybolurdu...

Düşler pazarında dolaşan masalcı baba iri siyah gözlü kadına yaklaşır ve sorardı:

"Mutlu musun?"

Kadın titremeye başlardı yatakta...

Bir sesle irkilirdi kadın ve erkek:

"O çılgın nar ağacı mı dünyanın bulutlu gökleriyle savaşan?"

Ses odanın içine yayılırdı...

Bir suskunluk sarardı ikisini birden...

Düşledikleri en güzel kent gülümserdi onlara; zaman yalnızlığın ışıdığı yerde uzanırdı yüreklerine...

İşte o saatlerde ben çılgın nar ağacına bakar, sıcak yüzlü yaşamın ılık saatlerini beklerdim...

Hiç aldırış etmezdim kurşuni bir küheylanın öfkesine...

Sevginin kaynağında derin uykulardan uyanmayan kadınlara, erkeklere imrenirdim...

Bir Akdeniz akşamını yaşıyorum şu saatlerde...

Ne azgın dalgalar umrumda, ne de kuşların özgür kanatlarındaki şarkılar...

Birden geçmişin büyüsü yayıldı odaya...

Artık gözleri poyrazlarda açılmayacaktı...

★★★

İyonya denizine bakıp soluklanıyorum; eh biraz da hüzünleniyorum...

Nisan yağmurları mahvediyor beni...

Siyahlar sana yakışıyor, kısacık saçların herkesi kıskandırıyor...

Gözlerin poyraz, gözlerin ışıldak!..

Perulu şair Cesar Moro'yu tanıyor musun?

Diyor ki:

"Saçının görkemli dumanıyla geliyorsun gecede..."

Biliyor musun; yaşam ortada; yağmur kokusu ortada, seni yaratıyor yağmur...

Kapımı çalıyorsun...

Ağaç

Kent, yelken açtığın deniz
Adımlarınla başlıyor gece
Alnına uzanıyor
Bir büyü gibi ışıldıyorsun...
Ben tam o sırada gözlerimi kapatıyorum, çünkü 'kapat' diyorsun...
Avuçlarım ıslak, saçlarım darmadağın...
Çığlık çığlığa koşuşturmaya başlarken bak ne diyorum:
"Irmağa benzeyen bir sokakta
Geldin ve gittin bir an içinde
Yaşamını aramaya başlıyorsun
Ölümünü hazırlıyorsun
Beklenen ölümü
Seni göndermenin yarattığı ölümü
Sessizlikleri bekleyişi
Geldiğin anda yaşanacak günü
Gölgelerle sarıyorsun beni
Beni ışıtıyorsun
Bulunduğun o fosforlu denizde boğuyorsun beni"

★★★

Çılgın nar ağacını, o kaçamak aşkları anımsıyor musun?
Tarihin okunabileceği yerde, silinmez izler bırakan ayaklarında evrenin geleceğini belirlemek çok zor olacak, biliyorum...
Yeryüzü gecesine bir mektup bırakıyorum, belki okursun diye...
Adalar denizinde soluk soluğayım...
Gözlerin poyraz, gözlerin ışıldak...
Yirmi dört saat geçmedi henüz, ama ben seni özlüyorum...
Seni seviyorum!..
Bir İyonya sabahında bekle, sana geliyorum...
Bekle!..
Sana zincirlenmiş o dilsiz gecenin bitiminde seni kucaklıyorum!..

27/04/98

Kaçış...

Kadınlar, erkekler, çocuklar...

Kimileri sağ elini kaldırıp zafer işareti yapıyorlar...

Öykü hep aynı...

Nilgün Cerrahoğlu, onların bilinen öykülerini şöyle anlatıyor:

"Bahriye ve Cemal Zaho'dan geliyorlar. Yaklaşık bir ay önce yola çıkmışlar yanlarında 10 çocukla birlikte. Çocukların en büyüğü 13 yaşında. 'Gülnaze' adı. En küçükleri 'Delbri' ise 2.5 yaşında. Onun da adı Kürtçede 'yaralı gönül' demekmiş.

Cemal ve ailesi Türk sınırından girer girmez gözaltına alınmışlar ve altı gün hapis yatmışlar. Ama serbest kalır kalmaz da İstanbul'a doğru yola koyulmuşlar. Kâh yürümüşler, kâh otostop yapmışlar. İstanbul'da 24 gün bir odanın içinde bu kez de gönüllü olmak üzere yine hapis kalmışlar. Yalnız ekmek, su ve yoğurtla karın doyurmuşlar."

Onlar yıllardır Ege kıyılarından Sisam'a, Sakız'a kaçmak istiyorlardı...

Kuşadası ve Çeşme açıklarından bindikleri küçük balıkçı tekneleri azgın dalgalara yenik düşüyordu...

Bir yaz günü Kuşadası'nda karaya vuran cesetlerini gördük, bir süre sonra aynı acıyı Çeşme'de yaşadık...

Bu kez yeni bir yol bulmuşlardı. Küçük balıkçı tekneleri yerine

şilepler taşıyordu onları. Örgütlü güç adam başı 3 bin 500 dolar alıyordu.

Şileplere 'balık istifi' doldurulanlar Ege adaları yerine İtalya'ya götürülüyordu...

★★★

1997'nin son günü Ararat adlı şilepten 825, 1998'in ilk günü ise Comet adlı şilepten 400 sığınmacı İtalya'ya girdi...

Toplam 1200 sığınmacı İtalyan hükümetinin koruması altında.

Göçmenler kilise vakıflarının barınaklarında kalıyorlar...

Adam başı 3 bin 500 dolar ödeyerek İtalya'ya giren sığınmacılardan 'insan simsarları'nın cebine giren ise 4 milyon 200 dolar (840 milyar) dır...

Acaba bu kaçışı kim yönetiyor?

Bu soruya yanıt vermeden önce sığınmacılar hangi ülkelerden bakalım: Büyük bölümü Kuzey Iraklı ve Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı Kürt kökenli yurttaşlarımızdır. Geriye kalanlar Bangladeş, Pakistan ve Cezayirlidir...

Türkiye'den insan kaçırma uluslararası suç şebekelerinin işidir ve arkasında PKK'nin olduğu bilinmektedir. Güneydoğu'da silahlı gücü gittikçe eriyen PKK, eroin kaçakçılığı yerine 'insan simsarlığı'nı seçmiştir.

Bu yol eroin kaçakçılığı kadar riskli olmadığı için de bir taşla iki kuş vurmaktadır...

İtalyanların 'Kürtlere' karşı takındıkları tavır sizce ilginç değil mi?

Bakın İtalyan yetkililer ne diyor:

"Kürtlerin ülkesi yok. Onlar yaşadıkları her yerde zulüm ve baskı altında. Dolayısıyla hakları korunmalıdır."

Ben bu açıklamaları okudukça 1930'lu yılları anımsıyor; 'Türkiye üzerine oynanan oyunların' 2 bine 2 kala Avrupa ülkelerinin 'insan hakları' konusunda anlaşılmaz tutumları karşısında hiç şaşırmıyorum...

Türkiye'nin sınırları Lozan'la çizilmedi mi?

İtalya'ya sığınan 1200 göçmenin yaklaşık 800'ü Kürt kökenli Türkiye Cumhuriyeti yurttaşıdır...

Onlar ellerini kollarını sallayarak şilebe binip kaçak olarak İtalya'ya gittiğine göre, yarın işsiz Karadenizli yurttaşlar aynı yola başvurup şu gerekçeyi kullansalar ne diyeceklerdir:

"Biz Pontusluyuz ve ülkemiz olmadığı için, baskı ve zulüm gördüğümüz için sığınma hakkı istiyoruz."

★★★

Türkiye Cumhuriyeti devleti bu olup bitenler karşısında ne yapacaktır?

Türkiye'nin sorunu insan hakları ihlalleri ve demokrasinin tüm kurumlarında kurallarıyla işleyememesinden kaynaklanmakta, uluslararası örgütlü suç şebekeleri de PKK dahil bundan yararlanmaktadır...

Bu sorunun ivedi çözülmesi gerekmektedir...

Türkiye üniter bir devlettir. Türkler, Kürtler, Lazlar, Çerkezler, Arnavutlar vb. yüzyıllardır bu topraklarda tüm kışkırtmalara karşı barış içinde yaşamaktadırlar...

İç ve dış güçler son 15 yıl içinde önce Türk ve Kürt Sünnileri böldüler, ardından da Türk ve Kürt Alevileri...

Güneydoğu'daki kan gölünden çıkar umanlar bu güçlere hizmet ettiler...

Sizlere Tunceli'den bir ev yakma öyküsü anlatmak istiyorum...

Süleyman Er, İbrahim Er, Şükrü Kıt, Müslüm Er, Hıdır Er, Lillo Er; Hozat Kaymakamlığı'na, Cumhuriyet Savcılığı'na, Cumhurbaşkanlığı'na, Başbakanlığa ve Genel Kurmay Başkanlığı'na yakılan evleriyle ilgili bir dilekçe verdiler...

Onlar, evlerinin yakıldığının saptanmasını ve zararlarının karşılanmasını istiyorlardı...

Evleri 2 Aralık 1997 günü yakılmıştı...

Diyorlardı ki:

"Bu saptamayı ve zararların karşılanmasını uluslararası hukuk kurumları değil, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurumları yapsın!.."

Hozatlı yurttaşlarımız Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na başvurmadılar ama, şu ana dek Türkiye'de bir sonuç da alamadılar...

Bekliyorlar!..

03/01/98

'Anla, Seni Özledim!..'

Masmavi bir gökyüzü...

Sakalları uzamış, kır saçlı bir adam kaybolan yılların ardından sesleniyordu belki...

Diyordu ki:

"Bu kent benim yalnızlığımı giderek çoğaltıyor..."

O kent bir karmaşanın içinde uyanıyor...

Sokaklar bomboş... Çocuklar ortalıkta görünmüyor...

Bir tuhaf duygu kaplıyordu o anda içini. Zilzurna sarhoş olduğu sabahları anımsıyordu.

Artık soluksuz rüzgârlarda koşmaktan yorulmuştu, hüzünlü akşamları çoktan unutmuştu...

Yıldızlar kaybolup aşk uykuya yattığında o durmadan ağız mızıkası çalardı. Argos Kralı İnakhus'u kızdırır, Argos kentinin Hera Tapınağı'nda Zeus'un, İo'nun saçlarından tutup ateşli öpüşlerle sevişiştiğini anımsardı...

Gözlerinin kül rengi ışığında Cesare Pavese'nin gülümsemesi, Czeslaw Milosz'un büyücülerini bile baştan çıkarırdı...

Hani ay ışığının İyonya Denizi'ne düşüşü vardı ya, hani yasak sevişmelerin derinliği su üzerinde gölgeler çizerdi ya..

Öyle bir şeydi onun yaşamı...

Birden irkildi mavi göğün altında...

Tanıdık bir ses kulağına bir şeyler fısıldadı:

"Anla seni özledim, anla sevgin dayanılmaz..."

Güneş ısıtmıyordu...

Üşümüştü...

Bir adım atıp durdu. Elleri ceplerindeydi...

Dedi ki:

"O acılı geceden çok şey kalmadı geride.

Biraz dizinden azıcık boynundan..."

Ahşap binanın kiremitlerine serçeler konup konup havalanıyordu...

Bir eski öyküyü anımsadı. Gecenin karanlığının yüzüne vurduğu saatlerde dolaştı...

Aşk, haydutluk ve sarışınlık konularını tartıştıkları günler sanki uzaktaydı...

Bir terazinin durgun pirinç kefesine konulan ağırlıkları düşündü, süt gibi gökyüzünden turnalar geçirdi...

Sakalları uzamış, kır saçlı adam onu seyrediyordu. Elini omzuna koyup konuştu:

"Benimki çok eski bir sevda masalı. Yüreğim hep hüzünle, terk edilişlerle dolu. Dipsiz bir uçurumda arayıp da bulamadıklarım var. İnan ki var olmaktan şaşkın ve endişeliyim..."

★★★

Günlerden 'bir gün' elinde 'bir gül dalı' vardı adamın...

Kıpkırmızı 'bir gül' ona gülümsüyordu...

O gün hava yağmurluydu...

Saçlarını gülümsemelerle donatmış kadını ilk kez Moskova Metrosu'nda görmüş, bir karlı akşamda buluşmuştu...

Yıl 1926'ydı...

Devrimden tam 9 yıl sonra...

Göğüsleri dalgalı bir deniz gibi sarsılıyordu kadının. Gözleri durmadan açılıp kapanıyordu...

Sevdası yüreğindeydi...

O anda kadının ayak bileklerine baktı ve şöyle dedi:

"Ne kadar ince, kırılacak gibi!.."

Artık gözleri bir acıyı konuşturmuyordu... Gözleri bir güvercin gibi özgürlüğe kanat çırpıyordu...

Pablo Neruda'yla başlayan bir öykü müydü yoksa tüm anlattıkları?

Issız öpüşlerde büyüyordu her ikisinin de yalnızlıkları; sevdaları yıldızlara yenik düşmüyordu...

Bir kırmızı gülle başlayan sevda masalı onları bilinmedik mevsimlere sürüklüyordu...

Issızlıkta ve karanlıkta sürgün gibiydi aşkları ikisinin de...

Aleksandr Puşkin'in 'O'na' haykırışına benziyordu boğuntusunda umutsuz can sıkıntıları...

Mihail Yuryeviç'in kurnazlığı ve kötülüğüyle Tamara'yı anlatışını anımsatıyordu...

Kenetlenmiş, sımsıcak eller dokunuyordu... Yeni öpüşler ve okşayışlar ise arkasından geliyordu...

★★★

Sakalları uzamış, kır saçlı adam masmavi gökyüzüne bakıp konuşmaya başladı:

"Ben yalnızlığımı giderek çoğaltan bu kentten kaçıp gitmek istiyorum..."

Kimse umursamadı onu...

O yürüyüp uzaklaştı...

Benimse önüme bir fotoğraf, yüreğime hüzün düştü...

Bir kırmızı gül... Bir kadın, iki erkek...

Artık bu oyun bitmeliydi!..

Aynı kadını seven iki adam sessizliğin içinde buluşup mavi balıklı afişin önünde durdular, ellerinde kırmızı gül olan başka adamlara baktılar...

Budapeşte'de Bristol Oteli'nde üç gece kaldılar...

Uzak bir aşkın renginde olan kadınları anımsadılar, gençlik yıllarından kalan resimleri yırttılar...

Yağmur ertesi gün başladı...

Yağmur tanecikleri balkonu ıslatırken Attila Jozsef'in ölüm haberini duydular...

Şopen Sokağı'nda kadınlar ve çocuklar ağlıyordu...

Bense güleç yüzlü bir kadına menekşeler verdim.

Masmavi gözleriyle gülümserken "Seni seviyorum" dedi...

Hava sanki buz kesiyordu...

05/01/98

Ekonomi...

Kemalizm bir ideoloji mi?

Ali Nejat Ölçen, Türk Devrim Kurumu Yayınları'ndan çıkan 'Kemalizmin Ekonomisi' kitabında bu soruya şu yanıtı veriyor:

"Kemalizmin ekonomisinden söz etmek, Kemalizmi bir ideoloji olarak betimleme anlamına gelir. Oysa, belirli bir düşünceler demetinin, ideolojik içerikte olması için onun belli bir toplumsal katmanın ya da topluluğun yararını, çıkarlarını savunması gerekir. Kemalizmde sınıf tanımı ya da ayrışımı söz konusu değil. O halde nasıl olur da Kemalizmi bir ideoloji olarak betimleyebiliriz?

Bu soruya yanıt verilebilir mi ya da yanıtı var mı? Kadro dergisinde 1930'lu yıllarda bir araya gelenler de bu soruya yanıt aramış ve sonra da şu sonuca varmışlardı:

Türkiye bir inkılap içindedir (ama) bu inkılap kendi prensip ve onu yaşatacak, şuur olabilecek bütün nazari ve fikri unsurlara maliktir. Ancak bu nazari ve fikri unsurlar, inkılaba ideoloji olabilecek bir fikriyat içinde terkip ve tedvin edilmiş değildir."

Ölçen'in belirttiği gibi Kemalist devrimlerin teori ve pratiğindeki tüm düşünsel öğeler belirginleşmişti, ama o öğelerin ideoloji olması sağlanamamıştı, Kadroculaların yazdıkları gibi...

Bu öğelerin ideoloji olması için ne gerekiyordu?

Kemalizmin ideolojik içerik kazanması için aradan yıllar geçmesi, Türkiye'nin karşısına emek sermaye çelişkisinin çıkması gerekiyordu...

Ümmetten ulus toplumuna geçiş 1923 devrimiyle gerçekleşti...

Acaba Türkiye feodalizmden, kırsal kesimden sanayi toplumuna, kentleşmeye geçebildi mi? Etnik ve dinsel farklılaşmalar emek sermaye çelişkisini bir kenara itti mi?

Biz, 1998'de niçin "Kürt kimliği" diyoruz da, emek sermaye çelişkisini, Güneydoğu'daki feodal yapılanmayı hiç tartışmıyoruz?

★★★

Ali Nejat Ölçen 'Kemalizmin Ekonomisi'nde diyor ki:

"1923-39 döneminin ekonomisinin özelliğinden biri ve belki de en önemlisi bütçelerin denk olmasına özen gösterilmesiydi. Mustafa Kemal, Cumhuriyeti ilanından önce, TBMM'nin 1 Mart 1921'deki açış konuşmasında: 'Umuru maliyede memleketimizce pek mühim bir meselenin halline çok az mütevazin bir bütçe tanziminde muvaffakiyet hasıl olmuştur' sözleriyle denk bütçe düzenlemesini başarı olarak nitelemiş ve kendi yaşamında buna özen gösterilmişti. Örneğin 1933 yılı hariç 1925'ten sonrası bütçelerin hiçbiri açık vermemiştir. O dönemin bir başka niteliği, bütçe harcamalarının yılda yüzde 5'ten fazla artmamasıdır.

Cumhuriyetin kuruluş yıllarında 'kendine yeterli olabilmek' ilkesiyle 'dışalımı ikame etmek' stratejisi, beş beyaz nesnenin yurtiçinde üretilmesi önceliğini getirmiştir: Bez, un, şeker, kâğıt ve çimento, Osmanlı'nın 1913-1914 yıllarında toplam dışalımının yüzde 53.4'ünü oluşturmaktaydı. Cumhuriyetin kuruluşunun 9'uncu yılında bu oran yüzde 26.8'e düşürüldü. Ve aynı zamanda dışalım 1927'de yarı yarıya azaldı ve 1932'de de onda bir düzeyine indirilmiş oldu."

★★★

Acaba 1980 sonrası ekonomimizde neler oldu?

1980'de salyangoz, süs balıkları, pasta, bisküvi, köpek maması,

kravat, ruj, sutyen gibi lüks alımlar 2.5 milyon dolarken bu sayı 1990'da 121 milyon dolara yükseldi...

Ölçen anlatıyor:

"Bugün (1997) konsolide bütçenin yüzde 95'ten fazlasıyla iç borç ödeniyor ve yatırımlara ancak yüzde 5.9 oranında kaynak ayrılabiliyorsa üstüne üstlük devletin elinde bulunan 5221 adet yatırım projesinin tutarı 8.2 katrilyon TL iken yılda bütçeden sadece 0.5 katrilyon TL ödenebiliyorsa ve 1980'den önce programa alınan yatırım projelerinin tutarı 1.9 katrilyon düzeyinde sürüncemede kalmışsa, kamu sektörünün böylesi verimsiz ve hantal hale getirilmesinin sorumluluğunu serbest piyasa ekonomisi adı altındaki fantezinin koşullarında aramak gerekecektir.

Kamu sektörünü ekonominin dışına çekerken, özel sektörün rant ekonomisi peşine düşmesi, halk tasarruflarının döviz ile faiz arasında gelgit hareketini sürdürmesi bu nedenlerle yatırımların duraklaması ve üretimin düşmesi, dış satımın çok üstlerine giderek tırmanan dış alım artışları sonucunda, dış borçların siyasal egemenliği zedeleyen düzeylere tırmanması ve bütçelerin hizmet bütçesi olmaktan çıkıp borç ödeme bütçeleri haline dönüşmesi acaba ne tür önlemlerle giderilebilir?

Bu sorunların yanıtını Kemalizmin ekonomisinde aramak gerekecektir. Çünkü, Kemalizmin ekonomisinde en sağlıklı öz, üretim ve yatırım potansiyelinin harekete geçirilmesiydi ve özel ile kamu sektörleri bu amaç için bir bakıma görev bölüşümü içindeydiler... Üretim artışı getirmeyen ekonomi politikalarının sağlıklı olup olmayacağı daima eleştireye açıktır."

2000'e 2 kala Türkiye hem yüksek enflasyon hem de insan hakları ihlalleriyle karşı karşıya...

Kemalizm çoktan öldü!.. Kahrolsun emekçiler!..

Yaşasın Türk İslam sentezi!..

Alkışlar IMF'ye!..

07/01/98

Yargıda Ayırım...

İki yıl önce bugün, gazeteci Metin Göktepe gözaltına alındığı Eyüp Spor Salonu'nda polislerce dövülüp öldürüldü...

Metin'in ağabeyi İbrahim Göktepe Eyüp Cumhuriyet Savcısı Erol Canözkan'a verdiği ifadede şöyle dedi:

"Kardeşim Metin, gözaltındayken polisler tarafından dövülerek öldürüldü..."

Evrensel gazetesi sahibi Vedat Korkmaz, 10 Ocak 1996 günü polisler hakkında 'idari soruşturma' açılması için İstanbul Valiliği'ne şikâyet dilekçesi verdi...

Aynı gün Vedat Korkmaz'ın şikâyet dilekçesi ve Metin Göktepe'yle ilgili Adli Tıp otopsi tutanağı valilikçe idari soruşturma açılması için Polis Başmüffettişi Yaşar Gökışık'a gönderildi...

Bundan sonra 'soruşturma dosyası' Eyüp Cumhuriyet Savcılığı'na, oradan Eyüp Kaymakamlığı'na ve İstanbul Valiliği'ne gidip gelmeye başladı...

17 Ocak 1996 günü müdahil avukatlar Eyüp Cumhuriyet Savcılığı'na bir dilekçe vererek İçişleri Bakanı Teoman Ünüsan, İstanbul Emniyet Müdürü Orhan Taşanlar ve yardımcısı Kemal Bayrak, Çevik Kuvvet Müdürü ve olay günü Eyüp Spor Salonu'nda görev yapan

polisler hakkında "kasten adam öldürmek, cürüm işlemek için memuriyetini kullanmak, cürüm işleyenleri saklamak" gerekçesiyle şikâyette bulundular...

İçişleri Bakanlığı müfettişlerinin soruşturması ise 7 Şubat 1996'da sonuçlandı:

"49 polisin yargılanması gerekir..."

★★★

Metin Göktepe, 2 yıl önce bugün Eyüp Spor Salonu'nda kafası duvara vurularak acımasızca öldürüldü...

Kimler öldürdü Metin'i?

Polisler!..

Aradan iki yıl geçmesine karşın Metin'i öldürenler hâlâ yargılanıyor...

Şöyle iki yıl öncesine dönüp baktığımızda olayların gelişiminde ilginç noktalar dikkat çekiyor...

15 Mayıs 1996 günü müdahil avukatlar mahkemeye bir dilekçe vererek sanık polislerin tutuklanmasını istedi. Ancak, avukatların bu istemi kabul edilmedi...

İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesi 15 Temmuz 1996 tarihine duruşma günü verdi. İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'ın istemi üzerine Yargıtay 10. Ceza Dairesi İstanbul'da güvenlik sağlanamayacağı gerekçesiyle davayı Aydın'a aldı. Aydın Ağır Ceza Mahkemesi 20 Ağustos 1996 tarihli 'tensip kararı' ile sanıkların ve tanıkların talimatla ifadelerinin alınmasına karar verdi...

Aydın Valiliği ve Cumhuriyet Başsavcılığı'nın istemi doğrultusunda Yargıtay 10. Ceza Dairesi 4 Kasım 1996'da davayı Afyon'a gönderdi.

Kamuoyunun 'Asena' olarak adlandırdığı İçişleri Bakanı Meral Akşener 27 Aralık 1996'da 'cinayet suçundan' yargılanan, daha önce açığa alınmış 11 polisi yeniden görevlerine döndürdü...

Akşener'in bu kararına kamuoyundan yoğun tepki geldi. Polisler 14 Ocak 1997 günü yeniden görevden uzaklaştırıldı...

Metin Göktepe davası şu anda Afyon Ağır Ceza Mahkemesi'nde sürüyor...

Tanık Deniz Özcan mahkemeye gidip ifade vermemesi için polislerce gözaltına alınıp sorgulandı, kaçırıldı, tanıklıktan kaçınması yönünde baskı gördü...

9 Ekim 1997'de Afyon'da yapılan duruşmada Deniz Özcan, sanık polislerden Seydi Battal Köse, Fikret Kayacan, Burhan Koç, Selçuk Bayraktaroğlu, Saffet Hızarcı, Metin Kuşat, Şuayip Mutluer ve Tuncay Uzun'u tanıdı...

27 Kasım 1997'de Mahkeme Başkanı Kamil Şerif, "Kamuoyunun baskısı nedeniyle tarafsız olamayacağımı" deyip davadan çekildi...

5 Ocak 1998 günü Eyüp Spor Salonu'ndaki keşif sırasında polis Fikret Kayacan, tanık Deniz Özcan'ı silahını çekerek tehdit etti...

★★★

Metin Göktepe davasını izlemek; demokrasiye, insan haklarına, eşit yargılanma hakkına sahip çıkmaktır. Kamuoyu bu konuda daha çok duyarlı olmak zorundadır...

Metin Göktepe davası birçok gerçeği ortaya çıkarmış, devletin, suç işlemiş polisleri yargılamak ve cezalandırmak istemediğini göstermiştir...

Göktepe davası da tıpkı Gazi davası benzeri 'eşya gibi' ilden ile gönderilmiş, üç ayda sonuçlanabilecek olan dava üç yıla yayılmıştır...

Müdahil avukatlardan Fikret İlkiz diyor ki:

"Sanık polisler birbuçuk yılda yargıç önüne çıkmadı. Yargının, polis olan yurttaşla, polis olmayan yurttaş arasında ayrım yaptığını gördük. Yargılanan polislere fotoğraf çekme, film çekme yasağına tanık olduk. Cinayet suçu ile yargılanan polislerin duruşmada tanıkları, müdahil avukatları tehdit ettiğini gözlerimizle yaşadık..."

Demokratik güçler Göktepe davasında kenetlendi...

Öyleyse, davayı sonuna dek izlemeye devam!..

09/01/98

Tehlike...

Milli Eğitim Bakanlığı'nca düzenlenen ve Türkiye'deki tüm ilköğretim okullarına uygulanması için gönderilen derslere giriş çıkış içeren zaman çizelgesi acaba uygulanıyor mu?

Milli Eğitim Bakanı Hikmet Uluğbay 'çağdaş eğitimden' söz ederken çevresini kuşatan tarikatçılar yine bildiklerini okuyor...

İşte Eğitim-Sen Manisa Şubesi'nin açıklaması:

"Okullara gönderilen giriş çıkış zaman çizelgesi geçen yıllarda olduğu gibi bu yıl da Manisa'da oruç saatlerine göre değiştirilmiştir.

Keyfi uygulamayla derslere giriş çıkış saatleri erkene alınmış, teneffüsler beş dakikaya indirilmiştir. Uygulamaya öncülük eden okul müdürlüğü ise bu konudaki cesur (!) tavırlarıyla yine Ahmet Tütüncüoğlu İlköğretim Okulu Müdürlüğü olmuştur.

Bu uygulama hem pedagojik açıdan hem de devlet düzeninin dine göre şekillendirilmesi yönüyle sakıncalıdır. Olaya sessiz ve kayıtsız kalınması da laikliğe aykırı düzenlemelerin yaygınlaşmasına neden olacaktır..."

Acaba bu uygulama salt Manisa'da mı?

Bize gelen haberlere göre bu tür uygulamalar Akdeniz'den Karadeniz'e, Ege'den Doğu Anadolu'ya dek Türkiye'nin pek çok il ve ilçesinde uygulanıyor...

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullardaki gerici faşist kadrolar bildiğini okuyor, 'din maskesi' altında şeriatçı yapılanma kendisini koruyor...

Aynı durum Anadolu üniversitelerinde de görülüyor; oralarda 'tarikatlar arası savaş' dikkati çekiyor; üniversitelerde tarikat şeyhleri ve şıhlarının egemenliği her geçen gün artıyor; devlet düzeninin dine göre şekillendirilmesi yolunda çalışmalar yapılıyor...

★★★

Malatya İnönü Üniversitesi'nde yaşanan olaylar neyin habercisidir?

Gazeteler gerici faşist saldırıyı şöyle verdi:

"Malatya'da oruç kavgası!"

Malatya'daki olaylar gerici faşist militanların laik demokratik Cumhuriyet'e karşı giriştikleri eylemin habercisidir. Olay öyle gösterildiği gibi 'oruç kavgası' filan değildir...

Ümit Cihan Tarlan, oruç tutmadığı gerekçesiyle bıçaklı saldırıya uğrayıp ağır yaralandı. Saldırı önceden planlanmıştı. Malatya İnönü Üniversitesi'ni kuşatan gerici faşist militanlar kimi öğretim görevlilerinden destek görüyorlardı.

21 yaşındaki Ümit'in Malatya'da otobüs durağında 10 kişinin saldırısına uğrayıp bıçakla ağır biçimde yaralanması, bizlere 1977 yılında Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde Doç. Dr. Orhan Yavuz'un gerici faşistlerce öldürülmesini anımsattı...

Aradan 20 yıl geçmesine karşı Ümit ve Orhan'a saldıranların ellerinde 'bıçak ve muşta' bulunması sizce rastlantı mıdır?

Ya Ankara'da üniversite öğrencisi Ayşe Nemit Aslan'ı 20 yerinden bıçaklayarak öldürenler kimler?

Gerici faşist militanlar...

Evet... Kim destekliyor gerici faşist güçleri? Bunlar kimlerden destek alarak terörist eylemleri rahatça yapabiliyorlar?

Bakın, Malatya'da Ümit'i ağır yaralayan saldırganlar yakalandıklarında ne diyorlar:

"Laikler geberecek, şeriat gelecek!"

★★★

Bu ülkede 'teröre alkış tutan' bir kesim var...

Kimileri kendisini 'solcu' olarak tanımlıyor, ancak onlar 'emek sermaye' çelişkisini 'çağdışı' görüyor...

Diyorlar ki:

"PKK'yi terörist olarak gösterenler, Kürtlere işkence ve zulüm yapıldığını gizlemek isteyenlerdir..."

Kendilerini 'İslamcı' olarak tanımlayan kimileri 'dinci teröre' alkış tutup şunları söylüyorlar:

"Müslümanlar cinayet işlemez, dinci terör yoktur, Müslümanların dayanışması vardır..."

Kimileri kendisini 'laik ve Atatürkçü' sanıp şöyle konuşuyorlar:

"Türkiye'de işkence ve yargısız infaz yoktur. Bunları öne sürenler birlik ve beraberliğin bozulmasını isteyen, teröristleri koruyup kollayanlardır..."

Kimileri şöyle yazıyor:

"Laiklik din düşmanlığı değildir. Kürtlere baskı ve zulüm yapanlar laiklerdir..."

Türkiye'de kavramlar karışmış...

Emek sermaye çelişkisi neden unutturuluyor? İşsizlik, enflasyon, insan hakları ihlalleri niçin gözardı ediliyor?

Şimdi gündemde 'Ilımlı İslam' var; tarikat okullarını övmek yükselen değerlerin simgesi oldu...

Haydi bir tartışma daha:

"Kadınlar cenaze namazı kılsın mı, kılmasın mı?"

Malatya'da gençler ağır yaralanıyor, Ankara'da bir genç kız 20 yerinden bıçaklanarak öldürülüyor, okullarda ders saatleri 'dini esaslara' göre düzenleniyor...

Nereye gidiyoruz, söyler misiniz?

10/01/98

'Ellerin Avucumda...'

Uyurken seni seyrettim uzun uzun...

Kış bahçelere vurmuştu...

Dışarıda rüzgârın ıslığı gülümseyen bir gülü anımsatıyordu bana...

Yüreğimde titreşen bir sevda ürkütülmüş korkuları getiriyordu...

Seni düşündüm sabaha dek...

Ve kendi kendime sordum:

"Neden böyle oldun, niçin kendini feda ettin?"

Sen uyuyordun...

Sabah olmak üzereydi...

Bense salonda tek başıma oturuyordum...

Zamansız acıların içinde kaybolan düşlerim, nisan sabahlarında kaçıp giden aşklarım geldi aklıma...

Sonra Nihat Behram'ın "Ellerin avucumda iki ateş damlası" şiiri...

"Çiçeğinde yeni yeni kamaşan zerdalisi ömrümün,
gülüşümde çekirdeği sertleşmemiş ilk çağlam,
kızım benim, nazım benim,
gurbet elde sazım benim,
yalazlanmış can tanem,

körpe dalım bir tanem..
Sisini gözlerimin, içimdeki dumanı
seziverdin de sanki
acılandın uykunda,
sızlandın huysuzlandın.."
Artık sabah olmuştu...
Bir telaş, bir koşuşturmaca başlıyordu sokaklarda...
Kendi türkülerinden habersiz bir gece Wallece Stevens'ın dizelerinde kalmıştı...
Delice ötesinde o bilinen yalnız olmaların gölgeleri senin gözlerine düşüyordu...
Bir anda yerimden kalktım... Başucuna oturdum, saçlarını okşadım...
Sen uyuyordun!..
Yarım bıraktığım şiiri okumaya başladım:
"Dudakların kurumuş, ter içindesin yavrum!
Kolsuz kanatsız kalmış
geceden beri başucundayım..
Çırpınarak anlamını arayan binlerce sözcük
kabukları koparılmış yaralar gibi
uğulduyor beynimde..
İtiraf etmeliyim ki yavrum
çekip gitse de bir bir
ekmeğe, özgürlüğe, insanlık ve hayata dair
içimi dişleyen düşünceler,
senin bir gülücüğün şimdi
yaşamam için bana yeter.
Geceden beri başucundayım..
İşte, sabaha dayandı gün!
Aşsız, işsiz, kuruşsuz
bir ıssız bayırdayım..
Bebeğim, canımın kıvırcığı,

boranda fırtınada sürgün vermiş tomurcuk,
üzüm tanem, nar tanem,
acar yanım, bir tanem.."

★★★

Yürekte hüzün söner mi hiç?

Ben bu soruyu sorduğumda sen hâlâ uyuyordun çocuğum!

Perdeleri iyice çektim dışarıdan ışık sızmasın diye...

Saçlarını okşadım, alnından öptüm!..

İvan Bunin'in bir şiirini yüksek sesle okudum:

"Gün gelir yürekte hüzün de söner artık;
Ne mutluluğun, ne acıların olduğu bir yerde
Düşler de anımsayışlar da silinir gitgide
Kalır sadece, her şeyi bağışlatan bir uzaklık..."

Gözlerimde bir iki damla gözyaşı vardı...

Bilirsin ben az gülen, az ağlayan adamımdır...

Ağlatmayı başardın sağol!..

Bir evin içinde sadece ikimizdik çocuğum...

Ümit Otan'la konuştum...

Son kitabı "Aşk Geri Dönene Kadar"dan (Çınar Yayınları) bir bölüm okudum...

Kimin kararmıştı, Ayşenur'a odaklanan evreni?

Ümit yanıt verdi:

"Oğlumun!.."

Yaşama sevinci dolu bakışlar 17-18 yaşlarında nasıl doludizgin olur, nasıl buğulanırdı bilirdim...

Sokağa çıktım...

Kordonboyu'nda yürüdüm, simit peynir yedim, Pasaport Kahvesi'nde çay içtim...

Sevgililer geçiyordu kol kola...

Ocak güneşinde deliler gibi koştum. Gençliğimin Kahramanlar semti, Alsancak bana hiç yabancı değildi...

Birden Sunullah Arısoy'un bir dizesini anımsadım:

"Bütün yeryüzü, bütün gökyüzü
En namuslu vaktini yaşar sabahları."

★★★

Yaşam, acıları da içinde taşır çocuğum! Yaşam hesap sorar gün geldiğinde!..

Yüzündeki çizgiler birdenbire çoğalır...

Şabah güneşleri kahreder insanı...

Bir gün gelecek sen de anlayacaksın hatalarını...

Tek başına ayakta kalmayı öğreneceksin, tek başına yaşamayı da...

Uyan artık çocuğum!

Güzelim, bebeğim uyan!..

Bak dışarıda pırıl pırıl bir kış coşkusu var...

Kuşlar havalanıyor evlerin çatılarından, çocuklar okullarından dönüyorlar...

Fırtınalarda sürüklenip gideceksin hiç farkına varmadan...

Juan Roman Jimenez'in bir yıldız ve bir damla gözyaşıyla kaybolan yıllar çabuk geçer...

Bir sevdayla kör olur gökyüzü...

Yıldızın kaygısı, gözyaşının ışığıdır sakın unutma!..

12/01/98

Yaşama Hakkı...

Malatya İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Tarih Bölümü öğrencisi Ümit Cihan Tarho ağır yaralı olarak kaldırıldığı Turgut Özal Tıp Merkezi'nde yaşamını yitirmişti...

21 yaşındaki Ümit'in ölümünden birkaç saat sonra özel televizyon kanallarının birisinde konuşan kişi şöyle diyordu:

"Türkiye'de demokrasinin karşısındaki tek engel Kemalizmdir..."

Öteki televizyon kanallarının hiçbirisinde Ümit'in öldürülmesine ilişkin tek bir tartışma filan yoktu. Sadece kadınların cenaze namazına katılıp katılmayacakları konuşuluyordu...

Kafası giderek karışan bir toplum olmuştu insanlarımız...

Ya gazetecilerimiz, aydınlarımız ne âlemdeydi?

Onlar da bir karmaşa içinde ne yaptıklarının farkında bile değillerdi. Sağcısı, solcusu; liboşu, demokratı; şeriatçısı, faşisti Genelkurmay'ın düzenlediği askeri liseler ve harb okullarının eğitimini yerinde görmüşlerdi. Bazıları "okullar çok güzel" deyip, demokrasi ve insan haklarını dile getirip görüş bildiriyorlardı:

"Şu Kemalist solcular olmasa Türkiye'de her şey yerli yerine oturur, ülkeye demokrasi ve özgürlük gelir..."

Ümit, 21 yaşında bıçaklanarak öldürülmüştü...

Yaklaşık bir hafta önce gerçekleşmişti saldırı olayı. Ümit, fakül-

teden çıkıp otobüs durağına gelmişti. Tam o sırada 7-8 kişilik bir gerici faşist grubu Ümit'in üzerine yürümüş, "Laikler ölecek, şeriat gelecek" diye çullanmışlardı...

Ümit, saldırı sırasında muştalarla delik deşik edilmişti. Ona saldıranlar ise kaçmıştı...

Gazeteler bu olayı kamuoyuna şöyle duyurdu:

"Malatya'da oruç kavgası!.."

Bu bir 'oruç kavgası' değil, gerici faşist grubun eylemiydi...

O sırada gazeteler ve televizyonlar "Kadınlar cenaze namazı kılsın mı kılmasın mı?" tartışmasındaydılar, Ümit'in gerici faşist gurup tarafından bıçaklı saldırıya uğramasını pek önemsemediler...

★★★

Özel televizyon kanalında konuşan kişi diyor ki:

"Kemalist devlet inançlı kişileri düşman ilan ediyor, RP'yi bu nedenle kapatmak istiyor..."

Devlet soyut bir kavram değil midir?

Devletin kurumlarını 50 yıldır elinde tutanlar kimler?

Yanıtını verelim:

"Emekçi ve demokrasi düşmanı gerici faşist kadrolardır..."

Kanlı 1 Mayıs'ları, Kahramanmaraş ve Sıvas katliamını yapanlar kimlerden destek aldı? Gazi ve Ümraniye'de gencecik insanları öldüren keskin nişancılar kim? Metin Göktepe'nin katilleri nerede örgütlü?

Televizyonda konuşan kişi diyor ki:

"Demokrasinin önündeki en büyük engel Kemalizm!.."

Onlara göre Kenan Evren'den Süleyman Demirel'e kadar herkes Kemalist...

Acaba Turgut Özal nasıl bir kişi?

O, Mustafa Kemal Atatürk'ten sonra en büyük devrimci!.."

Ağızlarından bir kez olsun 'sermaye emek' çelişkisi çıkmamış bu kişiler liboşizmi solculukla maskelemek için ikide bir şunu da eklemek zorunda kalıyorlar:

"Kemalist devlet Kürt kimliğini de tanımıyor..."

Bunlar aslında emekçi düşmanı olup sermayenin sözcüsüdürler...

Kendilerinden başkasını demokrat görmezler ama "sendikal hak ve özgürlükler" dediğimizde ise şu yanıtı verirler:

"Bırakın çağdışı kavramları..."

★★★

Gerici faşistlerin öldürdüğü 21 yaşındaki Ümit Cihan Tarho, Elazığ Devlet Demir Yolları'nda çalışan Zülküf Tarho'nun oğluydu...

Ümit, bir emekçinin çocuğuydu...

Eğer Ümit'in babası bir toprak ağası, bir sanayici olsaydı, o bugün bir özel üniversitede okuyor olacaktı ve ölmeyecekti...

Bugün Erzurum Özel ve E Tipi Cezaevi'nde terör suçlusu olarak yatan bizim insanlarımız, Türkiye'de demokrasi tüm kurum ve kuruluşlarda işleseydi terörist damgasını yemeyecekti...

Laik demokratik devlet suçluyu cezaevinde korumakla da görevlidir...

Devlet cezaevinde adam öldürmez, suçlunun yaşam hakkını yok etmez...

Ama gerici faşist kadrolar otobüs durağında da adam öldürür, cezaevinde de, yol ortasında da...

Erzurum Özel ve E Tipi Cezaevi'nde açlık grevi var...

Açlık grevinde olanlar PKK'li de olabilir, DHKP-C'li de, İBDA-C'li de...

Yargı onları suçlarından ötürü cezalandırmıştır...

Devlet erkini elinde tutan siyasal iktidar cezaevlerini iyileştirmek zorundadır...

Devletin Valisi şöyle diyemez:

"Açlık grevindekilerin istemi Terörle Mücadele Yasası'na aykırıdır..."

Bu kafalar değişmedikçe Türkiye'de demokrasiden, insan haklarından, yaşama hakkından söz edilebilir mi?..

13/01/98

Kim İşletiyor?..

Samsun Havaalanı'nda ucuz atlatılan uçak kazasından sonra televizyon ekranlarındaki tartışmaları izliyor musunuz?

Ben izledikçe şaşırıyorum ve Türkiye'de her şeyin açık seçik değil, üstü kapalı tartışıldığını görüyorum...

Her olayda olduğu gibi birileri bizi fena halde işletiyor...

Bir yetkili çıkıp şöyle diyor televizyon ekranlarında:

"Pist kısa, Samsun'da uçağın inmesine yardımcı aygıtlar yok..."

Bir başka yetkili:

"Samsun Havaalanı'nda her şey var, kazada pilotaj hatası var..."

Bir diğer yetkili:

"Soruşturma bitmeden bu gibi tartışmalar yapılmamalı..."

Türkiye Havayolu Pilotları Derneği (ALPA) İkinci Başkanı Fevzi Altınbulak, tam tersini söylüyor:

"Türkiye'de beton bir yol yapıp yanına binayı da koyunca 'İşte havaalanı' dersiniz. O zaman uçak toprağa da çıkar, insanlar da ölür..."

Pilot Altınbulak'a o anda ALPA Başkanı Necmi Ekinci uyarıda bulunuyor:

"İşi fazla kurcalama..."

Fevzi Altınbulak, "Her şeyi söylemeliyiz, gerçekleri anlatmalıyız" deyip devam ediyor:

"Dört yıl önce Van'daki uçak kazasında 57 kişi öldü ama o ha-

vaalanına hiçbir şey yapılmadı. Yeter artık onu sakla bunu sakla. Her olayda pilotlar suçlanıyor..."

Ne yazık ki her uçak kazasında pilotlar suçlanıyor...

Ya Devlet Hava Meydanları İşletmesi ne yapıyor?

Her il ve ilçeye havaalanı yapıp, seçmen oyu hesaplanıyor...

Bile bile zehirli mantar yeyip ölen toplumumuza, uçuş güvenliği olmayan havaalanları vız geliyor anlaşılan...

İzmir Adnan Menderes Havaalanı'nda iniş güvenliği için her türlü aygıt var, ama uçaklar haftada bir iki kez tıpkı Samsun'da olduğu gibi neden pas geçiyor?

Havaalanının coğrafik yapısından...

5 Ocak 1998 pazartesi günü 13.30'da İstanbul'dan kalkan THY uçağı, inişe geçtiğinde (hava açıktı), birden sağa dönüş yaptı, sonra bir tur atıp indi...

Neden?

Belki THY yetkilileri bir açıklama yaparlar!..

★★★

Samsun'daki uçak kazasını tartışırken Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş'ın hazırladığı 'Susurluk Raporu', Başbakan Mesut Yılmaz'a verildi...

Acaba Savaş'ın hazırladığı 120 sayfalık raporda ne var?

1990'dan sonra Türkiye'de olup bitenleri görmemek ve duymamak için insanın ya kör ya da sağır olması gerekiyor...

Batman'dan Diyarbakır'a dek Güneydoğu'daki çok sayıda faili meçhul cinayetler, Behçet Cantürk'ten Cem Ersever'e dek öldürülen kişiler 'çete bağlantılı' değil midir?

Başbakan Mesut Yılmaz'ın konutunu dinleyenler kimlerdir?

Uğur Mumcu cinayetinin ardında olan güçler nerelerden destek almıştır? Musa Anter'i Diyarbakır'da kaldığı Demir Otel'den alanların 'çete ilişkileri' açığa çıkacak mıdır? Yüksekova İstanbul Varşova hattındaki eroin kaçakçılığının arkasındaki bürokratlar şimdi nerededir?

★★★

Susurluk kazasından sonra Başbakan Yardımcısı Tansu Çiller ne demişti?

"Devlet için kurşun atan da yiyen de bizim için kahramandır..."

Kutlu Savaş'ın hazırladığı 'Susurluk Raporu', şimdi Başbakan Mesut Yılmaz'ın masasının üzerindedir...

Demokrasi yanlısı tüm yurttaşlarımızın 'Aydınlık İçin Yurttaş Girişimi'nin çağrısına kulak verip Başbakanlık: 0312 417 04 76, Meclis Grubu 0312 420 52 55, ANAP Genel Merkez 0312 286 50 19'a faks çekelim...

Diyelim ki:

"Demokrasilerde hukuksal açıdan suç olan hiçbir fiil 'devlet sırrı' kavramının ardına gizlenemez! Kaldı ki Susurluk konusunda, 'devlet sırrı' diye gizlenenlerin dışındaki her şey, en kaba hatlarıyla herkes tarafından bilinmekte...

Şimdi konu, devlet içinde çeteleri kimlerin kurduğu, bu kirli örgütlenmenin kimlerden oluştuğu ve nasıl çalıştığının ayrıntılarıyla ortaya çıkarılmasıdır. Ben şimdi raporun tüm metnini kim olursa olsun, bu ilişkilere bulaşmış olan herkesi, yani devlet adına işlendiği söylenen tüm suçları ve faillerini bilmek istiyorum."

Uçak kazalarında birileri bizi işletiyor...

Bakalım 'Susurluk kazası'yla ortaya çıkan 'devlet içinde örgütlü çeteler' dosyasında bizi işletecekler mi?

14/01/98

'Alacakaranlık Kuşağı...'

Edirne'de 6 kişinin öldürülmesinden sonra gelişen olaylar insanın aklına ister istemez şu soruyu getiriyor:

"Türkiye bugünlere nasıl geldi?"

Abdi İpekçi cinayetinden bugüne dek geçen sürede yaşananlar, 1990 sonrası hız kazanan faili meçhul cinayetler, Uğur Mumcu, Muammer Aksoy'un katledilişi, yargısız infazlar, Türkiye'nin bir demokratik hukuk devleti olup olmadığını da gündeme getiriyor...

Abdi İpekçi cinayeti sanığı Mehmet Ali Ağca'yı Maltepe Askeri Cezaevi'nden kaçıran kimdir?

Abdullah Çatlı ve arkadaşları...

Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş'ın 'Susurluk Raporu'nda Abdullah Çatlı'nın Dışişleri İstihbarat Dairesi'nde Mehmet Özbay adıyla resmi görevli olarak çalıştığına ilişkin resmi belge yer alıyor...

1980 öncesi 'kanlı olayların' başaktörü olan Abdullah Çatlı'nın Hüseyin Kocadağ ve Sedat Bucak'la bir arada olması demek ki o denli yadırganacak bir olay değil...

Abdullah Çatlı 'devlet görevlisi' olarak yeşil pasaport almış, 1980 sonrası yurtdışında ASALA'ya karşı savaşmış, 1990 sonrası Türkiye'ye döndüğünde İstanbul Atatürk Havalimanı'nın VİP'inden geçmiş...

VİP'ten kimler geçer?

Cumhurbaşkanları, bakanlar, milletvekilleri, bürokratlar vb...

Demek ki Abdullah Çatlı, önemli bir kişi ve 'devlet menfaatleri' için çalışan eli kanlı eski bir ülkücü...

Abdullah Çatlı, Türkiye'ye döndüğü tarihte Cumhurbaşkanı Turgut Özal, Başbakan Yıldırım Akbulut, İçişleri Bakanı da Abdülkadir Aksu değil midir?

★★★

Susurluk Dosyası'nın ortaya çıkardığı 'devlet içinde örgütlü çete'yi çözmek o denli kolay olmayacaktır...

1940'lı yıllarda başlayan 'komünizme karşı örgütlü' gücü 1960'lı, 1970'lı yıllardan yola çıkarak araştırmak gerekecektir...

Zincirin halkalarına tek tek bakılacak mıdır?

1960'lı yıllarda kurulan Komünizmle Mücadele Dernekleri'nde örgütlenen gerici faşist kadrolar önce gözden geçirilmeli, ilişkiler yumağı ortaya çıkarılmalıdır...

12 Eylül 1980 sonrası terör birden niçin durmuştur? 1 Mayıs katliamlarını, Kahramanmaraş olaylarını düzenleyenler şimdi nerelerdedir?

Haluk Kırcı İstanbul'da yakalanmış, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nden elini kolunu sallaya sallaya çıkıp gitmiştir...

Çatlı'nın sağ kolu Haluk Kırcı, 1 yıldır nerede gizlenmektedir?

Edirne'de 6 kişiyi öldürdükleri gerekçesiyle gözaltına alınan ve halen sorguları sürenlerden eski özel timci Önder Topbaş 'yargısız infaz' suçundan yargılanmıştır, diğer eski polis memuru Cemil Andırmak da eski İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'ın İstanbul Emniyet Müdürü'yken şoförlüğünü yapmıştır...

Abdullah Çatlı, 1990 yılında İstanbul Emniyet Müdürü olan Mehmet Ağar'ı tanır mı?

Neden tanımasın!

1990 yılının başlarında Türkiye'ye dönüş yapan Çatlı'ya, Levent'te dayalı döşeli villa kiralayanlar, silah ruhsatı verenler bugün Türkiye'de önemli görevlerdedir...

Bakın Çatlı'nın eşi Meral Çatlı, İstanbul 6 No'lu DGM'de verdiği ifadede neler söylüyor:

"Eşim devletine, milletine çok yardımcı olan bir insandı. Onun yaptıklarını bir gün tarih yazacak. Eşim, yurtdışında Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliklerini, konsoloslukları ASALA'ya karşı korudu. Eşim pek çok devlet yetkilisini yakından tanırdı..."

★★★

Susurluk'tan Edirne'ye dek uzanan zincirin halkalarında neler var?

Eroin, yargısız infaz, faili meçhul cinayetler...

Sabahattin Ali'nin Kırklareli'nde katledilişinden başlayıp sevgili Uğur Mumcu'nun öldürülüşüne dek geçen 'Alacakaranlık Kuşağı'dır şu günlerde yaşadıklarımız...

Benim ülkemde insan öldürülüyor, benim ülkemde çocuklarımız işkenceden geçirilip cezaevlerine tıkılıyor...

Benim ülkemde katiller kahraman, hırsızlar yurtsever oluyor...

Tüm bu yaşadıklarımız gelecek kuşaklara ders olacaktır...

Türkiye, aydınlık sabahlara bir gün mutlaka ulaşacaktır...

Biz, toplum olarak 'alacakaranlık kuşağı'nda yaşamayı hak etmedik!..

15/01/98

'İsyancı Toplum...'

Baba ölmeden oğullar mirası paylaşmaya çalışıyor...

RP'nin 'reisi' Necmettin Erbakan, bu olup bitenler karşısında ne yapıyor acaba?

Erbakan Hoca, oğullarını sürekli haşlıyor:

"Oturun oturduğunuz yerde, ben daha ölmedim, ölmeye de niyetim yok..."

Abdullah Gül'den Recep Tayyip Erdoğan'a, Melih Gökçek'ten Bülent Arınç'a dek RP'nin 'miras peşinde' olan önde gelen adları işbaşındalar...

Eh, RP tabanı da bu olup bitenleri ilgiyle izliyor...

Bugün Türkiye'de bir seçim olsa hangi parti tek başına iktidar olur?

Hiçbirisi!..

Yapılan son kamuoyu anketlerine göre ANAP, RP ve CHP yüzde 16-19 arasında görülüyor; DYP, DSP ise yüzde 9-11 oranında...

Ya kararsızların oranı kaç?

Yüzde 40...

Bu sayı Türkiye'nin içinde bulunduğu sosyal, ekonomik ve kültürel yapıyı yansıtıyor...

63 milyon değil mi Türkiye'nin nüfusu?

63 milyon nüfusta gazete okurunun sayısı 3 milyon 463 bin...

Gazete, kitap okumayan; sinemaya, tiyatroya, operaya, klasik müzik konserine gitmeyen bir toplum, kendi siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel çıkarlarını koruyabilir mi?

Başbakan Mesut Yılmaz ve Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit, CHP lideri Deniz Baykal'a niçin kızıyorlar?

Yılmaz ne demişti birkaç gün önce:

"Deniz Baykal, bizi destekleyeceğine söz versin, biz de ekonomik önlemleri alalım..."

Deniz Baykal, NTV'de çok güzel yanıt verdi:

"Böyle şey hangi demokratik ülkede görülmüştür..."

Baykal'a yanıt hem Yılmaz hem de Ecevit'ten geldi:

"Zaten Baykal'a güvenilmez..."

Durum böyle olunca, siz RP'yi bir değil, on kez kapatın, bir şey değişmez...

İsyanını Müslüm Gürses, Ferdi Tayfur, Cansever'in kasetlerini dinleyerek açığa vuran toplumumuz, nasıl bile bile zehirli mantar yemeyi göze alıyorsa, RP'nin de peşini bırakmaz...

Siz, istediğiniz kadar "lımlı İslam' deyip tarikat şeyhlerini övün, 'Türkçe ezan' deyin; 'isyancı toplum' sizden hıncını alır...

★★★

RP içindeki 'miras kavgası'nın sonu ne olur?

Belleği zayıf olan toplumlarda birilerinin 'miras kavgası' yapması pek önemli sayılmaz...

Bir süre sonra Erbakan Hoca da unutulur, yakın çevresinde yer alan Oğuzhan Asiltürk'ten Şevket Kazan'a dek pek çok isim de...

Abdullah Gül ve Bülent Arınç gibi 'yeni yüzler'in konuşmalarını dikkatlice izlediniz mi?

Hem 'dini motifleri' işliyorlar hem de 'sol motifleri'...

Televizyon ekranlarındaki 'arabesk'çilerin dizileri nasıl ilgiyle karşılanıyorsa, RP'lilerin bu tür konuşmaları da "isyancı toplum"da 'reyting' yapıyor...

Eğer RP kapatılırsa kurulacak yeni parti öyle 'Adil Düzen' masalıyla değil, ülke gerçekleriyle meydanlara çıkacak; 'sömürü düzeni', 'ekonomik çarpıklık' yeni bir anlayışla anlatılacak...

Susurluk olayı ile ortaya çıkan 'devlet içindeki örgütlü çete', dönemin Başbakanı Necmettin Erbakan tarafından örtbas edilmedi mi?

Edildi!..

Şimdilerde RP'liler bu olayın üzerine niçin gidiyorlar?

Bakın, TBMM Susurluk Komisyonu Başkanı Mehmet Elkatmış ne diyor:

"Susurluk çözülmeden Türkiye'de demokrasiden söz edilemez..."

Elkatmış, neden REFAHYOL iktidardayken böyle konuşmuyordu?

Demek ki, Türkiye'de siyasal partiler ikili oynuyorlar; muhalefette başka, iktidardayken başka konuşuyorlar...

★★★

Necmettin Erbakan, RP içindeki gençlere kızıyor, Yılmaz ve Ecevit ise Baykal'a ateş püskürüyor...

Ecevit diyor ki:

"Biz tedbirleri alacağız, Baykal da halkı kışkırtacak..."

Erbakan Hoca da çocuklarını haşlıyor:

"Oturun oturduğunuz yerde, ben daha ölmedim..."

Bir kör dövüşüdür sürüp gidiyor...

Halkımız da isyanları oynuyor...

Müslüm'ü, Ferdi'yi, Cansever'i dinleyip rahatlıyor...

16/01/98

Fethullah Hoca...

Anayasa Mahkemesi Refah Partisi'ni kapattı...

Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devleti olduğuna göre Anayasa Mahkemesi'nin verdiği karara saygı duyulması gerekir...

Demokrasiler kendisini yasalarla korur. Dünyadaki tüm demokratik ülkelerde böyledir...

Necmettin Erbakan'ın açıklaması şöyle:

"Hukuka saygılı olmalıyız!"

Türkiye'de yeni bir siyasal dönem başlıyor...

★★★

Önce Show TV'de Mehmet Ali Birand, ardından Yeni Yüzyıl'da Hulusi Turgut, 'Fethullah Gülen Okulları'nı gündeme getirdi...

Hani bir söz vardır:

"Bayram değil seyran değil, eniştem beni niye öptü?"

Bazı çevreler Show TV Haber Yönetmeni Reha Muhtar'la sözde dalga geçerler, onun haberciliğini eleştirirler...

Reha, birkaç yıl önce TRT'de program yaparken gerçek televizyon haberciliği yapmış, Fethullah Hoca'nın maskesini indirmişti...

Bakıyorum şimdilerde kimileri Fethullah Gülen'i yere göğe sığdıramıyorlar...

Gülen, 'Yeni Yüzyıl'da dış destek savına yanıt veriyor:

"Dış destek almadım, ispatlasınlar balyozla yıkarım okulları..."

Oldu mu şimdi?

Hani Fethullah Gülen'in okulları yoktu?

Demek ki varmış ve bizim yıllardır öne sürdüğümüz savlar gerçekmiş...

Fethullah Hoca'ya bu medya desteği niye?

İsmet Berkan'ın Radikal'deki yazısı bu soruya yanıt veriyor...

Berkan diyor ki:

"Sonuçta REFAHYOL hükümeti gitti ama 28 Şubat süreci sona ermiş değil. Genelkurmay'da oluşturulan ünlü Batı Çalışma Grubu, çalışmalarına devam ediyor. Biliyor musunuz bu grup son birkaç aydan beri çalışmalarını neyin ve kimin üstüne yoğunlaştırmış durumda? Batı Çalışma Grubu, epey bir süreden beri Fethullah Gülen ve cemaatini özel bir biçimde izliyor, cemaatin yapısını çıkarmaya çalışıyor, finans kaynaklarını araştırıyor.

Mesela, önümüzdeki haftalarda bir TV'de şöyle bir kaset izlerseniz hiç şaşırmayın: Bir okul, küçücük kız öğrenciler başörtülü. Derken okula müfettiş geleceği haberi ulaşıyor. Başörtüleri çıkarılıyor, duvara Atatürk resimleri asılıyor. Burası, Fethullah Gülen cemaatinin yüzlerce okulundan biri. Üstelik filmi de cemaatin kendisi çekmiş ama nasıl olduysa başkalarının eline geçmiş bu kaset."

★★★

Strateji Grubu'nun 15 Ekim 1995 tarihli 19 sayılı 'Gündem' adlı haber bülteninin başlığını anımsayalım:

"Harp okullarındaki Fethullahçılara üst düzey himaye..."

Haber oldukça ilginçti...

Gelin birlikte okuyalım:

"Son dönemde ordunun darbe hazırlığı içinde olduğunu açıklayan Fethullah Gülen'in, Kara Harp Okulu'nda faaliyet gösteren çok sayıda 'müridinin' gördükleri 'üst düzey' himaye nedeniyle hakkında bir şey yapılmadığı ortaya çıktı.

Gündem'in elde ettiği bilgilere göre bazı öğrencilerin 'ekonomik

durumlarındaki olağanüstü iyileşme' ve izinli oldukları hafta sonları evlere kapanmaları 'Kara Harp Okulu Disiplin Kurulu'nun dikkatini çekti.

Yapılan araştırmalarda, bu öğrencilerin 'vakıf' adı verilen hocalar liderliğinde toplu olarak Fethullah Gülen'in konuşmalarını içeren video bantlar izledikleri ve Risale-i Nur üzerinde çalıştıkları saptandı.

Disiplin kurulu, sayıları 200'ü bulan ve 'kendini belli etmeden mezun olup ordunun kilit noktalarına yerleşmeyi' hedef olarak belirleyen Fethullah Gülen müritlerine yönelik bir 'arındırma' operasyonu başlattı. İlk olarak lider kadrolardan Aydın Altınayar, daha sonra Turan Yılkıcı, Yücel Yalçın ve Bülent Daşkın ile birlikte 9 öğrencinin okulla ilişkisi kesildi."

Biz o tarihte şu soruları yöneltmiştik:

"Acaba Kara Harp Okulu'nda olup bitenler karşısında Tansu Çiller, Özer Uçaran Çiller kimlerle konuştu?"

Zaman gazetesi ise o tarihte İstanbul Maltepe İkinci Zırhlı Tugay Komutanı Tuğgeneral Doğu Silahçıoğlu'na karşı kampanya başlatmamış mıydı?

★★★

Fethullahçıların Kuzey Irak'ın Erbil kentinde de okulu var...

Ben, 2-3 yıl önce bu okulun kurucusuyla görüştüm. Okulda Amerikalı öğretmenler olduğunu öğrendim...

O tarihte bu köşede şu soruyu yöneltmiştim:

"Okulun sıralarını, Türkiye'den K. Irak'a Kızılay'ın araçlarıyla gönderen kim? Fethullahçılar K. Irak'ta bu okulu açarken PKK'ye rüşvet verdiler mi?"

Fethullahçılarla ilgili pek çok bilgi, belge bugün televizyon habercilerinin elindedir. Fethullahçıların tuzağından kurtulan çocukların anlattıkları arşivlerdedir...

Bunlar televizyon ekranlarından niçin yayımlanmıyor?

İstanbul'u, Ankara'yı, İzmir'i bölgelere ayıran; ev, mahalle imamları ve başimamları seçen Fethullahçılara medyanın bu desteği nedendir?

Gaziantep'te bir yurtta Atatürk'ün büstüne tüküren tarikat şeyhi kimdir? Ünlü futbolcuları toplayan tarikat şeyhinin video görüntüleri niçin yayımlanmıyor?

Fethullahçı okulları övenler; bir de bu tuzaktan kaçan çocukların öykülerini dizi yazı yapsınlar, televizyon ekranlarına taşısınlar...

Çocuklar neler anlatacaklar neler!..

17/01/98

Bir Kadın Gülümser...

Gündüzün geceyle buluşan noktasında hoyrat bir kadının çığlıkları alev alev yanan alaca bir kuşu andırır...

Bir sevdadır o anda yüreklerde dolaşan...

Zamanın içinde yok olan yalnızlıklar her iklimden şarkıları söyletir insana...

Seher vakti habersizce gara giren ekspres, yüzlerdeki korkuyu alıp bir yerlere saklar...

O koskoca Nazım Hikmet, uçsuz bucaksız donmuş kuzey denizinde ışıldakların gölgesinde gibidir...

Bir şiir düşer o anda yasak aşkların geçit vermeyen ormanında...

Bir kadın gülümser, bir çocuk ağlar...

Kırakof kentinin Kapris Barı'dır mekân...

Bir koca kişi gülümser bir buluta belli belirsiz...

Bir ses duyulur...

Der ki:

"Sesleniyorum, seni yitirmiş geri dönüyor sesimin yankıları..."

Ayrılık çok kötü bir düştür.

Ayrılık hüznün ırmaklarla buluştuğu akşamüstüler gibidir...

Büyük korkularla selamlaşan ayrılık "Hoşça kal" dediğinde avuçlarında bir sıcaklığı saklar...

Gözleri dolar insanın, ağlamak ister...
Bilmem o anda neler geçer yüreğinizden...
Benim bacaklarım sızlar, kulaklarım zonklar...
Bir telefon zilidir çalan, hiç beklemediğiniz saatlerde...
Kadın biraz utangaçtır:
"Kocam evde bu akşam, dışarıya çıkamam..."
Koskoca Nâzım, Bristol Oteli'nde alır soluğu...
Bir şarkı mırıldanır yalnızlığın içinde...
Ay diliminin üzerinde uyuyan genç kadını düşünür...

★★★

Kurşuni gökyüzüne bakan adam, hapishaneden dönen genç kadın, sevdanın pençesinden darmadağın olmuş düşlerle buluşur...

Bir tutam kış kır çiçeği olur vazonun içinde... Duvarda suluboya bir resim...

Hüzün o anda çoğalmaya başlamıştır...

Kıpkızıl çizgide bölünmüş sıcak bir karanlık kaplamıştır her yeri ...

Parmakların ucunda kalan kokusu mudur sardunya yaprağının bilinmez...

Bir şiirdir okunan şimdi, eski zamanları çalıp götüren...

Belki bir aşktır mevsimlerin içinde yitirilen...

Nâzım'dan gelen bir iki mektuptur başucumda duran:

"Oyunda kaybeden aşkta kazanırmış. Beni seviyorsun, ama yalnız çocuğun, baban, arkadaşın, ağabeyin gibi değil, hatta kocan gibi de değil, âşığın gibi de beni seviyorsun değil mi?"

Duvardaki suluboya tabloya bakar...

Bir içki doldurur bardağa...

Odanın içinde menekşe kokusu vardır...

Okumayı sürdürür:

"Merhaba canımın canı!

Cuma günü sabahı İstanbul'dan yola çıktım. Köprüden Yalova'ya kadar, güneşte pırıl pırıl bir atlas kumaş gibi ışıldayan denizin üstün-

de, masmavi havayı ciğerime doldurdum da doldurdum. Vapur Moda'ya uğradı. Kalamış Koyu'nu gördüm. Yıldızlı bir gece, altın bir baş ve hatıralar...

Yalova'dan Bursa'ya otobüs yolculuğu, kâh dağların tepesinde, kâh iki tarafı yemyeşil boğazların içinde üç saat süren bir yol...

Cumartesi günü dinlendim. Pazar günü işte ve ben yazıyorum sana!

Ayrılışımızın garip bir tadı kaldı damağımda, acı bir tat..

Yarı kalmış bir öpüşmeye benzer bir şey!.. Seninle gırtlağıma kadar doluyum!... Ben bir toprak çanak gibiyim ve sen beni dolduran, baygın, acı kokulu kırmızı bir içkisin... Yaşım otuz sularında, fakat seni 14 yaşında bir mekteplinin ve 60 yaşında bir felsefe adamının ikiz aşkıyla seviyorum...

Buraya gelmeden, sana yakın olanlardan, her gün seni görebilen, sesini duyabilenlerden Vedat'ı gördüm. Onun gözlerine bak, orda, beni, sana doğru eğilen gölgemi görürsün belki..."

★★★

O zamanın içinde yok olan yalnızlıklar, her iklimden şarkılar doldurur insanın yüreğini, gecenin bilinmeyen bir saatinde...

Karlı gecelerde ona uzanan sıcak elleri bekler, öfkesinin bir anda sevince dönüştüğü yılları anımsar...

Harlem'de söylenen bir zenci türküsü, uyuyan bir suyun ansızın haykırışı özgürlüğün sisi miydi?

Kederliydi ama umutsuz değildi!..

O maceradan sadece silik fotoğraflar kalmıştı...

19/01/98

Kandırmaca...

Bir özel televizyon kanalında RP'nin Anayasa Mahkemesi'nce kapatılması kararı tartışılıyor...

Konuşmacıların tümü "Çağdaş demokrasilerde siyasi parti kapatılmaz" görüşünü yineleyip ekliyorlar:

"RP'nin kapatılmasıyla Türkiye'de demokrasi büyük yara almıştır..."

Konuşmacılardan birisi demokrasi dersi verip şöyle diyor bu sırada:

"Türkiye'de demokrasinin önündeki en büyük engel Kemalistlerdir..."

Aynı kişinin bir gün sonra bir başka açıklamasını görüyorum masamın üzerinde:

"Memurlara sendikal örgütlenme hakkı tanımak devlete zarar verir..."

Türkiye'de ipin ucu kaçmış...

Daha düne kadar 'demokrasi' sözcüğünü ağzına almayanlar, yargısız infazlara, faili meçhul cinayetlere alkış tutanlar, 15-16 yaşlarındaki çocuklarımızın işkenceden geçirilip cezaevlerine konulmasına "Onlar terörist" deyip göz yumanlar, şimdi televizyon ekranlarından haykırıyorlar:

"Demokrasimiz yara aldı, hukuk çiğnendi..."

Oysa şu soruyu sormak gerekmez mi:

"Bugünlere nasıl geldik?"

Sıvas'ta 37 insanımızı diri diri yakanları, "Şeriat gelecek, laikler geberecek" diyenleri mahkemelerde savunanlardan birisi de eski Adalet Bakanı Şevket Kazan'dı...

Şimdi aynı Şevket Kazan bizlere demokrasi dersi veriyor, İzmir'de yaptığı konuşmada ağlamaya başlıyor...

Neden ağlıyor Şevket Kazan?

RP kapatıldığı için!..

İnsanları hedef gösterip öldürtenlerin "Demokrasi istiyoruz" demeleri kandırmacadan başka bir şey değildir...

Adam, "Sen demokrasi istiyor musun?" dendiğinde "Hayır, ben şeriat istiyorum" yanıtını vermiyor muydu?

Veriyordu!..

Şimdi aynı adam bakın ne diyor:

"Çağdaş demokrasilerde parti kapatılmaz..."

★★★

Elbette çağdaş demokrasilerde parti kapatılmaz...

Oralarda Hıristiyan Demokrat partiler, 'dine dayalı devlet şekli'ni akıllarından bile geçirmez...

Yine çağdaş demokrasilerde memurlara, öğretmenlere, polise demokratik örgütlenme gereği olan sendikalaşma hakkı tanınır...

Çağdaş demokratik ülkelerde işçiler örgütlenir, sendikal hak ve özgürlüklerini sonuna dek kullanır...

Tüm bunlar demokratik haklar kapsamındadır...

Çağdaş demokratik ülkelerde patronlar 'işçi' ücretlerini asgari ücretten gösterip, onlara 10 bin, 20 bin dolar ücret ödemez...

Çağdaş demokratik ülkelerde vergi kaçağı olmaz, herkes vergisini öder...

Biz, RP'nin kapatılmasını alkışlamıyoruz...

RP'lilerin oturup düşünmelerini, akıllarını başlarına toplamalarını istiyoruz...

İnsanlar değişik ideolojileri benimseyebilirler, onları tartışabilirler...

Türkiye laik demokratik bir hukuk devletidir...

Eğer birileri siyasal örgütlenmeyle bu devleti yıkıp yerine kendi ideolojisini kalıcı kılmak istiyorsa; İspanya'da, İtalya'da, Almanya'da olduğu gibi Türkiye'de de demokrasi (ister beğenin, ister beğenmeyin) kendisini korur...

Refah Partisi bildik bileli demokrasiyi bir yaşam biçimi olarak görmedi. Refah'a göre demokrasi şeriat devleti için bir araçtı. Yanına iç ve dış dinamikleri alıp 'öç alma' yolunu seçti. 74 yıllık Cumhuriyetle hesaplaşmak istedi...

★★★

Orhan Erinç dünkü yazısında şöyle diyordu:

"Bu sonuçtan, RP yöneticileri kadar Kemalizmle demokrasinin bağdaşmayacağını ileri sürerken şeriatla demokrasinin bağdaştığı görüşünü savunarak kendilerini yanıltan yazar takımı da büyük pay sahibidir..."

Yalnız yazarlar mı?

Kimi aydınlar, bilim adamları, sanayiciler ve işadamları da aynı görüşteydi...

Emre Kongar da şöyle yazmıştı:

"Bu süreç içinde 'denetimde tutmak' gerekçesiyle 'siyasal İslama' devlet tarafından her türlü desteğin verilmesi ve özellikle imam hatip eğitiminin yaygınlaştırılması, Türkiye'yi bugüne getiren en önemli belirleyicidir."

Emre Hocamız yerden göğe kadar haklı!..

1940'larda başlayan süreç Türkiye'yi bugünlere getirdi. Siyasal İslam, ABD'nin 'Komünizme karşı yeşil kuşak' formülüyle ivme kazandı...

Şimdi ne diyorlar:

"Çağdaş demokrasilerde partiler kapatılmaz..."

Ardından da bir bildiri yayımlıyor bu teraneye katılan kişi:

"Memurların sendikalaşması devlete zarar verir..."
Bu ne biçim demokrasi anlayışıdır söyler misiniz?

21/01/98

'Arpa Boyu...'

Akşam çetelerle yatıyor, sabah çetelerle kalkıyoruz...

Şu devlet içinde örgütlü çeteler kimler, bu çeteler devletin içine nasıl sızdı?

Yaklaşık 14 aydır Susurluk çetesinin nasıl örgütlendiğini, kimlerden haraç aldığını, uyuşturucudan nasıl gelir sağladıklarını tartışıp duruyoruz...

14 ay sonunda nereye geldik; Kutlu Savaş'ın hazırladığı raporla neleri öğrendik?

Bilinen olayları yineleyip duruyoruz...

Kısaca olayın yeni bir boyutu yok!..

Başbakan Mesut Yılmaz, TBMM Susurluk Komisyonu'na ifade verdiğinde ana muhalefet lideriydi...

24 Aralık 1996'da Mehmet Elkatmış başkanlığındaki TBMM Susurluk Komisyonu'na bakın ne diyordu Yılmaz:

"Bu olayla ilgili olarak bana intikal eden delillerden bir bölümü, şu ana kadar medyada yayımlanmıştır. Bunlardan bir tanesi, Emniyet Genel Müdürü'nün imzasıyla, Abdullah Çatlı'ya müstear isimle verilen, yetki belgesidir, silah taşıma iznidir, keza, onun adına düzenlenen kimlik kartıdır, sürücü belgesidir, pasaporttur, bunlar, zaten şu anda kamuoyunun malumudur.

Benim, bugün size takdim ettiğim belgeler, aynı şekilde, Emniyet Genel Müdürü'nün imzasıyla Yaşar Öz isimli bir uyuşturucu kaçakçısına ve Tarık Ümit isimli daha sonra öldürülen, şu ana kadar da cesedi bulunamayan, yine bir uyuşturucu kaçakçısına düzenlenen yeşil pasaport ve kimlik belgeleri, sahte isimlerle ve kendi adına düzenlenen kimlik belgeleri ve Yaşar Öz adına düzenlenen aynı Çatlı gibi kendisinin silah taşıma iznine sahip olduğu, emniyette teknik danışman olarak hizmet yaptığı ve kendisine yardımcı olunmasını isteyen belgedir. Bu belgelerle birlikte, size, emniyetin bazı yazışmalarının suretlerini sunuyorum. Bunun önemi şuradadır: Bu belgeler, inkâr edilebilir, yani bu belgelerin sahte olduğu ileri sürülebilir, bu belgelerin imzasının sahte olduğu ileri sürülebilir; ama, bu Yaşar Öz isimli kişi, yanında Tarık Ümit adında düzenlenmiş sahte evraklarla birlikte, 1995 Ocak'ında İstanbul Emniyeti tarafından yakalanmıştır ve bu belgeyi ibraz ederek hakkında hiçbir takibat yapılmadan serbest bırakılmıştır. Bununla ilgili kayıtlar, İstanbul Emniyeti'nden, Ankara Emniyet Genel Müdürlüğü'nden de araştırılabilir."

Ulaştırma Bakanı Necdet Menzir, önceki gün yaptığı açıklamada Başbakan Mesut Yılmaz'ı doğruluyordu:

"Yaşar Öz'ü Mehmet Ağar serbest bıraktırdı..."

Aynı gün Mehmet Ağar da şöyle diyordu:

"Hiç kimse Susurluk perdesi arkasına girip son yirmi yıldan bu yana hırsızlıklarını, yolsuzluklarını, soygunlarını gizlemeye kalkmasın..."

★★★

Mehmet Ağar'ın 'resti', acaba kimlere yöneliktir?

Yirmi yıl geriye gidersek 1978 yılına döneriz...

Silah kaçakçılığının en yoğun dönemidir 1978 yılı...

1979 ise Abdi İpekçi'nin öldürüldüğü yıldır...

CIA istasyon şefleri, Mehmet Ali Ağca'yla ilgili soruşturma dosyalarına göz atmıyor, ülkücü çetelerle yeraltı dünyası arasındaki uluslararası ilişkiler hasıraltı edilmeye çalışılıyordu...

Uluslararası yeraltı dünyasının Sofya merkezli yoğun trafiğinde olup bitenleri o tarihlerde Uğur Mumcu, Cumhuriyet'teki köşesinde sergiliyordu...

CIA istasyon şefleri, Bulgar şirketlerinin kaçakçılarını, KGB destekli kişileri savunuyor, ülkücü çeteler, uluslararası yeraltı dünyasıyla birlikte kirli işler çeviriyordu...

12 Eylül 1980'de Türkiye'de terör durdu...

Terörü durduran darbeci Kenan Evren ve arkadadaşları mıydı yoksa ülkücüleri koruyup kollayan CIA istasyon şefleri miydi?

1980 sonrası Mehmet Ali Ağca ve Abdullah Çatlı'ya Sofya'da para yardımında bulunan kişi Ömer Mersan'dı...

Bekir Çelenk'ten Abuzer Uğurlu'ya dek uzanan zincirin halkaları Susurluk'un ilk günleridir...

22 Şubat 1982'de Abdullah Çatlı ve Mehmet Şener İsviçre'de sahte pasaportla yakalanmışlar, nedense daha sonra serbest bırakılmışlardır...

Onun için Susurluk çetesi iki yıllık bir olay değil, kökleri 20 yıla dayanmaktadır...

★★★

Mehmet Şener ile Abdullah Çatlı, Mehmet Ali Ağca, Yalçın Özbey'in arası daha sonra neden açıldı?

Mehmet Şener'in şu açıklaması yüzünden:

"Ben Kürdüm, Türkiye'ye iade etmeyin!"

Alman Federal Mahkemesi, Jurgen Roth adlı bir gazetecinin 15 Şubat 1983 tarihli raporu üzerine şu kararı verdi:

"Türkiye'ye gönderilmesi insan hakları açısından sakıncalıdır..."

Mehmet Şener, Türkiye'ye iade edilimedi. Şener, daha sonra PKK bağlantılı uyuşturucu işine girdi...

Ağca'yı Maltepe Cezaevi'nden kaçırdıktan sonra Ankara'ya getiren 34 RF 601 no'lu araç kimindir?

Araç önce Yalçın Özbey'indir. Özbey, daha sonra aracı Mehmet Şener'in kardeşi Hasan Hüseyin Şener'e devretmiştir...

Zincirin halkaları bellidir...

Görülen o ki Susurluk çetesinin geçmişi yirmi yıla dayanmaktadır. Bugüne dek bir arpa boyu bile olsa mesafe alınamamıştır...

★★★

Ümit Zileli ve arkadaşları Kent TV'de "Tarihimizi geri verin" kampanyası başlattı. Kampanyanın sloganı şu:

"Sayın milletvekilleri; yeni Meclis salonunu boykot edin. Utançlı koltuklara oturmayın!"

Kamuoyunun desteğini bekliyor Kent TV...

24/01/98

Mevsimler...

Gecenin içinden bir çığlık yankılanıyor. Umutsuzluğumuz bir hüznün boşluğuna yuvarlanıyor...

Koca ve gizemli bir kentin derinliğinden fışkıran acılar tüm ülkenin topraklarına yayılıyor...

Çekingen bir ıhlamur ağacı bahçede yıldızları arıyor sessizce...

Yağmur dinmedi, daha da hızlandı...

Balkona çıkıyorum. Yağmur yüzümü, saçlarımı ıslatıyor...

İçeriye giriyorum, koltuğa oturuyorum...

İçimde tarifsiz bir sıkıntı giderek büyüyor...

İsyancı bir coşku arıyorum, ama bulamıyorum...

O umutsuz can sıkıntıları gecenin hışırtısı içinde, karanlığın sürgününe koşar adım ilerliyor...

Çok eski bir müzik çalıyor şimdi...

Gerard De Nerval'ın bir dizesini okuyorum bu arada...

"Ne zaman o havayı dinleyecek olsam/ Ruhum gençleşiverir birden iki asır/ On Dördüncü Louis devridir, vakit akşam!/ Batan günle sararmış bir yamaç uzanır..."

Yerimden kalkıyorum...

Gidip geliyorum salonun bir ucundan öbür ucuna...

Işıkları söndürüyorum...

Bu kez çalışma odama sığınıyorum. Kitaplara dokunuyorum...

Bekir Coşkun'un 'Avukatımı İstiyorum' adlı yeni kitabı Ümit Yayıncılık'tan çıkmış...

Bir solukta okuyorum Bekir'in yeni kitabını...

İçimdeki hüzün giderek büyüyor...

Faili meçhuller, işkenceler, zindanlar, çeteler...

Bekir, "Mevsimleri hep kaçırdım... Baharlar kaçtı..." demiş...

Kaçan mevsimlerin sayısı kaç Bekir Coşkun? O mevsimler bizlerin umutlarını, sevinçlerini de alıp götürdü mü?

Kitabı bitirdim...

Sigaramı yaktım...

Camları kızıla dönüştüren renkleri, umut verici mevsimleri aramaya koyuldum...

★★★

İstanbul gri bir yalnızlığı kucaklıyordu dün sabah...

O ahşap pembe konak ıslak gözlerle selamlıyordu bahçede toplanan kalabalığı...

Kadınlar, erkekler, çocuklar, gençler, orta yaşlılar, yaşlılar...

Ellerinde bir sap kırmızı karanfille giriyorlardı demir sürgülü kapıdan gazetenin bahçesine...

Duvarlarda Uğur Mumcu'nun posterleri asılıydı...

İbrahim Yıldız ile Fikret İlkiz uykusuzdu...

Sordum:

"Ne oldu?"

İbrahim:

"Foto muhabiri arkadaşımız Uğur Demir önceki gece Beşiktaş'ta Uğur Mumcu etkinliklerini izliyordu. Terörle Mücadele'den polisler alıp götürmüşler. Uğur, 'Cumhuriyet muhabiriyim!' demesine ve kimliğini göstermesine karşın yedi saat gözaltında kaldı..."

Hiç şaşırmamıştım...

Uğur'la konuştum sonra. Uğur, şöyle dedi: "Gözaltındayken bir polis beni sorgulayıp şunları söyledi:

İkinci Uğur Mumcu olayı mı olmak istiyorsun? Yoksa sen de mi anılarda yaşamak istiyorsun?.."

Belki bu yüzden canım sıkılıyor, gecenin bir saatinde dışarıya çıkıp yağmur altında koşmak istiyordum...

Bir kahve pişirdim kendime...

Gencecik insanlarımızı, çocuklarımızı, yargısız infazlara teslim ediyor, onları Ankara'da, Manisa'da işkenceden geçirip zindanlara atıyorduk...

Birden ışıklar söndü...

Belleğimde Bekir Coşkun'un 'Avukatımı İstiyorum' kitabının izleri belirdi:

"Heykel dört kol üzerinde oturuyordu: Kapitalizm, emperyalizm, militarizm ve faşizm..."

Heykel, eski YÖK Başkanı İhsan Doğramacı'nındı. Bekir, bu yazısını üniversiteli gençliğe armağan etmişti...

Işıklar yeniden yandı...

Vicente Huidobro'nun bir şiiri odanın içinde yankılandı:

"Yıldızlar kumru gibi seslenirken tepemizde/ Gözlerini açmadan poyraz/ Alev alev gömleğiyle yorgun ağaç gözleriyle/ Kumruların üstünde dörtnala gök gibiydi."

★★★

Gecenin içinde yankılanan çığlık, bir ölüm sancağı çekilmiş dudaklarda kopan fırtınayı anımsatıyordu...

O koskoca kent bana hüznün ve umutsuzluğun resmini sunar gibiydi...

Yağmur hâlâ yağıyordu...

Sokak lambalarının donuk sarı ışıkları, maviyi unutturan gökyüzünün karanlığında kayboluyordu...

Gözlerimi yumdum...

Balkonda yağmura isyan ederken Juana De Ibarbourou'nun bir şiirini yüksek sesle okudum:

"Dur, uyuma. Dinleyelim/ Yağmurun güzel ezgisini./ Sessiz al-

nını göğsüme daya./ İki çekiç gibi tenimi döven/ Atışını duyayım şakaklarının,/ O ılık, sevecen atışını.

Dur, uyuma. İkimiz/ Bir dünya olduk bu gece,/ Rüzgârdan ve yağmurdan arındık/ Bir odanın sıcaklığında.

Dur, uyuma. İkimiz/ Derinlere inen bir köküz belki,/ Belki yeni bir soy fışkıracak o kökten/ Ve bir filiz yeşerecek yarınlara."

26/01/98

Korku...

Gözleri pırıl pırıl ışıldayan bir çocuk gördüm Ankara'daki memur eyleminde...

Çocuk, ellerinde beyaz eldivenler bulunan polis amcalarla tokalaşıyordu...

Kırmızı giysiler giymiş çocuk, siyah eldivenli polis amcaya gelince elini uzatmadı; birden arkasını döndü ve koşmaya başladı...

Bir kadın onu kucakladı oracıkta...

Bir televizyon kanalında izledim yukarıdaki görüntüleri...

Sonra gözlerimi yumdum. Kendi çocukluğumu düşündüm...

Düşlerimde yarattığım bir evrenin içinde kayboldum...

Siyah eldivenli polisten neden korkmuştu çocuk?

Beyaz, özgürlük; siyah, korku muydu?

Bir gözaltı öyküsünü anımsadım...

Gözleri bantlı genç kızları, erkekleri düşündüm...

Sordum kendi kendime:

"Bir beyaz güvercin midir barış, sevgi, kardeşlik?"

Yarasa simsiyahtır...

Neden güvercinleri severiz, yarasadan nefret ederiz? Siyah neden umutsuzluk, beyaz niçin sevgidir?

Derin bir tasa, çılgınca bir isyanın izdüşümü gibiydi ve ben siyah eldivenli polisten korkan kırmızı giysili çocuğu düşünüyordum...

Üniversiteli gençlerin, memurların, işçilerin fotoğrafları düşüyordu masamın üzerine...

Karanlık çökmüş, simsiyah bir bulut beni boğacak gibi iniyordu üzerime...

Yargısız infazlardan sonra yükselen çığlıklar, eli kanlı çeteler dolduruyordu çevremi...

Tek bir insanın şarkısı, tek bir insanın umudu yoktu hiçbir yerde...

Zulüm, baskı, işkence!..

1970'lerde 18-20 yaşlarındaki gencecik fidanları kırdık acımasızca...

1980'lerde aynı işi bir daha yaptık zevk alarak...

1990'larda evleri bastık, delik deşik ettik genç bedenleri güle oynaya...

Ölümlere alkış tutuyor, bir bakıma öç alıyorduk gençlerden...

O güzel iklimleri, yaşlı genç hiç düşünmedik...

Yaşamın içinden gençliğe sevgiyi hiç taşımadık...

Korkuyla uyuduk, korkuyla uyandık...

★★★

Geceydi ve üşüyorduk...

İstanbul Avcılar Öğrenci Yurdu derin bir sessizliğin içine gömülmüştü...

Kar hafiften serpiştiriyordu...

Öğrenci yurdunun ışıkları yanıyordu ama öğrenciler uyuyordu...

Yüzleri maskeli topluluğun ellerinde bıçaklar ve satırlar vardı...

Kurt ulumasını andıran sesler yükselmeye başladı. Elleriyle kurt işareti yapan saldırganlar, "Ya Allah, Bismillah, Allahuekber" diyerek yurt binasından içeriye girdiler...

Kan gövdeyi götürüyordu...

Yatakhanelere dalan gözü dönmüş maskeli saldırganlar önüne gelene satır, pala ve muştalarla vururken bağırıyorlardı:

"Komünistler Moskova'ya!.."

Yıllar öncesi hazırlanıp sahneye konulan bir oyunun yeni versiyonuydu o görüntüler...

Abdullah Çatlı, Haluk Kırcı, Mehmet Şener, Yalçın Özbey ve diğerlerinin Bahçelievler, Balgat, İstanbul Üniversitesi, İzmir İnciraltı yurtlarında 1970'lerden 1980'lere dek uzanan 10 yıllık süreçte rol aldıkları 'kanlı oyun'un tekrarıydı yaşananlar...

Hüseyin Bilgin, Çağlayan Değer, Mustafa İnan, Yusuf Bilgehan, Çağrı Evliyakulu yaralanmış, hastaneye kaldırılmıştı...

Saldırı çok kısa sürmüş, yüzleri maskeli ülkücü çeteler, yıllar önce olduğu gibi yine ellerini kollarını sallaya sallaya kaçmayı başarmışlardı...

Bir süre önce ellerinde balta, pala, bıçak bulunan saldırganlar, güvenlik güçlerinin gözlerinin içine baka baka İstanbul Üniversitesi'ne girip kanlı eylem yapmamışlar mıydı?

★★★

Kırmızı giysiler içindeki çocuk, beyaz eldivenli polis amcaların elini sıkıyor, siyah eldivenliyi görünce niçin kaçıyordu?

Televizyon kanallarında gezintiye çıkmıştım...

Gecenin karanlığı sokak lambalarının sarı ışığında daha da insanın içini ürpertiyordu...

Başbakan Mesut Yılmaz Erzurum'daydı ve camiden çıkarken bu kez yüzleri maskeli olmayan topluluk elleriyle kurt işareti yapıp slogan atıyordu:

"Ya Allah, Bismillah, Allahuekber!"

Birden 15 Temmuz 1977'ye gittim...

Doç. Orhan Yavuz'un Erzurum Atatürk Üniversitesi Kampusu'nda bıçak, muşta, satırla alçakca katledilişini anımsadım...

Yirmi yıl önce ve yirmi yıl sonra...

Acaba değişen neydi?

Yeniden gözlerimi yumdum. Bir hüznün içinde umuda yolculuğa çıktım...

Televizyonlar son haberleri verdi. İstanbul Avcılar Öğrenci Yurdu'nu bir kez daha gösterdi...

Hava soğuktu ve ben üşüyordum...

27/01/98

Yağma...

Arkadaşımız Oktay Ekinci, yıllardır Cumhuriyet'te 'Orman ve Hazine' yağmalamalarını yazıyor...

Oktay'la birlikte 1983-1985 yıllarında Ege ve Akdeniz kıyılarının nasıl yağmalandığını yazmış, o güzelim koyların ve büklerin holdinglere nasıl peşkeş çekildiğini anlatmıştık...

O yıllar, ANAP iktidardaydı ve Başbakan Turgut Özal'dı...

Şimdi ANASOL-D iktidarda ve Başbakan Mesut Yılmaz...

Bakanlar Kurulu'nun 6 Ocak 1998 tarihli kararıyla yapılaşma olanağı sağlanan İstanbul Sarıyer Mavramoloz Ormanı çevresinde 'turizm alanı' kapsamına giren alanların varisleri kimler?

Yanıtını verelim: Öldürülen kumarhaneler kralı Ömer Lütfü Topal'ın varisleri...

Devlet içinde örgütlü çetenin öldürdüğü öne sürülen Ömer Lütfü Topal'ın Rumelifeneri ile Kilyos arasında edindiği 'imara yasak' alanın, Turizm Bakanlığı'nın önerisiyle 'turizm alanı' kapsamına alınması, akıllara ister istemez şu soruyu getiriyor:

"Topal'ın imara yasak arazisinin imara açılmasıyla varislerinden devlet adına özür mü dilenmek isteniyor?"

ANASOL-D iktidarında gerçekten ilginç gelişmeler oluyor, dün DYP lideri Tansu Çiller'i suçlayanlar, bugün 'imar yasaklı' alanları 'turizm alanı'na dönüştürerek birilerine 'kıyak' çekiyor...

Rumelifeneri ile Kilyos arasında salt Ömer Lütfü Topal'ın mı arazisi bulunuyor dersiniz?

İddialara göre birinci derece SİT alanı olarak koruma altına alınan bu yörede 'turizm alanı' olarak imara açılan araziler arasında, ANAP İstanbul İl Başkanı Erdal Aksoy'un ve Uzanlar grubunun yerleri var...

★★★

Oktay Ekinci, yıllardır hiç yılmadan 'yağma'yı yazıyor...

Ben 1970'li yıllarda orman ve Hazine yağmasının nasıl başladığını, Ege ve Akdeniz kıyılarının nasıl birilerine peşkeş çekildiğini yazmıştım...

Aradan 25-30 yıl geçmiş, ama değişen bir şey yok!..

O yıllar bakanlar, bürokratlar, savcılar, yargıçlar 'kooperatif' kurarak Ören'den Çeşme'ye; Bodrum'dan Marmaris'e dek tüm kıyıları yağmaladılar...

Bir Orman Genel Müdürü tanırım ki sonradan Adalet Partisi'nden parlamentoya girdi İzmir Gümüldür'de orman alanını narenciye bahçesine çevirip yargı kararıyla tapu aldı...

Oktay Ekinci'nin 'ÇED Köşesi'ni okuyunca yağma olayını yeniden anımsadım...

Artık Ege ve Akdeniz kıyılarında yağmalanacak yer kalmadığından sıra İstanbul'a gelmişti...

Oktay anlatıyor:

"Hiçbir ülkenin bakanlar kurulu üyeleri, bizimkiler kadar kendilerini 'şehircilik uzmanı' görmüyorlardır.

Örneğin yasalar ve kent planları Çatalca'daki içme suyu havzasında, İstanbul'u düşünerek inşaat yasağı getirmiş olsa bile, bizim Bakanlar Kurulu'muz aynı havzada 'ucuza kapatılmış' bir özel mülkiyetteki araziyi 'özel serbest bölge' ilan ederek bir çırpıda 'yapılaşma ve rant alanı' haline dönüştürebiliyor. Böylece yakın geçmişte tarım ve hayvancılık bile yapamadıkları için köylülerin satmak zorunda kaldıkları Büyükçekmece Gölü koruma bölgesindeki araziyi şimdi 'ta-

pu ve bina güvencesiyle' pazarlamaya başlayan serbest bölgeciler, tam sayfa gazete ilanlarında 'çevreye duyarlı' (!) müşteriler için 'vergi muafiyeti' bile sağladıklarını duyurabiliyorlar... Benzer şekilde SİT alanlarında 1. sınıf tarım topraklarında ve hatta Boğaziçi kıyılarında yine imar yasağından ötürü ucuza arazi edinen 'nüfuzlu' kişi ve şirketler de aynı yasakları 'delen' yapılaşma olanaklarına kavuşmak için (belediyenin imar yetkilerini aşan bir durum varsa) soluğu Ankara'da alıyorlar. Bakanlar Kurulu bu kez aynı arazileri 'turizm merkezi' ilan ederek yürürlükteki imar planları ve hukukunun dışına çıkarıp 'ayrıcalıklı inşaat' hakkı sağlıyor..."

Birilerine devlet desteğiyle köşe döndürülüyor, imar yasakları, 'turizm alanı' ilan edilip deliniyor...

Türkiye'de yıllardır aynı oyun oynanıyor...

★★★

Avcılar'da geceyarısı yurt basan çeteleri, kimler destekliyor?

Önceki gece Star TV'de saldırı olayının görüntülerinde ortaya çıkan özel güvenlik görevlisi kimi okurlarımızın dikkatini çekti...

Cebrail adındaki bu kişi Elazığ doğumlu. 1995 1996 yıllarında Bingöl'de ne iş yaptı Cebrail? Karlıova ilçesinde Özkarabağ Oteli'nde mi kaldı? Kendisini halı tüccarı olarak tanıtan Cebrail'in kim olduğunu polis araştırıyor mu?

28/01/98

Rapor...

Türkiye Cumhuriyeti laik, demokratik bir hukuk devleti midir?

Günlerdir Kutlu Savaş'ın hazırladığı 'Susurluk Raporu' tartışılıyor, 'devlet içinde örgütlü çete'nin kendi çıkarları doğrultusunda yaptığı eylemler konuşuluyor...

Ama birileri, Türkiye'nin demokratik bir hukuk devleti olduğunu unutup şöyle diyor:

"Biz ne yaptıysak ülkenin bölünmez bütünlüğü için yaptık..."

Hukuk devletinde yargısız infaz yapılır mı?

Terörle mücadele etmek başka şey, insanları öldürmek başka şeydir...

Güvenlik güçlerinin görevi, suçluyu yakalayıp, yargıya teslim etmektir...

Sansürlü 'Susurluk Raporu'nu okuyunca, devletin güvenlik birimleri, itirafçı ve ülkücü çetelerle birlikte pek çok eylem yaptıkları, Behçet Cantürk'ten, Savaş Buldan'a, Musa Anter'den emekli binbaşı Cem Ersever'e dek çok sayıda kişiyi sorguladıktan sonra öldürdükleri anlaşılıyor...

Sansürlü 'Susurluk Raporu'nda anlatılan olaylar, bize pek yabancı gelmedi. Kamuoyu tüm bunları yıllardan beri biliyordu...

1991 yılında HEP İl Başkanı Vedat Aydın'ın Diyarbakır'da evin-

den alındıktan sonra işkenceden geçirilmesi, daha sonra öldürülüp cesedinin Elazığ Ergani il sınırına bırakılmasını dün gibi anımsıyoruz...

Bakın o tarihte Vedat Aydın'ın eşi Şükran Aydın, olayı nasıl anlatıyordu:

"Yatmaya hazırlanıyorduk. Kapı çalındı. Vedat çıktı, baktı. İçeri geldi, 'Polis gelmiş, karakola kadar gidecekmişiz' dedi. Polisleri içeri almadık. Yeniden yanlarına gitti, sanıyorum 'Yarın sabah ben gelirim' dedi. Kabul etmediler. Döndü, giyindi ve yanlarına gitti. Ben de arkasından çıktım. Üç kişiydiler. İkisi Vedat'ın kollarına girdi. Vedat, 'Ben yürürüm, sarhoş değilim' dedi. Telsizli olanı 'Bırakın bir şey olmaz' dedi. Polisler kollarını bıraktılar. Telsizli bana da dönerek, 'Korkmanıza gerek yok, bir şey olmaz' dedi. Aşağı indiler. Pencereden baktım. Bir Renault araba bekliyordu. Arabanın uzun devre farları yanıyordu. Plakasını görmedim. Vedat'ı kolundan bükerek arabaya bindirdiler..."

★★★

Susurluk Raporu'nda 11 sayfa kamuoyundan gizleniyor...

Neden, niçin?

Gizlenen bölüm devlet sırrı mıdır? Hiç sanmıyoruz...

Raporda nedense 'Susurluk çetesi'yle ilişki içinde olan 'dinci terör örgütleri' yer almıyor...

Güneydoğu'da itirafçılar ve güvenlik güçleriyle birlikte hareket eden (1993-1996) İslami Hareket ve Hizbullah'ın yaptığı eylemler raporda anlatılmıyor...

TBMM Faili Meçhul Siyasi Cinayetleri Araştırma Komisyonu'nun raporunda 'dinci terör örgütleri' önemli yer tutmakta ve şöyle denilmektedir:

"Diyarbakır'da yakalanan örgüt mensuplarının ifadelerinden anlaşıldığı üzere; Hizbullah adı altında örgütlenen oluşumun örgüt şeması, gerek Diyarbakır gerek Batman ve gerekse de Mardin'de aynı şekildedir. Her şeyden önce başlarında bir sorumlu, buna bağlı istişare meclisi, bunun yanında tebliğ kanadı (Diyarbakır'da bu kanat 3 kolda faaliyet göstermektedir) faaliyet göstermekte, bu kanat yöresel bazı özellikleri göz önünde tutarak yapılanmasını genişletebilmekte-

dir. Bu iki kanadın yanında bir de askeri kanat bulunmaktadır. Kaldı ki örgütlenme şemaları yanında örgütün işleyiş tarzı da aynı şekilde olmaktadır. Bunlar aynı yayın organlarını takip etmekte, aynı görüşleri paylaşmakta, aynı şekilde camilerde, Kuran kurslarında, çay ocaklarında, medreselerde, kitapevlerinde toplanıp örgütlenmektedir. Bu bilgilerden de her ne kadar örgüt yapısı ve üst yönetim ile çalışma usulleri tam olarak deşifre edilememiş ise de; dıştan bakıldığında bunlar arasında irtibat olduğu görülmektedir. Bunların aynı ideolojiyi benimseyip, aynı kavramlardan hareketle şer'i esaslara dayalı kendi yorumladıkları gibi bir İslam Devleti kurmayı amaçladıkları göz önünde tutulursa bu fikrimizin doğru olduğu görülmektedir."

★★★

Susurluk kazasıyla ortaya çıkan 'devlet içinde örgütlü silahlı çete'nin dinci terör örgütleriyle (bunlar daha önceleri ülkücüydü) olan bağlantısının açıklanmaması bize hayli düşündürücü geliyor...

Acaba 'dinci terör örgütleri'nin Güneydoğu'da yaptığı kanlı eylemler de mi devlet sırrına giriyor?

Ersever'i kim öldürdü?

Rapora göre Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım, itirafçı Alaaddin Kanat!

Ölümünden önce Cem Ersever, gazeteci Soner Yalçın'la konuşurken şöyle diyor:

"1970'li yıllardaki ülkücü tetikçiler, bir sonraki dönemde polisin ve askerin emrine girdi. Tek amaçları PKK ile savaşmaktır. Bunların silahlarını, mermilerini devlet karşılar. Gözlerini kırpmadan adam öldürürler. Kendilerine Türk İntikam Tugayı veya Osmanlı Türk İntikam Tugayı gibi isimler verirler. Herkesin kendi grubu vardır. Birbirlerini kıskanırlar. Bunların en güçlüsü, tehlikelisi sakallı; yani Yeşil'dir..."

Devlet içinde salt 'Susurluk çetesi' yok; daha pek çok çete var...

Düğümü çözmek o denli zor mu dersiniz?

29/01/98

Bu Çocuklar Bizim...

Onlar çocuktu...

Hüzünleri ve sevinçleri dipsiz kuyularda yitip gitmişti...

Yaşamlarının en güzel dönemlerini cezaevinde geçirmişler, geçiriyorlardı...

Zaman zaman cezaevinden mektup ve kart gönderiyordu onlar.

Umutlarının bir rüzgâr gibi yayıldığı saatlerde karanlığın aydınlığa ulaşmasını bekliyorlardı...

İşkenceden geçmişti hepsi...

İşkence yapan polisler yargılanıyorlardı tutuksuz olarak...

Bir annenin aylar önceki çığlığını anımsıyorum...

Manisalı çocuklar duruşmadan çıkmışlar ve cezaevi aracına konmuşlardı...

Anne, cezaevi aracının peşinden koşarken bağırıyordu:

"Çocuğum benim, kıymayın ona..."

İçimde derin bir sızı duymuştum...

O annenin çığlığını unutmadım hiçbir zaman...

Sonra bir mektup almıştım cezaevinden. Mektubu kaleme alan gençler suçsuz olduklarını yazıyorlardı...

Manisalı çocukların yaşamları altüst oldu. Kimileri aileleriyle birlikte Manisa'yı terk etti...

Şimdi 10 gencin temyiz istemi lehte sonuçlandı. Yargıtay 9. Ce-

za Dairesi gençleri yasadışı örgüte üye oldukları gerekçesiyle 12 yıla varan hapis cezalarına çarptıran İzmir DGM'nin kararını esas ve usül yönünden bozdu...

Bir bayram sabahında o çocuklar mutluluktan uçuyorlar ve belki de kendi kendilerine soruyorlardı:

"Bu bir düş müydü?"

★★★

İşkenceden geçen, zindanlara atılan salt Manisalı liseli gençler mi?

Ülkemizde 17-18 yaşlarında 'örgüt kurdukları' gerekçesiyle yargısız infaza uğrayan, öldürülen, sakat bırakılan o denli çok genç var ki!..

26 Aralık 1995 tarihinde Manisalı 16 gencin gözaltına alınması Türkiye'de bir demokrasi ayıbının belgesiydi. Yaşları 14-18 arasında değişen çocuklarımızın 'Duvar Yazısı Çetesi' olarak yakın tarihimize geçiş yılıydı...

Onlar iki yıldır taş duvarlar ve demir parmaklıklar arkasında yatarken Çanakkale'de, Bursa'da, yurdun dört bir yanındaki cezaevlerinde yatan gençlerimizden mektuplar alıyordum...

Onlar bize, devlet erkini elinde tutan siyasal iktidara sesleniyorlardı:

"Hücrelerde, tabutluklarda yatmak istemiyoruz..."

Bu öykü hiç de yeni değildi...

12 Eylül 1980 sonrası da aynı yöntem uygulanmış; tek tip elbiseyle, aynı baskı ve zulüm cezaevlerinde sürüp gitmişti...

Elimde Sakarya Cezaevi'nden gelen bir mektup var...

Diyor ki:

"Ben 17 yaşıma girdiğimde gözaltına alındım, çeşitli işkenceler gördüm. Ardından tutuklanıp cezaevine konuldum. Üçüncü celsede (10 Mart 1997) yasadışı örgüte üye olduğum gerekçesiyle 18 yıl 9 ay hapis cezasına çarptırıldım. Oysa ne molotof çıkmıştı bende ne de molotoflanmış bir yer. Örgüt üyeliğini kanıtlayacak hiçbir kanıt yoktu. Ve en son Yargıtay duruşmamı 2 ay erteledi. Bu konuyu Işık Yurtçu'yla

kamuoyuna duyurmak istedik ama çeşitli sorunlardan ötürü yapamadık..."

Mektubu yazan Hıdır Tugay...

Hıdır, 26.12.1997'de yazmış bana bunları. Ancak mektup yeni elime geçti...

İşte sizlere bir Türkiye fotoğrafı...

17 yaşında bir genç yasadışı örgüt üyesi olsa ne olur, olmasa ne olur!

Biz çocuklarımızın kafalarına demokrasi bilincini yerleştireceğimize, onları taş duvarlar ve demir parmaklıklar arkasına atıp kurtulmaya çalışıyoruz...

★★★

Bir bayram sabahında Manisalı çocukları, cezaevinde yatan gençleri, kayıp ailelerini, yakınlarını, faili meçhul cinayetlerde, yargısız infazlarda eşlerini, oğullarını, kızlarını yitiren insanlarımızı düşünüyorum...

Beylerbeyi sırtlarından Boğaz'a bakıyorum, geçen gemilere el sallamak istiyorum...

Karanlık olaylar aydınlanacak mı, çeteler gün ışığına çıkacak mı?

Uğur Mumcu, Muammer Aksoy, Bahriye Üçok, Metin Göktepe, Musa Anter, Hasan Ocak'ın ve diğerlerinin katilleri bulunup cezalandırılacak mı?

Şöyle diyebilirsiniz:

"Metin'in katilleri ortada ama mahkeme hâlâ sürüyor!"

Evet, Gazi davası Trabzon'da, Metin'inki ise Afyon'da sürüyor...

İçimde her zaman olduğu gibi hüzün giderek büyüyor, yaşamın içinde sessizliğin sesi çoğalıyor...

Selimiye Kışlası'nın önünden soğuk ama masmavi bir günün ortasında geçiyorum, 1974 kışını anımsıyorum...

Aradan tam 24 yıl geçmiş...

Taş duvarlar, mazgallar olduğu yerde...

Güvercinler yine eskisi gibi kanat çırpıyor...

30/01/98

Karmaşa...

Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit, CHP lideri Deniz Baykal'ı suçluyor...

Ecevit diyor ki:

"Bu cinayetler işlenirken, adamlar kaçırılırken SHP iktidardaydı. Üstelik Adalet Bakanlığı elindeydi. Hiç mi merak edip araştırmadılar..."

Önce şu gerçeğin altını çizmek gerekiyor: Türkiye'de faili meçhul cinayetler, adam kaçırmalar salt 1993-1996 yılları arasında mı oldu?

Doç. Dr. Orhan Yavuz'dan Doğan Öz'e; Abdi İpekçi'den Muammer Aksoy'a, Cevat Yurdakul'dan Kemal Türkler'e dek pek çok faili meçhul cinayeti kimler işledi? 1980 yılının Ağustos ayında İnciraltı Öğrenci Yurdu'nda gençleri kimler öldürdü? Güneydoğu'da1988-1991 yılları arasında işlenen faili meçhul cinayetlerin arkasında kimler vardı?

Bülent Ecevit, 1978-1979 yılları arasında Başbakan'dı...

O tarihlerde yurtsever, demokrat bilim adamlarını, öğrencileri kimler öldürdü? Bu konuda Bülent Ecevit ne yaptı?

Bu ülkeyi yönetenler birbirlerine çamur atmaktan başka bir şey yapmamayı kendilerine ilke edinmişlerdir.

Bunun en tipik örneğini de bugünlerde yaşıyor, olup bitenleri 1993-1996 yılları arasına sıkıştırıp suçluyu bulmaya çalışıyoruz...

Suçlu aramaya gerek yok!..

Suçlu, bu çarpık ve adaletsiz düzen değil midir?

Eğer, şu beğenilmeyen gazeteler, televizyonlar olmasaydı, kamuoyu baskısı yoğunlaşmasaydı 'Susurluk raporu' ortaya çıkar mıydı?

1995 yılında TBMM Faili Meçhul Cinayetler Komisyonu'nun hazırladığı raporu Bülent Ecevit eline alıp şöyle bir okusun, orada Susurluk'un fotoğrafını görecektir...

Sahi, Bülent Ecevit 1977'de iki kez öldürülme tehlikesi atlatmış, ancak bugüne değin bu konu niye araştırılmamıştır?...

Vedat Aydın, Diyarbakır'da evinden alınıp öldürüldüğü zaman İçişleri Bakanı kimdi?

O tarihte ANAP iktidardaydı ve İçişleri Bakanı Mustafa Kalemli'ydi...

Vedat Aydın'ı evinden alıp götürenler (5 Temmuz 1991) ve onu işkenceden geçirenler polisti...

Dönemin Başbakanı da Mesut Yılmaz'dı...

Ben o tarihte Diyarbakır'daydım. Şimdi TBMM Başkanı olan Hikmet Çetin ve Diyarbakır SHP Milletvekili Mehmet Kahraman'la Cumhuriyet Bürosu'nda konuşmuştum. Onlar da o tarihte bana şöyle demişlerdi:

"Vedat Aydın'ı evinden alıp götürenler polistir..."

O halde Vedat Aydın'ın öldürülmesi emrini kim verdi?..

★★★

Sinan Demirbaş 24 yaşındaydı ve Bursa Uludağ Üniversitesi Kimya Bölümü son sınıf öğrencisiydi. Sinan, 7 Temmuz 1995 günü Elazığ Terörle Mücadele Şubesi'nce gözaltına alındı...

20 Temmuz 1995 günü Sinan Demirbaş öldü. Hastane raporuna şöyle yazıldı Sinan'ın ölümü:

"Hücrede başını duvara vurması sonucu Elazığ Devlet Hastane-

si'ne kaldırıldı, buradan kaçmak isterken yere düşerek beyin kanaması sonucu öldü..."

Biz o tarihte dönemin Adalet Bakanı Mehmet Moğultay, İçişleri Bakanı Nahit Menteşe ve insan haklarından sorumlu Devlet Bakanı Algan Hacaloğlu'na sormuştuk:

"Sinan Demirbaş başını duvara vura vura intihar mı etti, yoksa işkence sonucu komaya girip ameliyat masasında mı can verdi?"

Adalet Bakanı Mehmet Moğultay, yazımız üzerine olaya el koydu ve Elazığ Cumhuriyet Başsavcısı Nafiz Horasan'ı görevlendirdi...

Mehmet Moğoltay'ın o günlerde bana söyledikleri aynen şöyle:

"Faili meçhul cinayetlerin, gözaltındaki ölümlerin aydınlanması için özel çaba harcanması gerekiyor. Biz bakanlık olarak tüm cumhuriyet savcılarına genelge göndererek gözaltında ölüm iddialarının ve faili meçhul cinayetlerin soruşturmasının bizzat savcılar tarafından yapılmasını istedik..."

Elazığ'da Sinan Demirbaş'ın ölümü olayının polis tutanağında bakın ne yazılıydı:

"Sinan Demirbaş'ın elleri kelepçeliydi ve 8 polisin arasından kaçarken merdivenlerden düşüp fenalaştı..."

★★★

Elazığ Cumhuriyet Başsavcısı Nazif Horasan, Terörle Mücadele Şubesi'nde görevli 8 polis hakkında 'kasten adam öldürmek suçundan' TCK'nin 448 ve 463. maddelerince ayrı ayrı cezalandırma istemiyle (24-30 yıl hapis) dava açtı...

Ben bugüne dek davanın sonucunu öğrenemedim. Bildiğim kadarıyla polisler hâlâ görevlerinin başında. Sanırım başka illerde...

Bir ara Elazığ Ağır Ceza Mahkemesi, sanık polislerin silahlarını aldı. Ama baskı sonucu silahları geriye verdi...

Niye anlattım tüm bunları?

Şu anda Bülent Ecevit Başbakan Yardımcısı'dır. Deniz Baykal'ı suçlayacağına bu davayı araştırsa, sonucun ne olduğunu kamuoyuna

açıklasa da böylece Türkiye'de nelerin olup bittiğini öğrenme olanağı bulsak...

Sinan'ın babası Hüseyin Demirbaş hamaldı, annesi Kumru Demirbaş ise ev kadınıydı...

Belki onlar bu yazımızı okur da biz de polisler ceza aldı mı, almadı mı öğreniriz...

03/02/98

'Gizli Eller...'

Tartışma büyüyor...

Gözaltında öldürülen gazeteci Metin Göktepe'nin fotoğrafları dosyaya konuldu mu konulmadı mı?

Fotoğraf önce Sabah gazetesinde yayımlanmıştı. Metin'in annesi Fadime Göktepe, fotoğrafa baktı ve ilk tepkisini verdi:

"Metin mavi çorap giymezdi..."

Acaba kimi 'gizli eller' mi devreye girdi, yoksa 'devlet sırrı' kapsamında bir şeyler mi oldu?

Öldürülen Metin Göktepe'nin avukatları Kamil Tekin Sürek, Semih Mutlu ve Mustafa Üçdere, önceki gün Eyüp Adliyesi'nde 2. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı Mehmet Avlanan'la görüşürken şaşırıp kaldılar...

Görüşme sırasında, Eyüp Adliyesi Yazışleri Müdürü Behçet Yılmaz'da bulunması gereken davayla ilgili dosyaların, 2. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı Mehmet Avlanan'ın bilgisi olmadan Adli Tabip Remzi Şendil'e gönderildiği anlaşıldı....

Bilindiği gibi Metin Göktepe davası Afyon 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde sürüyor. Kimi zaman yargıçlar davadan çekiliyor...

Örneğin şöyle gerekçeler öne sürüyor yargıçlar:

"Baskı altında kalıyoruz..."

Nasıl bir baskıdır bu?

Yargıçların savı:

"Hem medyanın, hem de siyasilerin baskısı..."

Bir başka yargıç da Gazi davasından çekilmişti Trabzon'da:

"Ben tarafım. Benim bir yakınımı teröristler öldürmüştü..."

Oysa yargılananlar polis değil miydi?

Bay yargıç tüm Gazi Mahallesi sakinlerini 'terörist' ilan edip davadan çekilmişti...

Metin Göktepe, 8 Ocak 1996'da öldürüldü Eyüp Kapalı Spor Salonu'nda...

Şöyle iki yıl önceye dönelim ve anımsayalım olup bitenleri...

Yetkililer ilk açıklamalarında şöyle demişlerdi:

"Gazeteci Metin Göktepe polislerden kaçarken duvardan düşüp öldü..."

★★★

Öldürülen Metin Göktepe'nin, yüzü açık, gerçek fotoğrafları nerede? Savcılık buyruğuyla çekilen fotoğraflar dosyadan nasıl kayboldu?

Daha pek çok sorunun yanıtlanması gerekiyor...

Bir ülke düşünün ki 'itirafçılar' bir zamanlar televizyon kanallarında dolaşıyorlar, işledikleri cinayetleri, suikast girişimlerini açık açık anlatıyorlar, gazetecilerle görüşüyorlardı...

Yine "Ben Yeşil'im" diyen bir ajan, televizyon kanallarında 'yaptığı işleri' savunuyor, Kamer Genç ve Eyüp Aşık'la tartışarak gerçekleştirdiği eylemleri anlatıyordu...

Mafya babaları televizyon ekranlarında birbirleriyle hesaplaşıyor, polis müdürlerinin 'kirli çamaşırları'nı ortaya çıkarıyordu...

Tüm bunlar son bir iki yıl içinde oldu ve unutulup gitti...

Devletin güvenlik güçlerinin görevi suçluyu yakalayıp yargıya teslim etmek değil midir?

Türkiye'de son yirmi yılda devletin güvenlik güçlerinin görevi,

suçluları yakalayıp yargıya teslim etmek yerine 'infaz'la işi bitirmek oldu...

Suskun ve konuşmayan bir toplumda 1990 sonrası yaşananlar ise hayli ilginçti...

Laik demokratik hukuk devletinin savcıları, yargıçları 'hukukun üstünlüğü ilkesi'ni, 'yargı bağımsızlığı'nı korurken başlarına gelmedik kalmadı...

Biz öyle polis müdürleri tanıyoruz ki 'hukukun üstünlüğü ilkesi'ne sahip çıkan savcıların, yargıçların korumalarını kaldırıverdiler günün birinde...

Böyle bir devlet anlayışı olur muydu? O polis müdürleri yoksa tek başına bir devlet miydi?

★★★

Göktepe'nin avukatı Kamil Tekin Sürek diyor ki:

"Daha önce dosyada olmayan bu fotoğraf bugün dosyada var. Ama bu fotoğraf dosyaya nasıl girdi, kim çektirdi, belli değil. Bize göre bu fotoğraf keşif için gönderildikten sonra burada dosyaya girdi. Suç duyurusunda bulunacağız..."

Evet... Fotoğraf dosyaya nasıl girdi, kim çektirdi? Gizli eller 'devlet sırrı' kılıfıyla dosyadan asıl fotoğrafları çıkardı mı?

O gizli eller tek tek ortaya çıkarılmalı, Türkiye'nin demokrasi ayıbı gündemden kaldırılmalıdır...

Biz gizli elleri Uğur Mumcu, Abdi İpekçi, Çetin Emeç, Muammer Aksoy, Bahriye Üçok, Turan Dursun, Musa Anter cinayetlerinde gördük, yaptığı işlere tanık olduk...

Yıl 1998 ve gizli eller hâlâ iş başında!..

05/02/98

Yetki Aşımı...

Oyun bozuldu...

Oyunu bozan, arkadaşımız Figen Atalay'ın önceki gün Cumhuriyet'te yayımlanan haberiydi...

Figen Atalay'ın haberi, Türkiye'de Fethullahçılar olarak bilinen 'Nurculuk Tarikatı'nın Milli Eğitim Bakanlığı'nda ne denli örgütlü ve etkili olduğunu gösteriyordu...

Şimdi haberi bir kez daha hep birlikte okuyalım:

"Fethullah Gülen'e yakınlığıyla bilinen dershanelerin üye olduğu Güven-Der'e, Milli Eğitim Bakanlığı'nca deneme sınavı düzenleme yetkisi verildi.

Güven Dershane Sahipleri Derneği (Güven-Der), yalnızca Özel Dersaneler Birliği'nin (Öz-De-Bir) düzenlediği ÖSS ve ÖYS deneme sınavları yapmak için yıllardır MEB'e başvuruda bulunuyordu. Bugüne kadar kabul edilmeyen bu başvuruya, DSP'li Milli Eğitim Bakanı Hikmet Uluğbay döneminde izin verilmesi eğitim çevrelerinde rahatsızlık yarattı. Uzun yıllardır üniversite adaylarından büyük talep gören ÖSS ve ÖYS deneme sınavlarını düzenleyen Öz-De-Bir'e, Türkiye çapında 1100 dershane üye. Güven-Der'in ise 30'a yakın üyesi bulunuyor. Sınav izninin verilmesiyle Türkiye çapında çok az sayıda

üyesi bulunan bir derneğe Milli Eğitim Bakanlığı'nın binalarını kullanma olanağı da tanınmış oluyor."

★★★

Otuza yakın üyesi bulunan Fethullahçıların Güven-Der'ine, Milli Eğitim Bakanlığı'nın yaptığı bu 'kıyak'ın arkasında ne gibi tercihler yatıyordu? Yoksa bu tercih, 1100 üyesi bulunan Öz-De-Bir'e karşı hazırlanmış bir tuzak mıydı?

Gelin şimdi de Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Genel Müdürü Hüseyin Kanburoğlu'nun bu konudaki genelgesine bir bakalım:

"Deneme sınavlarının 1997-1998 öğretim yılında Bakanlığımız denetim ve gözetimi altında Güven Dershane Sahipleri Derneği (Güven-Der) tarafından yapılması Bakanlığımızca uygun bulunmuştur. Öğrencilerin bilgi ve becerilerini ölçmelerine, sınav heyecanını azaltmalarına, test tekniklerini kavramalarına, kodlama kurallarını ve zamanı iyi kullanarak sınav tecrübesi kazanmalarına, ayrıca dershanelere devam edemeyen öğrencilerin sınav pratiğini geliştirmelerine imkân veren Üniversiteye Giriş Birinci Basamak Deneme Sınavı 7 Mart 1998, Üniversiteye Giriş İkinci Basamak Deneme sınavı 17 Mayıs 1998 tarihlerinde yapılacaktır. Deneme sınavları, Güven-Der'e üye dershanelerde veya ihtiyaç duyulması halinde resmi okul binalarında yapılacaktır. Sınavlarla ilgili yönerge, Güven-Der tarafından hazırlanarak üye dershane müdürlüklerine gönderilecektir."

Haber Cumhuriyet'te yayımlanınca Milli Eğitim Bakanlığı 'kendine geldi' ve şu açıklamayı yaptı:

"Gazetenizin birinci sayfasında yayımlanan 'Gülen'in Dershanelerine Sınav İzni' başlıklı haberle ilgili olarak açıklama yapılması gereği duyulmuştur.

Söz konusu dershanelere sınav izni veren yazı, dün iptal edilerek yürürlükten kaldırılmıştır. Böyle bir iznin verilmesinde yetki aşımı görüldüğünden, ilgililer hakkında soruşturma açılmıştır."

★★★

Figen Atalay'ın haberi, Fethullahçılar ile Milli Eğitim Bakanlığı arasındaki 'ilişkiler zinciri'ni apaçık ortaya koyuyordu...

Başta belirttiğim gibi oyun bozuldu...

Güven-Der'in yazılı açıklamasında "Dershanelerimizin Hoca Efendi'yle organik bağı yoktur" deniliyor...

O zaman dershaneler kimlerin?

Dershaneler, tıpkı okullarda olduğu gibi, şirket kuran Fethullahçıların...

Bu dershanelerde 60 bin öğrenci varmış...

Sizce ilginç değil mi?

Cumhuriyet'in haberinde Güven-Der'e bağlı 30 dershane olduğu belirtiliyor, dernek ise Türkiye genelinde 360 üyesi olduğunu öne sürüyor...

Zaman gazetesi dünkü haberinde şu başlığı atmıştı:

"Sınava anlaşılmaz iptal!"

Bunda anlaşılmayacak ne var!

Acaba Güven-Der'e sınav iznini veren Milli Eğitim Bakanlığı yetkilisi hakkında 'yetki aşımı' soruşturması açılmış mıdır?

Fethullahçılar şimdilerde sıkıntılı...

Okullarını devretmek için gösterdikleri çaba, kimi gazetecilere Samanyolu TV'de yaptıkları ayrıcalık Fethullahçıların önünü açamıyor...

Askerler, Fethullahçıları çok yakından izliyorlar, onları şöyle değerlendiriyorlar:

"Fethullahçılar, Refah Partisi'nden daha tehlikelidirler..."

07/02/98

Gizli Kalmış Aşk...

Gözleri çok uzaklarda bir şeyler arıyordu... Güneşin donuk ışıklarında eski zaman masallarını anımsıyordu...

Ay ışığı karanlığı delip geçerken uyuyanlar uyanmış, dünyamızı kaplayan aşkın duyarlığı bedenlerimizi sarmıştı...

Acaba yaşatıyor muyduk azalttığımız o uykusuzluğu? Efrain Huerta'nın, çocukların ve yaşlıların bilmediği gecelerin içinden mi çıkıyorduk?

Kırmızılar daha çok grilerin altında kalır, morlar gece yarısı şarkılarında erirdi...

Bir ağacın dallarında, bir yabanıl kuşun kanadında toplanırdı sevdalar...

Siz hiç alaca şafakta uyandınız mı bilmem ama ben çok uyandım...

Düşler kurdum bembeyaz, çiçekler topladım sapsarı...

Bir kadının gözlerinde yaşadım aşkı, gözlerinde seviştim çırılçıplak...

Zenciler yokuşunda ağladım şafak sökerken...

Bir çocuk tanıdım siyah saçlarında kırmızı boncuklar olan. Bir kadın tanıdım sırılsıklam sarhoş gecelerde...

O yaşlı adam yine aynı sokağın başında gitar çalıyor mu, şiir okuyor mu, dar kalçalı, uzun bacaklı kadınlar geçerken bilmiyorum...

Tombul teyze yine pencereden sarkıp çocukları kovalıyor mu?

Octavio Paz, isimsiz, sonsuz koridorlarda koşuyor mu, güneş çapında soğuğa aldırmadan; Lermontov eski günlerin aşkıyla acılı mı, yoksa sevinçli mi!

Mavi yaz akşamları artık çok gerilerde kaldı, patikalarda tüm sevgililer dalgın yürümekten usandı...

Enver Topaloğlu bak ne diyor yaslarımızı unuttuğumuz saatlerde "Kristal Kral"ı anlatırken, sus ve dinle:

"Bütün ölüleri, bizi terk eden her şeyi; yaslarımızı, sırlarımızı, ayrılıklarımızı, suskunluklarımızı, yabancılığımız, yalnızlığımız, doğruluğumuzu ve yanlışlığımızı; bir bir ölen ya da artık bizim olmayan her şeyi; boşuna ve son bir gayretle kutsamaya ve tartışma dışı bırakmaya çabalıyoruz. Oysa! oysa gemi battı çoktan ve önce tanrı terk etti..."

★★★

Korkulu düşlerle uyandığı geceler sona ermişti...

Şimdi Jacques Prevert'in penceresinden o geniş sokağa bakıyor, menevişli bir o gökyüzü ona durmadan gülümsüyordu...

Kiraz ağacı kış yorgunuydu, bahçedeki yaseminler evin yanı başında hüznün ve yalnızlığın resmini çiziyordu...

Miguel Hernandez'in su kenarında duran kadını düşündü...

Konstantinos Kavafis'in tanrısal temmuz ayında kavrulan çıplaklığa takıldı...

Elleri bomboştu, yüreği çok hızlı çarpıyordu...

Uzun ayrılıklara dayanmasını bilmiş, sevdanın bilmecesine yenik düşmüştü...

Yerinden kalktı...

O yağlıboya resmine uzun uzun baktı...

Çok eskilere doğru gitti...

Ay, denizden yükseliyordu...

Bir kez daha yüz yüze gelmişlerdi...

Tutku ikisinin de bedenini sardı. Günlerdir saklanan arzular bir gecenin içinden ansızın çıkıp gelmişti...

Çevrede hiç kimse yokmuş gibi seviştiler...

Kadın uzun saçlarını teslim etmişti ay ışığına...

Kadının gözlerini denizin dalgaları yalıyordu...

O anda kadın şöyle seslendi:

"Yaşamımda olan biten ne varsa, kötü ya da iyi; her şeyin nedeni olan tutkum ve ölüme karşı içimde beslediğim delice korkumdur..."

Erkek susuyordu...

Sonra patladı:

"Baştan başa düşlerle yüklüydü yüzün; susup bakmıştım sana sessiz bir titreyişle; şimdi ise seni istiyorum bilmelisin..."

Ayışığı geceye dokunuyordu...

Kadınsa ağlıyordu...

Gizli kalmış iki yüreğin delidolu çılgınlığını yaşamaya hazırdılar...

★★★

Güneşin donuk ışıklarında kalan o eski zaman masalları ona bir aşkı anımsatıyordu...

Gözlerini yumdu ve öylece kaldı...

Ay ışığı yoktu, karanlığın tam ortasındaydı...

William Butler Yeats'ın bir dörtlüğünü okudu:

"Şimdi kızaran kütüklerin yanı başında,
Üzgün, aşkın uçup gidişini anlatınız;
Yüce dağları aştı birden nasıl bakınız,
Ve kayboldu sonra yıldızların arasında"

Gençlik düşlerinden uyandığında soğuk ve yağmurlu bir pazar sabahıydı. Çayını yudumlarken karşı tepelerin beyaza büründüğünü görüyordu...

Sokağa çıktı. Beyaz badanalı evleri aradı...

Kışın tarçın, yazın fesleğen kokan sokaklar ortadan kaybolmuştu...

Saçlarında karanfil saklayan kadınlara tek tek baktı ama aradığını bulamadı...

10/02/98

Hoca Papa...

Fethullah Gülen kimdir?

Erzurumlu emekli bir vaizdir.

Yaklaşık 30 yıl önce İzmir'in Kestane Pazarı'nda karargâh kuran Gülen, bugünlere kolay gelmemiştir.

1970'li yıllarda 9-10 yaşlarında olanlar şimdilerde 40 yaşına merdiven dayamışlardır.

Fethullah Gülen o yıllar Adalet Partisi'nin kanatları altındaydı, 1980 sonrası ANAP'ın, dolayısıyla Turgut Özal'ın 'himayesi'ne girdi.

İsterseniz 12 Eylül 1980 darbesine dönelim...

Türkiye'yi kana bulayan terör, 12 Eylül 1980 sabahı durdu.

Cunta lideri Kenan Evren artık işbaşındaydı. Aydınlar, yazarlar, bilim adamları, sanatçılar, sendikacılar, öğretmenler, işçiler, öğrenciler bir bir tutuklanmaya başlandı.

Siyasi partiler kapatıldı; Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu Türk Dil Kurumu'nun, Türk Tarih Kurumu'nun kapısına kilit vuruldu; DİSK'in çalışmaları durduruldu, malvarlığına el konuldu.

Burada kapanmayan, mallarına el konulmayan kuruluşlar, tarikatlarındı. Onların kıllarına bile dokunulmadı.

Fethullah Gülen, o tarihte aranıyor, ama yakalanmıyordu. Son-

radan yakalandı... İzmir Emniyeti Turgut Özal'ın isteğiyle serbest bıraktı.

1982 Anayasa yoklaması öncesi, dönemin cunta liderleri, kimi albayları devreye sokup pazarlık yaptılar...

Dediler ki:

"Fethullah Hoca, Anayasa'yı oylama öncesi 'evet' kampanyasına katılsın, ona dokunmayın..."

Turgut Özal da devredeydi.

Hoca'dan yanıt geldi:

"Anayasa'ya evet kampanyasına katılacağım..."

Fethullah Gülen ve çevresi, bu yüzden Nurcuların Yeni Asya kolundan koptu, Mehmet Kutlular'la ilişkilerini kesti.

★★★

Fethullah Gülen ve arkadaşlarının 'ekonomik güç' olmaları 1983-1991 yılları arasındadır. ANAP'ı ve Turgut Özal'ı yanlarına alan Fethullahçılar bu dönemde köşeyi dönmüşlerdir.

1985'li yıllar, Türkiye'de 'hayali ihracatın' en yoğun olduğu dönemdir...

Fethullahçılar bu yıllarda askeri liselerde, astsubay okullarında, polis kolejleri ve polis akademilerinde hızla örgütlenmeye başladılar.

İlk bombaları 1986-1987'de patladı:

"Fethullahçılar askeri okullarda örgütleniyorlar!.."

Öğrenciler yakalandılar, Fethullahçı vakıf yöneticileri DGM'ye gönderildiler.

Öğrencilerin tümü askeri liselerden atıldı.

Öğrenciler nereye gitti?..

Turgut Özal'ın buyruğuyla tümü Anadolu Liseleri'ne alındı...

Kurban derilerinden gelen trilyonlar Fethullahçıların kasalarına giriyordu. Artık Fethullahçılar, trilyonlarla oynuyorlardı...

1991 seçimleri yapıldı. DYP SHP ortaklığı kuruldu.

Fethullahçılar ANAP DYP içinde denge kurdular.

1993'te Turgut Özal ölüp, Süleyman Demirel cumhurbaşkanı

seçilince, bu kez DYP'ye genel başkan seçilen Tansu Çiller'e yanaştılar...

Özer Çiller Fethullah Gülen ilişkisini herkes biliyor; Bülent Ecevit ve TBMM Başkanı Hikmet Çetin'le olan dostlukları 'ödül verilerek' pekiştiriliyor...

Acaba Fethullahçıların Abdullah Çatlı ve Haluk Kırcı'yla ilişkileri nasıldı?

Bunu derinliğine öğrenmek için Milli Güvenlik Kurulu tutanaklarını görmek gerekiyor...

★★★

Fethullah Gülen'in Necmettin Erbakan'la arası hiçbir zaman iyi olmadı.

Ama Gülen, Tansu Çiller'den Bülent Ecevit'e dek pek çok politikacıyla dostluklar kurdu; Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkilerini düzeltmek için olağanüstü çaba harcadı.

Bir ara şöyle dedi Gülen, üç beş köşe yazarına:

"Ordu içinden önemli duyumlar aldım, askerler darbe yapacak!.."

O tarihte Hava Kuvvetleri Komutanlığı'na Orgeneral Ahmet Çörekçi'nin atanması gündemdeydi. Fethullahçılar Orgeneral Çörekçi'ye karşı oldukları için böyle bir senaryo hazırlamışlardı.

Neden, niçin?..

Eskişehir Hava Üssü'nde astsubaylar arasında Fethullahçıların sayısı çok yüksekti...

Fethullah Gülen, sonunda Papa 2. Jean Paul'le buluştu...

Bu buluşmayı gerçekleştiren kimdir?

ABD'de Dışişleri Bakanlığı'nda hayli etkili olan Moon tarikatı...

Fethullahçıların K. Irak'ta, Erbil'de okulu bulunuyor.

Bu okulda çok sayıda Amerikalı öğretmen var. Okulun, CIA ve MİT'in desteğiyle açıldığı söylentileri yaygındır.

Gülen'i Vatikan'da, büyükelçimiz Altan Güven karşılıyor, onuruna bir akşam yemeği veriyor...

Şimdi Dışişleri Bakanı İsmail Cem'e bir soru:

"Fethullah Gülen, hangi sıfatla karşılanıyor Türkiye'nin Vatikan Büyükelçisi tarafından? Bir Nurcu cemaatinin liderine gösterilen 'devlet protokolü'nün arkasında neler yatmaktadır?"

İsmail Cem'den açıklama bekliyoruz...

★★★

Okurlara önemli not: Bugün saat 10.30'da Sivil Toplum Kuruluşları Birliği, Gümüşsuyu'ndaki İTÜ Makine Fakültesi Mavi Salon'da, 'Fethullah Gülen Okulları'ndaki cumhuriyet karşıtı eğitim anlayışını, bu okullardan yetişen öğrencilere anlattıracaklar. Mutlaka katılın ve gerçeği görün.

11/02/98

JİTEM Yok mu?..

Özel televizyon kanallarında peşpeşe 'Susurluk Raporu' tartışılıyor, JİTEM'in varlığı yokluğu üzerinde duruluyor, faili meçhul cinayetlerin ardındaki gerçekler aranıyor...

Gazeteciler soruyor, yetkililer yanıtlıyor...

Önceki gece NTV'de eski MİT Müsteşarı ve Jandarma Genel Komutanı emekli Orgeneral Teoman Koman'ı izlerken gazeteci arkadaşlarımın şu soruyu yöneltmelerini bekledim:

"Jandarma Tuğgeneral Veli Küçük, JİTEM'in organizasyonunda önemli görevler aldı mı almadı mı? Güneydoğu'da yine JİTEM'in Hizbullah adlı yasadışı örgütün militanlarını eğittiği yolunda siz de duyumlar aldınız mı?"

Emekli Orgeneral, JİTEM'in varlığını kabul etmiyordu, ama bize gelen haberlerde (bunları söyleyen kimi emekli kurmay subaylardır) JİTEM'in kuruluşunda Veli Küçük büyük görevler üstlenmiş, özellikle eroin kaçakçılığının devletin önemli birimlerine dek uzanan bağlantılarını ortaya çıkarmıştı.

Bilgiler önceleri Türkiye genelinde 'tek merkezde' toplanmış, 'eroin bağlantısı'na kimi devlet içinde önemli görevlerde bulunanların adlarının karışması üzerine JİTEM dağıtılmıştı...

JİTEM'in dağıtılması buyruğunu veren kimdi?

Uçak kazasında ölen Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Eşref Bitlis...

JİTEM daha sonra il kapsamında 'istihbarat toplama' işini yürütmüş, böylece elde edilen veriler tek merkezde birleşmemiştir...

Bu ne demektir?

Şu:

"Her ilin Jandarma Komutanı bu bilgiler ışığında çalışmış, kollık kuvvetinin operasyonları bu yöntemle yapılmıştır..."

1994 yılında Güneydoğu'da faili meçhuller ivme kazanırken Şanlıurfa yöresindeki bir aşiret liderinin silahlı adamları bir kamyon şoförünü öldürmüştür. Bölgede görev yapan bir üsteğmen cinayetin sanıklarını yakalamış, ancak yukarıdan gelen bir buyrukla bir başka yere atanmış, böylece olay kapanmıştır...

Behçet Cantürk, Savaş Buldan ve diğer Kürt işadamlarının öldürüldükleri yöre jandarmanın çalışma alanıdır. Cem Ersever ve Namık Erdoğan'ın da öldürüldüğü ya da öldürülüp bırakıldığı yer, jandarma bölgesidir...

Bu olaylar insanın kafasını karıştırmakta, 'devlet içinde örgütlü çete'nin bir yerlerden buyruk aldığı ortaya koymaktadır...

Tetiği çekenlerin sağcı, solcu, şeriatçı olması da hiç önemli değildir.

PKK'li itirafçıları hem jandarmanın hem de polisin kullandığı bir gerçektir...

★★★

Devlet içinde örgütlü çetenin korucu, JİTEM, Özel Tim bağlantısı olup olmadığı yolunda tartışmalar sürerken Devlet Bakanı Eyüp Aşık, Uğur Mumcu cinayetiyle ilgili ilginç bir açıklama yapıyor...

Diyor ki:

"Bu olayda tanıklar bulduk. Tam onları kamuoyu önüne çıkaracaktık ki emniyet görevlileri bu insanların olmadığını, başka yerlere gönderildiklerini söylediler. Yani buna engel oldular. Bu olaydan sonra Susurluk çıktı. Bu olaylar birbiriyle bağlantılıdır..."

Eyüp Aşık'ın bu anlattıkları devlet içinde örgütlü çetenin ne denli korunup kollandığını kanıtlamıyor mu?

Sabancı Center cinayeti 9 Ocak 1996 günü gerçekleştirildi. Özdemir Sabancı, Nilgün Hasefe, Haluk Görgün üç kişi tarafından öldürüldü...

Aynı gün Metin Göktepe cinayeti ortaya çıkmadı mı? Çıktı...

Kamuoyu, Sabancı Center cinayetinin zanlılarını kısa bir süre içinde öğrendi, ama Metin'i öldürenler uzun süre kamuoyuna açıklanmadı...

Sabancı cinayetini işledikleri belirlenen İsmail Akkol, Mustafa Duyar ve Fehriye Erdal 'güvenlik kamerası'yla saptandılar, Metin'in katilleri ise bilindiği halde gizlendiler...

İşin bir başka yönü, İsmail Akkol ile Mustafa Duyar, danışmaya gerçek kimliklerini bırakmışlardı...

1997 yılının ilk günlerinde REFAHYOL çırpınmaya başlamıştı. Susurluk çetesiyle çalkalanan Türkiye'de demokratik kitle örgütleri harekete geçmişti...

Gündemi birileri değiştirmek mi istiyordu acaba?

Mustafa Duyar polise teslim oldu...

Sol örgüt militanı cinayeti nasıl işlediklerini bir bir anlattı...

★★★

Susurluk fotoğrafıyla belirlenen gerçekleri 4-5 yılı değerlendirerek geçiştirmek, olayı kapatmak demektir...

JİTEM var mıydı yok muydu tartışmasını yapacağımıza, 20 yıl öncesine dönüp hukuksal ve siyasal alanda hesaplaşmaktan niçin kaçıyoruz?..

Önce şu 'devlet sırrı' denilen bilmeceyi çözüp, 1977-1980 döneminin kanlı cinayetlerini işleyenleri bulup ortaya çıkarmalıyız...

Doç. Orhan Yavuz'dan Doç. Dr. Bedrettin Cömert'e; Cevat Yurdakul'dan Ümit Doğanay'a; MİT Müsteşar Yardımcısı Hiram Abas'tan emekli Oramiral Kemal Kayacan'a dek aydınlanmayan pek çok kan-

lı cinayeti gün ışığına çıkarmadan ' devlet içinde örgütlü silahlı güç'ün maskesini indiremeyiz...

Demokratik hukuk devletinde güvenlik güçlerinin görevi, hücre evinde saklananlar terörist bile olsa onları öldürmek değil, yakalayıp yargıya teslim etmektir...

Ama dün olduğu gibi bugün de ne yazık ki öldürüyorlar...

Nerede hukuk devleti?..

12/02/98

'Delil Yetersizliği...'

1977-1980 arası...

Ülkücü çeteler; İstanbul'dan Ankara'ya, İzmir'den Adana'ya, Amasya'dan Trabzon'a, Edirne'den Diyarbakır'a dek Türkiye'nin dört bir yanında 'Komünistleri (!) temizlemek için' silah, muşta, balta, zincirlerle iş başındaydılar. Şimdilerde de televizyonlarda ahkâm kesiyorlar:

"Biz komünistlerle mücadele ettik..."

O yıllar Tariş'te ve Çukobirlik'te MC hükümetlerince MHP desteğinde örgütlüydüler...

Devletin hemen hemen tüm kurum ve kuruluşlarında egemen olan faşist çeteler; ileri, demokrat, devrimci insanları öldürmek için birbirleriyle yarış ediyorlardı...

Devlet erkini elinde tutan siyasal iktidar onları koruyor ve kolluyordu...

CHP, iktidarı 2. MC'ye bırakmıştı. Bülent Ecevit başbakanlığı Süleyman Demirel'e teslim etmişti...

Artık Türkiye bir kan gölüydü. 1977 yılında ivme kazanmaya başlayan terör; polisi, öğretmeni, işçiyi, bilim adamını hedef alıyordu. Faşist çeteler birilerinin desteğinde gencecik insanları öldürüyordu.

Katiller tek tek yakalanıyor, bir iki ay sonra 'delil yetersizliği' gerekçesiyle serbest bırakılıyordu...

Şimdi bir soru:

"Nihat Uluslu'yu tanıyor musunuz?"

Bu kişi Kıbrıslı Muharrem Özdemir ve Ülmen Salih'i kurşuna dizip öldürmek suçundan yakalanan ülkücü çetenin içinde yer alıyordu...

Nihat Uluslu polislerce yakalanıp tutuklandı ve 'adam öldürmek suçundan' yargılandı...

Sonuç ne oldu?

Belki delil yetersizliğinden aklanıp serbest bırakıldı ya da bir süre cezaevinde yatıp çıktı...

Nihat Uluslu şimdi nerededir?

Açıklıyorum:

"Amasya Sağlık Müdürü"dür...

Dikkat ederseniz eski ülkücülerin önde gelenleri 'doktor' olarak bugün laik, demokratik Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin önemli birimlerinde görev yapıyorlar...

Dr. Necdet Güçlü'nün katili Dr. İbrahim Doğan TBMM'de, Dr. İsmail Hakkı Uysal, Adli Tıp Kurumu'nda ateşli silahlardan parmak izine kadar her şeye bakıyor...

★★★

1970'li yılların ülkücü çeteleri bugün devletin duyarlı ve önemli birimlerine nasıl yerleştirildiler, söyler misiniz?

Biliyorum bu sorunun yanıtı gelmeyecek...

Ama ben açıklayayım:

"ANAP'ın 1983'te iktidar olmasından sonra..."

Eh, bizler de bugünlerde televizyon kanallarında, gazetelerde tartışıp, yazıp, çizip 'Susurluk Çetesi'nin çözülmesini bekliyoruz...

Ama 1998 yılında 1970'lerde gördüğümüz filmi yeniden seyrediyoruz...

Çetelerin bir bölümü tutuklandı...

Ya şimdi...

İçeride Sami Hoştan dışında kimse kalmadı, tek tek salıverildiler...

Bir gün gelir tümü de aklanır, eskiden olduğu gibi gerekçe de hazırdır:

"Delil yetersizliği..."

Eski CHP Milletvekili Esat Coşan'ın yeğeni Abdullah Canan'ı öldüren itirafçı Kahraman Bilgiç, cinayeti kimin buyruğuyla işlediğini söyledi:

"Jandarma Binbaşı Mehmet Emin Yurdakul'un..."

Bu dava daha önce Diyarbakır DGM'deydi, şimdi ise Hakkari Ağır Ceza Mahkemesi'nde sürüyor...

Alaaddin Kanat, başta HEP Milletvekili Mehmet Sincar olmak üzere, Güneydoğu'da pek çok siyasi cinayetin zanlısı olarak gösterilmiyor mu?

Kanat, bir ara Kırıkkale E Tipi Cezaevi'ndeydi, şimdi nerede olduğunu bilmiyoruz...

1993 yılında Diyarbakır E Tipi Cezaevi'nde itirafçı Sinan Er'i Alaaddin Kanat'ın işkenceyle öldürdüğü daha yeni ortaya çıktı. Oysa 5 yıl önce bu cinayeti Kanat'ın işlediğini sanıklardan Abdülhakim Bakır açıklamış, sorgu tutanaklarına geçmişti...

Şimdi bir soru:

"Kanat niçin 1993 yılında sorgulanmadı..."

İşin ilginç yanı Abdülhakim Bakır, 1995 yılında Diyarbakır'da bir faili meçhul cinayette yaşamını yitirdi!

Kim öldürdü Abdülhakim Bakır'ı?..

★★★

1977-1998 arası...

Türkiye'de değişen nedir söyler misiniz?

Dünün eli silahlı faşoları, bugün devlet kurum ve kuruluşlarının önemli birimlerinde görev yapıyor...

Yarın ne olacak?

Katiller 1998 Türkiyesi'nde 'kahraman', hırsızlar 'yurtsever' olarak caka satıyor, dolandırıcılar 'beyefendi' olarak hava basıyor, din tacirleri 'devlet katında' itibar görüyor...

Delil yetersizliğinden aklananlar, işkenceyle öldürülen insanlarımız için devlet hastanelerinde "Yere düştü, beyin kanaması geçirdi" yazılı rapor veriyorlar bugün...

Bizler de 'Susurluk Raporu' üzerine ahkâm kesmeyi sürdürüyoruz!..

Yazık bu ülkenin insanlarına!..

16/02/98

Nasıl Devlet Ama!..

Ozan Ceyhun'u tanır mısınız?

Ozan, yaklaşık 18 yıldır Almanya'da yaşıyor ve Yeşiller Partisi'nin Göçmenler Sığınmacılar Grubu sözcülüğünü yapıyor...

Ozan Ceyhun, dört gün önce Alman polisince gözaltına alındı...

Peki suçu neydi Ozan'ın?

Türkiye, Ozan Ceyhun'un "tutuklanması" için Interpol'den kırmızı bülten çıkarttırdı. Alman polisi de Ceyhun'u Wiesbaden kentinde evine dönerken trafik denetimi sırasında gözaltına aldı. Ozan, kısa süreli bir gözaltından sonra serbest bırakıldı...

Şimdi Ozan Ceyhun'u dinleyelim:

"1981 yılında kendi pasaportumla Türkiye'den ayrıldım. Avusturya'da Türk Konsolosluğu'nda bu pasaportumu 5 yıllığına uzattım. O zamanlar Ozan Ceyhun olarak Avrupa'da pasaportla gezen bir öğrenciydim. Daha sonra Almanya'ya geldim. 1987 yılında pasaportumun uzatılması gerekiyordu. Konsolosluğa gittim, pasaportuma el koydular, nedenini açıklamadılar. Almanya'da yabancılar pasaportu aldım. Bu dönemde Alman vatandaşlığı için başvuruda bulundum ve Almanya, vatandaşlığımı kabul etti. Türk vatandaşlığından çıkarılmam için Türkiye'nin Frankfurt Konsolosluğu'na başvurdum, işlemlerim yapıldı ve 1991 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin ka-

rarıyla Türk vatandaşlığından çıkarıldım. 1992'de Alman vatandaşı oldum. 1992'den beri Cumhuriyet Bayramı gibi törenlerde Frankfurt Konsolosluğu'ndan davet alırım. Yani davetliler listesindeyim. Bu davetlerin bazılarına da katılırım. Adresim belli. Türk temsilcilikleri yabancılarla ilgili sorun yaşadıklarında bana danışırlar. Ben de yardımcı olurum. Yani bilinen ve tanınan bir insanım. Ayrıca Essen Eyaleti'nde de devlet görevlisiyim. Türkiye'den böylesi bir işlem yapılmasına anlam veremedim."

Ozan Ceyhun, yazar Demirtaş Ceyhun'un oğludur...

Ozan'ın 1998 yılı Ekim ayında Yeşiller Partisi'nden Avrupa Parlamentosu milletvekili olması bekleniyor...

Görüldüğü gibi laik, demokratik Türkiye Cumhuriyeti, 'solcuları', yurtdışında olsalar bile hâlâ adım adım izliyor, Interpol aracılığıyla yakalatıyor...

★★★

16 Mart 1978...

Kamuoyunun 16 Mart katliamı olarak bildiği kanlı olayın ardından 20 yıl geçtiği halde sanıklar ellerini kollarını sallayarak dolaşıyorlar...

16 Mart katliamı davası ise hâlâ sürüyor. Ana davada sanıklardan eski polis Mustafa Doğan gıyabi tutuklu, Latif Aktı ise tutuksuz yargılanıyor...

İki sanık için istenen ceza, idam...

Bu ilginç davada emekli astsubay Oğuz Serçinlioğlu, 25 Mayıs 1997'de gazeteci Demiray Oral'a şunları anlatır:

"16 Mart 1978 katliamından sonra (nisan ayında) yüzbaşı Vedat Yusuf Öztürk'le birlikte üç erkek ve bir kadın Küçükçekmece'deki Savaş İstihkam Merkezi'ne geldi. 1996'daki Susurluk kazasından sonra gazetelerde çıkan fotoğraflara baktığımda bu kişilerin Abdullah Çatlı, Oral Çelik, Haluk Kırcı ve Meral Çatlı olduğunu saptadım..."

Emekli astsubay Serçinlioğlu, burada ilginç bir noktaya da değiniyor:

"Yüzbaşı Vedat Yusuf Öztürk daha sonra istifa etti. Daha sonra kamuoyunun o yıllar yakından tanıdığı yüzbaşı Mehmet Ali Çeviker bizim taburda görüldü..."

16 Mart katliamının kilit adamı polis memuru Mustafa Doğan gıyabi tutuklu olduğu halde bugün Almanya'da yaşıyor. Mustafa Doğan'ın Abdullah Çatlı'yla birlikte TNT kalıplarını Zülküf İzot'un evinde hazırladığı iddia ediliyor...

Yeşiller Partisi milletvekili Cem Özdemir, Alman Federal Parlamentosu'na bir yazılı soru önergesi verip soruyor:

"16 Mart 1978'de bombalı saldırıyı planlayan polis Mustafa Doğan'ın Türkiye tarafından iadesi istendi mi?"

Yanıt:

"Hayır, istenmedi!.."

★★★

1998'in Ekim ayında Avrupa Parlamentosu'na Alman yurttaşı bir Türk olan Ozan Demirtaş'ın girmesi kesinleşmiş gibidir...

Şimdi Türkiye ne yapıyor?

Ozan'ı kırmızı bültenle Interpol'e yakalattırıyor...

Ozan Demirtaş'ın suçu nedir?

Baba Demirtaş Ceyhun anlatıyor:

"Ozan ve iki arkadaşı Gökhan Ertem ile Ergül Elkılıç cinayet suçundan aranıyorlardı. Ozan o zaman Almanya'ya gitmişti. Gökhan ve Ergün yargılandılar. 12 Aralık 1986'da, 1986/ I 246 sayılı kararla askeri mahkemece aklandılar. Askeri Yargıtay 1991'de bu kararı onadı. Ozan hakkında gıyabi tutuklama kararının kaldırılmasını, kaldırılmayacaksa Almanya'dan talimatla ifadesinin alınmasını istedik, adresini bildirdik. Ben babası olarak Milli Savunma Bakanı İsmet Sezgin'e eylül ayında başvurdum, hatanın düzeltilmesini istedim. Ardından Beyoğlu Savcılığı hakkımızda soruşturma açtı, 31 Eylül 1997'de de Ozan, kırmızı bültenle aranmaya başlandı..."

Böyle bir kara mizah Ozan Ceyhun'un durumu...

Ozan, 8-9 ay sonra Avrupa Parlamentosu'nda milletvekili olarak Türkiye ile ilgili kararlarda oylamaya katılacak...

Devlet, yargıca aklanmış solcu Ozan Ceyhun'u kırmızı bültenle yakalatıyor, 16 Mart sanığı olan ve idamla yargılanan ülkücü çetenin uzantısı eski polis Mustafa Doğan'ı ise koruyup kolluyor...

Nasıl devlet ama!..

17/02/98

Caniler...

Öğretmen Oktay Bulun, 10 Ekim 1997'de Tarsus'ta boğazı kesilerek öldürüldü...

Oktay öğretmen Elazığ'ın Hal köyündendi. Aydın ve demokrat bir kimliğe sahipti. Doğduğu Hal köyünde yaşayanlar da Oktay Bulun gibi ilerici ve demokrattılar...

Oktay öğretmenin köyüne komşu olan Hedi köyü ise hem dinci hem de ülkücüydü. Hal köyü ile Hedi köyü yıllardır birbirleriyle geçinemez, sık sık aralarında kavga çıkardı. Aczmendi tarikatı lideri Müslüm Gündüz ise Hedi köyüne sık sık gelirdi...

Oktay öğretmenin katilleri yakalandı. Katillerin Hizbullah adlı yasadışı şeriatçı örgüt militanları oldukları İçel Emniyet Müdürü Tuncay Yılmaz tarafından açıklandı...

Cinayeti işledikleri saptanan Hizbullah militanları Mustafa Eroğlu, Abdülvahit Kaya, Erol Konuray ve Mehmet Şimşek gözaltına alındılar...

9 Ekim 1997'de öğretmen Mustafa Özkan, bir gün sonra da Oktay Bulun öldürülmüştü. Mustafa öğretmen başına sıkılan kurşunla, Oktay öğretmen ise boğazı kesilerek katledilmişti...

İki cinayet de şu çağrışımı yapmıştı bizde:

"Bu cinayetlerin işlenişi Hizbullah'ın yöntemini anımsatıyor..."

1992'den başlayarak bugüne dek süren faili meçhul cinayetlerin, Güneydoğu'dan, Mersin ve Tarsus gibi göçün yoğun olduğu kentlere taşınması dikkat çekiciydi. Kürt kökenli yurttaşlarımızın önemli nüfusa sahip oldukları güneyde Hizbullah'ın eylemleri yoğunlaşmıştı...

Oktay Bulun'un öldürülmesinden sonra, polis olayın üzerine gitti, bu yöreye karargâh kuran Hizbullah'ı araştırmaya başladı...

Yaz aylarında, Gaziantep Sanayi Fuarı'nda bir kitabevine bomba atan, bir kişinin ölümüne neden olan Hizbullah bağlantılı 'Vasat Ortayol' adlı şeriatçı örgüt nerede yakalanmıştı?

İçel'de...

Örgütün, 'İçel askeri kanat sorumlusu' Faruk Öztürkoğlu, yakalandığında şöyle diyordu:

"Biz hücreyiz ve birbirimizi tanımayız..."

★★★

Hizbullah adlı şeriatçı örgüt, işledikleri cinayetlere hemen bir kılıf buluyor:

"Namus meselesi..."

Akit gazetesi de aynı yoldan yürüyor:

"Tarsus'taki ikinci cinayetin sebebi de namus meselesi..."

Bakın şeriatçı gazete, haberi dün nasıl verdi:

"Tarsus'ta 1997 yılı Ekim ayında öldürülen Öğretmen Oktay Bulun'un katil sanığı yakalandı. Tarsus'ta yapılan operasyonda yakalanan Mustafa Eroğlu'nun (23) Tarsus'ta işlenen ikinci öğretmen cinayetinin sanığı olduğu belirtildi. Yetkililer, cinayetin siyasi değil, namus meselesinden kaynaklandığını kaydettiler. Mersin Emniyet Müdürü Tuncay Yılmaz, dün yaptığı açıklamada, Öğretmen Oktay Bulun'un namus meselesinden dolayı öldürüldüğünü bildirdi. Yılmaz, 'Öğretmen Bulun'un ilişki kurduğu bayan, bu kişilerden veya bu şahıslardan birinin ailesinden olabilir. Firarda olan Harun Tetik ile öldürme emrini veren Mustafa Gürlüler'in yakalanmasıyla konu açıklığa kavuşacaktır' dedi. Sanık Mustafa Eroğlu ise tatbikat sırasında,

'Bulun'u korkutmak amacıyla gittik. Fakat çıkan tartışma sonucu öldürmek zorunda kaldık' şeklinde konuştu.

Öte yandan, Tarsus'ta yapılan operasyonlarda Mustafa Eroğlu'nun yanı sıra, Abdülvahit Kaya (30), Erol Konuray (28) ve Mehmet Şimşek (27) adlı 3 kişi yakalandı. Harun Tetik ile Mustafa Gürlüler ve kimliği tespit edilemeyen 5 kişinin de firarda olduğu bildirildi."

Akit gazetesi daha önce Gümüşhane Barosu Başkanı Av. Ali Günday'ı hedef gösterip öldürülmesine neden olmadı mı?

Akit adlı şeriatçı gazete, Oktay Bulun'un katilleri Hizbullah militanlarını acaba niye koruyup kolluyor?

★★★

Hizbullah militanlarının 'örgüt merkezleri' nerelerdir?

Camiler...

Bugün Hizbullah, Batman'dan Diyarbakır'a; İstanbul'dan İzmir'e dek her kentte örgütlüdür.

Hizbullah'ın Batman grubunun 'İlimciler Kanadı' 1993-1997 yılları arasında 20 kişi öldürmüştür.

Diyarbakır DGM Başsavcılığı'nın iddianamesinde, Hizbullah'ın Batman'da, Karşıyaka ve Hayriye camilerini karargâh olarak kullandığı ortaya çıkmıştır.

Sanıklar Lazgin Cangir, Bilal Taş, Salih Karadeniz ve Abdülhakim Cihangir, 20 yıl hapis istemiyle yargılanmaktadırlar.

Eli kanlı Hizbullah, öğretmen Oktay Bulun'u niçin öldürdü?

Hizbullah bu tür cinayetleri Batman'da, Diyarbakır'da ve İçel'de de işledi...

İçel'de Siteler Camii imamı Hüseyin Gül'ü, Hizbullah militanları katletti...

Hizbullah, dinci terörün önde gelen adıdır...

Şeriatçı basın ise bu eli kanlı çetelere hâlâ sahip çıkıyor...

25/04/98

Manzara...

Ortalık toz duman...

Bir yandan Şemdin Sakık'ın Diyarbakır'da sorgulanması sırasında yaptığı itiraflar, öte yandan 'erken seçim' tartışmaları, Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit'in CHP lideri Deniz Baykal'a resti, Türkiye'nin siyasi gündemini altüst etti...

Acaba ekonomi nasıl, işçiler halinden hoşnut mu, sendikasızlaştırmanın boyutu nereye ulaştı, özelleştirmede ne gibi numaralar dönüyor, soygun, rüşvet durduruldu mu, kara para aklayıcıları ne yapıyor?

Bu arada Susurluk çetesini toplum neredeyse unuttu, unutacak...

Şimdi 'demokrasi adına' Recep Tayyip Erdoğan'ın şiirini tartışıyoruz...

Bir dönem demokrasiyi şeriat yolunda araç sayanların demokrasi kahramanı olarak ortalıkta dolaşmaları sizi de şaşırtıyordur sanırım...

Eh bu arada Turgut Özal'ın devlet kesesinden harcanarak yapılan anıt mezarını da açıp rahatladık...

Başbakan Mesut Yılmaz, anıt mezar tartışmalarına son noktayı koyduktan sonra ne demişti:

"Biz ANAP olarak tüm giderleri karşılarız..."

Turgut Özal gibi Mustafa Kemal Atatürk'ten sonra gelen en büyük devrimciye, demokrasi kahramanına anıt mezar az gelir bize kalırsa...

Özal dönemi Türkiye'de demokrasi, insan hakları, ekonomik büyüme devri değil miydi? Tarikatların holdingleşmesi, ete kemiğe bürünmesi Özal'ın sayesinde olmamış mıydı?

1987'de 'türban şov' ülke çapında yayılırken Fethullah Gülen, cami cami dolaşıp şöyle konuşmamış mıydı:

"Müslümanlar, komünistlerin tahriklerine kapılmasınlar!"

İşte o yıllar İzmir'de 15 yaşında bir komünist yakalanmıştı:

"Lise öğrencisi M.Ç."

Okul tuvaletine orak çekiç resimleri çizen M.Ç. uzun süre Buca Cezaevi'nde yatmıştı...

M.Ç. şimdi nerededir?

Sanırım, Almanya'da babasının yanında...

Duyduğum kadarıyla da ülkücü olmuş...

11 yıl önce yaşanan bu olayı anımsadığımda Turgut Özal'ın demokrasiye, insan haklarına ne denli saygılı bir politikacı olduğunu düşünür, kendi kendime sorarım:

"Son 11 yılda Türkiye'de değişen nedir?"

Eski tas, eski hamam!..

Demokratikleşme yolunda bir arpa boyu yol bile gitmemişiz...

★★★

Ortalık toz duman...

Şükrü Karatepe, 4 ay 26 günlük cezasını çekmek için özel hazırlanmış odasında gün dolduruyor, Recep Tayyip Erdoğan ise futbol maçında şov yapıyor:

"Türkiye seninle gurur duyuyor!"

Fethullah Gülen'in bir zamanlar yandaşı olan Şükrü Karatepe niçin kapatılan Refah Partisi'ni seçmişti?

Yanıtını birkaç yıl önce yazmıştık:

"Siyasal İslamı, demokratik bir seçimle iktidara taşımak."

Demek ki Karatepe de demokrasiyi Recep Tayyip Erdoğan gibi 'tramvay' olarak görüyordu...

O zaman Fethullahçılar ne düşünüyordu?

Şunu:

"Polis okullarında, polis koleji ve akademilerinde, askeri liselerde, harp okullarında örgütlenmek, 2 binli yıllarda amaçlarına ulaşmak..."

DSP lideri Bülent Ecevit, 1994 yılında Fethullah Gülen ve Mehmet Kutlular'la görüşen DYP lideri Tansu Çiller'i eleştirmiyor muydu?

Ecevit diyordu ki:

"Sayın Çiller, laik cumhuriyet ve demokrasiyi zaafa uğratanlar safına, oy uğruna inanç sömürücülüğü yapanlar kervanına katılmış bulunuyor..."

Ecevit şimdi ne diyor?

Nurcuları yere göğe sığdıramıyor...

DSP lideri, dört yıl önce tarikat temsilcileriyle ilişkiyi 'iktidara ulaşma yolu' görürken bugün niçin şeyhlere, şıhlara toz kondurmuyor?

★★★

Ortalık toz duman...

Susurluk dosyası kapatılmaya mı çalışılıyor acaba? Tarikatçı valiler, kaymakamlara ne olacak? Şeriatçılarla PKK arasında bir ilişki var mı?

Şemdin Sakık'ın üç gazetede yer alan itirafları, Türkiye'de ilginç gelişmeleri gündeme getirebilir, terör örgütünün bağlantılarını ortaya çıkarabilir...

Radikal gazetesinde pazar günü çıkan Avni Özgürel'in yazısı bazı ipuçlarını da veriyordu:

"Örneğin ünlü bir gazeteciye yapılan ödemeye ilişkin bilgiler, Öcalan'ın bu konuda verdiği talimat ve çevresine yaptığı değerlendirmenin notları merak konusu. Anlı şanlı altı gazeteci daha var id-

diaya göre bu listede. Kiminin seyahat ve ağırlama masrafları PKK'ce karşılanmış, kiminin kitabı döviz cinsinden fiyatlandırılarak satın alınmış."

Demek ki önümüzdeki günlerde 'toz duman' daha da artacak...

Bekleyelim!..

29/04/98

'Saklı Devletin Güncesi...'

Umutlarımız giderek tükeniyor...

Yaşanan acılar toplumun hüzünlerini çoğaltıyor...

Bazı aydınlarımız, yazarlarımız televizyon ekranlarında, gazetelerinin köşesinde Recep Tayyip Erdoğan'ı "demokrasi kahramanı" olarak görürken, nedense şu soruyu yöneltmiyorlar:

"Abdi İpekçi'nin, Doğan Öz'ün, Cevat Yurdakul'un, Necdet Güçlü'nün, Kemal Türkler'in, Cavit Orhan Tütengil'in, Ümit Doğanay'ın katilleri kim?"

Aradan 20 yıla yakın süre geçti...

Nerede bunca insanımızın katilleri?

Yüreklerimizdeki sızıyı, çığlık atarak gidermeye çalışıyoruz:

"Kim saklıyor katilleri..."

Uğur Mumcu'yu, Çetin Emeç'i, Turan Dursun'u, Musa Anter'i, Bahriye Üçok'u, Muammer Aksoy'u neden, niçin öldürdüler?

Abdi İpekçi cinayetiyle ilgili davada Yalçın Özbey'in Almanya'da MİT görevlisine verdiği ifadenin bant kayıtlarının silindiği ortaya çıkıyor...

Avukat Turgut Kazan önceki gün yapılan duruşmada diyor ki:

"Türk devlet geleneğinde belge yok edilemez. Belgelerin yok edildiğine inanmıyoruz..."

İnsan ister istemez gülümsüyor...

Doğrudur, Türk devlet geleneğinde belge yok edilemez!..

Ama ediliyor...

Belgeler ya ortadan kaldırılıyor ya da bulunamıyor...

Susurluk kazasıyla çevreye saçılan pislik de bir belge değil midir? Başbakan Mesut Yılmaz, Susurluk'u 20 gün içinde çözeceğini söylememiş miydi?

Mehmet Ali Ağca, Abdullah Çatlı, Mehmet Şener, Yalçın Özbey ve Oral Çelik'e yaklaşık 20 yıl önce "pasaport veren" MİT görevlisi kimdi?

"Timur Hanoğlu!"

Uğur Mumcu, 6 Kasım 1987'de köşesinde bu ilişkiler zincirini yazarken soruyordu:

"Çatlı ve Oral Çelik'in 'gizli ve karanlık ilişkilerini' biliyoruz. Ancak bu ilişkilerin 'yazılı belgelerini' bulamıyoruz. Bu gizli ve karanlık ilişkiler belki de devlet sırrıdır...

Öyle midir, değil midir, kime sorsak ki?"

★★★

Umutlarımız giderek tükeniyor...

Katiller, bugün elini kolunu sallayarak ortalıkta dolaşıyor, önemli koltuklara oturup caka satıyorlar...

12 Mart'ın, 12 Eylül'ün sorgucularını anımsıyor musunuz?

İslam dinini antikomünist ideoloji olarak kullananlar şimdilerde ne yapıyor biliyor musunuz?

İpekçi davasının bant kayıtları yok olurken şu soruyu yönelttim kendi kendime:

"1979'dan 1998'e dek geçen süre içinde değişen nedir?"

Hiçbir şey!..

İşkence edilerek öldürüldüğü kanıtlanan Bursa Uludağ Üniversitesi öğrencisi Sinan Demirbaş'ın katilleri hâlâ görev başında...

Elazığ 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki dava 3 yıldır sürüyor...

Diyorum ki:

"Bir bakarsınız Sinan'ın öldürülüşüne ilişkin belgeler de bir gün kaybolur..."

Celal Başlangıç'ın haberine göre, önceki gün yapılan duruşmada salon sivil polisle doluymuş, hepsi de silahlıymış...

Başlangıç, izlenimlerini şöyle aktarıyor:

"Aydın'da geçen hafta sivil polislerin mahkeme salonunda izleyicilere, gazetecilere ve avukatlara saldırması üzerine İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu, 80 ilin valisine 'gazetecilerin dayaktan korunması' için bir genelge göndermişti. Genelgeye göre, duruşma salonlarında kolluk kuvvetlerinin oluşturacağı güvenlik bandının önünde gazeteciler duracaktı. Ayrıca 'Burada görev yapan personel dışında hiç kimsenin silahla adliyeye alınmaması, silahların belge karşılığında teslim alınması...' istenmişti. Ancak polis genelgeyi pek 'takmamış'tı.

Dün Elazığ Adliyesi'nin önü, koridorları ve Ağır Ceza Mahkemesi'nin duruşma salonu, sivil polis akınına uğradı. İzleyiciler ve müdahiller aynen Aydın'daki gibi salonda oturacak yer bulamadı. Yalnızca iki resmi polis vardı. Gazeteciler için İçişleri Bakanlığı genelgesinde belirtilen 'güvenlik bandı' herhalde görevlilerin taktığı 'pazubant'la karıştırılmış olacak ki ortalıkta görülmüyordu.

Ayrıca adliye girişinde genelgede belirtildiği gibi belge karşılığı silahını bırakan tek bir kişi yoktu."

★★★

Umutlarımız giderek tükeniyor...

Yaşamımızda sevinçler değil hüzünler çoğalıyor...

Tarikatlar, çeteler, eroin kaçakçılarının tümü birer "vatansever"dir günümüzde...

İpekçi davasında ses kayıtlarının yok edilmesi, Uğur Mumcu'nun yeni kitabı "Saklı Devletin Güncesi"ni çağrıştırıyor...

Ne diyor Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nail Güreli:

"Bürokrasinin adaleti engellediğini yeniden gördük..."

Galiba daha çoook göreceğiz!..

01/05/98

Güneydoğu...

Güneydoğu, kendi yalnızlığından ne zaman kurtulacak?..

Ankara Temsilcimiz Mustafa Balbay'a, Güneydoğu'dan dönüşünden birkaç saat sonra sordum:

"İzlenimlerin nasıl?"

Balbay:

"PKK'nin kökü kazınıyor, bundan sonra siyasal erkin sosyal ve ekonomik çözümleri yaşama geçirmesi gerekiyor..."

Birden yıllar öncesine gittim...

1976 kışını düşündüm...

Lice'de karlı bir kış günü deprem evlerini geziyordum. Ağa, şıh, şeyh baskısındaki Lice'de deprem evleri vurgunu vardı...

Bir Liceli aynen şöyle demişti 23 yıl önce:

"Bunlar devleti soyuyorlar..."

Gösterdiği kişiler müteahhitti. Çoğunluğu ya milletvekili çocukları ya da yakınlarıydı. Deprem evlerinin çoğu bitmişti, ancak oturulacak gibi değildi...

Lice'de 10 gün kalmıştım...

İnsanlar işsizdi, açtı...

Diyarbakır çarşısını dün gibi anımsıyorum. Kaçak sigara satan çocukları 23 yıl sonra yeniden görür gibi oluyorum...

Sormuştum 8-10 yaşları arasındaki çocuklara:

"Okuyor musunuz?"

Yanıt:

"Hayır..."

O yıllar Güneydoğu'ya sık sık giderdim...

Bir tütün piyasasının açılışında Silvan'da yaşananları hiç unutmadım. Kepoğlu Mahmut Ağa'nın 'Cenanları' nasıl sömürdüğünü biliyordum ama o zaman gözlerimle tanık olmuştum...

Dönemin Tekel Bakanı Mahmut Türkmenoğlu ile Genel Müdür Orhan Özet, neredeyse küçük dillerini yutacaktı. Kepoğlu Mahmut Ağa, iki torba dolusu mühürleri, çuvallar içindeki tütün koçanlarını Tekel müdürünün masasına boşaltınca bakan Türkmenoğlu sormuştu:

"Kimin bunlar?"

Kepoğlu:

"Benim, yani Cenanların..."

Kepoğlu Mahmut Ağa'nın binlerce dönüm toprağı, özel barajı vardı...

Sömürü, Güneydoğu'da halkı perişan etmişti. Topraksız köylülerin yarınlarından umudu yoktu...

★★★

Güneydoğu'da son 14 yılın en büyük operasyonu yapılıyor. İlk kez bir askeri operasyona 24 general katılıyor...

Bölge halkı artık PKK'ye eleman vermiyor... Halkın askere olan güveni artıyor...

Askeri yetkililer HADEP'in çalışmalarını aktarırlarken şöyle diyorlar:

"HADEP bir bakıma PKK'nin asker alma dairesi gibi çalışıyor. Ama PKK, siyasal alanda çok güçlü olmasını istemiyor. Çünkü kendisinden daha güçlü bir örgütlenme olmasından yana değil."

Komutanlar bir önemli noktanın da altını çiziyorlar:

"Türkiye'de demokratikleşmeyi biz de istiyoruz. Üstelik en çok isteyen bizleriz. Ancak, en önemli insan hakkının da yaşama hakkı olduğunu unutmamak gerekir..."

Şimdi de dün İstanbul'da, Çağlayan Alanı'nda yapılan 1 Mayıs kutlamalarında HADEP'lilerin attıkları sloganlara bakalım:

"Liderimiz Apo... Apo'nun erleriyiz... Yaşasın PKK... Kürdistan devrimi Türkiye'ye geliyor..."

Bu sloganlar askerlerin görüşlerini doğruluyor...

Bize kalırsa Güneydoğu'da en büyük eksiklik sosyal ve ekonomik sorunların çözümlenmemesi...

Turgut Özal'dan Süleyman Demirel'e; Tansu Çiller'den Necmettin Erbakan'a; Mesut Yılmaz'dan Bülent Ecevit'e dek tüm siyasiler hep söz verdiler:

"Güneydoğu insanı işsizliğe, açlığa tutsak kalmayacak. Her türlü sorunu çözümlenecek..."

Bugüne dek değişen bir şey olmadı...

Asker, Güneydoğu'da PKK'nin kökünü kazıyor...

Güneydoğu'da asker, polis, savcı, yargıç görevinin başında...

Ama öğretmen, doktor, ebe, hemşire yeterince yok!..

Güneydoğu, olağanüstü ekonomik hal kapsamına alınamaz mı?

★★★

Güneydoğu'nun en büyük sorunu işsizliktir...

Yoğun göç almalardan ötürü nüfusları artan illerin yerel yönetimlerine bütçeden daha fazla pay aktarılması gerekir...

Bir de eğitim...

Güneydoğu'da özellikle kız çocukları okula gitmiyor, Türkçe konuşamıyor...

Eğitim seferberliği Güneydoğu'dan başlamalıdır...

Güneydoğu'nun ekonomik kalkınması için DPT, üniversite, bölge işadamlarının katkısıyla oluşturulacak bir stratejik araştırma ve değerlendirme merkezi oluşturulamaz mı?

Güneydoğu'da sanayiye teşvik ve ticari çalışmalara canlılık getirmek üzere üretilen elektriğin satış fiyatı yüzde 50 ucuzlatılamaz mı?

02/05/98

Hüznün Şarkısı...

Kent yelken açtığın deniz; adımlarınla başlıyor gece...

Cesor Moru'nun düşleri seni yaratıyor bir mayıs sabahında...

Bir Fethiye şafağında yeni umutlarla uyanıyorum...

Deniz en güzel maviyi içine çekmiş, sevinç yaşları sonsuz ağıtlar arasında kaybolmuş...

Gölgelerde titriyor yüreğin...

Jacques Roumain'in sevda türküleri geliyor kulağıma...

"Yüreğin orada işte, o fısıldayan suda..."

Bir haykırış, bir çığlık sarıyor bedenini...

Gözlerini siyahlar kuşatmış...

Şarkılar hep aşk üstüne...

"Çekilen acılardır, acılar bir ömür boyu.
Kaslarımı kavurdu simyacı güzelliğin
Ellerini hatırlattı bana ellerimin duruşu."

Tuhaf duygular içindeyim...

Başım dönüyor, gözlerim kararıyor...

Soruyorum:

"O hangi panzehir ki, bu güçlü zehri de kuruttu?"

Eski günlerden kalma bir sevda içindeyim, zamansız sevişmelerin çok uzağındayım...

Düşlerde anımsanır sevda, yürekte büyür hüzün...

Fethiye'deyim, denize bakıyorum...

Kuşlar uçuyor, kuşları kıskanıyorum...

Özdemir Asaf'tan bir şiir okuyorum:

"Sana gitme demeyeceğim

Gene de sen bilirsin

Yalanlar istiyorsan yalanlar söyleyeyim,

İncinirsin."

Kıyıda yürüyorum...

Mayısı seviyorum...

Yürekleri güneşlerin ısıttığı engin sulardayım...

Ellerimin erişemediği yerlerde belki aydınlanmak istiyor yüreğim...

Aşk ve hüzün...

İkisi de iç içe...

Umutlarımızı boş yere tüketmenin acısını yaşıyoruz...

...

Kaç gün önceydi anımsıyor musun?

Yağmur inceden yağıyordu...

Gözlerinde yarınların aydınlığını yakalamış, saçlarında özgürlüğün görkemini görmüştüm...

Kalabalıktınız ve yürüyordunuz...

Kanı çekilmiş, soluyan bir beden değil, kabaran bir dalga gibiydiniz...

İlkyaz türkülerinin, mayıs sevişmelerinin çok ötesinde çelikten bir örstünüz...

Ellerinizde çoğalıyordu sevginin çiçekleri...

Papatya, leylak, hanımeliydiniz...

Her adımınızda kararlılık vardı...

Dudaklarınızda bir mercan ışıltısı kımıldanıyordu; gözlerinizden ayrılık öncesi vedanın yaşları akıyordu...

Şafakta arayıp bulup, öğle vakti yitirdiğiniz aşkların peşinden koşar gibiydiniz...

Aragon'dan şiirler okuyup Cemal Süreya ile sarhoş oluyordunuz...

Arzu içindeki bakışlarınızdaki telaş, Endre Ady'nin kapısını mı çalıyordu?

Denize baktım uzun uzun...

Akdeniz beni tutsak etmişti...

Anladım sessizlik bize göre değil!..

Alevlerin alacakaranlığında yitik zamanların sevdalarını toplamakla avunuyoruz artık...

Gizemli hüzünleri, bizi kışkırtan bakışları, kendi kıskançlığı içinde saklıyoruz...

★★★

Gölgelerde titriyor yüreğim...

Sevecenliğin titrek kumaşı içinde sana dokunuyorum...

Dinle, bir Akdeniz sabahında sen daha uyanmadan önce kapını çalıyorum:

"Kendi türkülerinden habersiz gece,
Ben nasıl bensem, o da öyle o:
Bunu anlayınca en iyi anlıyorum kendimi,

Seni. Yalnız ikimiz alıp verebiliriz
Verecek neyimiz varsa birbirimize.
Yalnız ikimiz biriz, ne seninle gece,

Ne geceyle ben; seninle ben, yalnız,
Yapayalnız, o denli birbirimizle,
Delice ötesinde bilinen yalnız olmaların.

Gece arkamıza düşen karanlık sade,
Sonuna dek yalansız
Birbirimize yansıttığımız solgun ışıkta."

04/05/98

'Reis!..'

Onları "reis" diye çağırıyorlar...

Yaşları 15-25 arasında değişiyor...

15-20 yaş arasındaki "reisler" lise ve üniversitede örgütlüler...

Reislerin adamları devlet liselerinde öğretmenlere kafa tutuyorlar, öğrencilerden haraç topluyorlar. Haraç vermeyen öğrencileri sopalarla dövüyorlar, gerekirse şişliyorlar...

Devlet üniversitelerinde ve yurtlarında ise durum farklı...

Oralarda haraç toplamıyorlar; "komünist avı"na çıkıp, muşta, pala ve kasap bıçaklarıyla terör estiriyorlar, sol görüşlü öğrencileri yaraladıktan sonra kaçıyorlar...

1980 öncesinde olduğu gibi otobüs durakları "özellikle seçilmiş" eylem yerleri...

Gözden uzak otobüs duraklarını bu yüzden çok seviyorlar.

Önce Malatya'da sahneye çıkıp Ümit Cihan Tarho'yu otobüs durağında öldürdüler, ardından Gazi Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi'nde "palalarını çekerek" eyleme geçtiler.

Devlet üniversitelerinde polis vardı. Kimlik denetimi de yapılıyordu...

Acaba "ülkücü tosuncuklar", palaları, muştaları, kasap bıçaklarını üniversite kampuslarına nasıl sokuyorlardı?..

Bu soru köşemizde sıkça gündeme getirildi; ne yazık ki kimseler üzerine almayıp, yanıtlamadı.

Elbet "reisler" salt devlet okullarında, üniversitelerde egemen değildi...

Ben bir televizyon programında izleyince şaşırmamıştım.

Reisler bazı spor kulüplerinde de egemendi...

İki otobüs dolusu Fenerbahçe taraftarı Antalya maçına gidiyordu. Muhabir, taraftarlarla konuşurken soruyordu:

"Size niçin reis diyorlar?"

Delikanlı sigarasını çekiştirirken otobüstekiler alkış tutuyordu:

"Konuş reis, konuş reis!.."

Fenerbahçe'nin "reisleri" Ali Şen döneminde sinmişler, Dereağzı'nı terk etmişlerdi.

Şimdi ne yapıyorlar?..

Tribünlerde özellikle Kemalettin, B.Saffet ve Boliç'e küfrediyorlar, Esenboğa'da Fenerbahçeli futbolcuları yuhalayıp otobüse saldırıyorlardı...

Dikkat ettim, Fenerbahçe Spor Kulübü'nün bir yöneticisi "reis"in koluna girdi ve topluluk da çil yavrusu gibi dağıldı...

★★★

Reis Abdullah Çatlı bir asker kaçağı değil miydi?

Şimdi bir soru:

"40 yaşını aşan Oral Çelik de asker kaçağı değil mi?"

Gerici faşist örgütlenme Türkiye'yi bu hale getirdi.

Abdullah Çatlı, Oral Çelik, Haluk Kırcı, Yalçın Özbey ve diğerleri...

Malatyaspor Kulübü başkan adayı Oral Çelik'e kimse şu soruyu yöneltmiyor:

"Sen nasıl geçiniyorsun, devlete vergini ödüyor musun?"

Dünün katilleri bugün devletin önemli koltuklarında oturuyor...

Necdet Güçlü'nün, Orhan Yavuz'un, Kemal Türkler'in katilleri

nerededir? Onlarca siyasal cinayete adı karışmış faşistler bugün hangi kuruluşlarda görevlidir?

Yanıtını biz verelim:

"Kimileri sağlık müdürü, kimileri TBMM çatısı altında, kimileri işadamı, sanayici, kimileri politikacı, kimileri spor kulüplerinde kara para aklayıcısı..."

Ortalıkta "küçük reisler" dolaşıyor...

Bolu'da meydana gelen olaylar neyin habercisidir, söyler misiniz?...

Kenan Mak'ı Bolu'da faşistler öldürdü.

Küçük reisleri, babaları, ağabeyleri, amcaları, dayıları destekliyor, onları koruyup kolluyor...

Ağabeyler, amcalar, dayılar bugün vali, emniyet müdürü, milletvekili, bakan olmuş...

Önce Malatya'da, ardından Bolu'da iki öğrenciyi öldüren faşistlerin kimlerden güç aldıkları gün gibi ortada değil mi?

Benim ülkemde devleti yönetenler arasında "eroin kaçakçıları" varsa, küçük reisler de Malatya'da, Bolu'da "vatan ve bayrak" için doğal olarak adam öldürür, üniversiteleri ellerinde palalarla basıp gençleri ağır yaralar...

Saldırganlar, katiller bilirler ki birileri onları koruyup kollar...

★★★

Fenerbahçe'nin kalecisi Rüştü'nün kaptanlık pazubentinde ne var?

7-8 tane küçük ay yıldız...

Ay yıldızlar pazubente öyle yerleştirilmiş ki uzaktan bakınca "üç hilale" benziyor.

Böyle bir pazubent hiçbir kaptanda yok!..

Türkiye'de gerici faşist örgütlenme futbol sahalarına neden indi?

Bir çıkar uğruna!..

Küçük reisler Fenerbahçe'yi istila etti; üniversitelerde, devlet li-

selerinde yeşerdi; küçük reislik güvenlik güçleri arasında "itibarlı" olmanın yoluna dönüştü.

ANAP'lı Halil Cin, "faşist bir polisi" korumak için İçel Emniyet Müdürü Tuncay Yılmaz'ı görevinden aldırmadı mı?

Bugünlük de bu kadar!...

15/05/98

Serkan'ın Ölümü...

Ali Serkan Eroğlu, Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencisiydi...

O 20 yaşındaydı...

Eroğlu, 24 Aralık 1997 akşamı İletişim Fakültesi'nin tuvaletinde asılı olarak bulundu...

Acaba Ali Serkan Eroğlu bir bunalım sonucu mu intihar etti yoksa öldürülüp intihar süsü mü verildi?

Yaklaşık 5 aydır bu olay tartışılıyor...

Elimde bir kitap var: 'Çiçeğin Gözü Yıldızlardaydı...' Yazan:

Ali Serkan Eroğlu...

İzmir'de Etki Yayınları arasında çıkmış...

Adresi şöyle: Mürselpaşa Cad. 1266 Sok. 4/A Basmane İzmir

Kitabın sayfalarını çeviriyorum...

Ali Serkan'ın babası Ahmet Eroğlu şu şiiri yazmış:

"19 yaşındaydı
Adımları gökyüzüne kaydı.
Farketmedi bile,
Gözleri yıldızlardaydı..."

Ali Serkan 16-17 yaşlarında yazmış denemelerin, şiirlerin hemen hemen hepsini...

Bir genç insanın ölümü hiç düşünmeden yazdıklarını okuyunca içimde fırtınalar koptu!..

Ölümlere alışmış bir toplum olmuştuk!..

İşkenceler, faili meçhul cinayetler, gözaltındaki kayıplar bizlere vız geliyordu...

Suskun bir gökyüzü altındaydık hep birlikte...

Ali Serkan'ın yazdıklarını okumaya başladım:

"Bach'ın piyanosunun yürek burkan sesini duyar gibiydi kulaklarında. Ritmik seslerin öldürücü bileşimi, bir iğnenin sivri ucu gibi dokunuyordu içine. Ama acı değil, hüzün veriyordu bu ona. Piyanodan çıkan sesler omuzlarına her biri birer kiloluk külçeler gibi yerleşiyor, bedenini dik tutması zorlaşıyordu. Toprak zemine dayalı olan dizleri acımaya başlamıştı. Az sonra bu acıyı hissederek doğrulacak olsa da, henüz dizlerinde yoğunlaşan sızının ayırdında değildi. Piyanodan gelen sesleri dinliyor ve aklında sarhoş ayyaşlar gibi sendeleyerek dolaşan belirsiz düşünceleri takip etmeye çalışıyordu. Bu ses ona ölümü hatırlatıyordu. Ama bambaşka, şimdiye dek hiç rastlamadığı bir biçimde bahsediyordu ona ölümden. Cansızlığın soğuk yüzünde ellerini gezdiriyor ve ölümün buz kesmiş yanaklarını bir kızın yanaklarını okşar gibi avuçluyordu. Kapkaranlıktı her yer. Gökyüzü karanlıktı. Bu karanlık çok da yakındı sanki. Öyle yakındı ki kollarını uzatsa ileriye sanki elleri bir pamuk yığınının içine gömülüp silikleşecek, gözden yitecekti."

★★★

Ali Serkan Eroğlu...

O 20 yaşındaydı...

İntihar mı etti, yoksa öldürülüp intihar süsü mü verildi?

Eroğlu ölümünden 20 gün önce İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvurup yaşadığı olayları şöyle anlattı:

"1- Ben Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü 2. sınıf öğrencisiyim. Olay günü saat 16.00 sularında Karşıyaka'da bulunduğum sırada oradan geçmekte olan sivil bir arabadan inen sivil

giyimli şahıslar tarafından zorla arabaya bindirilip beni Terörle Mücadele Şubesi'ne getirdiler.

2- Beni 8 saat gözaltında tuttular. Bu süre içinde kaba dayak atıp beni tehdit ettiler. Öğrenci olarak öğrenci eylemlerine katılmamamı, eğer katılırsam beni yine gözaltına alacaklarını belirtip sekiz saat sonra beni savcılığa sevk etmeden serbest bıraktılar.

Ege Üniversitesi'nde benim durumumda olan çok sayıda öğrenci vardır. Sivil polisler hiçbir hak ve hukuka riayet etmeksizin bize yasadışı baskı yapmaktalar.

Eğer başıma bir şey gelirse bunun sorumlusu Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polislerdir. Bunlardan belirttiğim şekilde şikâyetçiyim.

Beni keyfi olarak 8 saat gözaltına alıp özgürlüğümden mahrum eden, bana işkence yapan ve tehdit edip suç işleyen sanıklar hakkında kamu davası açılarak cezalandırılmalarını istiyorum."

★★★

Ali Serkan'ın, İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı'na yaptığı bu başvurudan sonra intihar etmesi sizce kuşkulu değil mi?

Bir üniversite öğrencisinin 20 yaşında ölümü seçmesi akıl alacak bir iş değil bize göre...

Ali Serkan'ın ablası Aylin Eroğlu, tıp doktoru...

Diyor ki:

"Ölümünü kuşkulu buluyorum..."

İntiharın bir başka boyutu daha var:

"Serkan'ın kanında 'kloroform' adlı bayıltıcı bulunuyor..."

Ali Serkan Eroğlu, önce bayıltılıp sonra asıldı mı?

Kitabı baştan sona okudum...

Ölümlere alışkın bir toplum olmuştuk...

Ali Serkan yalansız bir evren istiyordu!..

Oysa bizler yalanlarla avunuyorduk!..

18/05/98

Cakarta...

Yalınayak bir genç, kutuyu yerden alıp alevlerin içine atıyor...

Az ötede 15 katlı binanın katlarından dumanlar yükseliyor...

Burası Endonezya'nın başkenti Cakarta...

Tüm ülkeye yayılan ayaklanmalarda ölü sayısı 500'ün üzerinde...

Devlet Başkanı Suharto, 31 yıldır iktidarda...

Acaba Suharto istifa eder mi Endonezya'da erken seçime gidilir mi?

Endonezya'da halk seçim değil, geçim derdinde...

Halk süpermarketleri yağmalıyor, ateşe veriyor...

Çünkü halk aç...

Endonezya'da iki kesim var: Varsıllar ve yoksullar...

Uçurum giderek büyümüş...

Üniversite öğrencileriyle halk değişik şeyler istiyor...

Öğrenciler özerk üniversite, halk ise ekmek peşinde...

Yabancı televizyon kanallarından Cakarta'daki olayları izliyorum...

Ateşe verilen otomobiller, lastikler, dükkânlar, çok katlı bankalar...

Yeni dünya düzenine ayak uyduran Endonezya'da oluyor tüm bunlar...

Küreselleşme, yükselen değerler...

Sendikasızlaştırma...

Emekçileri boğaz tokluğuna çalıştırma...

Ve özelleştirme...

Televizyon kanallarında dolaşırken İstanbul'da bir hastanede yaşananları görüyorum...

Bir genç acil servisin camlarını kırıyor, az sonra bir başka görüntü bize başka bir fotoğrafı yansıtıyor...

Otomobilin camları parçalanmış... Bir genç yerde yatıyor... Bir genç kız hastaneye kaldırılırken yüzünü gizliyor...

Bir başka fotoğraf:

Diyarbakır'ın Kulp ilçesi, Ünal Erkan Mahallesi...

Buldukları el bombasını oyuncak sanan çocuklar...

Şadiye 2, Recep 4, Birsen 6 ve Emrah Çelik 8 yaşındaydılar...

Dördü de kardeştiler...

Bombanın patlamasıyla parçalanarak öldüler...

Yaşam bu denli ucuz mudur Türkiye'de? Türkiye, Endonezya'ya ne kadar benziyor, ne kadar benzemiyor? Söyler misiniz?..

Sonra Türk-İş mitinginden görüntüler...

İşçilerin ellerindeki pankartlara bakıyorum:

"SSK işçilerindir satılamaz", "İşçi memur el ele, genel greve", "Kahrolsun IMF, bağımsız Türkiye..."

★★★

Endonezya'da yaşananlardan ders çıkarmanın tam zamanıdır...

ANAP'tan DYP'ye; CHP'den DSP'ye dek herkes şöyle oturup düşünmelidir:

"Devlet ihaleleriyle trilyonlar kazananlar devlete ne kadar vergi veriyor..."

Türkiye; Hazine ve orman alanlarının yağmalandığı bir ülke olmaktan ne zaman kurtulacaktır?

Kimileri, 'sendikasız bir demokrasi' istiyor, demokratik örgüt-

lenmeyi suç sayıyor; insan haklarını, örgütlü toplum olmayı bir kenara itiyor...

Yaşları 75'e doğru yaklaşan siyasi liderler "başkanlık sistemi"ni gündeme getirip ayakta kalmaya çalışıyor...

Gelir dağılımındaki adaletsizlik, milyarlarca dolarlık yabancı girdi, birilerinin bu işten kasalarını doldurmaları Endonezya'da halkın ayaklanmasına yol açtı...

Türkiye ve Endonezya...

Birbirlerine benziyor mu?

Türkiye'de bunca pisliğe karşın halkımız demokrasi bilincini yitirmemiş...

Dün sabah televizyonlarda Cakarta'daki üniversite öğrencilerinin askerlere çiçek verdiklerini gördüm...

Orada üç dinamik güç var: 1 Üniversite öğrencileri... 2 Varoşlarda yaşayanlar... 3 Askerler...

1 Mayıs 1996'da İstanbul Kadıköy'de yaşanan olayları anımsadım...

Varoşlardan inenler dükkânların, işyerlerinin camlarını kırıp dökmemişler miydi?

Birileri diyor ki:

"Türkiye'de kayıtdışı ekonomi olmasa her şey altüst olur!.."

30 yıllık bir öğretmenin 100 milyon lira kazandığı Türkiye'de enflasyon yüzde 90'ları aşarken kapatılan Refah Partisi'nin yerine kurulan Fazilet Partisi kamuoyu araştırmalarında niçin birinci parti çıkıyor?

1973, 1977'de varoşlardaki oyları toplayan CHP değil miydi?

1989 yerel seçimlerinde İstanbul, Ankara ve İzmir'de varoşların oyları SHP'ye neden akmıştı? Şimdi o oylar nereye akıyordu?

★★★

Nike firması ABD'deki üretimine son verdi ve Uzakdoğu'ya kaydı...

Nike'ın, 1994 yılında reklam karşılığı Michael Jordan'a verdiği

ücret, 25 bin 550 Endonezyalı ayakkabı işçisinin yıllık gelirine denk geliyor. Endonezyalı işçi haftada 66 saat çalışıyor, Nike firmasına ya da taşeronlarına 7 dolara mal olan ayakkabılar, ABD'de 130 dolara satılıyor...

IMF'nin kurtarma operasyonları Endonezya'da hiçbir işe yaramadı...

Endonezya'da emekçiler ezildikçe ezildi, Çinlilerin şirketleri büyük paralar kazandı...

Endonezya'da Suharto'nun sonu geliyor. Buna karşın Müslüman lider Emin Reiz'in gücü artıyor...

Yolsuzluklar, rüşvet, emekçinin sömürülmesi, Endonezya'nın bugün nereden nereye geldiğinin göstergesidir...

22/05/98

Sessizlik...

Eskiden coşkunuzdan bir gökkuşağı yapılırdı güzel kızlar; şimdi aşk yorgunluğuyla masalsı kentler kurma peşindesiniz...

Bilmem Vitezslav Nezval'ı tanır mısınız?

Gün yaş döker...

Çiseler çayırın üzerine...

Çayır yeşildir, gözler mavi...

Sağ gözün öğle vaktidir gökyüzünün en yüksek noktasında güneşi andıran gözbebekleriyle...

Sol gözün öğle saatlerinde bir göldür...

Ve bulutlar... Sanrılarındır senin...

Aşkı düşündüğünde bir gemi geçer su üzerinden ya da Afrika...

Korktuğun zaman sen, akrep burcu çıkar bulutların içinden...

Bak dinle şu sesi, tanımanı isterim:

"Eski sevda gölgelerini silerdim gözlerinden, erguvani aşk yıldızları altında; bir sessizlik olmadan gözlerin..."

Şimdi Voltava'dır söylenen bu sözsüz şarkılar; Voltava söylüyor ve ben yazıyorum güftesini...

Beyaz balıkların sözsüz oyunu içinde kederle ve iç çekmeden...

Kararsız düşün, maviye kesmiş ay sana neyi anımsatıyor, haydi söyle!..

Biraz Robert Desnos'tan söz et, biraz da Attila Jozsef'ten...

Ayakta uyuyorum, bedenim aşkın, yaşamın tüm görüntüsüne açık...

Bana sor:

"Yüreğimin hüznü ve aşkı tattığı yer neresidir?"

Haziranı iste tüm kadınlar gibi, kıskanç ol!..

Çığlık çığlığa koş gecenin içinde:

"Islansam da yağmura karışan gözyaşlarımdan, yüzünü resmederdim bütün tuvallerime kestane ağaçları altında..."

İstersen Jacques Prevert'i anımsa:

"Sana sen diyorum diye de kızma
Sen diyorum bütün sevdiklerime
Ancak bir kez görmüşsem bile
Sen diyorum bütün sevişenlere
Tanımasam bile
Hatırla Barbara
Unutma
O yumuşak mutlu yağmuru"

Ne diyorsunuz coşkusunu yitiren, gökkuşağını yapamayıp masalsı kentler kurmaya özenen genç kızlar?

★★★

Sen hiç sevdayı düşündün mü? Hiç ağladın mı sabaha karşı?

Attila Jozsef'i dinle biraz, belki de sakinleşirsin...

Ölümü düşünmez, yaşamı seversin...

Sesini yükseltmeyen yoksulluğu insanın, nasıl yatıştırıldığını, sersemleştirildiğini anlarsın büyük laflarla...

Kanla yıkanan evrenin, faşizmin ayak seslerini dinle, İspanya'dan İtalya'ya, oradan Almanya'ya bak!

İkinci Dünya Savaşı'nı anımsa!..

Büyük ateşini söndürmeye çalış güneşin; tanklara karşı süngülerle savaş...

Dedi ki:

"Kızlarımız güzel olsun, iyi olsun; oğullarımız çetin ve korkusuz..."

İşte o zaman aydınlığı görecek çocuklarımız...

Kaçma. Gel otur konuşalım...

Yakın tarihimizi öğrenelim, 19 Mayıs 1919'u, Kurtuluş Savaşı'nı, ilk Meclis'in kuruluşunu, 1940'ları, 1950'leri...

İtalyanlara, İngilizlere, Fransızlara bir bakalım, Hitler Almanyası'nda neler olmuş öğrenelim...

Sen sevdanın adresini mi yoksa bireysel özgürlüğü mü arıyorsun, anlat bana!..

Demokrasi sence bir yaşam biçimi midir? Teröre nasıl bakıyorsun, faili meçhullere, çetelere, yargısız infazlara ne diyorsun?

Devrimci misin, senin için yurtseverlik nedir, söyler misin?

Şiir sever misin? Hiç şiir okudun mu yaşamında?

Şöyle seslendin mi hiç:

"Güzel, alımlı bir görüntüsün sen/ Beni kıvrandıran temel açlığı gideriyorsun./ Anlar geçiyor sürekli bir sarsıntı içinde/ Ama sen kalıyorsun, kımıltısız, kulaklarımda./ Yıldızlar yanıyor, düşüyor gökyüzünden,/ Ama sen parlayıp duruyorsun gözlerimde./ Tadın senin bir uçurumdaki sessizlik tadı/ Duruyor damağımda./ Bazen elin, tutarken bir bardak suyu/ Damarlardan bir ağ olarak görünüyorsun gözüme/ Belirsiz bir sisten çıkmış gibi."

★★★

Aşkı düşündüğünde küçük bir bahçede susan yaprağı, gökyüzünde kanat çarpan kuşları hatırla...

Uzaklarda çektirilmiş bir resim, Oktay Rifat'la başlayan gün, Sait Faik'in yalnızlığı, Gombozhav'ın zor gülümseyişi sana eski günleri getirsin...

Bilki korktuğun zaman akrep burcu çıkacak bulutların arasından...

Sana "Merhaba" diyecek...

Belki de Özdemir Asaf'ın sesiyle mutlu olacaksın:

"Sana gitme demeyeceğim/ Üşüyorsan ceketimi al./ Günün en güzel saatleridir bunlar./ Yanımda kal."

Ne diyorsunuz coşkusunu yitiren, gökkuşağını yapmayıp masalsı kentler kurmaya özenen genç kızlar?

30/05/98

'Işıkları Yakma!..'

Derin gözlerini kapa. Gece kanatlanır gözlerinde...

Biraz Pablo Neruda oluyorsun yorgun akşamlarda; biraz da Attila Jozsef oluyorsun aşkın güzelliğini tadarken...

Gecenin kanat çırptığı derin gözlerin, belki ölümsüz bir akıntıyı taşıyor...

Tren alıp götürüyor beni...

Sana geliyorum...

Kimbilir, belki bugün kavuşmak üzere...

Alnımda yangın söner böylece...

Bir sis bulutu iniyor denize doğru, kuşlar havalanıyor çatıların üzerinden...

Kapı komşum Senghor, öfkeli bir kasırgada, şimşeğin gürültüsünde kayboluyor ansızın...

Oysa ben, Miguel Hernandez'i bulup çıkarıyorum sessizliğin içinden...

Su kenarına götürmek istiyorum seni; fışkıran denizi andıran türkünü dinlemeyi...

Sahi Philip Larkin'i tanır mısın?

Aşk, o sözü sık sık edilen göz kamaştırıcı ışık...

Ve dinle, uzun sevişmelerin ardından; sus, konuşma duymasın hiç kimse:

"Aşklar akıp gidiyor şu akarsu gibi; akıp gidiyor aşklar..."

İstersen kapat perdeleri...

Işıkları yakma, gözlerin bana yeter!..

Yüzyüze duralım böyle elin elimde kalsın, bizi Apollinaire kıskansın...

Bak kıpış kıpış gözlerindir kımıldayan dallar; tüm güzelliğinden tatlılığından her yanda bir şeyler var...

Şimdi otur yana, bir şeyler çalsın gramofon...

Kış iyi, gökyüzü mavi; onu ver bana ver geri...

İzin kâğıdımsın benim; izinsizliğimsin nöbetim...

Senin aşkın sırtımdaki giysi...

★★★

Derin gözlerini kapa. Gece kanatların gözlerinde...

Çocukları düşün, daldaki erikleri, dağları ovaları...

Denizi düşün, şimşek çaktığında alev alev yanan gökyüzünü...

Bu mektup sana yazıldı, bu şiir sana okundu Andre Breton'dan...

"Sevi'nin hayatla bağdaşmadığını gizlemiyorum. Ama yenmelidir diyorum, sevi ve yenebilmek için de kendi kendisinin öyle bir şiirsel bilincine yükselmiş olmalıdır ki; karşısına zorunlu olarak düşmanca çıkan ne varsa alıp kendi özyüceliğin ocağında eritsin..."

Ben bir büyük donanma fişeği güneşinin içinde indirdiğini görüyordum ışınlılardan yavaş yavaş...

Ve hüzünlüydüm...

İşte oracıkta Louis Aragon'dan bir şeyler okudum:

"Kainat paramparça oldu bir akşam üzeri
Her kurtulan ateş yaktı üstünde bir kayanın
Gördüm denizin üzerinde parlarken Elsa'nın
Gözleri Elsa'nın gözleri Elsa'nın gözleri"

★★★

Derin gözlerini kapa. Gece kanatlanır gözlerinde...

Ellerimi tut, bana bir şeyler anlat...

Susma, konuş!..

Hangi soluk ay saat dokuzda, çeker yanaklarından kanı?

Federico Garcia Lorca'dan söz et bana, söyle nasıl bitkindir o karanfil, mısır yığınlarında duran!..

Bir yanı tutuşmuş ateş çemberidir aşk!..

Gizli buluşmalardır bizleri yok eden, ağlamalardır sevinçlerimizi körelten...

Kapat perdeleri ışık girmesin...

Gözlerin yeter de artar bile...

Çocukların sesleriyle çoğalma mevsimidir bugünler...

Aşk, aşk, aşk...

Sessizlik ve çam kokusu...

Kaybolan düşlerimiz, yirmi yıllık türkülerimiz...

Hapishaneler, ranzalar, yazılan öyküler...

Hepsi yasaklanmış artık, işte hükümet bildirisi, Rafael Alberti'nin gür sesi...

Rıhtımda avlanmak yasak!

Sakın çevirme gözlerini yukarıya; gökyüzü, bulutlar. Maviler yasak...

Gece uyku girmez oldu gözlerinize; bakın sallanıyor yıldız çiçekleri; alev alev rüzgârlar; ay kömür olmuş nedense...

Otuzdan fazla gemi, belki kırk tane uçak...

Portakal yüklü yelkenler...

Denizden bulutlara, bulutlardan denize...

Kalkıp gürültü kentinden, bu uykulu sıcak kasabaya geldim...

Başak burcu kadınlara gülümsüyor, akrep burcuyla buruk dalgamı geçiyorum...

Tuz tadı var tanyerinin dudaklarında; gözlerinde sevgiye dönük yarınları görüyorum...

Derin gözlerini kapa!..

Konuş ne olursun!..

02/06/98

Eşber, Sömürü, IMF..

Eşber Yağmurdereli...

Avukat ve yazar...

Eşber, önceki gün Ankara'da gözaltına alındı. Terörle Mücadele Şubesi'nde bir süre tutuldu, sonra Çankırı Cezaevi'ne gönderildi...

Eşber, sağlık raporunu savcılığa gönderseydi cezası ertelenecekti...

Eşber Yağmurdereli diyor ki:

"Benim gözlerimin görmemesi düşüncemi ifade etmeyi engellemez!.."

İşte o yüzden ne af kabul ediyor Eşber ne de gözlerinin görmediğine ilişkin sağlık raporunu savcılığa vermeyi...

Çünkü o bir insan! Üstelik 68'li...

Düşüncelerini özgürce söylemek istiyor...

Gencecik insanlarımızı işkenceden geçirip zindanlarda çürüten; nöbet tutan polisi hiç uğruna öldüren bizim insanlarımız değil mi?

Memuru polise kırdıran; öğretmeni, sağlık emekçisini, üniversite öğrencisini meydanlarda dövdüren kim?

Devlet!..

İsterseniz devlet erkini elinde tutan siyasal iktidar da diyebilirsiniz, fark etmez...

Demokrasi bir yaşam biçimidir...

Şöyle bir dünya haritasını alıp bakın, demokrasi nerelerde tıkır tıkır işliyor?

Ulusal gelirin eşit dağıtıldığı ve tutuculuğun olmadığı ülkelerde...

Demokrasi; özgürlük, eşitlik, çoğulculuk demektir...

Demokrasilerde varsıl daha varsıl, yoksul daha yoksul olmaz...

Oysa biz nasıl demokrasi istiyoruz?

Sendikasız, örgütsüz bir demokrasi...

Böyle bir demokrasi olmaz!..

Bakın kimi komşularımıza, oralarda meclis var, göstermelik siyasi partiler var, cumhurbaşkanı, başbakan, bakanlar, milletvekilleri var...

Ama demokrasi yok, temel hak ve özgürlükler yok!..

Çeteler dışarı, Eşber Yağmurdereli içeri...

Ne güzel!..

Bakıyoruz, sabah akşam herkes konuşuyor:

"Demokrasi!.. Demokrasi!.. Demokrasi!.."

Tansu Çiller diyor ki:

"İnsan hakları!.."

Sevsinler seni!..

Kendi siyasi partilerinde demokrasiyi yaşatmayanların Türkiye'de temel hak ve özgürlükleri savunmaları kandırmaca değil midir?

Zaten istedikleri 'demokrasi' değil, kendi çıkarlarının korunduğu bir 'faşist' düzen kurmaktır...

★★★

Eşber Yağmurdereli Çankırı Cezaevi'nde...

O bir avukat ve yazar...

Suçu, düşüncelerini söylemek...

Demokrasi yasalarla, anayasayla gelmez; demokrasi düşüncenin ürünüdür, laik olmak da birinci koşuldur...

IMF politikalarını kabul eden hangi ülkede demokrasi, insan hakları var, söyler misiniz?

Endonezya, Malezya ve Güney Kore'de mi?

Bu ülkelerde yoksulluk, açlık ve işsizlik yaygınlaşıyor, kişi başına ulusal gelir giderek düşüyor, özellikle G. Kore'de sendikaların huzursuzluğu büyüyor, dış borçların GSMH'ye oranı yüzde 52'den yüzde 154'e yükseliyor...

Hani bugünlerde başkanlık sistemi tartışılıyor, Türkiye'de parlamenter sistemin tıkandığı öne sürülüyor ya, işte başkancı bir sistem örneği bugün Meksika'nın görünen yüzüdür...

Besin yetersizliğinden çocuk ölümleri (1982-1992) Meksika'da üç kat artıyor, reel asgari ücret yüzde 50 azalıyor, yoksulluk sınırı altında yaşayan nüfusun toplam içindeki oranının yüzde 50'den yüzde 75'e çıktığı açıklanıyor...

Oysa Meksika'da IMF programları uygulanmıştı...

IMF, Asya'da krizin ucuz krediyle ucuz işgücüne dayalı aşırı yatırımın yarattığı kapasitede olduğunu göremedi...

Demokrasi neydi?

Bir yaşam biçimi...

Yani özgürlük, eşitlik, çoğulculuk...

Kısaca birilerinin birilerini sömürmesi, emeğin örgütlenmemesi değil...

Biz, Avrupa Birliği'ne girmeyi salt ürettiğimiz malların serbest dolaşımı sanıyoruz; düşüncenin özgürce söylenmesini ise yasaklıyoruz, konuşanları "terörist sanıp" cezaevine atıyoruz...

Tıpkı Eşber Yağmurdereli'ye yaptığımız gibi...

★★★

Türkiye'yi yönetenler; Mesut Yılmaz'dan Tansu Çiller'e; Süleyman Demirel'den sanayicisine kadar herkes eşitlik, özgürlük, çoğulculuktan yana olmalıdır...

Türkiye'de yoksulluk giderek artıyor, sömürü tüm hızıyla sürüyor, devlet hazinesinden trilyonları kasalarına dolduranlar çoğalıyor...

Tarikatlar holdingleşmiş; mafya, çete, siyasetçi üçgeninde onlar da dördüncü ayak olarak yerlerini almışlar...

Eh, bu arada demokrasi nutukları atılıyor, temel hak ve özgürlükler de tartışılıyor...

Canım, Eşber Yağmurdereli cezaevine konulmuş ne çıkar!

Birkaç gün gazetelere, televizyonlara önce haber olur, tepkiler yoğunlaşır ve unutulur...

Sonra ne olur?..

Tiyatro gösterileri yasaklanır, duvarlara yazı yazan çocuklar yakalanır, kitaplar toplatılır, insanlar yazılarından ötürü hapse atılır...

Var mı böyle bir demokrasi?..

03/06/98

Pazarlık...

Süleyman Güldoğan, 32 yaşında...

Fotoğrafına baktım... Saçları ortadan ayrılmış... Bıyıklı...

Süleyman, 18 yaşındaki baldızıyla birlikte kaçmış...

Damadıyla kızını arayan 58 yaşındaki kayınpeder diyor ki:

"Eğer bana evlenmek için 'kız bul' deseydi, onu kendi elimle evlendirirdim. Ama, baldızının namusuna göz dikecek kadar alçalacağını hiç düşünmedim..."

Süleyman'ın eşi Atike Güldoğan ne diyor acaba?

Atike Hanım, fazla konuşmuyor...

Bir çocuk annesi 7 yıllık eşinin, kızkardeşiyle kaçışı karşısında suskunluğu yeğliyor...

Brezilya yapımı 'pembe dizileri' izliyor musunuz?

Sabah saatlerinde televizyon ekranlarına gelen bu diziler en çok kırsal kesimde izleniyormuş...

Enişte, kayınpeder, kız, erkek çocuk, üvey kardeş, kaynana...

Her şey kördüğüm...

Kim kiminle birlikte anlaşılmıyor...

Ben Fadime Hanım'ın fotoğrafına bakıyorum, açıklamalarını okuyorum:

"Önce 18 yaşındaki Vildan kayboldu, sonra eşim Mersin'e gitti..."

Acaba sonra ne oldu?

Vildan, ablasına telefon ediyor:

"İstanbul'dayım, beni aramayın!.."

Bir gün sonra Süleyman, eşi Atike Hanım'ı arıyor:

"Şeytana uydum beni bağışla..."

Türkiye tutucu ve baskıcı bir toplum. Ama toplum içindeki yozlaşma Brezilya dizilerine taş çıkaracak cinsten...

Bu arada öfkeliyiz de...

İzmit Derince'de Gülten Düşünceli adlı bir kadın, kocasının sevgilisinin aracına bomba koydu. Patlayan bomba Ferhan Nur Zeytin'in aracını havaya uçurdu...

Ferhan Hanım, Gülten Hanım'ın kocası Adil Düşünceli'nin sevgilisi. Otomobili de Adil Bey, Ferhan Hanım'a almış. Gülten Hanım bunu içine sindirememiş, otomobile bomba koymuş...

Sonradan anlaşıldı ki Gülten Düşünceli, Derince'de Ülkü Ocakları'nda yönetici olarak çalışmış...

★★★

Alican Yıldırım, 52 yaşında...

Üç eş ve 11 çocuk sahibi...

Malazgirt'ten İzmir Menemen'e gelip yerleşmiş...

Gazete haberine göre gecekondu ağası olmuş...

Alican, üç eşinden birinin ölümü üzerine, 13 yaşındaki bir kız çocuğunu satın almış...

13 yaşındaki kız çocuğunu Alican Yıldırım'a satan kim?

13 yaşındaki ÖS'nin inşaat işçisi babası Seyit S...

Alican, Seyit S'ye 500 milyon lira para, bir miktar altın verip ÖS'yle nişan yapmış. Diğer iki eşinden korkan Alican, ÖS'nin evine gidip onunla birlikte olmuş. Asralık Köyü sakinleri durumu anlayınca da kıyamet kopmuş...

Alican diyor ki:

"Bunların hepsi yalan, ben ÖS'yle beraber olmadım... Çünkü ben dini bütün adamım, beş vakit namaz kılarım..."

Haberi baştan sona okuyunca düşündüm:

"Bu gibi olaylar ne ilk ne de son..."

10-15 yıl önce Doğu ve Güneydoğu'dan 15-16 yaşlarındaki kız çocukları Ege'de yaşlı erkeklere satılıyordu. 1990 sonrası ise durum değişti. Bu kez Azerbaycan, Kırgızistan gibi Orta Asya cumhuriyetlerinden kız çocukları Ege'de satılmaya başlanmıştı...

Bugün Balıkesir yöresinde Orta Asya cumhuriyetlerinden getirilen 17-18 yaşlarındaki kızlar, 1-2 milyar lira, 25-30 yaşları arasındaki kadınlar, 500 milyon 1 milyar lira arası erkeklere satılıp imam nikâhıyla evleniyorlar...

Bu işi yapanlar kim?

Tarikat şeyhlerinin adamları...

Tarikat şeyhlerinin 'ünlü yakınları' ve adil düzen teorisyenleri, Kırgızistan'da 17-18 yaşlarındaki kızlarla imam nikahı kıyıp, Türkiye'deki eşlerini boşadılar ya da terk ettiler...

Kızlar 17-18 yaşında, ya tarikatçılar kaç yaşında?

55-65 yaşında!..

★★★

Gazeteler 52 yaşındaki gecekondu ağası Alican Yıldırım'ın 13 yaşındaki Ö S'yi 500 milyon lira para, bir miktar altın karşılığı almasını şu başlıkla duyurmuş:

"Ahlaksız pazarlık..."

Baldızını kaçıran Süleyman Güldoğan, eşinin sevgilisinin otomobilini havaya uçuran Gülten Düşünceli, gecekondu ağası Alican Yıldırım...

Bu arada TCK'nin 312. maddesi için yapılan pazarlıklar...

Recep Tayyip Erdoğan ve Şükrü Karatepe, 312'den hüküm giydi...

Şimdi 'demokrasi' istemenin tam sırasıdır...

Fazilet Partisi ne diyor:

"Haydi 312'yi değiştirelim!.."

Fazilet; Necmettin Erbakan ve Şevki Yılmaz'ı kurtarmak için 'pazarlığı' sürdürüyor, CHP'yi köşeye sıkıştırmaya çalışıyor...

Nasıl pazarlık ama!..

Tıpkı gecekondu ağası Alican Yıldırım'ınki gibi!..

İşlerine geldiğinde 'demokrasi', gelmediğinde 'şeriat' diyorlar...

Yerseniz!

13/06/98

'Sevmek ve Yaşamak...'

Ay ışığı siren kayalıklarına vurduğunda, dağların şarkısını söylerdi kadınlar...

Bir yorgun ceviz ağacı, dallarına, yapraklarına sığınırdı yaşamak için...

Erkek "Güzel şey sevmek" derdi kadının iri gözlerine bakarak. Bir kapıyı açan eller, rüzgâr içinde bir yaprak gibi kaybolup giderdi...

Kadın belki de umutsuzluğun içindeydi...

Anılar ve tasalar...

Yorgunluğunu omuz başlarında duyardı. Sevdanın resmini sabaha karşı çizerdi...

Duvarda asılı fotoğraflara bakardı ara sıra...

Bütün yeryüzü ve gökyüzü, ona kendi iç evreninde saklı güzellikleri ulaştırır, tüm kötülüklerden ve günahlardan arındırırdı...

Sunullah Arısoy'un bir şiiri, Nevzat Üstün'ün dizeleriyle birleşirdi...

"Dün gece yoktu bu şehir burada
Kurulan düzenlerin en güzeli
Sevmek yaşamak kadar önemli..."

Sonra Ahmed Arif'i anımsardı...

Sanırım 1990 yazı...

Aylardan ağustostu...

İzmir'de fuarda, sanırım Tenis Kulübü'nde...

Bir büyük Yeni Rakı, beyaz peynir, domates, salatalık...

Hanımeli kokusu sarmış dört yanı; karşıda güller, beyaz, kırmızı, pembe...

Biraz Selimiye Kışlası anımsanır, 1972 yazı, işkenceden geçen zabitler konuşulur, Ziverbey Köşkü üzerine anılar anlatılır, Kel Yakup'un kulakları çınlatılırdı...

Cemal Süreya okunurdu sonra:

"Gülün tam ortasında ağlıyorum
Her akşam sokak ortasında öldükçe
Önümü arkamı bilmiyorum
Azaldığını duyup duyup karanlıkta
Beni ayakta tutan gözlerinin..."

Kadehler dolup boşalır...

Bir sevdanın bittiği yerde hüzün başlar; Karşıyaka'da yükselen çığlık, sabaha karşı bizlere ulaşır...

Yaprakları sonsuza dökülen bir gecenin içindeyizdir artık...

Umutlarımız hiçbir zaman yok olmayacaktır...

Önce bir sessizlik, ardından bir türkü...

"Hırsla çakarım kibriti...
İlk nefeste yarılanır cigaram,
Bir duman alırım dolu,
Bir duman kendimi öldüresiye.
Biliyorum 'sen de mi' diyeceksin,
Ama akşam erken iniyor hapishaneye.
Ve dışarıda delikanlı bir bahar,
Seviyorum seni,
Çıldırasıya..."

★★★

Söğüt dalına, şeftali çiçeğine bakan güneş, genç günlerin habercisidir...

Bir yorgun ceviz ağacı bizi başka zamanlara taşır; denizdeki fırtına sevdanın buluştuğu son yerdir...

Jose Marti, pırıltılı bir evrende kıskanç ve barbardır; dudaklarında bayram sevinci ulaşamadığımız gökyüzüdür...

Tagora'nın düşleridir, ele avuca sığmayan coşkusunda; çiçek örerken tedirgin bir sestir ağlamaklı olsa da...

Yaseminden gerilmiş bir beden...

Duvarda asılı resimler...

Ah o yarıda kalan öpüşlerin ateşi, yüreklerimizi yakan...

Endre Ady ve Carl Sandburg'la o serin akşamlarda koşarız deli gibi...

Neredeyiz, kimleri tanıyoruz eski akşamlardan?

Belki yabancıyız artık o tanıdığımız kente...

Seslenip bağırabiliyor muyuz, "Gülün tam ortasında ağlıyorum" diyebiliyor muyuz...

Bak çocuklar uçurtmalarını salıyorlar mavi boşluğa...

Bak bir erkek ağlıyor, tüm kadınlar sevinçli...

Bak, bir şeyler söylüyor kuşlar...

"Yalnız aşkı vardır aşkı olanın
Ve kaybetmek daha güç bulamamaktan
Sen yüzüne sürgün olduğum kadın
Kardeşim olan gözlerini unutmadım
Çocuğum olan alnını sevgilim olan ağzını
Dostum olan ellerini unutmadım..."

★★★

Anılar ve tasalar...

Sevmek ve yaşamak...

Artık uyan, artık toparla kendini...

Onat Kutlar gülümsüyor bir siyah beyaz fotoğrafta...

Diyor ki:

"Sevgilim Cezayir beyaz bir duvar
Bir yanı Akdeniz öbür yanı nar

Senin nar ağacın
benim denizim
ve duvar..."
Haydi gel denize koşalım, bir İyonya sabahında uyanalım...
Yüzlerinde limon çiçekleri, ince bir gülümseme...
Ergin Günçe'den mandolin dinleyelim:
"Eski bir mandolindi, ölümdü anlatılan
Kır kahvesinde çocuklara çalardı
Temmuz örerken evini sarmaşıkla".

20/06/98

'Deli ile Venüs...'

Gözlerin dipsiz bucaksız deniz; ellerin yaşamın içinde umutlarını çoğaltıyor; saçların imbatla kucaklaşıyor mor dağların yamacında...

Sen bir başka zaman masalındaydın, kavganın değil barışın simgesiydin; sen yaşamın içinden çiçekleri devşirirdin...

Hüzünlüydün kimi zaman, iç çekişlerin doldururdu her yanı...

Heinrich Heine'nin ay ışığında ezgileri çalardı, el ele dolaşırdı sevgililer fısıldaşarak...

Yoksa masalların selamı güllerde miydi?

Ardından bir sevda öyküsü başlardı...

Sen gözlerini yumardın o anda...

Charles Baudelaire'in 'Deli ile Venüs'ünü okurdun güneşler en derin denizlerde yıkanırken...

Ne güzel gün!..

Geniş park güneşin yakıcı gözü altında kendinden geçiyor; aşk hükmü altında bir gençlik gibiydi...

Nesnelerin evrensel coşmuşluğu hiçbir gürültüyle anlatmıyor kendini; sular bile uyanmıştı...

Uzun bir sessizliğin ardından senin soluk alışın duyuluyordu. Kelebekler uçuşuyordu mavinin ortasında...

Diyordun ki:

"Kalınlaşan bir duvardı aramızda gece.
Seçerdim o karanlıkta gözbebeklerini;
Mestolur, mahfolurdum nefesini içtikçe,
Bulmuştu ayakların ellerimde yerini,
Kalınlaşan bir duvardı aramızda gece."

Kocaman bir Venüs'tü ayakları dibinde, o da şu yapma delilerden biriydi...

Sessizlik her yerde aynıydı...

O ise hep aynı şeyleri mırıldanıyordu:

"Saçlarının kızgın ocağında, afyonla şeker karışmış tütün kokusunu çekiyorum içime; saçlarının gecesinde, sıcak iklim göğünün sonsuzluğunu parıldar görüyorum; saçlarının ince ince tüylü kıyılarında, katranın, miskin, hindistancevizi yağının birbirine karışmış kokularıyla sarhoş oluyorum..."

★★★

Adam âşıktı...

Bir limandaydı ve gemileri seyrediyordu...

Dedi ki:

"Yelkenlerle, serenlerle dolu bütün bir düş var saçlarında; meltemi beni canım iklimlere, uzayın daha mavi, daha derin olduğu, havanın meyvalarla, yapraklarla, insan derisiyle kokulandığı iklimlere götüren büyük denizler var saçlarında..."

Birden Jose Marti'nin 'Kanatlı Kupası' göründü uzaklardan...

"Patırtılı dünya, kıskanç ve barbar
Savaşlarıyla görünmez olurdu gözüme..."

Ey aşk, ey uçsuz bucaksız kusursuz sanatçı!.. Deli ile Venüs!..

Uzaklardan bulutlarla buluştuğum gökyüzü! Yıldızlar, yağmurlar, fırtınalar!..

Dinle beni:

"Saçlarının okyanusunda, içli türkülerle, her ulustan güçlü insanlarla, sonsuz sıcaklığın yan gelip yattığı uçsuz bucaksız bir gök üze-

rinde ince ve karışık yapıları oymalar gibi beliren, biçim biçim gemilerle kaynaşan gemiler görüyorum...

Saçlarının okşamalarında güzel bir geminin kamarasında, bir divan üstünde geçmiş, çiçek saksılarıyla serinlik verici testiler arasında limanın fark edilmez yalpasıyla ığralanmış uzun saatlerin bezginliğini yeniden buluyorum..."

★★★

Kalabalık alanlar, çocuklar, delikanlılar ve kızlar...

Valeri Briussov'dan Alfred Jarry'e uzanan 'sevda havası'dır o eski gramofonda çalan...

Avlananın korkusu, titreyen sevda...

Ardından Guillaume Apollinaire'nin haykırışı:

"Ve rengi uçmuştu yüzlerinin
Ve kesik kesikti hıçkırıkları
Kar gibi üstüne taze çiçeklerin
Düşüyordu sonbahar yaprakları
Ya da öpüşlerime ellerin"

Yine uzun bir sessizlik ve ardından ağlamalar...

Tek başına bir adam...

Limandan gemiler kalkıyor hüzün yüklü...

Sevdanın lekesi mi yayılmış yeryüzüne!..

Umberto Saba'nın dizeleriyle avunan kim; ağlayan kim; hüzünleri çoğaltan kim?

Sen bir kırlangıç gibisin, baharda dönen ama güzün göç eden...

Benimkiyse huysuz bir acı...

Lawrence'dan kalan bir tutku:

"Koyun koyuna seni sevemedim,
Sevmeyi istediysem de.
Öpüştük, belki de öpüşmemeliydik.
Boyun eğdin, kendimizi son bir denedik,
Beceremedik.
Sen yalnız dayandın, böylece

Çökerttin usta direncimi.
Okşamamla titremedi hiç tenin;
Bu yüzden gereken son ince acıyı da
Sana çektirmedim.
Güzelsin, alımlısın
Ama donuk ve tutuksun etinde;
İçine işleyebilseydim eğer
O dikenli acının olanca şiddetiyle,
Işıyan bir ağ çıkardı belki..."

22/06/98

'Biz Suçluyduk...'

İkisi de Alman Lisesi öğrencisiydi...

Alp Cenan Yuğaç 14, Aslı Yardımcı 17 yaşındaydı...

İki çocuk, Ataköy'de bir apartmanın on dördüncü katından atlıyorlar...

Görgü tanıklarından 13 yaşındaki Okan Köse ile 12 yaşındaki Ferit Ergün, iki çocuğun bir süre pencere kenarında konuşup tartıştıklarını söylüyorlar...

Okan ve Ferit şöyle diyorlar:

"Çocuk kızın elini tuttu. Kız geri çekilmek istedi. Ancak çocuk bir anda kendini boşluğa bıraktı. Elinden tuttuğu kızı da peşinden sürükledi..."

Okan ve Ferit on dördüncü kattaki bu tartışmayı nasıl görüyorlar?

Gazeteler bu intihar haberini şöyle verdiler:

"Amerikanvari çifte intihar... Şeytana uydular..."

Şimdi polis "Şeytana Tapanlar" adlı grubu arıyor...

Acaba Alp ve Aslı, Türkiye'de de kolu olduğu söylenen bu tarikatın üyesi miydi?

Bana kalırsa tüm bunlar boş sözler...

Türkiye iki ayrı evreni birden yaşıyor; bir yandan işsizlik ve yoksulluk, öte yandan Danimarka düzeyinde bir yaşam biçimi...

Tüm değerlerin yerle bir edildiği Türkiye'de iki uçta da insanı kahreden olaylar yaşanıyor...

Töre cinayetleriyle feodal bir yapılanmanın hâlâ ülkemizde sürdüğünü görmüyor muyuz?

Ya bile bile zehirli mantar yiyip ölüme yenik düşen insanlarımıza ne dersiniz?

6-7 yaşındaki çocuklar toprağa verilirken anaları ağıt yakıp sesleniyor:

"Allah verdi, Allah aldı!.."

Gazeteler, 14 yaşındaki Alp'ın şizofren olduğunu öne sürüyor...

Alp gerçekten şizofren miydi, yoksa o yaştaki çocukların içine düştüğü psikolojik bir sorunumu vardı?

Hangisi doğru, bilinmiyor...

Duvardaki yazı da ilginçti:

"Hepinizi seviyoruz, ama buraya ait değiliz!.."

Bunun anlamı nedir? Çocuklar ABD'nin Kaliforniya eyaletinde olduğu gibi Hale Bopp kuyrukluyıldızının peşinden gelen UFO'ya ışınlanıp 'cennetin kapısını' açmaya mı gideceklerdi?

Amerika'daki tarikat üyeleri zehir karışımı votka içerek üzerlerine 'mor örtü' örtmüşler ve ölüme gitmişlerdi...

Alp ve Aslı...

Sanırım bu iki çocuk "Buraya ait değiliz" derken o yaşların verdiği psikolojik sorunlardan dolayı intiharı yeğlemişlerdi. Anne ve baba baskısı, toplumun değişkenlik süreci onları bunalıma itmişti...

Belki de bir sevgi eksikliği vardı...

★★★

Alp Cenan Yuğaç ve Aslı Yardımcı...

Biri 14, öteki 17 yaşındaydı...

Birlikte ölüme gittiler!..

Hiç ölümü düşünmüşler miydi? İkisi için de sevgi neydi? Çocuk-

su düşleri onları bir masal kahramanı mı yapmıştı? Sevda, yüreklerinde gizli kalmış bir ışık seli miydi?

Umutların tükendiği mevsimlerde, insanoğlunun daha dirençli olması gerekir...

Ama toplum küçüğünden büyüğüne dirençsiz; toplumun bireyleri kendilerini anlatamamaktan rahatsız...

Aşklar hep ölüme yenik düşüyor; hüzünler bir yaşam biçimine dönüşüyor...

Çocuklar, ailelerinin kendilerini anlayamamasından, eğitimin yetersizliğinden, günübirlik tutkuların vazgeçilmezliğinden şikâyetçi...

Sahi biz; çocukları, çocuklarımızı yeterince anlayabiliyor muyuz?

Onların özlemlerinin, beklentilerinin temel nedeni üzerinde hiç konuşuyor muyuz?

★★★

Kafamda duvardaki yazı:

"Hepinizi seviyoruz, ama buraya ait değiliz..."

Bu evrene mi yoksa bu topluma mı?

Bana kalırsa topluma bir öfkedir yazının anlamı!..

Yani anlaşılamama...

Biri 14, öteki 17 yaşında...

Ölüme el ele gittiler...

Belki 'Şeytana Tapan' grubundandılar...

Genç yazın hafif rüzgârı Attila Josef'in dizelerinde buluşmuştu...

Acaba Josef'i tanırlar mıydı?

Onun da ölüme gittiğini duymuşlar mıydı?

Bir yadsınmaz korkuyu yenecek, aşkın güzelliğini anlayacak, nefretle yırtılan yürekleri birleştirecek bir yaşın içindeydiler Alp ve Aslı...

Onlar aydınlığımızın çocuklarıydı; onlar yıldızların yanıp düştüğü gökyüzüydü...

Biz çocukları tanımıyor, biz çocuklarımızı toplum olarak sevmiyorduk...

Sadece ölümlerde tutuyorduk ellerini, gözlerini o zaman görebiliyorduk...

Biz suçluyduk!...

Çünkü düşünmüyor, tartışmıyor, sadece konuşuyor, kendi düşünce kalıplarımıza göre gençler yetiştirmek istiyorduk...

27/06/98

Bir Yürek, Bir Sevda...

Gözlerin soğuk gümüş, bakışların ise aydan bir saçak... .

Lorca'nın dizelerinde belki sabahleyin kurulan bir pazara gazel okuyordu gözlerini içmek için; belki aşktan yanıp tutuşan dallarda geceyi ıslatıyordu haykırışları...

Aydınlık akıl istiyordu zaten, yanakların ışığı bulamadığı an geleceğe kapanmış saf durumundaydı...

Sevda saçların demekti, sevda ince uzun bir yol, sevda kuşatılmış bir yürek...

Bir haziran akşamı insanı nasıl tüketir, nasıl ulaştırır sana anlatır mısın?

Haziran başıma bela, haziran kışkırtıcı bilmelisin!.. Bir kapı çarpar bir duvar saati!..

Kaçışlarım bir piyano ezgisi, bir ses çınlaması...

Robert Desnos'tan çırpınışlar...

Günler geçiyor trenler, vapurlar ve günlük güneşlik ülkelerin serabı gecede...

Ay ışığı vuruyor pencereye, gölgen düşüyor geceye...

Bir ses duyuyorum, bir çiçek kokusuyla uyuyorum...

Sen varsın feda edilmiş, beklediğim sen gecede; zaman zaman tuhaf yüzler doğuyor ve yitiyor uyku içinde...

Diyorum ki:

"Gözlerimi kapasam fosforışıl çiçeklenişler ortaya çıkıyor; sonra soluyor etten havai fişekler gibi yeniden doğuyor yeniden...

Ve göğün ve yıldızların kokuları ve 2 bin yıl önce ötmüş horozun sesi ve tavus çığlığı alevler ve öpüşler içinde..."

Gökyüzünün yalnızlığı beni ışık şehrinin karanlık sokaklarına taşıyor...

Bir kez daha bakıyorum gözlerine, tenine dokunuyorum, saçlarına; ayak parmaklarını çiçeklerle donatıyorum...

Ben haziranın son günlerinde çoğalıyor, temmuzun yakıcılığına alışıyorum...

★★★

Saçların saman sarısı, bakışların mavi mi?

Nâzım Hikmet, Krakof şehrinde Kapris Barı'nda tanımıştı seni...

Bir nokta koydum buraya!..

Saçların simsiyah, bakışların ay saçağı...

Bir nokta da buraya...

Adın tarçın kadar uçucu Naett, kokusu bir limon bahçesi gibi...

Senghor'un "Senin adını söyleyeceğim" şiirinde, benim uykularımda gördüğüm bir sevda resmidir kapımı çalan, telefonlarda adımı tekrarlayan...

Biraz Akdeniz kokla, Marmaris'te limon ve portakal bahçelerinde oyalan, biraz da Ege türküleri söyle...

Gel otur, Can Yücel'den bir şiir oku istersen...

"Akdeniz yaraşıyor sana
Yıldızlar terler ya sen de terliyorsun
Aynı ıslak pırıltı burun kanatlarında
Hiç dinmiyor motorların gürültüsü
Köpekler havlıyor uzaktan
Demin bir çocuk ağladı
Fatmanım cumbadan çarşaf silkiyor yine
Ali Dumdum anasına sövüyor saatlerdir

Denizi tokmaklıyor balıkçılar
Bu sesler işte sessizliğini büyüten toprak
O senin sardunyalar gibi konuşkan sessizliğini

Hayatta yattık dün gece
Üstümüzde meltem
Kekik kokuyor ellerim hâlâ
Senle yatmadım sanki
Dağları dolaştım

Ben senden öğrendim deniz yazmayı
Elimden düşmüyor mavi kalem
Bir tirandil çıkar gibi sefere
Okula gidiyor öğretmenim
Ben de ardından açılıyorum
Bir poyraz çizip deftere
Bir ada var sırf ebabil
Dönüyor dönüyor başımda
Senle yaşadığım günler
Gümüş bir çevre oldu ömrüm
Değince güneşine"

★★★

Gözlerin soğuk gümüş, bakışların ise aydan bir saçak...

Beni haziranlar bozguna uğrattı, temmuzları yaşatmadan...

Hüznüm çoğaldı, umutsuzluklar gün içinde yeşerdi...

Yeşeren umut olmalıydı, açan ise sevginin çiçeği...

Ellerim ceplerimde bir sabah yürüyüşündeyim bilinmeyen bir kentte...

Sesim kısık, haziran sonunda üşüyorum...

Umutluyum çocukların yarınlarından, umutluyum yaşamın daha iyi olacağından

Bak Cemal Süreya ne diyor dinle...

Gözlerini yum hiç açma...

"Ellerini alıyorum sabaha kadar seviyorum/ Ellerin beyaz tekrar beyaz tekrar beyaz/ Ellerinin bu kadar beyaz olmasından korkuyorum/ İstasyonda tren oluyor biraz/ Ben bazen istasyonu bulamayan bir adamım."

02/07/98

ABD'de Laiklik...

Mildred Rosario, İspanyol asıllı bir ABD yurttaşı. Mesleği ortaokul öğretmenliği...

Muhafazakâr Rosario kendisini şöyle tanımlıyor:

"Yeniden doğmuş bir Hıristiyan"

ABD'li öğretmen, İsa'yı kurtarıcı olarak seçen ve 50 milyon üyesi bulunan bir tarikatın üyesi...

Rosario 9 Haziran günü, 29 kişilik sınıfta, ölen arkadaşları için yas tutan öğrencilerle birlikte dua ediyor...

Bayan öğretmen "inancı olmayan" öğrencilere baskı yapmıyor, duaya zorlamıyor...

Olayı bir öğrenci velisi duyunca New York Eğitim Kurumu'na şikâyet ediyor. Kurum üç gün sonra kararını veriyor:

"Öğretmen Mildret Rosario anayasayı ihlal ettiği için görevinden atılmıştır..."

Amerika'da günün konusu bu olay...

New York'un Cumhuriyetçi Belediye Başkanı, kimi politikacılar, tarikat liderleri, öğretmen Rosario'ya sahip çıktılar...

Öğretmen Rosario, Temsilciler Meclisi Cumhuriyetçi Parti lideri Tom De Lay ile birlikte basın toplantısı düzenledi.

Rosario şöyle dedi:

"Ben öğrencilerimi teselli etmek için dua ettim..."

Bu köşede sık sık yinelediğimiz gibi, ABD'nin laik eğitim veren okullarında dua edilmesi Yüksek Mahkeme kararıyla 36 yıldır yasak...

Kimi Amerikan gazeteleri öğretmen Rosario'yu destekliyor, kimileri ise kınıyor...

En çarpıcı yanıt ise rahip Barry Lynn'den geliyor:

"Rosario, ders vermesi için, yani öğretmen olduğu için ücret alıyor, vaaz vermesi için değil..."

★★★

Geçenlerde İstanbul'da baro bir toplantı düzenliyor. Kimi avukatlar, bu toplantıda konuşuyor...

Konu: "Laiklik kavramı, başörtüsü, sarık, cüppe..."

Bir konuşmacı diyor ki:

"Laiklik içi boş bir kavram..."

İki üç yıldır bir moda başladı...

Din bezirgânlarını savunmak artık ilerici demokrat anlamına geliyor; Abdullah Öcalan'a övgüler yağdırmak, düşünce özgürlüğünün bir parçası olarak gündeme getiriliyor...

Bir itirazımız yok!..

İsteyen istediğini yazsın, konuşsun!.. Kimse düşüncelerinden övgülerinden ötürü hapis yatmasın!..

Acaba o arkadaş, "laikliğin ne olduğunu" biliyor mu?

Acaba o arkadaş, demokrasiyi kural tanımamazlık olarak mı görmek istiyor?

ABD'de öğretmen Mildred Rosario'nun başına gelenler, Türkiye'de bir öğretmenin başına gelir mi?

Türkiye'de "laik eğitim" veren öğretim kurumlarında bırakın dua etmeyi, okulların, üniversitelerin "mescitleri" hatta "camileri" var...

Anayasaya göre din dersleri zorunlu okullarda...

Kimi öğretmenler derslere dua okuyarak başlıyor, imam hatip liselerinde kara çarşaflı bayan, takkeli, cüppeli erkek öğretmenler, yasadışı İBDA-C, Hizbullah, İslami Hareket gibi terör örgütlerine "övgüler" düzüyorlar...

Ama bizim takkeli ve takkesiz liboşlarımız, sözde insan hakları savunucuları, tıpkı avukat arkadaş gibi her yerde aynı şeyi söylüyorlar:

"Laiklik kavramının içi boş..."

★★★

Laiklik içi boş bir kavram değil, demokrasinin güvencesidir. Laiklik, felsefi anlamda iman ve inanç yerine aklın egemenliğini kabul eden bir anlayıştır...

Aylardır Türkiye'de "türban şov" yapılıyor, başörtüsü zulmünden söz ediliyor...

Türkiye'de böyle bir zulüm var mı? Türkiye'de ibadet özgürlüğü yasak mı?

İstanbul Üniversitesi Çapa ve Cerrahpaşa Tıp fakültelerinde türbanlı kız öğrenciler uygulamalı derse girmiyorlar, çocuk ihtisası yapan, karşı cinsten çocuklara "namahrem" diye, bakmıyor...

Bugün "din bezirgânları" özel kadın hastaneleri açıyorlar, Türkiye'yi ortaçağın karanlığına götürmek için her yolu deniyorlar...

Laik demokratik düzen nasıl korunacak?

ABD'de öğretmen Mildred Rosario, sınıfta dua okuduğu için görevine son verildi...

ABD'de laiklik işte böyle!..

Ne diyorsunuz takkeli ve takkesiz liboşlar!..

Laiklik içi boş bir kavram mı?

İstanbul Barosu'nun kimi yöneticileri de laikliğin içi boş bir kavram olduğu görüşünde değiller mi?

Baro yönetiminden istifa eden Başkan Yardımcısı Kani Ekşioğ-

lu, Sayman Burçin Aybay, üye Nurhan Atahan, Filiz Saraç şöyle seslenmiyorlar mı:

"Baro yönetimi; Cumhuriyetin temelini oluşturan laiklik ilkesini zedeleyenlere karşı gerekli duyarlılığı göstermiyor, yönetimdeki çağdaş avukatlar grubunun aymazlığı bizi düşündürüyor."

08/07/98

Şeyhler Demokrasisi...

Ümmet toplumu savunmak 'demokratlık', ulus devletini savunmak ise 'mürtecilik' oluyor...

Türkiye'de 'çağ atlamanın' adı son yıllarda şöyle tanımlanıyor:

"Demokrasilerde tarikatlara yer vardır..."

Artık şeyhleri, şıhları korumak, ortaçağı, feodal düzeni savunmak 'demokrasi'nin birinci koşulu Türkiye'de...

Tarikat şeyhlerinin temsilcileri televizyon ekranlarında 'çağdaş demokratik toplumu' savunanlara ateş püskürüyor:

"Siz mürtecisiniz!"

Saldırgan, öğrenim görmüş ama eğitimsiz...

Eh, o yaştaki adama sosyoloji dersi verilmez ki!..

Türkiye ilginç bir dönemden geçiyor; siyasal İslamın alfabesi olarak görenler, 'başörtüsü' eylemlerini ön plana çıkarıp hedefe ulaşmak istiyorlar...

Genelkurmay Başkanı Orgeneral İsmail Hakkı Karadayı'nın açıklamasına Başbakan Mesut Yılmaz nasıl yanıt verdi:

"İmzamı atarım..."

Çapa ve Cerrahpaşa tıp fakültelerinde gerçekten 'başörtüsü zulmü' mü var yoksa öğrenciler uygulamalı derslere, karşı cins çocuk hastalara 'namahrem' diyerek katılmıyorlar mı?

Aynı durum kadavra derslerinde de yaşanmaktadır...

Tüm bu olup bitenler karşısında kimi çevrelerin 'başörtüsü zulmü'nü öne çıkarmaları planlı programlı bir eylemin giderek yoğunlaştığını gösteriyor...

Tüm bu gelişmeler olurken şeriatçı basın ve onların destekçileri numaracı cumhuriyetçiler "Jakoben ruhun hilekâr uzantısı" diyerek demokrasi adına ortalıkta dolaşmaktadırlar...

Bakın neler yazıyorlar:

"Türkiye'de hâkim sistem iki şeyi aradı, durdu: Mümkünse İslam'ı değiştirmek, ona gücü yetmezse Müslümanlar'ın din anlayışını değiştirmek. Kemalizm'in en önemli özelliklerinden birisi dinde reformu amaçlamasıydı. Bunda muvaffak olunamadı. Çünkü İslam'ın Kitap'a bağlı karakteri, böyle bir reformasyona ve deformasyona imkân vermiyordu. Bu, Müslümana da kabul ettirilemedi. Ağır baskı dönemleri yaşandı Türkiye'de. Ama dinde reform kabul görmedi."

★★★

Demokrasilerde şeyhlere, şıhlara ve tarikatlara yer yoktur...

Şeyhli, şıhlı demokrasi olur mu?

Şöyle diyorlar:

"ABD'de var ama!.."

Nasıl var?

ABD'de bir öğretmen sınıfta 'dua' yaptıramaz; Türkiye'de ise öğretmen matematik dersine Kuran'dan ayet okuyarak başlıyor...

İşte ABD'de laik eğitim böyle!..

ABD'de tarikatlar Türkiye'deki gibi devleti ele geçirmek ve dinsel örgütlenme için değil salt 'marjinal' tutkulara dönük olarak varlığını sürdürebilir...

Türkiye, Cezayir'den ders alamadı...

Bakın bir Cezayirli öğretmen yıllar önce bize neler söylemişti:

"Cezayir'deki dinciler, iktidarı ele geçirene dek demokrasiyi araç olarak kullandılar. Biz bunu Cezayir'de yaşadık. Onlara kimi politikacılar, aydınlar, yazarlar, bilim adamları 'demokrasi' adına destek

verdiler. Ancak iş işten geçince ayıldılar. Planın ilk bölümü gereğinden fazla din okulu açılarak gerçekleşti."

Soru:

"Nasıl olmuştu?"

"Sonra eğitim dinselleştirildi. Ben, matematik dersinde 'boş kümeyi' tanımlarken şöyle diyordum: 'Mars'ta yaşayan Cezayirliler.' Bu örnek daha sonra şöyle değiştirildi: 'Hz Muhammed'den sonraki peygamber kümesi boş kümedir.' Dolu küme örneği ise daha ilginçti: 'Partiyi desteklemediği için cehennemde yanacaklar kümesi.' Uyandığımızda ise yapılacak bir şey yoktu. FIS, seçim öncesi Sudan'dan ve Afganistan'dan militanlar getirdi."

★★★

Türkiye, Cezayir'de yaşananları çok yakından izlemeli, kimi aydınlarımız, yazarlarımız, bilim adamlarımız FIS gerçeğini görmeli...

Çağdaş toplumlarda tarikatlar, şeyhler, şıhlar, ağalar olmaz!..

Bugün toplum örgütsüz, dinciler ise örgütlü!..

Demokrasi din bezirgânlarının şimdilik en büyük silahıdır...

Demokrasi onlar için şeriata giden yolda kullanılan bir araçtır...

Demokrasilerde tarikatlara, şeyhlere, şıhlara yer yoktur; çünkü onlar demokrasinin düşmanıdır...

★★★

Dün öğle saatlerinde Makedonya'da meydana gelen bir haberle sarsıldık. Milliyet gazetesi Ankara Temsilcisi Fikret Bila, Devlet Bakanı Rüştü Kazım Yücelen ve ANAP milletvekili Şinasi Altıner'in ağır yaralandıklarını öğrendik. Geçmiş olsun dileklerimizi iletiyor, Bila, Yücelen ve Altıner'in bir an önce eski sağlığına kavuşmalarını diliyoruz.

18/07/98

'Hüzün, Aşk ve Rosa...'

Denizin hışırtılarıydı, kabartıcı acı sabırotlarının içinde gezinen...

Şafağın yolunu açan suskun akşamların yalnızlığıydı; gözlerinin bir noktaya dikildiği yer sevdanın buluştuğu bahçelerdi...

Bak gözlerimin içine, gülümse!..

Anılar denizinde dolaş, istersen istiridye kabukları topla...

Lorca'dan oku, istersen geceyle konuş...

Ama heykellerin altında aşk yok! Aşk yok kesin billurdan gözlerin altında.

Aşk açlığın hırpaladığı vücutların altında duruyor...

Sel baskınına karşı koyan ufak barınakta; aşk açlık yılanlarının birbirini yediği hendeklerde duruyor...

Martı ölülerini sallayan hüzünlü denizde...

Ve yastığın altına gömülmüş kapkaranlık öpüşte duruyor...

Denizin dalgaları taşıyor bizi okyanuslara...

Yaban gülleriyle buluşuyoruz bir başka evrende...

Çocuklarımız kirlenmeden kaçmak için, kurulan tuzaklardan kurtulmak için savaşım veriyor evrende...

Hüzün nedir çocuklar anlatır mısınız?

Vicente Aleixandre'yi Benjamin Peret'i sever misiniz?

Genel grev boyunca dimdik ayakta duran Rosa'yı tanır mısınız?

Bir türkü gibidir yaşam, yitirilmiş aşklardır elimizde kalan...
Ne güzeldir sessizlik ve çam kokusu...
Aşk nasıl bir şeydir anlatır mısınız?
Aşk ve hüzün...
Yetkin Eröz'den bir şeyler dinler misiniz:

"Her akşam
Geçer gider gemiler
Ağaçlar sesler gider
Çıkagelir yolculuk
Hüzün olur"

Düşman dünyalar ve şiirle örtük aşklar... Mercan bir elle çekiştirilip örselenmiş bulutlar...

Bak gözlerimin içine umut saç!..
Wallace Stevens'tan söyle:

"Gece arkamıza düşen karanlık sade,
Sonuna dek yalansız
Birbirimize yansıttığımız sonsuz ışıkta"

★★★

Şafağın yolunu açan o suskun akşamları düşün, ihaneti gör belirsiz titreyişlerin içinde...

İstersen kendi kendine konuş:

"Oturuyordum dolu bir salonda, pencere önünde.
Şarkıları duyuluyordu köşelerde kaynaşan sevgililerin
Kara bir gül yolladım sana kadehimde
Gökyüzü gibi altın bir ünlemin."

Sıkılmış olabilirsin tüm zibidilerin çevrende dolaşmasından...

Şaşırabilirsin soytarıların, ahmakların her geçen gün çoğalmasından...

Dönek sosyalistlerin nasıl da Yeni Mandacı olduklarını gördüğünde; birilerinin eli kanlı PKK itirafçılarını evlerinde sakladığını öğrendiğinde şaşırabilirsin...

Şimdi onlar birer sözde insan hakları savunucusudurlar; şimdi onlar çarşafı, sarığı düşünce özgürlüğünü müzelerinde saklayanların şakşakçısıdırlar...

Kimi zaman 'tarikat şeyhleri'yle el eledirler, kimi zaman Yeni Mandacılarla, döneklerle, Kürtçülerle; kimi zaman Kemalistlerle...

Tanı güzelim onları iyi tanı...

Emeğin en yüce değer olduğunu unutma!..

Sevmeyi öğren, sevdayı hiç yitirme!..

Bir gün maskeleri düşecek onların tek tek...

Hiç aşkı öğrenmediler ki, her türlü yaşantının kendi sessizliği olduğunu görebilsinler; Cummings'i okuyup senin ellerinden tutabilsinler:

"Hayatım kapanırız güzelce, birden
karın her yere özenle inişini
düşleyen yüreğince şu çiçeğin;
duyduğumuz hiçbir şey bu ülkede
erişmez gücüne sonsuz inceliğinin:
renkleriyle yapısının beni bağlayan
öldüren, hiç durmadan, her nefeste"

★★★

Genç günleri düşün artık...

Kavafis'in aşkın çekiciliğini anımsa!..

Aşk açlığın hırpaladığı bedenlerin altında duruyorsa eğer; o zaman tüneli çok eskilerde kalmıştır...

Aldırma ahmaklara, zibidilere!..

Yalnızsın neredeyse sabah olacak, sütçüler çın çın öttürüyorlar güğümlerini sokaklarda...

Bir sesle irkiliyorsun, sonra ağlıyorsun...

Ağlama!..

Dinle:

"Diz çökmüş gözkapaklarım üstüne
Saçlarım içindedir saçları
Hali var ellerimin halinden
Rengi var gözlerimin renginden
Düşmüş kuyusuna gölgemin
Fırlatılmış bir taş gibi göğe."

03/08/98

İnfaz...

Erzincan ve Sıvas yöresinde neler oluyor?

Bu yörelerde Alevi ve Sünni yurttaşlarımızın oturduğu köylerde operasyonlar sürüyor, ölüm haberleri gazetelere yansıyor...

Türkiye at izinin, it izine karıştığı bir dönemden geçiyor...

Bir okurumuz yazıyor:

"Refahiye ilçesinin Şahverdi köyünde üç dört gün önce, geçen yılki olaya benzer bir gelişme yaşandı. Terörist ya da terörist kılığına girmiş bazı kişiler, Şahverdi köyüne gidip yiyecek alma bahanesiyle silahlı baskın yapmışlar. Köyden ayrılırlarken de şöyle demişler:

'Güvenlik güçlerine haber verirseniz, köyden ölünüz çıkar...'

Şu anda benim köyümde durum çok gergin. Göç yoğunlaştı. İnsanlar PKK ile güvenlik güçleri arasında sıkışıp kalmış durumda. Telefonlar kesik."

Okurumuz mektubunu şöyle noktalıyor:

"Cumhuriyet gazetesindeki yazı dizisinde belirtildiği gibi Aleviler bilinçlendikçe, baskılar arttı ve göç başladı. Son bir iki yıldır Aleviler doğup büyüdükleri bereketli topraklarına dönmeyi yeğledi. Bazı çevreler bundan rahatsızlık duydu. Amaç onları yeniden göçe zorlamak, topraklarına el koymak. Daha önce de Refahiye yöresindeki Alevi yurttaşlara 'Teröristlere yardım yapıyorlar' diye baskı yapılmış-

tı. O zaman, Alevi köylerine gelenlerin terörist değil, o kılıkta kişiler olduğu saptanmış, ancak bir şey yapılmamıştı."

Erzincan'ın Kemah ilçesi Yücebelen köyü kırsalında üç gün önce köy korucuları Bahattin Yurt, Ali Ayaydın ve Ali Aşçı operasyon dönüşü çadırda yatarlarken ateş edilerek öldürüldüler...

Yücebelen köylülerinin iddiası ise şöyle:

"Ümit adlı bir astsubay üç korucuyu kurşuna dizerek öldürdü..."

Erzincan Valisi Recep Yazıcıoğlu da üç korucunun nasıl öldüğü konusunda soruşturma başlatıldığını açıklayıp şöyle dedi:

"Otopsi sonucu üç korucunun nasıl öldürüldüğü ortaya çıkacak."

★★★

Nermin Karabulut, 15 yaşındaydı...

Açıklama Sıvas'tan geldi:

"Elinde bomba ve eroin paketi bulunan 15 yaşındaki terörist kız, güvenlik güçleriyle girdiği çatışmada ölü olarak ele geçti..."

Olay, Sıvas'ın Hafik ilçesine bağlı Göydün köyünde yaşandı...

Avukat İsmail Hakkı Konar; olayı, arkadaşımız Mehmet Faraç'a anlattı... Cumhuriyet, dün bu haberi birinci sayfadan verdi...

Elbet güvenlik güçleri teröristlerle mücadele edecektir.

Bu mücadele yapılırken masum insanlar niye öldürülüyor?

Avukat Konar, bakın neler anlatıyor:

"Terörist diye öldürülen Nermin Karabulut, 1983 doğumlu bir kız çocuğudur. Bunun terörist olması için ya da iddia edildiği gibi el bombası kullanabilmesi için bir eğitim alması gerekmektedir. Oysa bu kız köyden hiç uzaklaşmamıştır. Olay günü ablası rahatsız olduğu için Sıvas'ta iğne olmaya gitmek için yola çıkmışlardır. Arabaya binebilmek için köylerinden ana yola kadar 1 kilometre yürümeleri gerekmektedir. Onlar da o yolu yürüdükten sonra birkaç araca el etmişler, ancak oturacak yer olmadığı için belediye otobüsü almamış. Bu nedenle yol kenarında yürüyorlarmış. Dur ihtarı üzerine ablası dururken o korkup kaçmış ve güvenlik güçleri ateş etmişler. Kot pantolon ve kara lastik giydiği için insanlara terörist damgası vurulamaz."

Göydün Köyü'nün siyasi yapısı sağcı; burada ANAP, DYP, BBP oy alıyor, yöre halkı ise Sünni...

★★★

Güvenlik güçleri yanlışlık yaptıkları gerçeğini kabul etmeyip, öldürülen 15 yaşındaki bir kız çocuğunu nasıl terörist olarak açıklayabilirler?

Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir...

Gün ortasında güvenlik güçlerinin 'dur' uyarısına uymayıp, korktuğu için kaçan Nermin, hasta olan ablası Serap Karabulut'a ilaç almış köyüne dönüyordu... Nermin Karabulut'un üzerinde bir iğne ve enjektör vardı...

Güvenlik güçleri Nermin'i öldürdükten sonra şu açıklamayı yaptılar:

"Terörist eylem hazırlığındaydı. Eroin kullanıyor, el bombası taşıyordu..."

Güvenlik güçleri Nermin'i delik deşik ederek öldürdü, sonra da terörist ilan etti...

Düzmece senaryolarla 15 yaşındaki kız çocuğu bir hukuk devletinde suçlu gösterildi...

Şimdi İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'ndan hem üç köy korucusu Bahattin Yurt, Ali Ayaydın, Ali Aşçı hem de Nermin Karabulut'un niçin öldürüldüğünün açıklamasını bekliyoruz...

★★★

Düzeltme: Namık Kemal Behramoğlu'yla ilgili "Bir Savcının Anıları" yazımda "Siz töresizlersiniz" cümlesi, "Siz teröristsiniz" olarak çıkmıştır. Düzeltir, özür dilerim.

10/08/98

Klaroslu Reşo...

Onlar Karadeniz'e fındık toplamaya gidiyorlardı...

Çukurova'dan Ege'ye; Karacabey'den Ordu'ya dek fındık, sebze, pamuk toplayan onlardı...

Adana Ankara yolunun Niğde Beştepeler yöresinde zincirleme trafik kazası 18 can aldı...

Ölenler onlardı:

"Tarım işçileri..."

Yaşamını yitirenlerin çoğunluğu kadınlar ve çocuklardı...

Bir bozkır sabahında ölümü düşünmüşler miydi? Hiç yazılmayan bir öyküyü dinlemişler miydi?

1996 yazında İzmir Gümüldür'de onlarla konuşmuş, naylon çadırın içinde öykülerini dinlemiş, Hatice'yi, Güler'i, Ali'yi, Mehmet'i bir Gümüldür akşamında tanımıştım...

Çaylar demlenmiş, Ege'nin Gümüldür yöresinde gün batımını birlikte seyretmiştik...

Aşağılarda masmavi Ege görülüyordu...

Çadırların az ötesinde kasalar dolusu domatesler kamyonlardan boşaltılıyor, çocuklar arı gibi çalışıyorlardı...

Karşı tepelerin yamaçlarında zeytin ağaçları, narenciye bahçeleri Klaros antik kentinin yalnızlığıyla buluşuyor gibiydi...

Naylon çadırda çaylarımızı yudumlarken Reşo, bize öyküsünü anlatıyordu:

"1989 yılında göç ettim Mardin'den. Bizim köy tümden boşaldı. Eğer buralara göç etmeseydim ya dağda olacaktım ya ölecektim ya da hapiste çile dolduracaktım."

Sigarasını yakıyor, siyah gözlerini Ege Denizi'ne çeviriyor, Klaros kentinin yıkıntılarını gösteriyordu:

"Bizim çadırlar oradaydı, ama muhtar istemedi, bize terörist görmüş gibi baktı..."

50 yaşında sekiz çocuklu Reşo, gözlerini yumuyordu...

Sormuştum:

"Ege'ye göç etmekten memnun musun?"

"Ben buraya göç edince, hemen haber saldım, onlar da geldiler. Bizim kabile gelince, diğer köylerden de göç edenler oldu. Artık ben de Mardinli Reşo değil, Klaroslu Reşo oldum..."

★★★

İki yıl sonra bir ağustos sabahında Gümüldür'ün yamaçlarından antik Klaros kentinin yalnızlığını seyrediyorum...

Reşo ve ailesi yok!..

Soruyorum:

"Reşo bu yıl nerede?"

Yanıt:

"Karacabey yöresinde sebze bahçelerinde..."

Başka Kürt tarım işçileri çalışıyor Gümüldür'de...

Bir dışsatımcı anlatıyor:

"Bugün Güneydoğu'dan gelen Kürt kökenli yurttaşlarımız olmasa Ege ve Marmara Bölgesi'nde tarım olmaz, sebzeler tarlada, meyveler ağaçlarda çürüyüp gider; Karadeniz'de fındık toplanmaz..."

Reşo'nun iki yıl önceki sözlerini anımsadım tam o sırada:

"Ben, çocuklarım dağa çıkmasın ve ölmesin diye geldim buralara. Ama öyle olaylar yaşıyoruz ki derdimizi kimseye anlatamıyoruz..."

Güvenlik güçleri Ege'de, Akdeniz'de, Karadeniz'de, Marmara'da çalışan Kürt kökenli tarım işçilerini 'potansiyel suçlu' olarak görüyor hâlâ...

Ordu Valisi Kemal Yazıcıoğlu, Kürt işçileri yöreye sokmuyor..

Gerekçesi şu:

"Bölge keşfi yapmaya gelen PKK casusu olma olasılıkları fazla..."

Güneydoğu'lu olmak neden suç oluyor? Neden her Kürt yurttaşımız potansiyel suçlu görülüyor?

Onlar yaşam mücadelesi veriyor; onlar çocukları dağa çıkmasın, ölmesin diye Karadeniz'e, Ege'ye geliyor...

Yollarda ölüyor onlar...

Niğde Beştepeler'de trafik kazasında 18 kişi öldü. Ölenlerin tümü kadınlar ve çocuklardı...

★★★

Kürt kökenli tarım işçilerinin Ordu yöresine girmeleri yasak...

Hani Türkiye demokratik bir hukuk devletiydi?

Müslüm Paydaş adlı işçi bakın ne diyor:

"Biz teröriste benziyor muyuz? Biz beş yıldır Karadeniz'de fındık topluyoruz, kime zarar verdik?"

Ege sanki yanıyor...

Televizyonlarda haberleri izliyorum:

"Ölenlerin çoğunluğu kadınlar ve çocuklar..."

Gece oluyor, Sisam'ın ışıkları sanki Gümüldür'e göz kırpıyor...

Kekik ve narenciye kokusu başımı döndürüyor...

Klaroslu Reşo'nun iki yıl önce söylediklerini anımsıyorum:

"Ölmektense böyle yaşamak güzel!"

29/08/98

'Gölgeli Gözler...'

Umudun, umutsuzluğun ve sevincin resmidir öykümüz; sonbaharın bize ulaştırdığı bir sevdadır anlatacaklarımız...

Hep çocuk kal, büyüme ne olur!..

Hiç 'yalan' söyleme!

Açması zor bir tomurcuk gülün, ellerinin ayasıyla dolaşan, kadının bakışlarıdır ay ışığında konuşan!...

Takiguşi Masako'dan Arun Metra'ya değin aydınlık bir sabahı kucaklıyorum...

Martılar ve deniz!..

Bir çocuğun gülümseyişi...

Sandallarının başında türkü söyleyen balıkçılar...

Az sonra ağaçların yaprakları üzerinde bildik yağmuru görüyorum...

Yağmurdan sonra nasılsa öyle yeşil ve kırmızı; avluda toprağın düzensiz oyunu...

Bitmez tükenmez bir kımıltı...

Utkunun yanan coşkusu...

Biraz yorgunluk...

Aşk bu mu?

Gözlerindeki sevinç nedense birden hüzne dönüşüyor...

Ağlıyorsun!..

Usulca kulağına eğiliyorum...

Diyorum ki:

"Seni siyahlığın için seviyorum

Şu göğsünü saran karanlık için

Seni efkârlı sesin için seviyorum

Gölgeli gözlerin için."

Bennett'in gizemli yollarda yürüyoruz bir akşamüstü...

Biraz Henrik Nordbradt'ın, John Fuller'in düşleri gibi...

Biraz sen, biraz ben!..

Sesler çoğalıyor, farkında bile değiliz...

Yazın bittiği yerdeyiz...

Durgun bir sevişmenin, ölü bir denizin ortasındayız...

Körfezin ufuk çizgisini geçen kuşları seyrediyoruz, hiç bilmediğimiz şarkıları dinliyoruz...

Bazen çok keyifli buluyorum seni, gülümseyip duruyorsun saatler boyu; hiç dinlemiyorsun söylediklerimi, gülüp kaçırıyorsun benden gözlerini...

Sonra gözlerimizi yumuyoruz, bir şiirle avunuyoruz belirsiz saatte...

★★★

Bir rüzgâr esti...

Bir sevda mavi güneşin ısıttığı iklimlere götürdü beni...

Gökyüzündeki umudun kilidini bir gün mutlaka açacak mıydık?

Dedim ki:

"Tohum nasıl sabırla boy veriyorsa toprakta; dal ucunda nasıl patlıyorsa karanfil, işte öyle gel; ey kızıl güneş, öylesine gel ısıt dünyamızı..."

Ellerimizin erişemediği yerlerde belki aydınlanmak istiyordu yüreğimiz; belki kaçan sevdaları yakalamak istiyordu yüreğimiz...

Ölümden korkmuyorduk!..

Lawrence'ın dizelerindeki gibi kıpır kıpırdı yüreklerimiz!..

Ülkü Tamer'den okuyorduk o sabah...

Ufukta turuncu bir aydınlık göz kırpıyordu bize...
El eleydik, yürek yüreğe...
Çığlık çığlığaydık...
"Her yerde yazın bittiği söylenir
Çürür çiçeklere yapışan kanlar;
Belki uzaktan iki atlı yaklaşır,
Belki yakından iki yaprak kalkar;
Akşamın örtüsü derelerde yıkanır,
Gökyüzünü görünce gecenin devi
Çıkarıp şapkasından yıldızlar saçar,
Cüceler bunu bilir, gürgenler bilir,
Aşkın uyumadığı her yerde söylenir."
Son yazın şafağındaydık...
Ayak seslerinin yankısı saçlarının rüzgârıyla buluşuyordu, gözlerin sevda aleviyle tutuşuyordu...
Ruhunda vakitsiz sevişmeler, ruhunda hüzün vardı...
Kirpiklerinde çiy damlaları ansızın!..

★★★

Bir yüreğin çarpışı, hüzün, sevda ve coşku...
Açması zor bir tomurcuk gül...
Bitmez tükenmez bir kımıltı...
Umut paramparça değil, yabanıl değil sevişmeler...
Jose Marti'den oku, Lorca'yı anlat bu akşam!..
Konuşmalıyız o suskun ve yalnız olan yüzyıllık çınarla...
İnan sessizlik bize göre değil!..
"Söyle aşk mıdır kış gelince başlayan
Beyaz bir kılıçla yürüyen aşka...
Bırakmaz olur kuşlarını ülkeler
Yazın her yerde bittiği söylenir;
Yorgunluklar çoğalır silahlardan sonra;
Kardan mezarları görülür ıssızlığın
Ölü öpüşlerin koyuluğunda...

Aşk kalmıştır otlarda, yılı götüren
Cesur savaşçıları taşıyan kışa."
Haydi gölgeli gözlerini yum!
Yalan söyleme ne olur!..

04/09/98

İhanet!..

Gecenin içinde koyu bir yalnızlık...
Birden gözlerimi yumdum...
Haberi Cumhuriyet'in taşra kalıbında okumuştum...
"Bodrum muhabirimiz Aydın Şenesen'i yitirdik..."
Ahmet Muhip Dıranas'ın 'ihanet'ini anımsadım...
Dalgalı bir deniz gibi sarsılıyordu göğsüm...
Yalanı ağlayan bir çocuk, içinde gözyaşı öğüten bir taş...
Yaşam tıpkı aşk gibi yalan üzerine kuruluydu...
Aydın'ı tanır mıydınız?
Ben onu yıllar önce bir imbat akşamında İzmir'de tanımıştım...
Gözlerinde hep hüzün vardı...
Yalansız bir dünya istiyordu...
O yıllar yine Bodrum'a gitmişti...
Uzun süre görüşemedik...
Renk çığlığı içindeki gecede 'ölüm haberi' beni bir başka evrene taşıdı...
Zaman zaman Cumhuriyet'te imzalarını görüyordum...
Yeniden Bodrum'u mesken tutmuştu...
Belki bu bir kaçıştı, bir arayıştı!..

Politika gazetesinin Yazıişleri Müdürlüğü döneminden tanıdığım Aydın, bende hep hüznün resmini çağrıştırırdı...

Sevgi, hüzün, mutluluk...

Üç ayrı kavram!..

Tüm rezilliklerin kol gezdiği, çıkar ilişkilerinin öne çıktığı günümüzde kalleşlik, arkadan vurma prim yapıyordu...

İkiyüzlülük, yalan, yüzüne gülüp her türlü üçkâğıdı çevirmek, insanları hakkı olmadığı koltuklara taşıyordu...

Hoyrat akşamüstüler bu 'yalan çeteleri'nin egemenliğinde ve soytarıların yaşamı içindeydi...

Düzen vurgun ve soygunculara alkış tutuyor; alçaklar ordusu her yerde boy gösteriyordu...

Pis bir koku sarmıştı çevremizi...

Medyanın insanın içini karartan görüntüsü, aşağılıkların her geçen gün çoğalmasına artık hiç şaşırmıyorduk!..

Belki Ahmet Muhip Dıranas'ın dizelerinde olduğu gibi ateşten bir çark üstünde dönüyorduk...

Dayanma gücümüz kırılmamış, savaşımımız bitmemişti, ama acaba daha nereye kadar direnecektik?

★★★

Aydın Şenesen öldü...

Kaç gazete yazdı, kaç televizyon kanalı verdi Aydın'ın ölüm haberini?

Yılışıklar ordusunun kol gezdiği evrenimizde, alçaklığın adı 'onur' olarak kimlik kartlarına geçiyor; hırsızlar denize bakan villalarda ağırlanıyor; dün birbirlerine küfredenler aynı ortamda buluşuyor...

Yaşamı boyunca kazık üstüne kazık yiyen dostlarımız, kazık yemenin alışkanlığıyla 'mücadele arkadaşlarını' bir çırpıda kenara itip 'yükselen değerlere' teslim olmuyorlar mı?

Korkaklık, yalancılık, ikiyüzlülük...

Üç kavram günün modası...

Kalleşliği, arkadan vurmayı ilke edinenler "Sen en büyüksün abi" diyerek kokuşmuş düzenin şahları oluyorlar...

Sessiz, serin bir gece...

Aydın, artık Bodrum'un dar sokaklarında dolaşmıyor, Raşit'in Kahvesi'ne uğramıyor, barlar sokağında içmiyor...

Gözlerimi yumuyorum...

Azmakbaşı'nda 'Eylül' meyhanesindeyim...

Dalga dalga gelen pişmanlıklar içindeyim; susmuş şarkılarda yarım kalan sevdaların peşindeyim...

Gözlerimde bulut, saçlarımda çiğ...

Bir mapushane avlusu, 12 Eylül'ün sorguculari...

Kaçışlar, kovalamacalar...

Korkaklar, zibidiler...

Haklısın Aydın Şenesen, ayakta kalmak zor!..

★★★

Yıllar önce İzmir'de bir imbat akşamıydı...

Kimler vardı masada?

Aydın, Tayyar ve ben!..

Bir şişe Yeni Rakı, beyazpeynir, çoban salata, kalamar...

Çekik gözlerinle, hüzünlü gülüşünle bir şeyler anlatıyordun...

Ben adamakıllı sarhoştum...

Bak yine gözlerimi yumdum...

Bir duman yükseliyor kederden, çıkmıyor artık sular altından dünya...

Yaşam alabildiğine kandırmaca...

Soytarılar, düzenbazlar yine işbaşında Aydın Şenesen!..

Pislik dizboyu!..

Ne demiş Cesare Pavese:

"Ölüm gelecek ve senin gözlerinle bakacak, sabahtan akşama dek uykusuz, sağır, eski bir pişmanlık ya da anlamsız bir ayıp gibi..."

Biliyorum hiç ayıbın olmadı senin, ihanetin de!..

İnan, ölümün de ayıp değildi! Ama sana ihanetti!..

Ölüm geldi, senin gözlerine baktı sadece!..

Ölüm de kalleşti!..

05/09/98

Tanrı'nın Şeytanları...

Kara bir balçıkta ahşap bir güney rüzgârı esiyordu...

Hangi mevsimdi anımsıyor musun?

Gözlerinde mavi bir gökyüzü vardı; küçük ellerinde yitirilmiş tutkular yürüyordu; dudaklarında izleri silinmemiş öpüşler duruyordu...

Öfkeliydin!..

Üçkâğıtçılara kızıyordun, sahtekârlara, soyguncular...

Diyordun ki:

"Din baronlarına alkış tutanların, şeriat pazarlamacılarıyla iş bitirenlerin sayısı giderek artıyor..."

Soytarılığın sınırı yoktu...

Ellerinden tutup, saçlarından okşamıştım...

Demiştim ki:

"Ben yaşamım boyunca sahte Atatürkçülerden, sahte solculardan çektim. Sahtekârlığın kimlik olarak kullanıldığını onlarda saptadım..."

Bir aşk bitiyor, bir aşk büyüyordu avuçlarımızda...

Oysa sizin alaşağı edilmiş gecenizde kanın kapıları kapalıydı; ama bir utanç belirtisi yoktu...

Gecenin bir çatlağı mı var yoksa? Bir acı mı var sağır dilsiz, alaca öfkeyle başlayan sessizliğin içinde?

Sen giderek öfkeleniyordun...

O sırada başını öne eğmiştin...

Kulağına eğilip fısıldadım:

"Bu tür soytarılar hep olacaktır unutma!.."

Yanıt vermiştin:

"Sizin aranızda da mı?"

Bu kez ben başımı öne eğmiştim...

Gece lacivert bir elişi kâğıdı gibiydi...

Endre Ady'nin öpüşleri, Behçet Aysan'ın sevda resimleri karşımıza çıkmıştı sanki...

Sevdanın gölgesinde bir başka giydirilmiş yazgı büyüyordu...

Balkona çıkıp avaz avaz bağırmıştım:

"Yarına var mısın söyle!.."

Max Jacop'un sesini duyar gibi oluyordum; büyük hayıflanmalar içinde kahroluyordum...

★★★

Sokaklar bomboş ve ben seni arıyorum...

Bıraktığın son mektupta şöyle demişsin:

"Kendi çıkarları için her yolu göze alanlara, sizi kullananlara niçin ödün veriyorsunuz?"

Haklısın!

Eleştirilerinin tümü de doğru!..

Sevecenliğin bir titrek kumaş içinde biliyorum; sen yoksun ama ben seni arıyorum; ben senin hiç büyümeni istemiyorum...

Türkülü çiçekli dallarını seviyorum aşkın!..

Paul Fort'un Jean Jouve'un şiirleriyle avunuyorum...

Biliyorum tüm değerler yok oldu! Soytarılar daha da çoğaldı!..

Ben uzun yürüyüşte evrenin daha karanlık, nemli ve derin zamanlarında umutların bittiği, anıların yıkıldığı yerlerde dolaşırım...

Yüreğim daha fazla çarpar bir çöl günüyle!..

Yüreğim eski vardiya yalnızlığının içine gömülür...

Dağların ardından ölüm doludizgin gelir!..

Ölümün işi aceledir...

Sevgililer kaçar bir bir...

Sevgililer gizli bahçelerinizde açan gizli çiçekler gibidir...

Behçet Necatigil, Turgut Uyar, Edip Cansever zamanın akvaryumu içindeki ağaçlara benzer...

O eski tanıdık yüzler çekip gitmiştir...

Rossini, Mozart, Weber çalar eski bir gramofonda; Lermontov'un sesi duyulur sonra:

"Suskun ve gururlu bir acı içinde ayrıldılar,
Bazen ve ancak düşte gördüler yitik sevgiliyi.
Öldüler sonunda, mezar ötesinde buluştular...
Fakat orada da tanımadılar birbirlerini."

★★★

Bir iki yıl önce şöyle yazmıştım:

"Bir güney rüzgârı esmeli önce; bir kadın el sallamalı uzaktan; aşka ve taşa yazılmış bir yüz görülmeli ardından..."

Dün sabah telefondaki sesle yeniden kendime geldim:

"Seni çok seviyorum!.."

Oysa ben zencilerin ağladığı yerdeydim; maden kuyularında gazla zehirlenmiş kadınların arasındaydım...

Ben sadece yaşamlarını çekice, kemana ve buluta bağlamış kalabalıklar görüyordum...

Dedim ki:

"Hayır böyle tutkuyla sevdiğim sen değilsin
Güzelliğinin parıltısı etkilemiyor beni.
Sende geçmiş yılların acılarını seviyorum
Ve yıkılıp giden gençliğimi."

Artık, 'Tanrı'nın şeytanları' dolaşıyor çevremizde...

Din baronlarının sofralarına bağdaş kuranlar, şeriat pazarlamacılarıyla tezgâh açanlar kuşatmıştı her yanımızı...

Ama inan vız gelir bunlar bize!..

İşkenceciler, sorgucular, gardiyanlar bile söküp alamamıştır benim sevdalarımı...

Aşk, açlığın hırpaladığı bedenlerde duruyor...

Ararsan mutlaka bulursun!..

Unutma bizimkisi bir uzun yürüyüştür.

08/09/98

'Terörist...'

Bugün bazı fotoğraf karelerine bakalım...

İzmir'de kimsesiz çocuklar için sokaklarda dans ederek para toplayan çocukların başına gelenleri izliyor musunuz?

İçişleri Bakanı Kutlu Aktaş, olayın üzerine giderken şöyle diyor:

"İnceleme sürüyor, gerekirse polisler hakkında soruşturma açacağız..."

Çocuklar sokakta gösteri yaparken semt sakinleri ellerindeki pankartlardan kuşkulanmışlar...

Pankartlardaki yeşil, kırmızı, sarı renkli yazılar kimi yurttaşların dikkatini çekiyor...

Diyorlar ki:

"Bu renkleri PKK kullanıyor..."

Polise hemen ihbar yapılıyor...

Polisler çocukları yakalayıp Karşıyaka Emniyet Amirliği'ne götürüyorlar...

Halkımız terör konusunda oldukça duyarlıdır. Halkımız aynı zamanda "ahlak kuralları"nı iyi bilir, bu kurallara uymayanları polise ihbar etmeyi görev sayar...

Üç üniversiteli kız, İstanbul'un bir semtinde ev tutmuş. Evleri-

ne kız erkek arkadaşları gelmeye başlamış. Bir süre sonra, apartman yöneticisi polise ihbarda bulunmuş:

"Bizim apartmanın filanca dairesinde fuhuş yapıyorlar..."

Polis ne yapsın?

Evi basmış, kızları ve erkekleri alıp götürmüş...

İki gün sonra gazetelerde fotoğraflı haberler:

"Fuhuş yapan üniversiteli kızlar yakalandı..."

Burası Türkiye...

Yine yaşanmış bir olay:

Emekli bir savcı, karşı dairede oturan genç öğretmen ve eşinden kuşkulanmış...

Eşiyle birlikte anahtar deliğinden karşı daireyi gözlemeye başlamış...

Öğretmenin evine bazı kişiler gidip geliyorlarmış. Gelenlerin gidiş geliş saatleri hiç belli olmuyormuş...

Emekli savcı durumu, emekli albay olan apartman yöneticisine açmış. Oturup konuşmuşlar, kapıcıya sormuşlar:

"Bu kiracılar öğretmen mi, gidip gelenler kim?"

Kapıcı "Beyim" demiş, "Ben de kuşkuluyum, okudukları gazete tabak çanak bile dağıtmıyor, ama gazeteden vazgeçmiyorlar; evlerinde de çok kitap var..."

Polise bildirilmiş...

Polis bir geceyarısı evi basmış...

Öğretmen aileyi konuklarıyla birlikte alıp götürmüş...

Olaydan sonra öğretmen aileyle konuşmuştum. On gün sorgulanmışlardı. Bir daha kendilerinden haber alamadım...

★★★

İzmir'de sokak gösterisi yapan çocukların elindeki pankartta şunlar yazılı:

"Kimsesiz çocuklara yardım edin!"

Yeşil, kırmızı ve sarı renkle yazılmış...

Tamam, bu çocuklar teröristtir...

Bu renkler PKK'nin rengidir...

PKK...

Okunuşu nasıldır?

Pe ke ke

Çünkü Türkçemizde sesli harflerin önüne "e" harfi gelir...

PTT: Pe te te, CHP: Ce he pe, THY: Te he ye, DYP:

De ye pe, IMF: İ me fe, HBB: He be be, NTV: Ne te ve. Eğer siz "Pe ke ke" diye okursanız PKK sempatizanı sayılırsınız. Onun için "Pe ka ka" diye okumak zorundasınız...

İzmir çağdaş ve demokrat bir kenttir...

Ancak İzmir'in çağdaşlığına ve demokratlığına hep gölge düşüren birileri çıkmıştır!..

Örnek mi?

Burhan Özfatura!..

Bir dönem fuarda "kılıf kıyafet" denetlemesi yaparak adını siyasi tarihimize "altın harflerle" kazıtmıştır...

Özfatura'nın son becerisi, "Nadir Nadi Caddesi"nin adını değiştirip büstündeki yazıyı kaldırma eylemidir. Sonunda "pabucun" pahalı olduğunu geç olsa da öğrenmiştir...

On yıl önce M.Ç. adlı bir lise öğrencisinin başına gelenleri anımsayan var mı?

Karataş Lisesi'nin tuvaletine "orak-çekiç" resmi yaptığı savıyla gözaltına alınmış, işkenceden geçirilip Buca Cezaevi'ni boylamıştı...

Manisalı çocukların acısını hâlâ unutmadık...

Manisa İzmir'e komşu kapısıdır...

★★★

İzmir'de sokak dansçısı çocukların başına gelenler ne ilktir ne de son olacaktır!..

İçişleri Bakanı Kutlu Aktaş'ın bu olaydaki "duyarlı davranışı"nı alkışlıyoruz...

Ancak!..

Toplum olarak demokrasiden korktuğumuz apaçık ortada.

Kırmızı, yeşil ve sarı renklerinden korkumuz bunu kanıtlamıyor mu?

Hem ihbarcılar hem de polis çocuklara ne diyor:

"Bu renkleri PKK kullanır..."

Gülüyoruz ağlanacak halimize!..

11/09/98

'Güneydoğu...'

"Güneydoğu'da kadın olmak..."

Güneydoğu geri kalmış bir bölgemiz...

ÇHP'nin Türkiye projesinin bir parçasını oluşturuyor "Güneydoğu'da kadın olmak" başlığı...

CHP Kadın Kolları Başkanı Güldal Okuducu, Güneydoğu izlenimlerini anlatırken şöyle diyor:

"Yatağı yorganı denkleyip, çoluk çocuk insanca bir yaşama ulaşmanın uzun, ince, dikenli yollarına koyulan, umudu arayan insanlarla yaşandı. Kent kenarlarındaki naylon mahallelerde bir tutam mutluluk arandı..."

Güldal Okuducu'yu dinlerken 1970'li yılların Batman'ını, Diyarbakır'ını, Lice'sini anımsadım...

Karlı bir kış günü Sason'a gelmiştim...

Kadınlar, çocuklar, erkekler...

Yoksulluk!..

Ağa, şeyh ve şıh baskısı...

Güldal Okuducu konuşuyordu:

"Güneydoğu konuştu, CHP dinledi. Binlerce kadın, yüreğinin ağıdını CHP ile paylaştı..."

Güneydoğu'da kadın olmak!

Acaba Güneydoğu'da erkek olmak o denli kolay mıydı?

Yıkılan, yakılan evler...

İşsizlik ve açlık...

Güç!..

Yaşam kolay değildi Güneydoğu'da...

Son sekiz yılda binlerce faili meçhul cinayet; PKK'nin kanlı eylemleri; Hizbullah adlı yasadışı dinci terör örgütünün Batman'da başlayıp İçel'e dek uzanan cinayetleri; eroin kaçakçılığı; Sason'da tütün vurgunundan elde edilen milyarlar...

Güneydoğu'da hukuksuzluk, huzursuzluk, polis devleti görüntüsü, insan hakları ihlalleri; çaresizlik, eğitimsizlik...

★★★

CHP Genel Başkanı Deniz Baykal diyor ki:

"Kadın demek 'yaşam' demektir; kadın demek 'barış' demektir..."

Sevgisiz bir toplum barışa hiç gereksinim duyar mı?

Abdullah Çatlı'yı 'vatan kahramanı' gören kadın siyasetçi barışın, sevginin yolundan geçtiğini anlar mı?

Deniz Baykal şöyle konuşuyor:

"Türkiye'nin barışa ihtiyacı var, sevgiye ihtiyacı var, yaşamı korumaya, yaşamı kutsal saymaya, yaşamın hakkını vermeye ihtiyacı var.

Bölgede yüz binlerce insan, 300 binin üzerinde insan toprağından koparılmış bir çiçek gibi, bir bitki gibi, bir ağaç gibi, ayakta kalabilmek için dayanacağı bir yer arıyor, başını sokacağı bir ev arıyor, çalışabileceği bir işyeri arıyor, çoluğuna, çocuğuna insanca bir yaşam ortamı arıyor.

Yüz binlerce insan boşlukta.

Yaşanmış olanlar yaşanmış, acılar içlere gömülmüş, gözpınarları kurumuş insanların.

Okullar kapalı, sağlık ocakları kapalı, hastaneler yetersiz, iş yok, maaş yok, aylık yok, ücret yok, ekmek yok.

Unutarak, yok sayarak, yadsıyarak bu sorunu çözemeyiz.

Bu sorunlar Güneydoğulu kadınları yüreğinden vuruyor.

Ve derdin gelip ulaştığı son nokta kadın.

Hayat mı pahalı?

Geçim mi zor?

Şiddet mi var?

Terör mü var?

Ölüm mü var?

Kavga mı var?

Adaletsizlik mi var?

İşsizlik mi var?

Hepsi gelip kadını buluyor.

Kadını kurtaran toplum bütün dertlerini çözmüş demektir.

Onun için Güneydoğu Anadolulu kadının sorunlarından yola çıkmanın, onu sahiplenmenin, onu dinlemenin doğru bir yaklaşım olduğunu düşündük."

★★★

Güneydoğu'da kadın olmak zor...

Daha açıkçası Güneydoğu'da kadın olsun, erkek olsun yaşamak zor!..

Ama konumuz Güneydoğu'da kadın...

Güldal Okuducu bir gerçeğin altını çiziyor:

"Adına ev denilen avuç içi kadar mekânlarda çoluk çocuk, büyük küçük, kadın erkek, yaşamak zorunda bırakılmış kadınlar. Bu yaşamın içinde kadının özel durumu diye bir şey yok. Özel bir dünyası yok. Bu kadın ilkel ve anonim bir sürüklemenin içinde ve her şeyin farkında. Ve tek tük de olsa kadın çığlıkları duyulmakta. Kadını kuşatan zırhın delineceğine işaret titreşimleri duymak istiyoruz.

Yaşanan acılara, gözyaşına, yoksulluğa rağmen yaşama ve geleceğe dört elle sarılmakta bölge kadını.

Kadınlardaki yenilikleri onaylama ve değişim eğiliminin artması, bölgede hedeflenmesi gereken yapısal dönüşümde kadının rolünü de göstermektedir. Bu kitlenin, ihtiyacı olan eğitime kavuşması, de-

ğişim eğilimini hızlandıracak temel bir etkendir. Ve bu eğilim, Güneydoğu'nun yoksul ve acılı kadınının iyi yaşamaya dair özlemlerini de dile getirmektedir. İçinde yaşadıkları durumdan memnun olmayan kadınların oranı; kırsal alanda yüzde 75, kentlerde ise yüzde 67'yi bulmaktadır."

12/09/98

Eylül...

Bir genç kadın, İda Dağı eteklerinde İyonya mavisini yudumluyor; bir çocuk kendi evreniyle hesaplaşıyor; bir genç adam yitirilmiş sevdaları topluyor kıyıda...

Işıklar sönüyor, karanlığın içinde umutsuzluk beliriyor...

Sonbahar şafağında uzanıyor ellerin gölge yığınlarının üzerine...

Eylül hüznün adı oluyor, eylül sevdanın adresiyle buluşuyor...

Gözlerin bir çığlık...

Ellerin bir beyaz güvercin...

Hani unutulmuş bir akşamda başlamıştı her şey; hani solmuş çiçekler sana yitirilen mevsimleri anımsatırdı!..

Bir su yürüdü bilinmeyen tutkuya doğru...

Gözlerini açtın, gözlerini kapadın...

Yıldızlar yuvalarına çekildiğinde sen neler hissettin haydi anlat bana!..

Bir eylül hüznünde sevdanın adresini söyle!..

Henri De Regnier'in Paul Verlaine'nin çıplak dilberleriyle oyalan; Gaussou Diavara'yla eflatun bir aşkın gizemli yağmurlarını ara...

Anımsamanda yarar var:

Yıldızsız bir gecede eski bir gramofondan adsız kentlerin şarkıları yükselirken Juan Roman Jimenez'in sesi duyulmuştu...

Bir sevdayla kör olmuştu gökyüzü...

Hıçkıra hıçkıra ağlamıştın!..

O zaman adsız kentlerin çığlık çığlığa ayaklandığını hissetmiştim!..

Uykuların derinliğinde kaybolan umutları aramaya koyulmuştum!..

Gördüm ki çelikten kelebeklerin kanatları çoktan kırılmıştı; çocuklar savaş sonrası açlığın içinde bir deri bir kemik kalmıştı...

Portakal yüklü yelkenlileri anımsa!..

Rafael Alberti'nin sesinin rüzgârla buluştuğunu, umutların yok oluşunu düşün...

Sakın çevirme gözlerini yukarıya; gökyüzü, maviler bize yasak!..

Nicolas Guillen'in direnci, hınzır bir gülümsemeyle peşimize takılan maskeli adamlar...

Eylül artık bize göre değil, tüm sonbahar öyküleri yalan!..

İşte hükümet bildirisi, rıhtımda avlanmak yasak! Süngülü askerler kuşatmış çevremizi, gençler izlenmede sokaklarda!..

Kitaplar suç unsuru, gazeteler dergiler yasak!..

Şopen Sokağı'nda 12 Eylüllerde insanlar kurşuna diziliyor; kayıp yakınları tutuklanıyor...

Varşova Meydanı'ndayım, gözlerimle görüyorum yaşananları...

Sen Assos'ta biraz daha oyalan, dönüşte Troya'da eski savaşları hatırla...

★★★

Işıklar sönüyor, karanlığın içinde umutsuzluk beliriyor...

Eyfel Kulesi sana neyi anımsatıyor?

Eski Yunan'da, Roma'da bıkmışsın yaşamaktan; Guillaume Apollinaire'nin gök ulumasına hiç aldırış etmeden yürüyorsun sokaklarda...

Belki Prag dolaylarında bir hanın bahçesinde tek başınasın; belki coşkun alevlerle çevrili Notre Dame'a bakıyorsun...

Şimdi kıyısındasın Akdeniz'in, İyonya'yı çoktan unutmuşsun, tüm yıl çiçek açan limon ağaçlarının altındasın...

Sence sevgi, hüzün, sevda nedir?

Paris'tesin sorgu yargıcının karşısında; bir cani gibi tutuklusun!..

Acı ve neşeli geziler yaptın; farkına varmadan önce yalanın ve yaşın; aşk çekmiştin yirmisinde ve otuzunda; bir çılgın gibi yaşadın ve vaktini kaybettin...

Bak şimdi gülüşünün kıvılcımları yaldızla boyuyor, derinliklerini yaşamının...

Şimdi yürüyorsun Paris'te tek başına kalabalık arasında, acısı aşkın; sıkıyor boğazını...

Yaşasaydın eski zamanda inan ki girerdin manastıra...

Eylül hüznün, eylül kaçışın adı oluyor...

İşte genç sokak ve sen henüz küçük bir çocuksun...

Ne olursun hiç büyüme öyle kal!..

Gözlerin bir çığlık!..

Ellerin beyaz bir güvercin...

★★★

Sakın çevirme gözlerini yukarıya; gökyüzü, maviler bize yasak!..

Yüz yüze duralım; böyle elin elimde kalsın ve aksın dursun sonsuz bakışlar dalgalar yorgun argın; köprüsü altında kollarımızın...

Aşklar akıp gidiyor şu akarsu gibi akıp gidiyor aşklar...

Yaşam öyle durgun öyle yavaş ki!..

Ve umut nasıl zorlu nasıl depdeli!..

Günler geçiyor günler haftalar yaman ve dönmüyor geri, ne çıkıp giden aşklar ne geçen zaman...

Seine akıyor, Mirabeau Köprüsü'nün altından...

Sen haykırıyorsun gecenin içinden:

"Çalsana saat insene ey gece

Günler geçiyor bense hep aynı yerde..."

Şimdi ise Ren sarhoştur; sularına asma vuran Ren üzerinde ge-

celerin altına serili; yazı büyüleyen yeşil saçlı perilerden; söz eder ölü bir ses, son nefesindeki gibi...

Gözlerin bir çığlık!..

Ellerin bir beyaz güvercin!..

Sonbahar şafağında uzanıyor ellerim gölge yığınlarının üzerine...

Eylül acımasız, eylül hüznün şarkısı...

Tüm sonbahar aşkları yalan!..

26/09/98

Mandolin...

Yarı külrengi bir uykudaydım, tıpkı Tina gibi...

Aşkların o bilinmez yalnızlığı eski zaman düşleriyle birleşiyordu...

Bir eylül yağmuru dinmiş, gökyüzü soluk sarı ışık karmaşası içinde yıldızları yakalamıştı...

Düşlerde anımsanır sevda, yürekte büyür hüzün!..

Ne mutluluğun ne acıların olduğu yerde Ivan Bunin'le başlar şarkın...

Bir çift acılı gölge İvanov'un Tanrısal mezarının üstündedir; yok oluşun esir pazarlarını anımsatır bana; şarkıların senin gözlerinde tanrıların avuntularını, iç çekişlerini yansıtır...

Aynı gizin iki sesli ağzı, aynı düşün titreyen iki kanadı olur...

Sen yalnızlığın resmisin!

Sen biten ve tükenen bir sevda!..

Haydi ellerimden tut, beni sev; beni tüm hüzünlerimden kopar...

Bak ben hâlâ seni bir güz sabahında anımsıyorum; eskimiş fotoğraflarda çocuksu gözlerini seyrediyorum...

Eylül ortasında 'merhaba' derken Antonio Machado gibi ellerini ellerimde hissediyorum...

Ayak seslerinin yankısı saçlarının rüzgârıyla buluşuyor, gözlerin sevda aleviyle tutuşuyor...

Sana neler yazmışım bugüne dek biliyor musun?

Bak, senin için derledim, oku:

"Denize doğru uzanan ahşap iskelenin yanında çocuklarla konuştum uzun uzun, onlarla oyun oynadım. Balıkçılarla 'kardeşlik türküleri' söyledim geceler boyu...

Hidayet Karakuş'la buluşup bir İyonya gecesinde Yorgo Seferis'le rakı içtik...

Issızlıkta çimen kokuları vardı, ayın üstünde buğular...

Kirpiklerinde çiy damlaları ansızın...

Rüzgâr Midilli'den esiyordu ve o gece tüm İyonya ayaktaydı...

Troya'nın yangınlarını, Sicilya'nın taşocaklarını anımsadık biz o gece..."

★★★

Bu mevsim ben çok üşürüm.. ya sen?..

Nedense Turgut Uyar'ı anımsadım birden...

"Çok üşürdük hep üşürdük üşümekti bütün yaşadığımız; üşürdü ellerimiz aşkımız sonsuz uzun sakallarımız."

Şaşırdın değil mi?

Ben de ara sıra şiir okuyorum...

Ya sen?

Yanıtın ne olur bilmiyorum, sevgi üstüne ne düşündüğünü ise önemsemiyorum...

Gerçekte duymadığım sesler bitti...

Edip Cansever'in yaşama sevinci, beyaza kesen yedi renk, karanfile eğilimin şimdi hoş bir ses gibi geliyor sana...

Demiştin ki:

"Görüyorsun ya bir sevdayı büyütüyoruz seninle..."

Büyüttük işte!..

Bizler bile büyüdük, kocaman insanlar olduk...

Yine Edip Cansever'den bir şiir geldi aklıma, bilmem anımsıyor musun:

"Adam yaşama sevinci içinde
Masaya anahtarları koydu

Bakır kaseye çiçekleri koydu
Sütünü yumurtasını koydu
Pencereden gelen ışığı koydu
Bisiklet sesini çıkrık sesini
Ekmeğin havanın yumuşaklığını koydu
Adam masaya
Aklında olup bitenleri koydu
Ne yapmak istiyordu hayatta
İşte onu koydu"
Dedim ya bu mevsim çok üşürüm ben ya sen?
Öğleye doğru bir gök gürültüsü ortalığı karıştırdı; gök akıttı bir parça yağmuru...
İnan ki deniz kuşları umutsuzdu...

★★★

Yarı külrengi uykudan uyandığında yağmurun dindiğini fark ettin mi?..
Aşkların yalnızlığı ve eski zaman düşüyle birden irkildim...
Akşamın alacakaranlığında tarifsiz kederler içindeydim...
Ergin Günçe'nin 'Evde Kalmış Kızların Masalı'nı okuyordum...
Durgun günler saçları aka boyuyordu, çocuklar söğüt düdükler dağıtıyorlardı...
Bir taşra kasabasında memurlar yine iş çıkışı 'Şehir Kulübü'ne gidiyor, kadınlar 'altın günleri'ni 'dolar günü'ne çeviriyorlardı...
Sen yalnızlığın resmiydin...
Sen biten tükenen bir sevda...
Çocuksu gülüşlerin ardındaki hınzırlık artık çok eskilerde kaldı...
Eski bir mandolindi, ölümdü anlatılan...
Şimdi güz ve uykusuz çocuklar...
Uzak bir mandolin kulaklarında kalan...
Unutma, soytarılar ve ikiyüzlüler var çevrende!..
Hepsi çıkar peşinde!..

27/10/98

'Avrupalı Türkler...'

Amsterdam'da yağmurlu bir gün...

Uçaktan indik...

Rotterdam'a gidiyoruz Ümit Zileli'yle birlikte...

Trafik sıkışık...

Türkiye'den uzaktayız. Son bir ay içinde olup bitenleri fotoğraf karelerinde çoğaltmaya başlıyoruz...

Çete, mafya, tarikat ve sermaye...

Malki cinayeti...

Alaattin Çakıcı Korkmaz Yiğit kasetinin açıklanması; Milliyet'teki arkadaşlarımızın onurlu direnişi; Yeni Yüzyıl yönetiminin teslim oluşu....

Rotterdam'da Aydınlık dergisi yazarı Hasan Yalçın'la buluşuyoruz...

Saat 20.00...

Panel başlıyor...

Salon kalabalık...

Konumuz şu: 'Medya ve Siyaset...'

Önce ben konuşuyorum; ardından Ümit Zileli, Haluk Bakır ve Hasan Yalçın...

Ardından sorular geliyor...

Burada dikkatimi çeken görüntü şu:

İzleyicilerin hemen tümü sosyalist, demokrat, devrimci, yurtsever bir kimlik taşıyor...

Diyorlar ki:

"Solun güç birliği nasıl gerçekleşir?"

Anlatıyoruz...

Onlar ilgiyle izliyor...

Soruyorlar:

"Bülent Ecevit ile Deniz Baykal solun güç birliğine nasıl bakıyorlar?"

Ümit'le bakışıyoruz...

Ümit:

"Nasıl bakarlar?"

Avrupalı Türkler, Türkiye'de olup bitenleri çok yakından izliyorlar. Televizyonlardan, gazetelerden siyasetin içinde bulunduğu çıkmazı, ekonominin dibe vuruşunu öğreniyorlar...

Şu ya da bu medyanın gücü salt Türkiye'de değil, Avrupa'da yaşayan Türkler üzerinde de etkili!...

Diyorlar ki:

"Televoleler, magazin programları yerine daha içerikli programlar yapılmalı..."

Hasan Yalçın, yanıt veriyor:

"Bekleyin, Yeditepe yayma başladı. Önce kabloluda sonra uyduda olacak..."

Ümit Zileli ekliyor:

"Cumhuriyet Radyo altı ay önce kuruldu, şimdi de Cumhuriyet televizyon geliyor..."

★★★

Amsterdam, Roterdam, Brüksel, Köln...

Hollanda, Belçika, Almanya...

Cumhuriyet'in 75. yıldönümü etkinlikleri kutlanıyor üç ülkede de...

Paris, Viyana, Londra...

Fransa, Avusturya, İngiltere...

Avrupalı Türkler ayakta...

Dinciler, Kürtçüler, numaracı cumhuriyetçiler yok mu buralarda?

Elbet var!

Rotterdam üzerinden girdik Brüksel'e...

NATO Karargâhı'nın önünde 50-60 kişilik bir PKK grubu gösteri yapıyordu Türkiye aleyhinde...

Sordum:

"Brüksel'de PKK eskisi gibi etkin mi?"

Yanıt:

"Artık güçlerini yitirdiler..."

PKK'liler arasında çember sakallı, takkeli insanlar da vardı...

Dedim ki:

"Kim bunlar?"

Yanıt:

"Brüksel'deki köktendinciler, PKK'ye destek veriyorlar..."

Brüksel'de hava açıktı...

Birden gri bir yalnızlık çöktü...

Yağmur başladı...

Grand Plaza meydanındaydık...

Bir kahveye sığındık...

Sordum. Brüksel'de 20 yıldır yaşayan bir eski dostuma:

"Uyuşturucu olayı nasıl burada..."

Yanıt:

"Brüksel Cezaevi'nde 250 kadar Türk yatıyor..."

"Uyuşturucudan mı?"

Yanıt:

"Ne yazık ki öyle!.."

"Nereli bu çocuklar?"

"Uyuşturucuyu satanların çoğunluğunu Güneydoğu'dan gelen-

ler oluşturuyor. Ama babalar başka. İşin içinde PKK var, onun bağlantısını yapanlar var. Yani zincirin halkalarında değişik kesimleri görebiliriz..."

Soru:

"Nasıl yani?"

"PKK, mafya ve çete bağlantısı diyelim biz buna anlaşılır..."

Brüksel'deki toplantı, hayli tartışmalı geçti...

Roterdam'da dört saat, Brüksel'de üç saat 'Türkiye Solu'nu ve 'Sol televizyonu' konuştuk...

Sorular peşpeşe geldi...

Dinci kuşatmadan, ırkçı yayılmacılığa dek her şeyi tartıştık...

Sabah gazetelere baktık, TRT'deki Ankara'daki 'Haydi El Ele Tutuşalım' yürüyüşünü izledik...

27 Mayıs 1960'tan sonra ilk kez askerler, sivillerle birlikteydi...

★★★

Bilmeyenler için yazıyorum...

Amsterdam'dan Köln'e dek otomobille geldik...

Hollanda, Belçika, Almanya...

Artık Avrupa'da sınır yok...

Ne gümrük var ne de pasaport kontrolü...

Köln'de Türklerle konuşuyoruz...

Soruyorlar:

"Alman medyası durmadan Mustafa Kemal Atatürk'e saldırıyor, siz ne diyorsunuz?"

Yanıt veriyoruz:

"Salt Alman medyası değil, Batı medyası Atatürk'e saldırıyor. Burada saldırı Atatürk'e değil, laik demokratik cumhuriyetedir. Kürtçüler, köktendinciler ve numaracı cumhuriyetçiler de Türkiye'de aynı saldırıyı yapmıyorlar mı?"

Almanya Hürriyet'te bir mesaj dikkatimi çekti...

Çağdaş ulus kavramında ırk ve köken değil, ortak kültür ortaya çıkıyor...

İşte gerçek uygarlık budur!..

Bizim köktendinciler, ırkçılar, numaracı cumhuriyetçilerin önce ulus kavramını öğrenmeleri sonra da 'çağdaşlıktan' ve 'demokrasiden' söz etmeleri gerekiyor...

Eğer öğrenirlerse...

27/10/98

Gurbet...

Rotterdam'da Türk işçilerle konuşuyoruz...

Yaşamlarından hoşnut değiller...

Acaba neden?

Yanıt şu oluyor?

"Çok vergi kesiliyor..."

Brüksel'de de aynı yakınmaları duyduk...

Yine yağmurlu bir gün...

Bonn'da Beethoven meydanındayız...

Mağazalar nedense bomboş...

Almanya Kırmızı Yeşil hükümete hazırlanıyor...

Sosyal Demokrat Parti (SPD) ile Birlik 90/Yeşiller'e Almanlar kadar burada yaşayan Türkler de umut bağlamış durumda...

Çünkü Kırmızılar ve Yeşiller seçim öncesi söz verdiler:

"Alman İmparatorluğu döneminden kalma, 1913 tarihli Yurttaşlık Yasası'nda köklü değişiklik yapıp, ırkçılığı tarihin çöplüğüne atacağız..."

Şimdi Yurttaşlık Yasası'nın çağdaşlaştırılıp, yaşama geçmesi bekleniyor...

Kırmızılar ve Yeşiller 12 gün önce Bonn'da toplandılar...

Komisyonda 25 üye bulunuyordu...

SPD'nin görüşü şöyleydi:

"Anne ve babadan birinin Almanya'da doğması halinde, burada yaşama merhaba diyen çocuklarına Alman yurttaşı olma hakkı verilir..."

'Birlik 90/Yeşiller'in bakışı ise şuydu:

"Anne ve babadan birinin Almanya'da yaşaması halinde, burada doğan çocuklara Alman yurttaşlığı hakkı tanınır."

Bu önemli bir adım...

Almanya'da 2 milyondan fazla Türk yurttaşı hoşnut gelişmelerden...

Hem Alman hem de Türk yurttaşı olabilecekler...

Türkler ne diyor bu gelişmeler karşısında?

Yanıtları şöyle:

"Doğuştan yurttaşlık hakkı çıkmalıydı..."

★★★

Almanya'nın başkenti artık Bonn değil, Berlin...

Bonn'daki Meclis binası gri bir yalnızlığın içinde hüznün resmini çiziyor gibiydi. Helmut Kohl'ün başbakanlık konutu henüz boşaltılmamıştı...

Yağmur iyice bastırdı...

Ren Irmağı'nın kıyısındaki yeşillik sonbahara yenik düşmüştü...

Meclis binasına ve başbakanlık konutuna baktım uzun uzun...

Yeniden Beethoven meydanına çıktım...

Bir kahveye girdim...

Der Spiegel dergisi'nin 19 Ekim 1998 sayısında ilginç bir inceleme dikkatimi çekti:

"Çifte kavrulmuş..."

Dergi, Alman okullarında okuyan 200 bin Türk çocuğunun eğitimine değiniyordu...

Der Spiegel Türk öğretmenlerin çocuklara "ideolojik" eğitim verdiğini, yani "Türk milliyetçiliği"ni aşıladığını anlatıyordu...

Ama Der Spiegel "ideoloji" kavramını karıştırıyor, "Türküm, doğruyum, çalışkanım" sözlerini ya da "İstiklal Marşı" okumayı ırkçılıkla özdeşleştiriyordu...

Yazıda yanlışların arasında bazı doğrular da vardı...

Çünkü, Sosyal Bilgiler kitabından alınan "Baba ailenin geçimini sağlar" ve "Anne ev işlerini yapar, çamaşır yıkar, yemek pişirir..." biçimindeki bölümler gerici faşist yazarların görüşleriydi. Köktendinci bir yaşam biçimi Almanya'daki Türk çocuklarına Milli Eğitim Bakanlığı'nca aşılanıyordu...

Bilmem bu kitaplardan Milli Eğitim Bakanı Hikmet Uluğbay'ın haberi var mı?

20 yıldır Almanya'da yaşayan öğretmen Mete Atay bu konuda şunları söyledi Bonn'da karşılaştığımızda:

"Der Spiegel'in yazdığının aksine 200 bin değil, yaklaşık yarım milyon Türk çocuğu çeşitli Alman okullarına devam ediyor. Bu çocukların yüzde kaçı Türkçe ve Türk Kültürü derslerine katılıyor? Katılanlar işi ne kadar ciddiye alıyor? Çocukların anadil dersi almadan yetişmeleri asimile edilmelerini kolaylaştırır. Günümüz çağdaş toplumlarında asıl olan çok kültürlü eğitimdir. Türkçe öğrenmek veya Türkçe dersleri, bir yük veya Alman toplumuna uyum sağlamada bir engel değil, çok dilli çok kültürlü bir zenginliktir. Bu böyle algılanmalı. Bazı basın kuruluşları ve çevreler, çeşitli sebepler bularak bu dersi kötülemek ve uzun sürede kaldırma hesapları yapmak yerine; Türk yetkililer, veliler ve Alman yetkililerin Türkçe ve Türk kültürü derslerinin en iyi şekilde ve verimli yapılması için el ele vermesine ortam hazırlamaya çalışmalıdır. Çünkü söz konusu zenginlik her kesim için gereklidir."

★★★

Yağmur dindi...

Martılar Ren Irmağı üzerinde çığlık atıp kanat çırpıyorlardı. Akşamüstülerin huzursuzluğu Bonn'un üzerine inmek üzereydi...

İnsanlar tıpkı Nihat Behram'ın "Gurbet" romanında anlattığı gi-

biydi. Küçük bir çocuk annesinin elinden kurtulup oyuncakçı vitrininin önünde soluk alıyordu...

Sevgi, sevda ve hüzün...

Nihat'ın Nuri'lerini, Aşur'larını, Hamzalarını aradı gözlerim Bonn caddelerinde...

Onlar pek yoktu...

Çünkü Bonn Türk işçilerinin yoğun olduğu bir kent değildi...

Artık Bonn'daki bakanlıkların, elçiliklerin bulunduğu semtler yeni iş merkezlerine kucak açacaktı...

Beethoven Meydanı'nda yürümeye başladım...

İki gün önce Brüksel'de Grand Plaza Meydanı'nda gördüğüm çocukları, yaşamın kelepçeli günlerini geçiren bizim insanlarımızı anımsadım...

Gurbet neydi? Acı bir yaşam biçimi miydi?

Onlar Avrupa'da yaşayan Türklerdi. onlar çaresiz kaldıklarında gökyüzüne tutunmak istiyorlardı. Onlar acımasızlığın çarklarında yaşıyorlardı. Onlar güneşi, karı, yağmuru dinliyorlardı. Onlar korkuların içinde yeşermiş sevdanın adresini yitirmişlerdi...

Trene bindim. Nihat Behram'ı okumaya başladım...

Dedim ki:

"Sen avare yüreğim/ Sen değil misin/ takılıp ardısıra nice vurgun yediğim/ Sen değil misin bitmez yollara çeken beni."

28/10/98

Öykü...

Köln'de bir akşamüstü. Hava açık ve soğuk...

Katedral Meydanı'nda yüksekliği 156 metre olan ünlü yapıya bakıyorum. Köln Katedrali insana ürperti veriyor. On üçüncü yüzyılda yapımına başlanan katedral, ancak on dokuzuncu yüzyılda bitirilmiş...

Ren Irmağı'nın kıyısına iniyorum...

Kahveler yan yana dizilmiş. Gri bir yalnızlığın içinde hepsi. Bir sarışın, uzun boylu delikanlının saçlarını okşuyor...

Caddelerde yoğun bir trafik...

Bir koşuşturma başlıyor...

Bir kahveye giriyorum. İtalyan garson kız servis yapıyor. Sağımda, beyaz renkli piyanonun başında kır saçlı gözlüklü müzisyen oturuyor. Keman eşliğinde Vivaldi'den esintiler yansıtıyor.

Almanya'da Türklerin hüzünlü öykülerini dinliyorum...

Tümü de yaşanmış öyküler bunlar. Yaşamın acımasızlığından kaynaklanan çaresizlikler...

Adları 'Mehmet ve 'Emine' olsun öykümüzün kahramanlarının. İkisi de otuz yaşlarında. Türkiye'de geçim sıkıntısı çekiyorlar.

İki çocukları var...

Kurtuluş nerede?

Elbet Almanya'da!...

Türkiye'de anlaşmalı boşanıyorlar, ailelerine haber vermeden. Sonra da pasaportlarını ceplerine koyup turist olarak Köln'e geliyorlar...

Bir süre Köln'de akrabalarında kalıyor Mehmet ve Emine. Mehmet, altmış yaşında bir Alman hanımla evleniyor; Emine de 70 yaşında emekli bir Alman beyle.

Nasıl oluyor evlenme?

Türkleri seven dul almanların acıma duygusu yüzünden...

Emine ve Mehmet daha sonra Türkiye'ye dönüyorlar...

Bir yıl içinde işlemler bitirilince Emine ve Mehmet Aile Birleşimi Yasası'ndan yararlanıp Köln'e dönüyorlar...

Artık Emine ve Mehmet'in Almanya'da oturma ve çalışma izni çıkmıştır...

Her ikisi de mutludur. Bir süre sonra iş bulacaklardır...

Emine ve Mehmet velayetlerini üzerlerine aldıkları Ayşe ile Ahmet'i Almanya'ya getirirler.

Emine ve Mehmet beş yıl sonra Alman eşlerinden boşanırlar...

Ya yaşlı Alman kadını ve erkeği?

Biri yaşıyor, diğeri ise iki yıl önce ölmüş...

★★★

Bir değişim öyküsü anlatalım şimdi de:

Hafize Hanım 1970 başlarında tek başına geliyor Almanya'ya. Ardından eşi. Çocuklar Türkiye'de kalıyor. Bir otelde işçi olarak çalışıyor Hafize Hanım. Kadınlar yurdunda barınıyor.

Üç yıl sonra eşi Nuri Bey de geliyor. Birlikte yemeden içmeden para biriktiriyor Hafize Hanım ve Nuri Bey...

Ren kıyısında elma ve çilek bahçelerinde tarım işçiliği de yapıyorlar...

Hafize Hanım, Türkiye özlemiyle yanıp tutuşuyor o yıllar...

Diyor ki:

"Elma ağaçlarının arkasını hep Türkiye sanırdım..."

Daha sonra biri kız iki erkek çocukları geliyor Almanya'ya...

Aradan yirmi sekiz yıl geçmiş...

Hafize Hanım'ın ve eşi Nuri Bey'in memleket özlemi bitmiş...

Çocuklar otuz yaşını aşmış. İyi öğrenim görmüşler. İşin ilginç yanı üçü de Alman eş seçmişler...

Hafize Hanım ve Nuri Bey ne yapıyorlar şimdi Köln'de?

İkisi de Alman yurttaşı. Türkiye'de yaptıkları yatırımları elden çıkarmışlar. Köln'de ev alıp ayrıca dört katlı bir konut yaptırmış Hafize Hanım ve Nuri Bey...

Hafize Hanım ile Nuri Bey'in artık Alman gelini, damadı ve Alman kiracıları var...

Hafize Hanım'a sordum:

"Ren kıyısındaki elma ve çilek bahçelerine baktığınızda yine Türkiye özlemi çekiyor musunuz?"

Hafize Hanım'ın gözleri dalıyor...

Başını sallarken mırıldanıyor:

"Artık biz Almanyalı olduk, çocukları, torunları bırakıp nereye gideceğiz."

★★★

Malatyalı Hasan'ın öyküsü:

O altmış yaşında. Kısa soylu tıknaz. Saçları, bıyıkları simsiyah. Beyaz gömleği ve kırmızı kravatıyla her zaman şık...

1965 yılında gelmiş Almanya'ya. Nikâhlı karısından altı, Türkiye'deki imam nikâhlı eşinden on bir çocuğu olmuş. Almanya'da biri Türk diğeri Alman iki sevgili edinmiş...

On odalı bir ev almış...

Türkiye'deki çocukları, Almanya'daki çocukları ve nikâhlı eşiyle bu evde yaşıyor. Çocuklarının yedisi evli. Onların da on sekiz çocuğu bulunuyor...

Büyükler çalışıyor, küçükler okuyor...

Acaba çocuk paraları kime gidiyor?

Malatyalı Hasan'a!..

Hasan otuz beş yıldır gurbette yaşıyor ama doğru dürüst Alman-

ca konuşamıyor. Ama o, Almanya'ya yeni gelenlerin sorunlarını çözüyor...

Kendi sorunları karşısında ne yapıyor?

Dil bilenleri devreye sokuyor...

Malatyalı Hasan karşımda...

Diyorum ki:

"Sen ne iş yaparsın burada?"

Yanıt:

"Her işi yaparım..."

Kırmızı kravatının üzerinde altın madalyonuyla, boyalı siyah saçları ve bıyıklarıyla bakıyor bana...

Gözleri fıldır fıldır...

Polis baskını filan vız geliyor ona...

Tam o sırada Polonyalı, Rus kadınlar giriyor bulunduğumuz yere...

Soruyorum:

"Kim bunlar?"

Gülümseyip yanıt veriyor:

"Yardımcı oluyoruz, iş buluyoruz..."

★★★

Akşam Köln üzerine erken iniyor...

Ren Irmağı kıyısındayım...

Hüzünlü öyküler yüreğimi sızlatıyor...

Hava soğuk, üşüyorum...

29/10/98

Sonbahar Hüznü...

Gözlerinden yağmur yüklü bir bulut geçti o sabah. İçindeki sıkıntı büyüdü giderek...

Nikolay Nekrusov'un sürüngenlerin, yırtıcı kuşların alçaklık selini anımsadı. Pablo Neruda'nın 'deniz kızı' dudaklarında bir mercan ışıltısıyla yanından geçip gitti...

Linz'e yağmur yağıyordu...

Meydandaki o görkemli kilise, heykeller bir sonbahar hüznünü, sararan ağaç yapraklarında bilinmez sevdalara doğru sürüklüyordu...

Ren Irmağı'na baktı uzun uzun...

Jose Marti'nin acısını hissetti yüreğinde...

Göklerin mavisi, çan sesi ve güneş neyin habercisiydi?

Bense uzaktan bakıyordum olup bitenlere; yabancı bir evrenin görüntüleri vardı çevremde.

Fışkıran yeşillik sanki bir sığınak arıyordu ormanda. Bir genç kız umuda koşuyordu hiç durmadan.

Benimse pencereleri daralıyordu yüreğimin...

Ortaçağın şatolarına bakıyordum bir dağın eteğinde. Uzun örtüler içindeydin sen çocukluğundaki gibi. Suskundun, elinde sadece bir karanfil vardı...

Şarkılar söylüyorduk yıllar önce bir Akdeniz kıyısında. Metin,

Mete, Ali ve Hüseyin'le hüzünlerimizi çoğaltıyorduk hiç farkına varmadan...

Tutkularımız, boş vermişliklerimiz artık bir film şeridi gibi geçip gidiyordu...

Şiirler okumuyor, güneş parlaklığını göremiyorduk...

Kavgaya çağıran bir bayrak gibi, şövalye gibi değildik; uçurtmalarımızı maviliğin derinliğine salıveremiyorduk...

O sabah Linz'den ayrılıp, bir başka kente giderken üzgün bir dul gibi el salladım kuşlara, ağaçlara...

Dedim ki:

"Aynı yalnızlıkla ölmek isterim / Kırda bir çiçek gibi, sakin, gösterişsiz. / Mum yerine yıldızlar parlasın üstümde / Yeryüzü uzansın altımda sessiz.

Ben aydınlık ve özgürlük delisiyim / Varsın hainleri gizlesinler bir soğuk taşın altında / Dürüstçe yaşadım ben, karşılığında / Yüzüm doğan güneşe dönük öleceğim."

★★★

Linz Meydanı'nda üç genç kız gülümseyerek geçtiler yanından. O yağmura aldırış etmeden bakıyordu yüzyıllık evlere...

Cahit Külebi'nin 'kuşun hikâyesi'ni anımsadım ben onları izlerken...

Uzaktan gelme garip bir kuş gibiydi mürekkep rengi gözleriyle...

Buralarda derin denizler yoktu...

Bir tuhaftı kent...

Hüzünlerini çoğaltıyor, sevdalarını alıp götürüyordu...

Dinlediği bir öyküyü anlattı bana...

Gözleri doldu...

Kuş kanadındaki gibiydi. Kaçışların habercisiydi...

Denizlili Ayten, bir Alman gencine âşık olmuştu. Ayten'in babası durumu öğrenince çılgına dönmüştü...

Baba Hüseyin, Ayten'i öldürdü...

Hüseyin geçen yaz hapishanede öldü...

Özdemir Asaf'tan bir dize okudum ona:

"Düşlerimde ne bıçaklar fırlattım...

Hepsi saplandı..."

İki kadeh konyak içti...

Başı döner gibi oldu...

Göğe baktı, kilisenin üzerinden martıları seyretti...

Hava soğuktu, yağmur daha da hızlandı...

Serin mavi gökyüzü bulup kuşanamıyorduk, denize doğru sokaklar göremiyorduk. Turgut Uyar gibi 'geyikli geceler' bulamıyorduk...

Sevecen bir Akdeniz çizgisinde değil, Ren kıyısında dolaşıyorduk...

Nerede bırakmıştık sevdalarımızı, türkülerimizi anımsamıyorduk!..

Acı bilincindeydik sonrasızlığın...

Umulmadık bir gün arıyorduk; güzün en gürültülü kanadından; Ezop'un lanetinden kurtulamıyorduk...

Düşlerimiz Bertolt Brecht'in 'baharda yaşlı adam'ıyla birleşiyor, aşkların, yaşamların, şiirlerin tadına varamıyorduk...

Uyuyorduk erkenden, şiirler ninni gibiydi artık:

"Seviyorum seni şimdi bu gece:
Kayar sessiz sedasız gökte ak bulut,
sular çağıldar üstünde kayaların,
rüzgâr ürperir çayırların içinde."

★★★

Kıyıdaki denizlerin mavisini aradı gün boyunca ama bulamadı. Maksim Gorki'nin küçüklüğünü, ekmeğini kazanmak için yollara düşüşünü çok iyi biliyordu. Dedesi Gorki'ye ne demişti:

"Madalya değilsin ki seni boynumda taşıyayım. Git ekmeğini kazan..."

Bir hafta önce Brüksel'de Grand Plaza'da gördüğü genç aklına geldi...

Sevdalar nasıl kanatlanıp uçup gidiyordu?

Yağmur hızlandı...

Ren Irmağı her zamanki gibi bulanık akıyordu...

Bir gece önce Paris Metrosu'ndaydı; orada kaybolan yıllarını aramıştı...

Akdeniz'i düşünmüştü...

Kırmızı, beyaz güllerin içinden birini seçmişti...

Sonra Oktay Rifat'tan bir şiir okumuştu:

"Bütün karanlığı versem size giden geceyi durduramazsınız.
Işır odamızın havası kaçar çeşmelerinizden durduramazsınız.
Ben denize bakarım sandalca uzaktan
Siz yüzersiniz bir kuş uçar bir gemi geçer durduramazsınız."

07/11/98

Alacakaranlığın Sesleri...

Sabah ışıkları sonsuz gözlerin açılmasını başlatır; bir aşk kalabalığı içinde gökkuşağı tuhaf beklentileri getirir...

Saatler durmuştur, sevişmeler bitmiştir...

Soluk alıp veren kimdir; kimdir göz kulak kesilmiş yüzleriyle karşımıza çıkanlar?

O gece Paris'e yağmur yağıyordu...

Rüzgâra anlatılan öpüşler Efrain Huarte'nin aşk ateşine koşuyor gibiydi...

Anılar bir iğne batışıydı dudaklarında; bir elmanın ince kabuğundaydı yaşamın masalları...

Oysa dünyamızı kaplıyordu aşkın duyarlığı; kanatları kesilmiş can çekişen bir kuş gibiydi tutkunun çekirdeği...

Hüzünlüydük, umutsuzduk...

Çocukların yaşlılığı bilmediği bir gecede yaşıyorduk uzattığımız o uykusuzluğu...

Bekleyen mırıltılara benziyorduk...

Belki soluksuzduk, kördük...

Güçlü bir kayıtsızlığı vardı aşkın; o uysal, o kanlı, o korkunç duruluğun...

Grand Plaza'daydık bir gün sonra...

Yine yağmur yağıyordu ve biz sırılsıklamdık....

Bir genç kızın masmavi gözlerinde gri akşamları kovalıyorduk...

Kadın 'bir gül' uzatmıştı kırmızının tam ortasından...

Gelecek intiharları yok eden duruluğun içinden alacakaranlığın kuru bir umutsuzluğunu yudumluyorduk...

Saat kaçtı bilmiyorduk!..

Hüzün bizi sarıp sarmalamıştı...

Yalnızlık doğmuştu bir eğreltiotunun sıcağında...

Düşünceliydik...

Sevdalıydık...

Bir kadının sesini duyuyorduk:

"Sen beni hem mutlu eden hem de hüzün veren tek erkeksin!.."

Efrain, açmamış çiçeklere söylüyordu aşkını; ay'ı gözetlemeyen çocuklara...

Geceydi ve yapayalnızdık...

Paris'te bir akşamüstü yağmur yağıyordu; Brüksel'de genç kızlar sarı fısıltılarında gecenin şarkılar söylüyordu...

★★★

Yağmur yağıyor...

Serseri martıları kovuyor deniz rüzgârı...

Biraz Pablo Neruda esiyor sonbahar, biraz acı...

Uzak bir aşkın rengindeydi gözleri...

Eskiden coşkunuzdan bir gökkuşağı yapılırdı güzel yavuklular...

Vitezslav Nezval'ın küçük çocuğu başını kaldırır yastıktan gecenin içinde solan peygamber çiçekleri için...

Bir kadın ağlar!..

Gece yaş döker!..

Grand Plaza'daki o esmer kadın!..

Bir piyano ezgisi, bir ses çınlaması...

Bir kapı çarpar, bir duvar saati...

Sen varsın feda edilmiş, beklediğim sen gecede...

Sen varsın elbet ey güzel ve ağzı sıkı bayan casus!..

Ve enginlerin titreyen yüreciği...

Ve göğün ve yıldızların kokuları; 2000 yıl önce ötmüş horozun sesi; tavus çığlığı alevler ve öpüşler içinde...

Soluk bir aydınlıkta uğursuzca sıkılmış eller, gıcırdayan dingiller, küçük dilini yutmuş yollar üstünde...

Elbet sen varsın gecede...

Tanımadığım sen!..

Ve ne tuhaf tanıdığım hem de...

Sen ki düşlerimde oluyorsun Guillevic'in, Andre'un güneşleriyle buluşurken...

Sen ki ele geçirilmiyorsun gerçekte de düşte de...

Yıldızlar var, karanlık devinimi denizin, ırmaklar, ormanlar, kentler, otlar, milyonca, milyonlarca kişinin akciğeri gecede...

Yedi harikası dünyanın gecede...

Sen varsın gecede...

Yalnız gecede mi, gündüzde de...

★★★

Aşkın sessizliği neyin habercisidir?

Nedir ölümün adı anlatır mısın?

Bir akşamüstü yağmuru, boş yere bir hüzün...

Çalgıcılar gökyüzünü selamlıyor...

Bir aşka vuran güneş kolayca batmıyor....

Yanıyor bin kollu şamdanı tutuşuyor...

Oktay Rifat, Özdemir Asaf, Allen Ginsberg...

Bir avuç kuru üzüm...

Biraz tuz, biraz güneş...

Her sevdalı kadının beklediği...

Bir sestir uzaklardan duyulan:

"Kör bir kuyunun kapağını açıp
bütün güvercinleri salıverince
soyunuyor mevsim birdenbire,
trenler yalınayak geçiyor

kızlar ellerini unutmuş görünüyorlar
tutmayı ve tutunmayı düşünüyorlar yeniden,
bir saksı oturtuyorlar boşluğuna
güzle masa arasında kalan gecenin

sen lambayı yakar yakmaz
tanımadığım biri çıkıyor kapıdan
sen gelince sözgelimi
camdan bakınca ya da oturunca
vapurlar çarşaf gibi mavi ve düz
kucağımda bir ikindi meltemi

seni seviyorum."

13/12/98

'Gözlerini Sevdik Zamanın...'

Sabah bembeyaz bir örtüyle uyanmıştık...

Uçak Nürnberg'e inerken, savaş suçlusu Nazi liderlerini, Kasım 1945'te başlayan duruşmaları, hapishanede intihar eden Robert Ley'i düşündüm...

Eski bir defterden topladığım anılar Pegnitz ırmağında birleşti...

Nürnberg, İstanbul gibi soğuktu...

Bir panelde Fakir Baykurt ve 68'liler Vakfı Başkanı Haşmet Atahan'la birlikte '68'lileri konuşuyorduk...

Gözlerimi yumdum, yıllar öncesine gittim...

★★★

Önce meydanları, caddeleri, sokakları tanıdık. Hüznü ve sevdayı en uysal öğütlerle büyüttük...

Cezaevlerini, işkenceleri gördük!..

Ardından çoğalan yalnızlığımıza seslendik:

"Sevdiysek böyle büyük
Böyle hüzünlü böyle sevinçli
Senin gözlerini sevdik..."

Henri de Regnier'i de sevdik, Ivan Davitkov'u da... Nedim'i de kucakladık, Nabi'yi de... Nef'i'den de okuduk, Karacaoğlan'dan da...

Kimi zaman ağladık, kimi zaman güldük.. Umudumuzu hiç yitirmedik...

Loş uçurumları, mazi boşlukları ve sonrasızlığı Alphonse de Lamartine'den öğrendik. Kıskanç zamanı başka kıyılara sürüklenirken anladık. Dev boyutlu, uğultulu dalgalara hiç aldırmadık.

Akşamın sessizliğinde büyüyen bir ağaca baktık uzun uzun...

Dedik ki:

"Ve büyüyecek ağaç
büyüyecek akşamın yüreği üzerinde,
üzerinde yürüyecek benim yüreğimin."

Örümcek ağı gibi parlayan kuşkulara hiç aldırış etmedik. Acıya, ihanete hep göğüs gerdik. Bulut sürülerinde bile sevdayı yakalamasını bildik...

Edip Cansever'le tanıştık, mutluluğun mahzunluk olduğunu anladık fotoğraflarda. Kalıcı bir gülümsemeyle sessizliğe bile tanık olduk. Bir gün eski mevsimleri yakalayıp birbirimize sorduk:

"Kader mi, acı mı, hüzün mü dünyanın rengi
Mahzunluk mu yoksa yaşam
Ve doğruyu söyleyen yalnız
O mu, Rilke mi
Ölümü içinde taşıyan..."

★★★

Yüreklerimiz kıpır kıpırdı Troyalı kadınlarla dans ederken, İdyia'yla sevişirken Apollon bile kıskanırdı.

Kınından sıyrılmış bıçak gibiydik, yıldızlar gibi delişmendik...

Aşktı bir hüküm süren o eski zamanlarda...

Gözbebeklerimizdeki kırlangıçlar göçmezlerdi güneye...

Vasko Popa'dan Ezra Pound'a uzanan gece üzerimize gelirdi çıplak göğüsleriyle...

Meydanlarda çoğaldık kıskanç zamana yenik düştüğümüz halde...

Kimimiz Che'ye hayrandık, Fidel'e, Lenin'e, Mao'ya taptık; kimimiz ölüme gittik Niksar'da, Nemrut'ta...

Hiç yılmadık... Hep sevdik, hep âşık olduk. Umutlarımızı en kötü günlerde, zindanlarda bile çoğalttık...

Bizi sadece sevgililerimiz anlamadı...

Hepsi birer ikişer terk etti bizi...

Şarkılar söyledik, şiirler yazdık...

Hep, ama hep âşık olduk...

Sarhoş olduk liman kentlerinde, avare olduk o eski sokaklarda; karaya vurduk yunuslar gibi, cehennemin orta yerine düştük...

Hiç yılmadık, yıldıramadılar...

Gözlerimiz kırık bir kayığa takılı kalsa bile düşünü unutan biz olmadık hiçbir zaman...

Fuzuli'yi ezberledik, Pir Sultan Abdal'la birlikte olduk, Nesimi'yle tokalaşıp Yunus Emre'yle tanıştık...

Ve sorduk:

"Sen bir sulu sepken olsan
Kanadım kırmaya gelsen
Ben bir deli poyraz olsam
Tepsem dağıtsam ne dersin"

Hem suskun, hem gururlu, hem konuşkan hem de coşkulu olduk...

Yolun alacakaranlığında, bir gün geldi çok yorulduk...

★★★

Hüznü ve sevdayı en uysal öğütlerle büyüttük. Meydanları tanıdık, caddeleri sokakları mesken tuttuk.

Ne sevgililerimiz anladı bizi ne meydanlar, sokaklar, caddeler ne de işçi sınıfı...

Pedro Salinas okuyup bir saçma gökyüzünde bırakılmış, yıkılmış, inanılmaz düşler yakaladık. Çekilmez adam olmayı, hapishaneyi, bağımsızlık savaşını, ihaneti, aşkı ve kavgayı Nâzım'dan öğrendik.

İşçi kadehleri gibi buğulanırken Attila İlhan'ı, kendimizi rüzgâra karşı siper ederken Cemal Süreya'yı tanıdık...

Çelik dökmeye hazırlanan eller gördük; mitralyözü türküleştiren, türküleri mitralyözleştiren eller de...

Günler gitgide kısaldı, yağmurlar başlamak üzereydi...

Tüm sevgililerimiz bir gün geldi terk ettiler bizi...

Meydanlar, sokaklar, caddeler tanımaz oldu hiçbirimizi...

Biz sadece şiirlerde kaldık, yüreklerden silindik. Tıpkı İstanbul gibi ağladık:

"şimdi gökler mecnun rüzgâr yolcu bulutlar
şimdi yürek sarhoş kâğıt sarhoş kalem sarhoş
minareler elpençe divan durmaktan usanmış
mavi yeşil neon lambaları bir sönüp bir yanıyor
son tramvaylar fren çözüp uykuya uzanmış
ve iliklerine kadar geçmiş efkâr
İstanbul şehri ağlıyor."

20/12/98

'Karanfil ve Kadın...'

Aşk mavisi tükendiyse de o boşuna denizde; tutku kaybolduysa bir geceyarısı; sevdan uçup gittiyse yıldızsız gökyüzüne; yaşamı bırakma sonuna dek...

İstersen gözlerini kapa!..

Biraz Metin Eloğlu, biraz da David M. Diop koy masanın üzerine...

Otuz yıl bu sevgilim otuz yıl...
Kuruntularla dolu sabahlar ve düşünce kırıntıları...
Evimiz üç oda bir salon...
Çocuksu düşlerimizde kaldı zaman!..
Gözlerinin içinde bir sevgi seli!..

İçkiyle sızılmış uykular...
Bir 'yerçekimli karanfil' sarar bedenimizi...
Bir ses duyulur ansızın:
"İçinden doğru sevdim seni
Bakışlarından doğru sevdim de
Ağzındaki ıslaklığın buğusundan
Sesini yapan sözcüklerinden sevdim bir de
Beni sevdiğin gibi sevdim seni
Kar bırakılmış karanlığından."

Kuşlar kanatlanıyor her zamanki gibi...

Çocuklar koşturuyor bahçelerde...

Görüyorsun ya bir sevdayı büyütüyoruz seninle; sana değiniyorum, sana ısınıyorum, bu o değil; bak nasıl, beyaza keser gibisine yedi renk; birleşiyoruz sessizce...

Bir serçe konuyor, balkonun demir parmakları üstüne...

Serçe ve ben birlikte üşüyoruz...

Çok iyi anlıyoruz birbirimizi; konuştukça açılıyor, eski fotoğraflara bakıyoruz...

Artık ellerimizde var olan sevdaları bir kış bahçesinde saklıyoruz; Sarıyer'de annenin evinde bir sabah birlikte uyanıyoruz...

Belki de köleliğe dönüşmüş bir özlem tüm bu anlattıklarımız...

Hüzünleri büyütüyor, çocuklarımıza ağıtlar yakıyoruz...

★★★

Her şey tekdüze geliyor bize yaşamın inişli çıkışlı yollarında...

Yaşam sevdanın içinde, sevda yaşamın içinde!..

O terk edilişler, kaçışlar sevdanın bütünüdür, bilir misiniz?

Zaten onlar olmasa sadece sevdanın tadını alır, acısını duymazsınız...

Kırmızı akşam yıldızının uçurtmasını arıyoruz ama bulamıyoruz...

Derin gölgelerdeki zaman bir tuhaf yalnızlıktır, mevsimlerin ortasında kaldığınızda...

Wolfgang'tan Turgut Uyar'a; Valeri Petrov'dan Cemal Süreya'ya dek uzanan o zaman diliminde sevdanın derin izleriyle buluşur insan...

Çocukluğumuz ve gençliğimiz Anadolu bozkırı gibi sarı ve kuraktı...

Denizler bizi yok etti, zaman eritti...

Bir kentin çığlık çığlığa yalnızlığı tüketti bizi...

Şimdi sakallarına ak düşmüş ellilik bir delikanlı, umutlarının yok olduğu gecelerde bir şeyler fısıldadı hepimize...

Hüznü ve sevdayı, en uysal öğütlerle büyüttük. Meydanları ta-

nıdık, caddeleri, sokakları mesken tuttuk. Ne sevgililerimiz anladı bizi ne meydanlar, sokaklar, caddeler ne de halkımız...

Pedro Salinas'ı okuyup gökyüzüne bırakılmış, yıkılmış, inanılmaz düşler yakaladık. Çekilmez adam olmayı, hapishaneyi, bağımsızlık savaşını, ihaneti, aşkı ve kavgayı Nâzım Hikmet'ten öğrendik...

Günler gitgide kısaldı, yağmurlar başladı...

Kar, fırtına ve tipi...

Tüm sevgililerimiz terk etti bizi...

Meydanlar, sokaklar, caddeler tanımaz oldu hepimizi...

Çelik dökmeye hazırlanan eller, mitralyözü türküleştiren, türküleri mitralyözleştiren eller artık kayboldu...

★★★

Sağır bir günün sonunda, dilsiz bir gecenin başlangıcında anlatılanlara inanma...

Duru su baharın ilk çiçek toprağındır çocuğum!..

Bakıyorum incecik gövden güneşte leke gibi....

Kanın ve soluğun var!..

Filiz süren bir sessizlikte gel uzat elini aydınlığa...

O faşist kurşunlar çok can yaktı geçmişte de!..

Çocuğum sen toprak, deniz, kayasın; sen yırtıcı kök, ay ışığı, güneşsin!..

Dinle Metin Eloğlu'nu:

"Haydi uyan!
Gün ışığı çilemiye başladı başucunda
Denizler bir mavilik edindi günden
Seher yeline uyup kuşlar tüneğinden uçtu
Bu türküyü dinlemeyecek misin

Hadi uyan
Aydınlığa çık da çil gözlerin ışısın
İlkyazlar sıcağı biriksin yüreğine

Yoksul olsan da uyan
Garip olsan da uyan
Madem ki güzelsin, güzeli yaşatmak için
Madem ki iyisin, iyiliği yaşatmak için
Madem ki umutlusun, umudu yaşatmak için
Hadi uyan
Denizi dinle, yaşamak desin
Toprağı dinle, barışmak desin
Göğü dinle, sevişmek desin
Bir plak konmuş gibi gramofona
İşte aşk işte özlem işte savaşmak gücü
Uyan diyor, uyansana

Hadi uyan
Sevdiğim uyan
Ne olur uyan"

27/12/98

Duruluğun Gücü...

Denizyıldızının parladığı bir yerde, geceden bile büyüksün uyuduğun yerde!..

Odisseus Elitis ile Octavio Paz'ın düşleriyle mi çoğalıyorsun söyle!..

Yaşamın masallarını kurdum bugün...

O yorgun bir adamdı...

Sönüktü sesi, uykulu elleri vardı...

Efrain Huerta'nın 'alacakaranlığın sesi'nde tedirgin bakışlar fırlattı...

Dedi ki:

"Gel, rüzgâra anlatalım öpüşlerimizi;
düşün alacakaranlık bizi anlıyor,
sarı fısıltısında gözlerinin
biliyor musun nasıl hoşlandığımı
kollarının beyaz suyundan.
Açmamış çiçeklere söyleyelim şarkımızı,
ayı gözetlemeyen çocuklara.
Birbirimize bakmadan söyleyelim..."

Yanıtı çok uzaktan geldi...

Gölgesi düştü bir pazar sabahı salona...

Ölüm geldi önce, aylardan aralıktı...

Coşkun ırmaklara benziyordu yaşamımız; yalnızlık dolmuştu bir eğrelti otunun sıcağında...

Aylardan yoksa haziran mıydı?

İnsanlar büyüyordu ılık toprakta, ağaçlar büyüyordu; kara bulutlar, güller, karanfiller, sümbüller, türküler büyüyordu...

Duru incelik; doğan bir gün gibiydi...

Gözlerini yumdu uzun süre...

Uzaktan gelen sesi dinledi:

"Dünyamızı kaplıyor aşkın duyarlığı
Acımak: kanatları kesilmiş can çekişen bir kuş.
Yaşıyoruz uzattığımız o uykusuzluğu
Çocukların yaşlıların bilmediği bir gecede.
Güçlü bir kayıtsızlığı var aşkın.
O uysal, o kanlı, o korkunç duruluğun,
gelecek intiharları yok eden duruluğun,
evet o duruluğun da bir gücü var.
Çamurun, karın tükenen mırıltıları,
alacakaranlığın seslerinde kara bir umutsuzluk."

★★★

Bilmem alacakaranlığın sesini duyuyor musun?

O kuru umutsuzluk, o tekdüze yaşam...

Genç olmanın o yanılmaz duygusu...

Aşk, o sözü sık sık edilen göz kamaştırıcı bir ışık...

Şimdi dinle Philip Larkin'in 'yıllar sonra aşk' şarkılarını...

Dünyaları yıkmaya, ormanları yakmaya mı geldiniz yoksa!

Neden kendinizi rüzgârlara bıraktınız, ışıklarla ıslak yürüdünüz gecenin içinde...

Kapıları hiç çalmadınız, ürktünüz!..

Yürekler oysa hiç böyle susmamıştı özgürlüğe...

Niye kaçtınız? Niçin hiç konuşmadınız?

Bilmem, Gülten Akın'ın 'uzun yağmurlardan sonra'sını okumuş muydunuz:

"Sen yağmurlu günlere yakışırsın
Yollar çeker uzak dağlar çeker uzak evler
Islanan yapraklar gibi yüzün ışır
Işırsa beni unutma

Alır yürür sıcak mavisi gökyüzünün
Kuşlar döner uzun yağmurlardan sonra bir gün
Bir yer sızlar yanar içinde büsbütün
Her şeye rağmen ellerin üşür
Üşürse beni unutma

Yeni dostlar yeni rüzgârlar gelir geçer
Yosun muydum kaya mıydım nasıl unuttular
Kahredersin başın önüne düşer
Düşerse beni unutma."

★★★

Ben de uzun yağmurlardan sonra hep seni düşündüm!..

Gözlerin çocuksu hâlâ, biliyor musun?

Yevgeni Yevtuşenko'dan ezik yaşam üstüne şiirler okudum bir pazar sabahı...

Korulara, ırmaklara, denizlere yansıyan ışığın yüzünü aradım...

O kocaman bir saçak buzu gibi isteminde Eleni Fourtouni'nin dizelerinde kayboldum...

Dedim ki:

"Hangi Tanrı, hangi şeytan yolluyor seni? Ne ki suçum, günahım ne, isteğin ne?"

Alacakaranlığın sesiyle irkildim...

Yağmur yağıyordu güzelim!..
Attilâ İlhan'la Yağmur Kaçağı'nda buluştum:

"elimden tut yoksa düşeceğim
yoksa bir bir yıldızlar düşecek
eğer şairsem beni tanırsan
yağmurdan korktuğumu bilirsen
gözlerim aklına gelirse
elimden tut yoksa düşeceğim
yağmur beni götürecek yoksa beni."

01/12/98

Merhaba 1999!..

Bugün 1999'un ilk günü...

Yüreğimin içinden bulutlar geçiyor; al renkli bir gecenin sabahında umutları ve sevdaları çoğaltmamı zorluyor...

Bir kayısı dalında açan çiçek, bir ıhlamur ağacının yalnızlığı, bir çocuğun gözlerindeki umut bizi, sizi, hepimizi aydınlık günlerle buluşturacak bir gün mutlaka!..

Anlamını yitirmiş acılar ve sevinçler aramayın bugün...

Cezaevinde yatan çocuklarımızı düşünün; Tunceli akşamlarını yaşayın; dağdaki gençleri bağışlayın; Malabadi Köprüsü'nden karşı dağlara bakın; sınır boylarında askeri kucaklayın; Lice'de bir sabah çay için; Edirne'de, Trabzon'da, Kars'ta, Tokat'ta, Aydın'da dolaşın...

Var mısınız Şırnak'ta umut toplamaya, İdil'de yaşamaya coşkularımızı toplayarak?

Köyler boşalmayacak Güneydoğu'da, okullar kapanmayacak, asker sivil kimse ölmeyecek, sakat kalmayacak!..

Var mısınız özgürlüğe, umuda, insanca yaşamaya!..

Güneydoğu'da, Doğu'da, Ege'de, Akdeniz'de, Karadeniz'de yaşadığımız bu coğrafyada kimse işsiz kalmayacak, gençler dağlara çıkmayacak!..

Var mısınız, teröre karşı güç birliğine, sevgiye, birlikteliğe, sevdaya doğru koşmaya!..

Karadeniz'deki coşku, Ege'de imbata dönüşecek, Fırat kıyısındaki çocuklar Kızılırmak'ta bizim öykümüzü yazacak; insanımız işkencelerden geçmeyip, faili meçhul cinayetlerde yok olmayacak!..

Var mısınız demokrasiyi yaşam biçimi olarak görmeye, kardeşliğe, barışa!..

Din bezirgânları yoksul halkın sırtından vurgunlar sağlamayacak; din baronları, din pazarlamacıları 'başörtüsü' numarasıyla kızlarımızı sömürmeyecek...

Var mısınız dürüst, onurlu olmaya!..

★★★

Bugün 1999'un ilk günü...

Bir genç soruyor;

Sahi siz vişneçürüğü sevdaları bilir misiniz? Sahi siz sevdalı kırlangıçların öpüşlerine hiç tanık oldunuz mu? Sahi siz hiç sulara, göçüp giden kuşlara bakarak bir gülü koparıp kokladınız mı?

Bir kayısı dalında açan çiçek, bir ıhlamur ağacının yalnızlığı, bir çocuğun gülüşü, hepimizi aydınlık sabahlara ulaştıracak mutlaka!..

Sesimiz çoğalacak evrende...

Gökyüzünü tutmuş çanlar çalmayacak...

Gardiyanlar bıyıklarını burup kırbaçlarını şaklatmayacaklar, demir sürgülerini üstümüze çekmeyecekler...

Çiçekler solmayacak, mavi gök siyaha meydan okuyacak, umut kafdağının ardına saklanmayacak...

Faşistler, gericiler ellerinde bıçak, muşta, balta ve palayla üniversiteleri, yurtları basmayacak, tren garlarını teröristler bombalamayacak; karanlık güçler, çocuklarımızı işkenceden geçiremeyecek...

Bir huysuz acıyla değil, sevgiyle dokunacağız mor menekşelere!..

Derin gecelerde karanlık gölgeler görmeyeceğiz!..

Var mısınız yarınlara; barışa, kardeşliğe, sevgiye, özgürlüğe doğru koşmaya?..

★★★

Kaderin kadehinde mi yaşayacağız hem acıyı, hem tutkuyu?

Kıracağız bileklerimizdeki kelepçeyi...

Bereketli toprakların kokusu kanın değil, barış çiçeklerinin habercisi olmalı!..

Solculuk etnik bir kimlik değil, emeğin simgesidir çocuğum, bunu mutlaka öğrenmelisin, çünkü zamanımız yok!..

Bak, ağaçlarda inleyen rüzgâr, havada uçan kuş, yırtılan gökyüzü söyleyecek umudun özgürlük türküsünü...

Bugün 1 Ocak 1999...

Var mısınız çoğalmaya, umutlarımızı çoğaltmaya, çetelerden arınmış özgür ve demokratik bir toplum için birlikte olmaya!..

Sevgiye, sevdaya doğru koşmaya!..

Var mısınız iki bine bir kala kavgasız bir yaşam kurmaya!..

Açık pencerelerden yaslanıp baktığımızda uçurtmalarımızın allı, yeşilli yolculuğunda birlikte koşturmaya!..

Var mısınız Şırnak'ta umut, İdil'de sevgi toplamaya; Çanakkale'de boğazdan geçen gemilere el sallamaya; Yeşilırmak'ta doğan güne merhaba demeye; Söke Ovası'nda, Bafa'da, Serçin'de eski günleri anımsamaya!..

Var mısınız?..

02/01/1999

Deniz Yanar mı?..

On dört yıl önceydi...

Bodrum Çökertme'den Ören'e, oradan Türkevleri'ne vurduk...

Deniz lacivert rengin içinde yeşili kucaklıyordu...

Kemer Termik Santralı işte bu alana kurulacaktı...

Keromos'un izleri çıkıyordu karşımıza...

Eski çağlarda 'Karakışa', yazılı çağlarda 'Karya' binlerce yıllık tarihin fotoğrafını yansıtıyordu...

Keremos, bir 'keramik' yöresiydi...

Dilimizde 'seramik' olarak geçen topraktan yapılmış eşyalar işte buralarda üretilmişti...

Çevreciler ayaktaydı...

Başbakan Turgut Özal, kimseyi dinlemiyordu:

"Buraya termik santralı yapılacaktır..."

Yapıldı da...

Ege ve Akdeniz kıyıları beton yığınlarına teslim oldu, denizler kirlendi; Marmara'da balıkçılık öldü...

Alaettin Bahçekapılı, Karadeniz Kültür ve Çevre Derneği Başkanı...

Şöyle diyor:

"Yıllar önceydi. Ulusumuzun övünç kaynağı, yurdumuzun yüz

akı, dünyaca ünlü yazarımız Yaşar Kemal, Marmara'da avlanan balıkçıların sorunlarını irdelediği bir gazetedeki yazı dizisinde, balıkçıların 'bir dokun bin ah işit' dedirten çığlıklarını şöyle özetlemişti:

Yıllar geçti aradan. Ne Marmara balıkçılarının sesini duyan oldu; ne Yaşar Kemal'in çığlığını. Duymadılar da ne oldu? Önce o güzelim balıklar, o güzelim suları terk etti, gurbete çıktı (önce yerli balıklar bozuldu). Sonra, gurbetteki balıklar sılalarına uğramaz oldu (göçmen balıklar da küstü anlayacağınız). Balıklar, kuşlar, öteki deniz canlıları gidince bitkiler durur mu: Önce renklerini değiştirdiler, yeşilken sarı, sarıyken kırmızı oldular, sonra kahverengileştiler ve.. canlılıklarını yitirdiler; denizin dibini biçimden sonraki buğday tarlasına 'hozana' çevirdiler.

Hiçbirimiz duymadık giderkenki küskün ayak seslerini.

'Hoşçakalın' demelerini bekledik. Demediler.

Ekmeğini denizden çıkaranları da dinlemedik.

Onların sesine ses katan yazarlarımızı, çizerlerimizi, bilim adamlarımızı, duyarlı insanları da umursamadık.

Peki ne oldu? Marmara tükendi, deniz yandı."

★★★

Tıpkı Ege'de, Marmara'da, Akdeniz'de olduğu gibi umursamadık...

Irmakları, denizleri kirletttik...

Deniz kıyılarına termik santralları kurduk...

Beton yığınları arasına sıkışıp kaldık...

Bahçekapılı diyor ki:

"Karşımızda böyle bir örnek varken ve bugün ülkemizin en uzun kıyılarının bulunduğu, balık gereksinmemizin yüzde 80-85'ini sağlayan Karadeniz için aynı geleceğin söz konusu olduğu dile getirilirken, nasıl olur da 'deniz yanmaz' deriz. Deniz bal gibi de yanar. Kıyılarındaki altı ülkenin evsel atıkları, olduğu gibi, sularına bırakılırsa...

Kıyılarındaki altı ülkenin sanayi kuruluşları atıklarını arıtmadan o laciverte çalan maviliklerine acımadan dökerse...

Kıyılarındaki altı ülkenin çıkarına olduğu aldatmacasıyla su yolu, petrol yolu durumuna getirilirse; tankerlerle petrol taşınırsa... 'Karadeniz yanar' arkadaş, yanar.

'Karadeniz yanar': Kıyılarındaki altı ülkenin nehirlerinin getirdiği olumsuzlukların dışında, Karadeniz'e ulaşan öteki nehirlerin kıyılarındaki on ülkenin bütün kirlilik unsurları da eklendiği için..."

Karadeniz yanacak mı?

İşte yanıtı:

"Karadeniz yanacak. Çünkü, masum değiliz hiç birimiz. Her yıl Ordu'da 210 bin ton çöp Melet Irmağı'na, Giresun'da 130 bin ton çöp araziye, Trabzon'da 280 bin ton ve Rize'de 150 bin ton çöp denize atılmaktadır.

Sözün özü; Karadeniz'i kıyılarındaki ülkelerden çok, Tuna Nehri aracılığıyla ve Türk Boğazlarından serbest geçiş hakkını kötüye kullanarak getirdikleri sanayi atıklarıyla, Avrupa ülkeleri kirletmektedir. Kendi kapılarının önünden süpürdükleri tozu bizim kapımıza dökmektedir."

★★★

Karadeniz'de 300'e yakın canlı türünün 4'e indiğini biliyor musunuz?

Karadeniz yanıyor!..

Karadeniz'deki yerel yönetimler ne yapıyor?

Galiba Karadeniz'in yanmasını seyrediyor...

Gökova kirlendi, doğa yok oldu!..

Deniz yanar mı?

Orasına siz karar verin; Tuna Irmağı Almanya'dan doğup Avrupa'yı aşıp Karadeniz'e döküldüğünde 60 ton civa, bin ton krom, 4 bin 500 ton kurşun, 6 bin ton çinko, 50 bin ton petrol kirliliği, 60 bin ton fosfor, 340 bin ton azot taşıyor...

Bize kalırsa Karadeniz yanıyor!..

15/01/99

Doğan Öz!..

Haluk Kırcı'nın İstanbul'da yakalanması, savcı Doğan Öz cinayetini 20 yıl aradan sonra yeniden gündeme getirdi...

Olayın önemli görgü tanığı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı DSP'li Ziya Aktaş'ın dün bu köşede yayımlanan açıklamasını okudunuz...

Aktaş özetle ne diyordu:

"İdam talebiyle yargılanan kişinin politik görüşleri benimkine taban tabana zıt idi. Ama o kişinin o cinayeti işlediğine kani değildim. Bugün de aynı kanıdayım..."

Doğan Öz'ün eşi Sezen Öz, Bakan Aktaş'ın dün açıklamasına yanıt verdi...

Sezen Öz, 20 yıl önce işlenen cinayetin önemli tanığı DSP'li Aktaş'a şöyle sesleniyor:

"Sayın Aktaş, sizin tanıklığınız yurttaşlık bilinciyle olsaydı, ifadeniz diğer tanıklarla çelişkili olmaz, uyuşurdu. Failin cinayeti işledikten sonra yürüyerek Mithatpaşa kavşağına gittiğini söylemenize rağmen başta eşiniz Jale Aktaş olmak üzere diğer tanıklar failin koşarak aynı yöne gittiğini belirtmişlerdir. Siz failin yüzünü açık renkli tanımlarken, diğer tanıklar esmer olarak tanımlamışlardır."

Sezen Öz, tüm bu bilgilerin Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1

No'lu Askeri Mahkemesi'nin 1981/229 esas, 1983/140 karar sayılı gerekçeli hükmünde yazıldığını söylüyor...

Sezen Öz ekliyor:

"Ayrıca, siz failin elindeki silahın cepte taşınan Kırıkkale yapısı tabanca olduğunu söylemiştiniz Sayın Aktaş; oysa olayda eşimin öldürülmesinde kullanılan silah 9 mm. çapında 14'lü tabancaydı, yani büyükçe bir silahtı..."

★★★

Doğan Öz'ün eşi Sezen Öz, 20 yıl sonra bu konunun gündeme getirilmesinden rahatsız...

Sezen Hanım "Ben bu konuyu açmak istemiyordum" deyip ekliyor:

"Ama yurttaşlık bilincim ve dinmeyen acım Sayın Aktaş'a yanıt vermemi gerektiriyor..."

Öz diyor ki:

"Eşim Doğan Öz'ün otomobiliyle sizin otomobiliniz arasındaki uzaklık 20 metre olarak saptandı. Anımsadığıma göre o tarihte Sayın Ziya Aktaş, kalın çerçeveli bir gözlük kullanıyordu. Belki o nedenle olayı izleyemedi. Kendisi duruşmadaki yeminli ifadesinde 'o kişinin çocuğuyla silahçılık oynadığını zannettiğini' söyledi. Ateşten sonra gayet soğukkanlı hareket ettiğini anlattı. Ziya Aktaş'ın ifadesinde tek gerçek ise olay sırasında otomobilin sol sinyalinin yandığını söylemesidir. Bunu İbrahim Çiftçi ikrarında belirtti. Çiftçi, 'Araç ne durumdaydı ateş ederken' sorusuna 'Sol sinyali yanıyordu' yanıtını vermişti sorgusu sırasında üç savcı yardımcısına..."

Sezen Öz, "Sayın Aktaş" diyerek şunları anlatıyor:

"Bu durumda ortaya çıkan gerçek, sizin gördüğünüz kişi İbrahim Çiftçi'ydi. Yani çocuğuyla silahçılık oynayan bir baba değil, Doğan'a ateş eden kişiydi... Sanırım korkularınız hâlâ devam ediyor. Bilirkişi sizin ve eşinizin bulunduğunuz yer itibarıyla faili cepheden görebileceğinizi belirtmiştir. Ancak siz yandan ve arkadan gördüğünüzü söylediniz."

★★★

Doğan Öz cinayetinde 18 tanığın ifadesinden ortaya çıkan bilgiler ve bulgular suçun kanıtlandığını ortaya koyuyor...

Sezen Öz devam ediyor:

"Sanığın cinayet günü giydiği beyazlaşmış kot pantolon evinde bulunmuştur. Sıkıyönetim mahkemesinin suçun kanıtlanmadığına ilişkin bir kaygısı olmamıştır... Doğan'ın öldürülmesinde kullanılan tabanca İbrahim Çiftçi'nin suç ortağı Hüseyin Kocabaş tarafından bir başka cinayette kullanıldığı, kendisinin o suçtan hüküm giydiği mahkeme kararıyla saptanmıştır.

Sayın Ziya Aktaş!

Yurttaşlık bilinciyle davrandığınızı, görevinizi yerine getirdiğinizi söylüyorsunuz. İbrahim Çiftçi'nin katil olduğuna o günlerde kani olmadığınızı, 1999 yılında da aynı kanının devam ettiğini söylüyorsunuz.

Susurluk olayından sonra televizyonları izleyen küçük çocuklar bile Türkiye'de neler olup bittiğini size anlatabilirler...

Oturup düşünün Sayın Aktaş!..

Yurttaşlık ne demektir, bakan olmak ne demektir..."

Sezen Öz'ün açıklamaları böyle!..

Biliyorsunuz Haluk Kırcı poliste gözaltındayken hiç konuşmadı. Kırcı, Bahçelievler katliamı sanığıydı. Pek çok cinayet Ecevit'in 20 yıl önceki başbakanlığı döneminde işlenmişti...

Ecevit'in bir sözü son günlerde gazete manşetlerine yeniden taşındı:

"İnsanlık dışı bu katiller mutlaka yakalanacak!.."

Oysa katiller dışarıda. Kimi işadamı olmuş, kimi politikacı...

Diyorlar ki:

"Ne yaptıysak vatanımız için yaptık..."

Doğan Öz'ün eşi Sezen Hanım, acılarını çoğaltarak, çocuklarıyla birlikte ayakta kalmayı, umudunu hiç yitirmeden başarıyor...

Yaşam sürüyor!..

19/01/99

Yaşam Acımasız...

Yüzyıllık yalnızlığı içinde ahşap konak...

İnceden yağmur yağıyor...

Ergun Balcı'nın tabutu duruyor az ötede...

Yalnız bir ağacın gölgesini çağrıştıran insanlar doldurmuş bahçeyi...

Acıyla yüklü hepsi...

Ağlıyorlar...

Yaşam acımasız!..

Pencereden bahçeye bakıyorum...

İçimde tarifsiz bir sıkıntı büyüyor...

Kül rengi bulutlar kuşatmış göğü...

Ahşap konağın çatısında martılar da yok!..

Acıdan ve güzellikten çatlayan tutkular nerede şimdi?

Bir menekşe mavisi arıyorum, acıdan çiçeklenen güzellikler görmek istiyorum...

Balcı'nin tabutu duruyor bahçede...

Sabah Eminönü'nden geçerken işportacılar kuşatan topluluk, Coşkun'u öfkelendirmişti:

"Sanki burası Afganistan..."

İşportacılar kuşatmıştı Eminönü'nü...

Alışveriş yapanların çoğunluğu kara çarşaflı kadınlar, çember sakallı, sarıklı, şalvarlı erkeklerdi...

Televizyon kanallarında evden çıkmadan önce haberleri izliyordum. İstanbul Büyükşehir Belediyesi, bayram süresince parasız ekmek dağıtacaktı...

Gözlerimi yumdum...

Bahçede Balcı'nın yakınları, dostları, arkadaşları, meslektaşları ve Cumhuriyet okurları vardı...

Gözlerimi yumdum...

Bir ay kadar önceydi. Balcı, yanıma gelmişti...

Balcı'ya sormuştum:

"Sen şeriatçı yapılanmaya ne diyorsun?"

Duraksadı...

Sonra şöyle dedi:

"Yahu Cağaloğlu'nda sarıklı, sakallı adamların, kara çarşaflı kadınların sayısı hayli artıyor gibi geliyor bana..."

İnce bir adamdı...

Dedim ki:

"Daha açık söyle..."

Yanıt verdi:

"Senin bugün yazdığın gibi..."

★★★

Yüzyıllık yalnızlığı içinde ahşap konak...

Ergun Balcı'nın tabutu bahçede...

Vitezslav Nezval'in dizelerini mırıldanıyorum...

"Sağ gözün öğle vaktidir gökyüzünün/ En yüksek noktasındaki güneşi andıran gözbebekleriyle/ Sol gözün öğle saatlerinde bir göldür/ Ve bulutlar/ Sanrılarındır senin."

Son yolculuğuna çıkacak Ergun Balcı...

Önce Orhan Erinç, ardından Nail Güreli konuşuyor...

O acılı kalabalık arasında Ergun Balcı'yı düşünüyorum...

Yalnız yaşayan ve yalnız ölen insanları...

Bir çitin arkasına mı gizleniyor bir dünya ve bir yaşam!

Sizce umut nedir ya da umutsuzluk? Sevda nedir, tutku nedir, hiç düşündünüz mü?

Yağmur inceden yağıyor...

Hüzün ve gözyaşı...

Yaşamın tüm görüntüleri açık...

Ne diyor Robert Desnos:

"O kadar düşündüm ki seni; gerçekliğimi yitirdim..." Oysa ölümün görüntüsü yok; gerçekliği var...

Her ölümün bir anlamsızlığı da...

Tıpkı sevda gibi!..

"Eskiden bir yürek çarpıyordu bu ten kafesinde
Onun için çarpıyordu yalnız
Şimdi de çarpıyor yürek ama bilinmez niçin
Sonsuza dek kapanmış dudakları adamın
Artık ağzından çıkmıyor çıkmayacak da hiçbir zaman
Aşk kelimesi"

★★★

Balcı'nın tabutu, cenaze aracına konuyor...

Gözlerimi yumuyorum...

Sonra onun 30 Mart 1994'te yayımlanan bir yazısını okuyorum:

"Refah Partisi'nin seçimlerde kazandığı başarıyı daha geniş açıdan dünyamızda gözlenen eğilimin bir parçası olarak değerlendirmek mümkün. Sovyetler Birliği'nin dağılması ve komünizmin çökmesinden sonra doğan ideolojik boşluğu gerek Avrupa ve Rusya'da, gerekse Kuzey Afrika ülkelerinde ya aşırı sağ ya da din doldurmaktadır..."

Balcı, devam ediyordu yazısına:

"Sol, vaat ettiği adil ve eşit düzeni kurmayı başaramayıp sahneyi terk edince, aşırı sağcı ve dinci akımlar aynı vaatlerle yükselmeye başlamışlardır..."

Ergun Balcı'nın yorumları günümüze ışık tutuyor...

Güle güle.. hüznün ve yarım kalmış sevdaların yalnız adamı!

20/01/99

Gökova'dan İznik'e...

Çevre kirliliğine karşı siyasal erk duyarlı mı?

Birden 10-15 yıl öncesine gittim...

O yıllar siyasal erkin bilinçsiz ve duyarsızlığına karşın halkımız çevre kirliliğine karşı daha duyarlıydı; tepkilerini bilinçli olarak gösteriyordu...

Devlet erkini elinde tutan siyasal iktidarlar yalan söyledikçe halkın çevre bilinci daha da artıyordu....

Yıl: 1985...

Yer: Gökova...

Gökova Santralı üzerine herkes bir şeyler söylüyordu; dönemin Başbakanı Turgut Özal, "Bırakın şu komünist çevrecileri" diyordu...

Gökova yok olacaktı...

Başbakanlık Çevre Müsteşarlığı şu raporu hazırlamıştı:

"Gökova Körfezi ve çevresi, fiziksel ve biyolojik özellikleri nedeniyle başta hava kirliliği olmak üzere, çevresel etkilere karşı son derece duyarlıdır. Termik santralın çevresel etkileri, başta gaz atıkları olmak üzere sıvı ve katı atıklarla kirlenme, doğal çevre ile uyumsuzluk gösteren bir faaliyet olarak görüntü kirliliği, getireceği kentleşme yükü ve çıkaracağı gürültü olarak sıralanabilir..."

O yıl Cumhuriyet'e 'Gökova Masalı' dizisini hazırlıyordum ve Bodrum'daydım...

Başbakan Turgut Özal da Bodrum'daydı...

Konuşmak istedim Özal'la...

Başbakan, görüşme istemime 'evet' deyince kalkıp gittim yazlığına...

Dedim ki:

"Gökova Termik Santralı körfezi kirletecek, doğa yok olacak..."

Özal, kalın çerçeveli gözlüğünü düzeltip şu yanıtı verdi:

"Hayır kirletmeyecek. Bunlar marjinal grupların ve sizin çalıştığınız gazetenin ürettiği yalanlar..."

Başbakanlık Çevre Müsteşarlığı'nın raporunu uzattım Özal'a.

Yanıtı şu oldu:

"Bunların hepsi palavra. Onlar da marjinal gruplar ve sizin gazete gibi ortalığı karıştırıyorlar..."

Özal'ın bu yanıtına hiç şaşırmamıştım...

Birkaç ay sonra bir uçak dolusu gazeteciyi bölgeye getirmiş, "Gökova Santralı'nı yeşile boyarız" sözlerini alaycı bir dille ortaya atmıştı...

★★★

Gemlik Orhangazi yolu üzerine çimento fabrikası kurulacak...

Halk tepki gösteriyor...

ANAP Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır, 13 Şubat 1998 tarihinde, Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'e sordu:

"Gemlik Orhangazi yolu üzerinde çimento fabrikası kurmak için çalışmalar var mı? Çalışmalar hangi aşamadadır? Projenin amacı, kapsamı ve çevreye olan etkileri nelerdir? Çevre Değerlendirme Raporu'nu gönderebilir misiniz?"

Yalım Erez'in yanıtı ilginçti:

"Bakanlığımızın yasal yetki ve sorumlulukları kapsamında, sanayi tesisi yapımlarında izin verme gibi bir görevi bulunmamaktadır. Ancak Çevre Bakanlığı tarafından oluşturulan sanayi tesislerine ait Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) raporlarının İnceleme Değerlendirme Komisyonları'nda (İDK) bakanlığımız temsil edilerek gö-

rüşlerimiz ifade edilmektedir. Gemlik Orhangazi yolu üzerinde kurulması düşünülen çimento fabrikasına ait ÇED raporu ve İDK toplantısı daveti henüz bakanlığımıza ulaşmamıştır. Çevre Bakanlığı ÇED ve Planlama Genel Müdürlüğü yetkilileri ile yapılan görüşmede Gemlik Orhangazi yolu üzerinde kurulması düşünülen bir çimento fabrikası ile ilgili ÇED raporunun bakanlıklara geldiği, yapılan tüm inceleme sonucu, bölgenin tarım toprağı ve zeytinlik olması nedeniyle yasal olarak sanayi tesisi kurulmasının mümkün olmadığı belirtilerek iade edildiği öğrenilmiştir."

★★★

Oysa izin çıkmıştı...

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, İznik Gölü Koruma İmar Planı'nda bir değişiklik yapmış, Gedelek Köyü Açmatepe yöresinde 77 bin metrekarelik alanda çimento fabrikası kurma izninin yolunu çoktan açmıştı...

Nasıl oluyordu bu iş?

Eh, burası Türkiye'ydi, olurdu...

Çünkü, merkezi Denizli'de bulunan Eren Holding'in daha önce Bursa Valiliği'nce geri çevrilen başvurusu bakanlığın dayatmasıyla uygulanabilir konuma getirilmişti...

Şimdi Bursa'daki çevreciler harekete geçtiler; çimento fabrikasının kurulmasını engellemek için yasal yollara başvurdular...

Sonuç alabilirler mi?

Hiç sanmıyoruz!..

Türkiye'de siyasal erk, çevre kirliliği konusunda duyarsız...

Tıpkı Gökova Körfezi'nde, Karadeniz'de Fırtına Vadisi'nde olduğu gibi...

Dün Gökova Termik Santralı'nı "Yeşile boyarız" diyen düşünce, bugün gölleri, denizleri kirletmeyi 'çağdaşlık' olarak görüyor...

Yazık!..

23/01/99

ABD, Irak'tan Ne İstiyor?..

ABD, Saddam'ı yok etme planlarını Türkiye üzerinden mi yönetecek?

Clinton yönetimi yeni bir düzenleme peşinde. Saddam'a karşı yürütülecek hareket için Ankara Büyükelçiliği'nde görev yapan Frank Ricciardone'ye bu konuda "hazırol" komutu verildi...

Arkadaşımız Fuat Kozluklu'nun Washington'dan verdiği haberin özeti şu:

"ABD, Irak'ın Kurtuluşu Yasası kapsamında Irak muhalefetine 97 milyon dolar para yardımında bulunacak..."

ABD, Irak'tan ne istiyor?

Artık bu sorunun yanıtını bilmeyen yok gibi!

ABD, Irak'tan şunu istiyor:

"Dünyanın en zengin petrol yataklarının bulunduğu Körfez'de kendine dost olacak, her istediğini kabul edecek bir rejim..."

Sevgili Ergun Balcı, ölümünden aylar önce bu konuyu tüm açıklığıyla yazdı...

Balcı şöyle diyordu:

"Saddam, ABD'ye dost olsaydı.. diktatörlüğü, acımasızlığı, iğrenç insan hakları sicili, emin olun hiçbir zaman sorun olmazdı. Suudi Arabistan, Kuveyt ve diğer çağdışı Körfez şeyhliklerinde oluyor mu?

Saddam'ın Halepçe'de kendi vatandaşlarını, Kürtleri gazladığı sık sık anımsatılır. Ancak bir noktaya dikkati çekmek gerekir. Bu iğrenç katliam 1989'da gerçekleştirilmiştir.

Ve ABD dahil Batı Avrupa, 1990'a kadar Halepçe katliamı hakkında ses çıkarmamıştır. Çünkü o dönemde Saddam'ın laik Irak'ı Şii İran'a karşı bölgede denge unsuru olarak görülüyor, Saddam Batı'nın müttefiki kabul ediliyordu.

Irak diktatörü, hayatının hatasını yapıp Kuveyt'i işgal edince Batı'da kıyamet koptu. Bir yıldır hasıraltı edilen Halepçe katliamı bir anda manşetlere çıktı."

★★★

İP Genel Başkanı Doğu Perinçek, 22 Kasım 1998'de "Türkiye Kendi Yerini Buluyor" başlıklı yazısında (Aydınlık dergisi), ABD'nin Kuzey Irak'ta yapmak istediklerini özetle şöyle sıralıyordu:

"ABD, PKK'nin Kuzey Irak'ta devre dışı bırakılmasına izin vererek Türkiye'yi kukla Kürdistan planına razı etme konusunda daha umutlu konuma getirmeyi hesaplamaktadır."

ABD'nin izlediği politika 'tavşana kaç, tazıya tut' biçiminde sürüyor...

Clinton yönetimi Irak'ta güvenebileceği bir rejim ararken Kuzey Irak'ta kukla Kürt devletinin kurulması için kolları sıvıyor...

Washington'un bu planına hayranlık duyan medyadaki numaracı cumhuriyetçiler ve "Ilımlı İslam mesajı' veren Nurcuların ABD destekli kolu neredeyse zil takıp oynayacaklar...

ABD, Saddam Hüseyin'i devirip Körfez'deki zengin petrol yataklarının üzerine tam anlamıyla oturacak!..

Nasıl olsa, İsrail ve Filistinlileri barış masasına oturtan, Arafat'ı yanına alan ABD, doğuda Saddam sorununu çözümlerse Irak'ta federal bir yapı kuracak, Türkiye'yi de bu konuda yanına alacak...

Bizce ABD düş kuruyor!..

Çünkü Irak'ta muhalefet bin parçaya bölünmüş, Irak Ulusal Kongresi dağılmış...

Sevgili Ergun Balcı son yazısında şöyle diyordu:

"ABD'nin en büyük umudu, bir Iraklı generalin Saddam'ı devirmesi...

Ama 8 yıldır böyle bir general sahneye çıkmadı..."

★★★

Baştan beri biz, ABD'nin Saddam'ı devirmesi planının bir senaryo olduğuna ve bunu göze alamayacağına inanıyoruz...

Neden?

Saddam'ın devrilmesi Irak'ın parçalanmasına neden olacak ve güneyde yaşayan Şiiler, İran'a yaklaşabilme olanağı bulacaklardır. Böylece İran, petrol bölgesinde egemen olacaktır.

Irak, Şii İran'a karşı Körfez'de bir denge öğesidir, bölgede Körfez şeyhlikleri Irak'tan korktukları kadar İran'dan korkmaktadır.

ABD işte bu nedenle İran'a sürekli göz kırpıp sıcak davranıyor...

Ortadoğu'daki çağdışı rejimler, Saddam ve Hafız Esad da bir gün mutlaka gidecektir...

Bu, ABD'nin senaryolarıyla değil, toplumun iç dinamikleriyle gerçekleşecektir...

Biraz geriye dönelim:

ABD ne Vietnam'da ne Kamboçya'da ne Nikaragua'da, Washington'da yazdığı senaryoları uygulayamadı, Somali'de de başarılı olamadı...

Bugün Sevr özlemcileri Türkiye üzerine yazılan senaryoları çok beğeniyorlar; Apo'ya arka çıkan ülkeler ve bunların Türkiye'deki yandaşları olup bitenleri hayranlıkla izliyor...

Bugünlerde şu soruya yanıt vermenin tam zamanıdır:

"ABD yönetimi, Talabani ve Barzani'yi Washington'da mutabakat yapmaya neden zorladı?"

Bu yanıtı verebilirsek ABD'nin senaryolarını, İtalya ve Almanya'nın Apo hayranlığının nedenini anlayabiliriz...

24/01/99

Denizkızı ve Ölüm...

Yaşamın neresindeyiz biz, ıslak bir pazar sabahında? Küfürlerle sarılmış bir başka evrende miyiz sislerin arasında?

Yolunu yitirmiş bir denizkızının dağladılar gövdesini sigaralar ve yanık mantarlarla...

Yerde yuvarladılar kahkahalar atarak...

Pablo Neruda'nın 'Deniz Kızı ile Sarhoşlar Masalı' sonsuz bir mavinin ortasında kaçıp giden sevdaları anımsatıyordu...

"Uzak bir aşkın rengindeydi gözleri
kolları ikiz safirlerdi
dudakları titriyordu mercan ışığında
sonunda çıkıp gitti
güç bela girdiği nehirde tertemiz oldu yine
yağmurda beyaz bir taş gibi pırıl pırıl
yüzdü bakmadan arkasına
yüzdü hiçliğe, yüzdü ölümüne."

Yaşam akıp gidiyordu bulanık ırmaklar gibi...

Sahi ölüm neydi?

Tam altı yıl önce bugün Sevgili Uğur Mumcu, alçakça katledilmişti...

Ankara kar altındaydı...

Duman gibi yayılan ince bir yağmur kenti ıslatıyordu ardından...
Yüzbinler yürüyordu Kızılay'da...
Yüzbinler ağlıyordu...
Ölüm çanları sevdanın güzelliğini alıp götüremiyordu...
Sonra uzun bir sessizlik oluyordu:
"Ah suskun kadın!
Derin gözlerini kapa. Gece kanatlanır gözlerinde.
Ürkek bir yontuyu andıran bedenini soy
Gecenin kanat çırptığı derin gözlerin var.
Körpe kolların çiçek, kucağın gül."

★★★

Nasıl kokar ıhlamur ağaçları çiçeğe vurduğunda bilir misin?
Çiçeğe benzer adın L. Sedar Senghor'un bahçelerinde; kokun tarçın havasındadır kış gecelerinde...
İnatçılığın ise çocuksudur!..
Yaşamanın acısı nedir hiç düşündün mü?
Cesare Pavese'nin o bilinen masalında "Ölüm gelecek ve senin gözlerine bakacak", sonra alıp götürecek seni bir bilinmeyene...
Diyecek ki:
"Sabahtan akşama dek, uykusuz,
sağır eski bir pişmanlık
ya da anlamsız bir ayıp gibi
ardına bırakmayan bir ölüm.
Bir boş söz, bir kesik çığlık
bir sessizlik olacak gözlerin; böyle görünür her sabah
yalnız senin üzerinde
kıvrımlar yansıtırken aynada.
Hangi gün ey sevgili umut,
bizler de öğreneceğiz senin
yaşam olduğunu hiçlik olduğunu."
Eşsizdin sen; bütün çıplaklığına sarınmış; bir orman yangınındaki ağaçlar gibi, onurlu ve korumasız...

Yannis Ritsos'un 'İkimiz'i bir rüzgârın avuçlarımız arasına sıkıştığını haber veriyordu pazar sabahı...

Kadın kırlangıçlarla yer değiştiriyordu...

İkimiz Üsküdar'da vapur iskelesinde kadına ve kırlangıçlara bakıyorduk...

Bir martı sürüsü kırlangıçları kovalıyordu...

Altı yıl önce bugün Uğur Mumcu'yu katletmişlerdi güzelim!..

Herkese bir bakışı var ölümün!..

★★★

Kimi zaman Nâzım'ı, kimi zaman Kemal Türkler'i, kimi zaman Doğan Öz'ü anımsayarak geçiyor yıllar...

Tüm genç ölülerin fotoğraflarına bakıyorum eski bir albümün sayfalarında...

Cemal Süreya'nın dizeleri düşüyor önüme:

"Gülün tam ortasında ağlıyorum
Her akşam sokak ortasında öldükçe
Önümü arkamı bilmiyorum
Azaldığını duyup duyup karanlıkta
Beni ayakta tutan gözlerinin."

Artık bir güvercin uçuşunu bölüşmüyoruz, gökyüzünün o meşhur maviliğinde...

Denizkızı yok!...

Sen de yoksun!..

Tıpkı Ataol Behramoğlu gibi düşünüyorum:

"Günümüzde insan olmanın / Çok ağır bedeli var / Ya parçası olacaksın alçaklığın / Ya seni parçalarlar

Oysa insan olmak / Çoğalabilmektir başkalarıyla / İnsansın, birinin canı yanarken / Senin de canın yanıyorsa

Bir bombayla canına kıyılan / Çoğalmasını bilen biriydi / Daha az Uğur Mumcu'yduk dün / Daha çok Uğur Mumcu'yuz şimdi."

26/01/99

Kim Bu Devlet?..

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Uğur Mumcu cinayetine ilişkin yaptığı açıklamada şöyle dedi:

"Devlet çok uğraştı, ama cinayeti işleyenleri ortaya çıkaramadı..."

Uğur Mumcu altı yıl önce alçakça katledilmişti...

Acaba 'devlet' o denli çabasına karşın Uğur Mumcu'nun katil ya da katillerini neden ortaya çıkaramamıştı...

Birden yıllar önceye gittim....

12 Eylül 1980 sonrası...

Murat Bayrak nasıl yurtdışına kaçırılmıştı? Haluk Kırcı, İstanbul'da yakalandıktan sonra niçin Ankara'da DAL grubunda sorgulanmamıştı? Abdullah Çatlı, Mehmet Ali Ağca, Oral Çelik sahte pasaportlarla nasıl yurtdışına kaçmışlardı?

Ayvalık'taki Sancak Tül Dinlenme Tesisleri'ni 'komando kampı'na dönüştüren Bayrak'ın en güçlü dostları Süleyman Demirel ile İhsan Sabri Çağlayangil değil miydi?

Uğur Mumcu'nun '12 Eylül Adaleti' kitabından bir bölüm:

"Murat Bayrak'ın Türkiye'de güçlü dostları vardır. Bu güçlü dostlarının başında Süleyman Demirel ve İhsan Sabri Çağlayangil gelmektedir. Demirel'in propaganda gezilerinde Murat Bayrak'ın oğlu Mustafa Bayrak'ın 'Sancakair' helikopterleri 'Demirel'in emrine'

verilmekte, Çağlayangil, Bonn'da Bayrak'ın 'Oberer Lindweg 33.5300' adresindeki evinde kalmaktadır.

Murat Bayrak adı, en son, Almanya'da Humeyni yanlısı Türklerin lideri Cemalettin Kaplan'a sağladığı destekler nedeniyle ortaya çıkmıştır.

Murat Bayrak'ı içeride ve dışarıda koruyan çoktu. Bayrak, bu 'koruma çemberi' altında, sıkıyönetim soruşturmalarından kendini sıyırmasını bilmişti.

Bu 'koruma çemberi' Murat Bayrak'ı yalnız tutuklanmaktan kurtarmıyor, aynı zamanda Bayrak'ın Ayvalık'taki ünlü tatil köyünün de yeniden kendisine verilmesini sağlıyordu. Bayrak'ın Ayvalık'taki tatil köyü, Balıkesir Valiliği'nin 15.3.1982 gün ve 1982/3492 sayılı kararı ile turizm yüksekokulu yapılmak üzere kamulaştırılmıştı."

★★★

Bahçelievler katliamı davasının avukatı Ersen Şansal, Radikal'den Yurdagül Erkoca'nın sorularını yanıtlarken "Kim bu devlet" diye ekliyor:

"Başbakan devlet değil, bakanlar devlet değil, milletvekili devlet değil. Kim bu devlet? Haklı olarak soracaksınız..."

Doğan Öz cinayetini işleyen İbrahim Çiftçi değil mi? Abdi İpekçi cinayetinde Mehmet Ali Ağca, Abdullah Çatlı, Oral Çelik yok mu?

Haluk Kırcı'nın on beş gün önce polise verdiği ifade, İpekçi cinayetinin arkasında kimler olduğunu ortaya çıkarıyor...

Uğur Mumcu bunları yirmi yıl önce yazdı...

Abdullah Çatlı, birileri tarafından korunup kollandı, Türkiye'de yargı önüne neden çıkmadı?

Susurluk kazasıyla ortaya çıkan 'devlet içinde örgütlü çete'yi kimlerin kullandığını, hangi eylemlere yönlendirdiğini, bugün cumhurbaşkanı koltuğunda oturan Süleyman Demirel, 12 Eylül cuntasının başı Kenan Evren bilmiyor mu?

18 Şubat 1988'de, Uğur Mumcu'nun bir yazısı hem düne hem de bugüne ışık tutuyor:

"Kürt sorunu hep büyük devletlerce kurcalanır. Bunun son yıl-

lardaki örneklerinden biri, Kürt lideri Molla Mustafa Barzani'nin CIA tarafından desteklenmesi ve koruma altına alınmasıdır. The Daily Telegraph, 2 Şubat 1977 günlü sayısında Barzani'nin bir demeçine yer vermiştir. Kürt lideri, bu demecinde Amerikan yönetiminin Irak'taki Kürt ayaklanmasını desteklediğini, ancak Carter yönetimi sırasında bu desteğin kesildiğini söylemiştir.

1970'li yıllarda Amerika, Irak'taki Baas yönetiminin Sovyet etkisi altına girmesinden kaygılanarak Baas rejimine karşı Kürtleri ayaklandırmış ve Barzani aşireti reisi Molla Mustafa Barzani'yi de desteklemişti. Barzani'nin, son günlerini, CIA'nın koruması altında Amerika'nın Rochester kentinde geçirdiği ve 1979 yılında hastanede öldüğü de biliniyor.

Bugünler için bilinmeyen, herhalde ABD'nin Şam Büyükelçisi Mr. Eaglaton'ın bir Kürt uzmanı olduğu, bu yüzden CIA tarafından 'Kürt harekâtını kontrol için' Suriye'ye gönderildiğidir."

Şimdi bir soru:

"Türkiye Cumhuriyeti Devleti, bu oyunu o yıllarda bilmiyor muydu?..

★★★

12 Eylül 1980 öncesi ve sonrası...

Her şey bu zincirin halkalarında saklıdır...

Abdi İpekçi'den Uğur Mumcu'ya, Turan Dursun'dan Musa Anter'e, Gün Sazak'tan Kemal Türkler'e, Necdet Bulut'tan Mehmet Sincar'a dek son yirmi yılda öldürülenler, siyasal görüşleri ne olursa olsun bizim insanlarımızdır...

Türkiye'nin demokrasiye gereksinimi vardır...

Türk Kürt çatışmasından çıkar sağlamak isteyen ülkeler hangisidir?

Oyuna gelmemek gerekir! Irkçılık, tıpkı terör gibi demokrasi düşmanlığıdır...

Türkiye bugün 12 Eylül 1980'in ürünlerini topluyor...

Kurtuluş nerede?

Solun güçbirliğinde...

28/02/99

Ateşsiz Aşk Olur mu?

Saçların ayışığıydı; kirpiklerin lacivert...

Değişen neydi bilmiyorduk; avuçlarımızda saklı olan mevsimler miydi farkında değildik...

Kimi zaman yaramaz çocuklar gibiydik; o anda en güzel deniz bizlerdik...

Uykusuzduk, yarınlardan habersizdik!..

Geceydi ve umut yüklü İyonya'da denize açılmıştık...

Bir ses duymuştun birden:

"Gözlerini özledim..."

Ne renkti gözlerin?

Mavi bir ışık çakıyordu grileşen bulutların arasındaki gibi...

Saçların uzamıştı...

Ne demiştin:

"Kestireceğim ve kızıla boyatacağım..."

Yalansız akşamüstülerde tutmuştun sevdiğin adamın ellerini...

Üşümüştün!..

Hava açıktı geldiğinde...

Pencereden süt beyazı perdeleri çekip bakmıştın...

Yağmur yağıyordu...

Kirpiklerin yeni uykudan uyanmış gibiydi...

Biraz Guillaume Apollinaire dinlemiştin, Paris'teki Aumont Thieville Sokağı'nda dolaşmıştın...

Acımasız, dizginsiz bir kavgada; başsız, sonsuz ve destansız sevgiyi nasıl buluşturmuştun hâlâ anlamış değilim...

Aynı akşam ben o adsız kentin sokaklarında tek başına dolaşırken kuytu bir köşede gözlerinle sevişmeyi anımsadım; sevdanın gri yalnızlığı içinde her zamanki gibi çocuksu düşler kurarak avundum...

Pavel Matev'in dizelerinde avuntuyu yaşarken, Tudar Arghezi'nin kanatlanıp giden sevdasını gördüm...

Saçların ayışığıydı, kirpiklerin lacivert...

Umuttun sen! Vazgeçilmez bir sevda!..

Şöyle demiştin aylar önce:

"Ateşsiz aşk olur mu hiç?

Kavga olur mu hiç gözü kara girilmeden?

Ateş

Kaygılarımdadır yaşadığımız her günün

Benim içten esinlemelerimdedir..."

★★★

Uyurken seni yitirmekten korkuyorum...

Tagore'nin, Remy De Gourmont'un buğday kokulu kadınlarını anımsıyorum...

Kalkıyorum, sana dokunmak için uzatıyorum ellerimi...

Duygulara gölge düştüğünü gördün mü hiç? Kavafis'in yazgısını düşündün mü hiç?

Yasemin çiçeğiyle yıkanmış bir ten...

Eski bir tutku kımıldayacaktı kanda. Dokunmuş gibi ürpertici bir el gidip gelecekti saçlarında...

Şiirli gözler, solgun yüz!..

İsyankâr bir tutkuydu, alevlenecekti...

Yağmurlar dinecekti, gökyüzü mavileri kuşanacaktı...

Sessizlikte ve rüzgârda uysal söğütler olacaktı...

Ağlayacaktık uzun süre ama kimseler duymayacaktı...

Valeri Briussov'dan söz edip mutlak aşkları, kaçışları düşünecektik:

"Karşılaşmalar yok mu o karşılaşmalar
Büyük şehirlerin caddelerinde!
Ve o ister istemez bakışmalar
Kırpışan kirpiklerin o kısa konuşması!
Ulaşır varlıklarımız birbirine
Bir anlık bir çalkantının arasından.
Ve iki arzunun çığlığı kopar sessizce:
'Söyle kimsin, kimsin söyle? Ya sen?'
Bir bakışta anlatır tüm geçmişini,
Ve havada bir çağrı dalgalanır: 'Benim ol!'
Bu çağrının zincirine vurulmuştur artık o...
Ama bir andır geçer ve gene yalnız kalırım.
Silinip gidişine bakarım kalabalığın içinde...
Aldırma: Yetmez mi bir tek an boyunca
Tüm tutku ve aşkları tüketip yaşadığım!"

★★★

Saçların ayışığıydı, kirpiklerin lacivert...
Sevdanın lekesi yayılmıştı gökyüzüne...
Sarı, sarı, sarı...

Tüm evrenin renklerini bozan bir zaman saatinin içinde, güzelleşmiş yeryüzünün kuşatılmış sabahını bekliyorduk...

Gizli bir yeraltı sevinci sıçrayıp gidiyordu benden uzaklara!..

Pierre Jean Jouve'yi dinliyorduk nemli ve derin bir gökkuşağı altında...

Seninki huysuz bir acıydı.. tıpkı Lawrence'in renkli penceresindeki kadındaki gibi...

"Bir yıldız ve bir damla gözyaşım
değdiler birbirlerine ve birden
bir tek damla oldular
tek bir yıldız.

Kör olup kaldım sevda ile
ve sevda ile kör olup kaldı gökyüzü.
Bütün evrendi ne fazla ne eksik :
yıldızın kaygısı, gözyaşının ışığı."

28/01/99

Yaşama Yaraşan Nedir?

İdil'den geliyorlardı...

Kız ve erkek, yaklaşık 30-40 kişiydiler...

İdil Lisesi son sınıf öğrencisi gençler, bir süre İstanbul'da kalacaklardı...

Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği getirmişti İdilli öğrencileri...

İkisi kız, biri erkek üç kişiyi yanıma çağırdım Cumhuriyet'in yazıişleri katını gezerlerken...

Sordum:

"İstanbul'a ilk kez mi geliyorsunuz?"

Üçü de başlarını öne eğdi...

Gözleri pırıl pırıldı...

İki kız konuşkan, erkek tutuktu...

Dedim ki:

"İdil'de kız ve erkek öğrenciler okul çıkışında ne yaparlar?"

Yine erkek sustu, kızlar yanıt verdi:

"Evlerine giderler..."

Dışarıda hınzır bir güneş, İstanbul Lisesi'nin kahverengi taş binasının Eminönü'ne bakan yüzüne vuruyordu...

Yüzlerindeki sevinç ve hüzün bir gölge gibi titreşiyordu...

Usanma ve yaşama yaraşan bir sesi Nihat Behram'ın dizelerinde yakalamış gibiydiler...

"Ölüm seni yanıltmasın
Usanma hayata yaraşan sesi aramaktan
her kuşun palazlandığı bir yuva vardır,
her dal güneşin ve rüzgârın avuçlarında
kendi hevesince boyanır;
çünkü yaşaması gerekiyor bir şeylerin
bir şeylerin, bir şeylerin: senin olan"

★★★

İki kız, bir erkektiler...

Bir kız daha girdi odaya...

Sordum:

"Nasıl İdil'de yaşam?"

Üçüncü kız başını salladı:

"Fena değil!.."

Dedim ki:

"Baban ne iş yapıyor İdil'de?"

Dedi ki:

"Ziraat Bankası'nın koruma memuru..."

Diğer iki kız ve bir erkek, alaycı bir gülümsemeyle bana baktılar...

"Siz İdilli misiniz?"

"Hayır!"

"Nerelisiniz?"

"Kayseriliyiz. Ama altı yıldır İdil'deyiz..."

Çilli olan ve gözlerinde hüznü ve sevinci birlikte yaşayan kıza sordum:

"Erkek arkadaşlarınızla bir pastanede oturup sohbet edebiliyor musunuz okul çıkışı?.."

Yanıt:

"Hayır yapamıyoruz cünkü pastane yok!.."

"Ne yapıyorsunuz?"

Kızlardan uzun boylu siyah saçlı olanı cevap verdi:

"Sadece tatlıcı var, oradan ara sıra tatlı alırız..."

Sordum:

"Köylerde okullar kapalı mı?"

Yanıt:

"Kapalı olan köy okulları var..."

"Terör var mı hâlâ oralarda?"

Yanıt:

"Eskisi gibi değil..."

Dördüne birden sordum:

"Bu yıl lise bitiyor, üniversiteye gitmek istiyor musunuz?"

Yanıt:

"Elbet gitmek istiyoruz. Ama dershane yok İdil'de. Çalışmadan üniversite sınavlarına hazırlanmak ve başarı kazanmak çok zor..."

Ürkütülmüş, sarılmış, acıyla sınanmıştı İdilli çocuklarımız..

Tutuşmuş düşler içindeydiler ve umutlarını yitirmemiş gibiydiler...

Boranda fırtınada sürgün vermiş tomurcukları düşündüm o sırada...

★★★

İdil Lisesi son sınıf öğrencileri, İstanbul'da üniversite sınavlarına hazırlanacaklar on beş gün boyunca...

İdil'de öğretmen açığı var, İdil'de işsizlik var...

Susan erkek öğrenciye sordum:

"Neden suskunsun?"

Sonra kesik kesik anlattı:

"Babam Almanya'da yıllardır. Ben annem ile İdil'deyim..."

"Hiç gittin mi Almanya'ya?"

"Hayır..."

Ayrılma saati geldi...

Adlarını hiç sormadım...

Ali, Ayşe, Emine, Osman...

Ne fark ederdi!..

Onlar bizim çocuklarımızdı...

İdil'den İstanbul'a uzanan yolda umutlar, sevinçler, hüzünler bir yumak oluşturmuştu...

Yaşama yaraşan neydi?

Belki de acıların içinde yaşamak onları 'kan gölü'nde çıkar umanlardan daha güçlü kılmıştı...

29/01/99

Yozlaşma...

Kanal D'deki 'Çarkıfelek' ile atv'deki 'Turnike' programları 'etik sınırı' zorluyormuş...

Türkiye'de 'aydın olmanın' ölçüsünü sıralamayla değerlendiren 'numaracı cumhuriyetçi' düşünce, 'akıllı adam' sıralamasını 'köşedönmeci' düşünceyle bütünleştirince elbet ki sapla saman birbirine karışır...

İpin ucu bir kere kaçmış...

Önce siyaset çürümüş ve kokuşmuş...

Sol partiler birbirini yemeye başlamış; merkez sağda iki hanedan birbirine girmiş; devleti çeteler kuşatmış...

Gazeteler ve televizyonlar ne âlemde?

Onlar da çürümeden payını alacak; Yeni Dünya Düzeni'nin kandırmacası içinde yozlaşma sürecinin içine girecek...

Kanal 6 televizyonu önceki gün 'ilginç bir haber' verdi...

Türkiye'nin gündemindeki üç ana konunun altını çizdi:

1- Sibel Can'ın boşanması!

2- Turnike ve Çarkıfelek savaşları!

3- Neremi, neremi!

Kanal 6 Haber Merkezi haklıydı!

İşsizlik, enflasyon, çeteler halkımıza vız geliyordu!

Anlı şanlı özel televizyonlarımız Kumkapı cinayetinin kadınlarından, kendisinin tiyatro oyuncusu olduğunu söyleyen kişiden bıkmış olacak ki Türkiye'nin gündemini 'Neremi neremi' diyen eski sinema oyuncusuyla belirleyip, Sibel Hanım'ı eski görüntüleriyle allayıp pullayıp "üç milyon dolar boşanma tazminatıyla" alıcıya çıkarmıştı...

Televizyonlara reklam gelir miydi, gelmez miydi bilemeyiz...

Ama görülen o ki işin çivisi çıkmış...

Tiyatro sanatçısı Erdal Özyağcılar Hürriyet'te 'yerli televizyon dizileriyle' ilgili yerinde bir saptama yapmış:

"Türkiye 90'larda başlayan bir bulvarlaşma yaşıyor. 1997'de yoğunlaşan bu süreçte her meslek grubu kendi ucuzluğunu getirdi..."

Doğru söze ne denir?

Siyasetten medyaya; sinemadan tiyatroya dek her alanda 'bulvarlaşma'yla birlikte 'yozlaşma' başladı; toplum yükselen değerler adına çürüme sürecine girdi...

Türkiye, 12 Eylül 1980 sürecinin hasatını daha yeni yeni topladığının farkında bile değil!..

Türkiye'de 'aydın' ya da 'akıllı' olmanın yolu nereden geçiyor?

Demokrasiyi 'tramvay' olarak gören ve 'son durakta' inilen şeriat istasyonundan...

Eh, 'akıllı olmak da' köşe dönücülükten, bir gecede renkli camda ünlü olup enayi paralarını toplamaktan ya da banka alıp batırıp, devlete teslim etmekten...

İsterseniz siyasete bir bakalım:

Yalım Erez, kılpayı başbakanlık koltuğunu kaçırınca, DTP'nin başına geçmeye karar verdi, 'büyük kurtarıcı' olarak medyamızın en sevilen adamı oldu!

Amaç neydi?

Tansu Çiller'i DYP'den yürütmek!..

Yaşlarını başlarını almış koskoca adamlar, DYP'nin lideri Çiller'i nasıl devireceklerini, onu siyasetten nasıl uzaklaştıracaklarını hiç hesap etmediler mi?

Hiç sanmıyoruz!..

O ak saçlı siyasetçiler, Çiller'in kurmaylarının Süleyman Demirel'in öğrencileri olduğunu 'medya pompasıyla' unutmuşlardı...

Şimdi Erez DTP'ye; DTP Erez'e ateş püskürüyor...

Neden?

Çünkü evdeki hesap politika pazarında geçerli olmadı...

Söyler misiniz nerede siyasi etik?

Medyaya gelince:

Bir bakarsınız Çiller'i sever Mesut Yılmaz'a ateş püskürür, bir bakarsınız Çiller'i bir gecede harcar Yılmaz'ı kollar!..

Şimdi gözde kişi 1973'lerin 'Karaoğlan'ı Bülent Ecevit'tir, 'rüzgâr gülleri' demokratik sola dönüktür...

Aynı medya daha düne dek CHP lideri Deniz Baykal'ı destekleyip, onun her yanlışına alkış tutmuyor muydu?

Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu CHP bugün erime sürecinde ve emekçi kitlelerin umudu olmaktan uzakta...

★★★

Aydın kim, akıllı kim?

Politikacı kim, işadamı kim, gazeteci kim?

Sanatçı olmanın özellikleri nedir?

Toplum çürümenin ve yozlaşmanın içinde bugün!..

Şeriatçı, ırkçı, numaracı cumhuriyetçi, 'teröre alkış tutmayı' düşünce özgürlüğü sanıyor; emekçilerin örgütlenmesine ise karşı çıkıyor...

Sol birbirini yiyor!..

Çürümeden ve yozlaşmadan nasıl kurtulur?

Solun güçbirliğiyle!..

03/02/99

Varoşlarda Ölüm...

Tek katlı bir ev...

Tuğladan yapılmış...

Bir tepenin üzerinde birkaç ev daha var...

Neresi burası?

İstanbul'un Esenyurt yöresi...

Esenyurt Belediye Başkanı Dr. Gürbüz Çapan, birkaç yıl önce televizyon kanallarında yayımlanan haber yüzünden gündeme gelmişti...

CHP'li Çapan, Esenyurt'ta keçi beslemeyi yasaklamıştı. O yıllar henüz "magazinleşememiş" olan özel televizyon kanalları, "Hamçökelek" ya da "Neremi neremi" niyetine "keçilere yasak bölgeyi" gündeme getirmişti...

Oysa o yıllar Bostancı'da apartmanların balkonlarında kümes kuranlar "tavuk ve horoz" beslerken Zeytinburnu'nda kimi apartmanların terasında ise inek sağıyorlardı...

Sahi neden yasaklamıştı Çapan, Esenyurt'ta keçi beslemeyi?

Keçiler Esenyurt'taki fidanları yiyor, sürüler halinde caddelerde dolaşıyordu...

Çapan'ın amacı, kırsal alandan göç eden insanlara kent kültürünü aşılamaktı.

Esenyurt'ta dokuz can, on dört metrekarelik tek katlı evde kömür zehirlenmesinden öldü...

Neden öldüler?

Cehaletten...

Türkiye'de zehirli mantar yiyip ölenlerin arkasından ağıt yakanları anımsıyorum...

Şöyle diyorlardı:

"Allah verdi, Allah aldı..."

★★★

Çarşaflara sarılı çocuk ölülerini götürüyorlar...

Her yer çamur içinde...

Ne yol var, ne elektrik ne de su...

Bu fotoğraf bir "kabile"yi, bir "aşiret"i anımsatıyor...

Neresi burası?

İstanbul!..

Yoksulluk kol geziyor, çaresizlik varoşları adamakıllı kuşatmış...

Kimileri dokuz kişinin ölümüne inanmıyor...

Diyorlar ki:

"Bizim bu ölümleri aklımız almıyor..."

Neden almıyor?

Trafik kazalarında günde otuz kişinin öldüğü bir toplum, alt kültürün tutsağı olmuş, ama biz hâlâ farkında bile değiliz...

Yaşamı, televolelerin, çarkıfeleklerin, turnikelerin o yozlaşmış batağında görüyor; yaşamı, türkücülerin, şarkıcıların "sanatçı" olmanın dayanılmaz hafifliğini tartıştığımız televizyon programları sanıyoruz...

Fazilet Partisi işte bu bataklıkta ürüyor; HADEP'in ırkçı siyaset anlayışı yoksulluğu yaşam biçimi olarak gören Güneydoğu'da destek görüyor...

Esenyurt'ta dokuz kişi zehirlenerek can verdi. Gazeteler haber yaptı, televizyonlar çocuk ölülerini canlı yayına taşıdı...

Ağladık, hüzünlendik...

Esenyurt Belediye Başkanı Dr. Gürbüz Çapa
önce görmüş, köy kültürünü varoşlardan kaldırm
meyi" yasaklamıştı...

Ama devlet bu gerçeği görebildi mi? Her
dört yüz bin insan için bir önlem aldı mı?

Devlet erki, siyasal iktidarların elinde değil mi?

Arsa vurguncularının, tefecilerin, batık banka patronlarının eğ-
men olduğu siyaset sahnesinde, belediye başkanlığına aday olanların kimliklerine bir bakın; merkez sağdan, merkez sola dek partilerin içine düştüğü duruma tanık olacaksınız...

Türkiye'nin genel fotoğrafı Diyarbakır'da da aynı, İstanbul'un varoşlarında da.

Açlık ve sefalet diz boyu.

Utanmadan sıkılmadan haykırıyor politika esnafı:

"2000'e bir kala, çağdaş, demokratik Türkiye!"

★★★

Alt kültür salt İstanbul'un varoşlarında yok...

Yozlaşma ve çürüme siyasetten kültüre; ekonomiden spora dek her alanda yaygın...

Zaten toplum yetmiş beş yıldır sözlü kültürden yazılı kültüre geçemedi...

Altmış beş milyon nüfuslu Türkiye'de, tabaklı ve çanaklılar içinde toplam gazete satışı dört milyon bile değil; kitap okuma alışkanlığı yok, sinema, tiyatro, bale, operaya gidenlerin sayısı belli...

O varoşlardan çıkan "kabile toplumu"nun ünlüleri sabah akşam televizyon ekranlarında umut arıyor; Savaş Ay'ın programlarında birbirine giriyor...

Orhan Tekelioğlu'nun "Gazete Pazar"daki "Aç aç ruhunu aç" yazısındaki, "panayır formatı" işte o alt kültürün yaşamını en somut biçimde ortaya koyuyor...

Amerikan televizyonlarında yayımlanan ünlü "Jerry Springer

Şov', Türkiye'de haberlerin ana kaynağı, tartışma programlarının vazgeçilmez kahramanları oluyor...

Aslında biz "alt kültürü" toplumumuzun her kesiminde yaşıyoruz...

Esenyurt'taki kömür zehirlenmesinden ölen dokuz kişinin dramı bile televizyon kanallarından, farkında olmadan "Jerry Springer Şov" tekniğiyle yayımlandı...

İnsanlara nerede ağlanacağını, nerede konuşulacağını, nerede ağıt yakılacağını muhabirler öğretti...

Kent merkezlerindeki apartmanlarda tavuk, horoz, inek besleyen bir toplum varoşlarda ne yapar?

Ya zehirli mantardan ya da kömür zehirlenmesinden ölür!

11/02/99

Gülün Yaprağı...

Onlar Almanya'da doğmuş, Almanya'da büyümüş...

Üçüncü kuşak kendi yaşamlarında hüznü ve sevdayı sanki Güray Öz'ün sessizce düşen bir gülün yaprağı gibi görüyorlar...

Gecenin içinde acımasızlıklar mı çoğalıyor yoksa çelişkiler mi?

İçlerinde bir özlem, bir sevgi...

Karmakarışık duygular sere serpe bir düşü, denizin yüzündeki hoyratlığı anımsatıyordu...

Umutları neydi, sevdaları nasıl büyüyordu?

Almanya'da kadın olmak acaba Türkiye'deki gibi zor muydu?

Türkiye Araştırmalar Merkezi'nden Çiğdem Akkaya'ya sordum:

"Almanya'da bir Türk kadınının savaşımı zor mu?"

Akkaya:

"Salt Almanya'da değil, dünyanın her yerinde zor."

"Neden zor?"

Akkaya:

"Almanya'da Türk kadını yabancı, yani göçmen. İlk aşamada göçmen muamelesi görüyor. İkinci aşamada kadın olduğu için yaşam kolay değil. Bir örnek vereyim; eşlerinin ardından Almanya'ya gelen kadınlar, yasal olarak oturma izni almak için evliliklerini dört yıl sür-

dürmek zorundalar. Eğer bu süre dolmadan boşanırlarsa, kadın Almanya'dan çıkarılıyor."

"Bu uygulama Avrupa Birliği dışından gelen tüm yabancılar için geçerli değil mi?"

Akkaya:

"Evet geçerli. Ancak bu konuda hükümet somut bir proje getiremedi. Sürenin azaltılmasına yönelik çabalar var. Özellikle Yeşiller bastırıyor. SPD olumlu karşılıyor. Zaten bu durum insan haklarına da aykırı... Tersini de söyleyeyim; uygulama salt kadınlar için değil, erkekler için de geçerli. Onlar da evlilik yapıp Türkiye'den Almanya'ya gelirlerse dört yıl evli kalmak zorunda."

"Almanya'daki Türkler hâlâ neden Türkiye'den eş seçiyorlar. Oysa Almanya'da genç kadın ve erkek nüfus yoğunluğu."

Akkaya:

"Gençler tatilde Türkiye'ye gidiyorlar. Artık genç kuşak Almanya'da doğduğu için anne ve babalarının memleketlerine değil, Bodrum ve Marmaris gibi yerlere gidiyorlar. Orada yaz aşkına tutulup evlilik yapıyorlar. Aileler ayrıca görücü usulüne göre tercih yapıyorlar. Almanya'da doğup büyüyen kızları ve erkekleri özgür gördükleri için bu yolu seçiyorlar."

★★★

Kadın olmak elbet dünyanın her yerinde zor. Galiba Almanya'da eğer yabancıysanız, hem kadın, hem de erkek olmak hiç de kolay değil. İnsani değerlerin yok olduğu kapitalist toplumlarda "çıkar" öne geçiyor; üretilen malı satmak amacıyla evli çiftlerin boşanmaları için yoğun reklam kampanyaları düzenleniyor firmalarca...

Bir reklam spotu:

Evli bir çift boşanıyor. Erkek kadına şöyle diyor:

"Otomobilimin anahtarını ver..."

Kadın erkeğe anahtarı fırlatıp attıktan sonra otomobil ekrana geliyor.

Kadın:

"İnsan neye sahip olduğunu bilmeli..."

18 yıl önce Almanya'ya gelen Turan Küçük anlatıyor:

"Yıllar önceydi, bir gün tramvay durağında bir Alman benden bir sigara istedi.

Verdim. Elini cebine attı, 10 fenik uzatınca çok şaşırmıştım..."

Almanya'da doğan ikinci kuşak, kapitalist topluma uyum sağlamış...

Onların tutkuları, sevdaları, hüzünleri kendi kültürleriyle yoğrulmuş...

Türkiye'deki kuşak çatışması Almanya'da da görülüyor.

Düşleri, Almanya'da görseler bile hep Türkiye üzerine...

Belki de tıpkı Güray Öz'ün dizelerindeki gibi:

"düşünde gör beni bu gece
aç, açık, çıplak ama gururlu olsun resmim
şöyle uzaktan sana bakan bir insan gibi
tedirgin, kıskanç, deli

kahvede karaladığım incir ağacı uzaktan görünsün
bir gül açsın senin yakanda
düşünde gör beni bu gece mutlaka
girdiğimiz bütün meyhanelerde
her şey benimle ilgili, her şey seninle dolu

her şey senin ellerinden geçsin ince boynundan
düşünde gör bu gece beni
öfkemi bir kadehle uyuttum çünkü bugün ben
gülümsedim bir nar çiçeği gibi"

★★★

Çifte yurttaşlık düşleri yaşamlarının bir parçası olarak karşımıza çıkıyor Avrupalı Türklerin...

Özlemleri Türkiye üzerine olsa bile kendi tutkuları, öz benliklerini dalga dalga kuşatıyor...

İkinci kuşak böyle!..

Ya üçüncü kuşak nasıl olacak?

12/02/99

'Marifetli Bücür!..'

Almanya'da farklı siyasi kimliklerdeki kimi Türk işadamlarına sorduk:

"Jet-Pa'nın arkasında kim var, milyonlarca mark nasıl toplanıyor..."

Yanıt, sağcısından solcusuna dek hep aynı oluyor:

"Avrupa'daki Milli Görüş Teşkilatları (İMG) bu işin arkasında..."

Arkadaşımız Metin Gür, önceki gün Cumhuriyet'te Jet-Pa'nın Almanya'daki öyküsünü yazarken ilginç bir noktaya değindi:

"Dünyada şirketlerin dağıttığı kâr payı yüzde 6-8 arasında değişirken, para toplamaktan başka hiçbir yatırımı olmayan Jet-Pa, yüzde 28-30 kâr payı dağıttı iki yıl içinde..."

Jet-Pa, marka yüzde 28-30 faizi nasıl veriyor, hiçbir yatırımı olmadan?

Anlatıyorlar:

"Almanya'da toplanan milyonlarca mark, Türkiye'deki bankalara transfer ediliyor. Mark, Türkiye'de 12 ay içinde yüzde 65-70 artıyor; Türk Lirası ise bankalarda repo ve diğer faiz dallarında yüzde 100'ün üzerinde artış yapıyor. Jet-Pa, Türkiye'deki bankalarla özel faiz anlaşması yapıp Almanya'daki yurttaşlarımızın marklarına yüzde 28-30 kâr payı ödüyor. Jet-Pa'nm yaptığı budur ve çok tehlikeli bir oyundur."

Acaba Maliye Bakanlığı bu konuda ne yapıyor?

Bakanlığın eli kolu bağlı...

Jet-Pa'nın oyununu Türkiye'de kimi sanayici ve işadamları da yapmıyor mu?

Parasını bankaya yatıran işadamları 'üretim kısıtlaması yapıp' repo yoluyla para kazanıyor...

Bu arada Avrupa'daki kara para aklayıcıları da neden Jet-Pa'ya başvurmasın?

★★★

Şeriatçı sermaye Almanya'dan sonra Amerika'yı mesken tutmaya hazırlanıyor; kimi gazete yöneticileri Washington'dan New York'a dek uzanacak 'lokantalar zinciri'ne ortak oluyor...

Milli Güvenlik Kurulu toplantılarında 'yeşil sermaye'nin ne denli büyüdüğü konuşuluyor; kara para aklayıcılarının önlenemez yükselişine karşı önlem alınmasının gerekli olduğu ortaya atılıyor...

Bunlar çok önemli gelişmeler...

Ama bir bakıyorsunuz Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in uçağında 'din bezirgânları'nın akıl hocası 'Bücür', Ürdün'e gidip gelmiş; Kral Hüseyin'in cenaze töreninde protokolde yer almış...

Malum televizyon kanalında 'Bücür' ahkâm kesiyor:

"Tarihe tanıklık ettik..."

Bizim 'Bücür' âlem bir adam!..

Birkaç yıl önce Fethullahçılar adına Yunanistan'a gitmiş, orada Dışişleri Bakanlığı yetkilileriyle görüşüp şu sözü vermiş miydi?

"Siz, Fethullahçıların Yunanistan'da Türk okulu açmalarına izin verin, biz de Heybeliada Ruhban Okulu'nun yeniden öğretime başlaması için gerekli kişilerle Ankara'da konuşacağız..."

Anımsayacaksınız, Fethullah Gülen'le Fener Rum Patriği Bartholomeos o yıllar çok içli dışlı olmuştu. Başta Akit gazetesi olmak üzere tüm şeriatçı medya ayağa kalkmış, Fethullahçıları çok ağır biçimde eleştirmişlerdi...

Tüm bu olup bitenler unutuldu...

28 Şubat kararları şeriatçıları, numaracı cumhuriyetçileri, yani takkeli ve takkesiz liboşları bir araya getirdi...

Fadıl Akgündüz dört yıl içinde Jet-Pa'yla 'mark babası' oldu; bizim Bücür de Demirel'le Fethullahçılar sayesinde arasını düzeltip 'devletin resmi heyeti' arasında yer aldı...

Gördüğünüz gibi laik demokratik cumhuriyet dimdik ayakta! Din bezirgânları da 'lokantalar zinciri'yle Amerika'da!..

Bücür'ün marifetleri saymakla bitmiyor... Özalcı, Demirelci, Erbakancı, Kombassancı Bücür'ün ABD destekli bir 'Kürt televizyonu' projesi de yaşama geçti...

'Bücür' kim mi?

Ufak tefek, akıllı ve sevimli çocuk gazeteci İlnur Çevik, canım!..

★★★

Avrupa Milli Görüş Teşkilatı 1985 yılında Osman Yumakoğulları'nın başkanlığında kuruldu; on dört yıl içinde 25 bin kişilik örgütlü gücüyle Almanya, Belçika, Hollanda, Avusturya, Fransa gibi ülkelerde 'ideolojik yapılanmayı' tamamladı...

Avrupa Milli Görüş Teşkilatı, Almanya'nın Anayasayı Koruma Örgütü'nün raporlarına göre, Avrupa'da yılda 700-900 milyon mark topluyor; bu paraları 'Yeşil Sermaye'ye ve Refah Partisi'ne (kapatılmadan önce) aktarıyor...

Avrupa'da ve özellikle Almanya'da Milli Görüş'ten sonra ikinci örgütlü şeriatçı grup Süleymancılar...

Camilerde örgütlü olan Süleymancılar arasında bir bölünmüşlük söz konusu. Parasal olarak da güçlü olan Süleymancılar 18 Nisan seçimlerinde 'DYP Fazilet' arasında bir tercihi öne çıkarıyorlar...

Süleymancılar hem Tansu Çiller hem de Recai Kutan'la yakın ilişki içindeler...

Almanya'da anlattılar, tüylerim diken diken oldu...

Ankara Gümrüğü'ne her ayın ilk salı günü Almanya'dan onlarca Mercedes otomobil geliyormuş, sakatların kullanacağı özellikte...

Bingöl, Elazığ, Muş, Van vb. yörelerden sakallı, sarıklı şeyhler

ve şıhlar bu otomobilleri yanlarında getirdikleri sakat kişilerin üzerine alıyorlarmış...

Başta Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel olmak üzere, Başbakan Bülent Ecevit, Maliye Bakanı Zekeriya Temizel, Devlet Bakanı Şükrü Sina Gürel'e önemle duyurulur...

Almanya'da örgütlü olan ve Türkiye'ye mark akıtan şeriatçı gruplar şimdilerde Jet-Pa, Kombassan, Yimtaş'la birlikte hareket ediyorlar; din sömürüsüyle milyonlarca markı faizle işletip 'banker yutturmacasını' bu kez 'Allah'ın emri' diyerek sürdürüyorlar...

Tüm bu olup bitenleri de Türkiye Cumhuriyeti Devleti sadece seyrediyor!..

16/02/99

Cezaevinde İnfaz...

Devlet, cezaevinde yatan tutuklu ve hükümlüleri korumak zorunda değil midir?

Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir. Hukuk devletinde cezaevlerinin iç ve dış güvenliği jandarma ve gardiyanlarca sağlanır...

Dün sabah Afyon Cezaevi'nde çıkan olaylarda Sabancı cinayetinin sanıklarından itirafçı Mustafa Duyar, başına sıkılan kurşunla öldürüldü, ünlü dolandırıcı Selçuk Parsadan ise ağır yaralandı...

Cinayeti kimler işledi?

Kamuoyunda 'Karagümrük Çetesi' olarak bilinen grup...

Mustafa Duyar, Sabancı cinayetinden sonra yurtdışına kaçtı, Suriye'de Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği'ne teslim oldu, daha sonra Türkiye'ye getirildi...

Selçuk Parsadan kimdir?

Tansu Çiller'i dolandıran kişi...

Hem Duyar hem de Parsadan birkaç kez Cumhuriyet Savcılığı'na başvurmuştu:

"Bizi cezaevinde öldürecekler..."

Anımsayacaksınız, Duyar ve Parsadan bir iki kez intihar girişiminde bulunmuşlardı...

Karagümrük Çetesi Nuri ve Vedat Ergin kardeşlerden oluşan ye-

di kişilik bir gruptu. Özellikle Fatih'te esnaftan 'haraç' toplayan çete, 1997 yılında Kalaşnikof marka otomatik silah, sekiz tabanca, üç el bombasıyla yakalanıp cezaevine konmuşlar, ancak 12 Ağustos 1998 tarihinde Eyüp Adliyesi'nden duruşma sonrası kaçmışlardı...

Nuri ve Vedat Ergin, 30 Kasım 1998'de Halkalı'da yakalanmış, Emniyet Müdürü Hasan Özdemir bu kişilerin üzerinden sahte pasaport, sürücü belgesi, çok miktarda döviz çıktığını açıklamıştı...

Olayın bir başka boyutu da Sibel Can ve Hakan Ural çiftiyle ilgiliydi...

Nuri Ergin, Vedat Ergin, Abbas Özcan, Murat Erdem, Serkan Erdemli, Yasin Al, Ömer Kukut, "Cürüm işlemek için teşekkül kurmaktan" ötürü tutuklanıp Afyon Cezaevi'ne gönderilmişlerdi...

★★★

Bir hukuk devletinde 'faili meçhul cinayetleri' işleyenler, Metin Göktepe'yi öldürenler, Gazi Mahallesi'nde insanları kafalarından vuranlar, Manisalı çocuklara işkence yapanlar 'ellerini kollarını sallaya sallaya' dolaşıyor; Bahriye Üçok'tan Uğur Mumcu'ya dek pek çok 'faili meçhul cinayet' aydınlanamıyorsa..

'Karagümrük Çetesi'nin cezaevinde infaz yapması olağan işler arasına girer...

Nasıl olsa devlet erkini elinde tutan siyasal iktidarlar, yani başbakanlar 'Susurluk Çetesi' ortaya çıktıktan sonra "Devlet için kurşun yiyen de, atan da kahramandır" demiş, kimi başkanlar faili meçhul cinayetleri 'devlet sırrı' olarak görmüştü...

Hukuk devletinde tutuklu ve hükümlüleri devlet korur...

Afyon'da dün sabah gardiyan Adem Terim'in başına silahı dayayan 'Karagümrük Çetesi', Mustafa Duyar'ın tek kişilik koğuşunu açtırıp öldürüyor, ardından Selçuk Parsadan'ı ağır yaralıyor...

'Karagümrük Çetesi' silahı nereden buldu?

Artık cezaevlerine silah, Kalaşnikof, bomba sokmak sıradan eylemlerden biridir 1999 Türkiyesi'nde...

Silahın cezaevlerine iç ve dış güvenlik birimlerinin haberi olmadan girmesi olanaksızdır...

Afyon'da yaşanan infaz ne ilktir ne de son olacaktır...

1989 yılında Eskişehir Aydın yolunda o 'kanlı sürgün' kimi tutuklu ve hükümlülerin öldürülmesiyle sonuçlanmış..

Buca ve Diyarbakır cezaevlerinde ölüm olayları yaşanmamış mıydı?

★★★

Nuri ve Vedat Ergin iki kez cezaevinden firar etmişlerdi...

Şimdi bir soru:

"Eskişehir E Tipi Cezaevi'ne gönderilen 'Karagümrük Çetesi'nin bazı üyeleri Afyon'a neden gönderildi?"

Bu soruya yanıt verilmesi gerekir...

Mustafa Duyar, Sabancı cinayetinin önemli adlarından birisidir; o cinayeti nasıl planladıklarını, örgütten nasıl buyruk aldıklarını anlatmıştır...

Burada bilinen bir gerçek var:

"Beni öldürecekler!"

Mustafa Duyar böyle söylüyordu...

Selçuk Parsadan da Afyon'da birkaç kez dövülmemiş miydi?

Ne diyordu Parsadan:

"Cezaevinde can güvenliğim yok!"

Devlet neden önlem almadı?

Üstelik Mustafa Duyar bir süre önce mahkemede önemli açıklamalarda bulunacağını açıklamıştı; dün CHP'li Fikri Sağlar da cinayetin arkasında bazı güçler olduğunu bir kez daha vurguladı, olayın siyasi boyutunun varlığından söz etti...

Çetelerin egemen olduğu bir toplumda devlet çaresiz kalmış...

Devletin eli kolu bağlı...

Türkiye bir hukuk devleti mi.. yoksa aşiret toplumu mu?

23/02/99

Hizbullah PKK...

Güneydoğu'ya ivedi ekonomik yardım... Güneydoğu'ya öğretmen, doktor... Güneydoğu'ya yol, elektrik, su...

Başbakan Bülent Ecevit, Güneydoğu'ya yapılacak yatırımları anlatıyor, terör belasının açtığı yaraları sarmak için hükümetin harekete geçtiğini söylüyor...

TBMM tatilde...

Önümüzde erken yerel ve genel seçim var...

Güneydoğu'ya salt para akışı mı gerekli?

Biz diyoruz ki:

"Türkiye'nin gereksinimi önce demokrasi..."

Bir Cumhuriyet okuru, Diyarbakır'dan yazıyor:

"Ben Cumhuriyet, Milliyet, Radikal okuyorum... Beni, bazı demokratik kitle örgütlerinin kimi temsilcileri bu gazeteleri okuduğum için devlet yanlısı olarak görüyor; devlet güvenlik birimlerinin kimi yöneticileri de terör örgütünün yandaşı görüyor..."

Bu tipik bir örnek...

Diyarbakır'dan Siirt'e; Şırnak'tan Hakkari'ye dek Güneydoğu'da benzer durumlar yaşanıyor...

Bölgede trilyonlara varan yolsuzluklar olduğu biliniyor; 1995 yılında Sason'daki 'tütün vurgunu'nun kimler tarafından yapıldığı unutulmuyor...

Güneydoğu'da salt PKK terör örgütü mü var?

Hizbullah, İBDA-C, İslami Hareket, bölgedeki başarılı operasyonlara karşın eski gücünde olmasa bile 'şiddetini' gösteriyor...

Hizbullah'ın lideri Hüseyin Velioğlu, PKK terör örgütünün başı Abdullah Öcalan'ın arkadaşı değil midir?

Kimilerine göre öldüğü söylenen Velioğlu'nun Irak İran sınırındaki Hizbullah kamplarında olduğu öne sürülüyor...

Acaba hangisi doğru?

Güneydoğu'da Hizbullah, PKK kadar tehlikelidir, arananların çoğu ele geçirilmemiştir. Güvenlik birimlerinin elinde bin kişilik bir liste bulunmaktadır...

★★★

PKK terör örgütünün Güneydoğu'yu kan gölüne çevirdiği bir gerçektir. Apo'nun yakalanışından sonra, MED TV'nin yayınları da PKK'nin bir çöküş içine girdiğini göstermektedir...

MED TV'deki yayınlarda, Doğu'daki PKK militanlarına şöyle sesleniliyor:

"Düşman devletin başbakanına inanmayın, teslim olmayın, Kürdistan halkı yanınızdadır..."

Görülen o ki PKK'de bir panik başlamıştır. Bölgeden gelen haberlerde, militan gruplar birbirlerini öldürmektedir...

Tüm bunlar biliniyor, kimi Avrupa ülkelerinin PKK'ye açık destek verdiği, dün olduğu gibi bugün de gözleniyor...

Yaşadıklarımız ise kimi gerçeklerin kapatılmasına engel değildir...

Çünkü Güneydoğu'da yaşayan Türk, Kürt, Zaza, Süryani, Arap kökenli yurttaşlarımızın tümü de Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarıdır...

Diyarbakır'ın Çermik ilçesinde öldürülen Fethi İpek adlı yurttaşımızın suçu neydi?

İki aşiret içindeki çatışma!..

Oysa İpek'i öldürenler karşı aşiretin bireyleri değil...

Kimler?

Olayla ilgili bir jandarma yüzbaşısı, iki astsubay, iki uzman çavuş, bir muhbir gözaltına alınıp sorguları sonunda Diyarbakır 1 No'lu DGM'ce tutuklanıyorlar...

Burada ortaya çıkan gerçek şu:

"Devlet içinde örgüt ile çete..."

Yaptıkları işler adam kaçırıp öldürmek, fidye, uyuşturucu kaçakçılığı, aşiretler arası çatışmada tetikçilik...

★★★

Güneydoğu'nun 'kan gölü'nden kurtulması için 'demokrasi'nin tüm kurum ve kuruluşlarda işlemesi gerekiyor...

'Çete kurmak' suçundan Diyarbakır DGM'de yargılanan Yüzbaşı Coşkun Bayar acaba bir başka çetenin kurbanı mı oldu?

Coşkun ifadesinde diyor ki:

"Parmaksız Zeki (Şemdin Sakık) yakalandığında, sorgusunda saptanmış gibi, yöredeki bazı zengin kimselerin adı ifadesinde geçiyormuş gibi gösterilerek gözaltına alındılar. Bunlar daha sonra 30-40 bin mark karşılığında serbest bırakıldılar. Ben bu konuyu araştırmak için görevlendirilmiştim. Eğer bu olayda tutuklanmamış olsaydım çete yakalanmış olacaktı. Emniyetin de olaylarda parmağı vardır. Bu olayları muhbir Kemal Türk bilir, benim anlattıklarımı doğrular..."

Kemal Türk'ün mahkemeye çağrılması kararlaştırılıyor. Ancak öğreniliyor ki Kemal Türk, birkaç gün önce faili meçhul bir cinayete kurban gitmiş...

Evet... Güneydoğu'da durum böyle...

Kim çete, kim çete değil, bilinmiyor...

Güneydoğu 'alacakaranlık kuşağında' yaşıyor...

27/02/99

'Kurtbaşı Manzaraları...'

Otomobilin içinde iki avukat bulunuyor. Polis otomobilleri durduruyor...

Önce kimlik kontrolü, sonra geçiş izni...

Burası Mudanya...

Elleriyle 'kurt başı' işareti yapanlar avukatların üzerine yürüyor...

Mudanya İskelesi ana baba günü...

Genç televizyon muhabiri, kameramana bağırıyor:

"Karşıyı çek, karşıyı..."

Otomobile saldıran birisini polisler zor engelliyor; kadın polisin şapkası düşüyor...

Öğreniyoruz ki, o kadın polis Mudanya İlçe Emniyet Müdürü Güzin Nil Erdoğan.

Elleriyle 'kurt başı' işareti yapanlar bağırıyor:

"İmralı keçiye mezar olacak!", "Şerefsizlere yaşama hakkı yok!", "Yuh size!.. Yunan barosunun avukatları mısınız?"

Göstericilerin içinde Mudanya belediye başkan adayı MHP'li Mehmet Kopuzoğlu da bulunuyor...

Tepki giderek büyüyor...

Avukatlar Ahmet Zeki Okçuoğlu ile Hatice Korkut, PKK terör örgütü lideri Abdullah Öcalan'la görüşmek için İmralı'ya gidecekler...

Topluluğu polis güçlükle durdurmaya çalışıyor...

Avukatların bindiği otomobile taş ve bozuk para atılıyor...

Bir genç bağırıyor:

"Alçaklar, şerefsizler, defolun!"

Aralarında şehit ve gazi yakınları da var...

Onlar sadece ağlıyor...

Evet... Demokratik bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'nin Mudanya ilçesinde yaşananlardan ben utanç duyuyorum...

Yaklaşık yüz kişilik bir topluluk ortalığı birbirine katarken, kimi polisler göstericilerin boynuna sarılıp öpüyor...

Dün Apo'nun avukatlarının 'Basın Müzesi'nde düzenledikleri basın toplantısında da 'kurtbaşı' işareti yapanlarca kuşatılmalarına ne dersiniz?

★★★

Etnik ayrımcılığın öne çıktığı bir evrende yaşıyoruz...

Kosova Arnavutları ile Sırplar arasındaki 'siyasi satranç'ın ortaya çıkardığı sonuç etnik ayrımcılığın fotoğrafı değil mi?

Kan, ölüm ve gözyaşı...

Ölenler çocuklar, gençler, yaşlılar yani insanlar!...

Bilmem Aydın Engin'in 'Balkan Notları'nı okuyor musunuz?

Priştine'de 'akbaba' denilince gazeteci akla geliyor; gazeteci jargonunda bu kelime, ölüm haberi peşinde koşan gazeteciler için kullanılıyor...

Sırp kesimin duyurusu bakın nasıl:

"Arnavut teröristler bugün 12.50'de Suvareka yakınlarındaki Movljane köyüne yiyecek götüren bir polis devriyesine otomatik silahlarla ateş açtılar... Bu sabah Ljubizda köyünden Petrit Bitici ile Prizren'den Süleyman Rotla'nın uzun namlulu silahlarla delik deşik edilmiş cesetleri Djinovce köyü yakınlarında benzin istasyonunda bulundu..."

Arnavut kesimin sözcüsü Kosova Demokratik Ligası basın merkezinin duyurusu:

"Bu sabah Suvareka'nın Gjinove köyü yakınlarında açık kimlik-

leri henüz tespit edilemeyen iki Arnavut'un Sırp ordusuna ait ağır silahlarla donanmış bir devriye kolu tarafından öldürüldüğü görgü tanıklarınca AGİT merkezine bildirildi..."

Durum ortada...

Etnik ayrımcılık, yaşadığımız evrende yükselen değerlerin vazgeçilmez öğesi...

Apo, beş bin savunmasız sivili öldüren terör örgütü PKK'nin başı değil mi?

Evet!..

O şimdi tutuklu ve yargı önüne çıkmayı bekliyor!..

Demokratik bir hukuk devletinde 'tutuklu ve hükümlüler'in savunmanları olur; onları savunacak olan kişiler de güvenlik güçlerinin ve yargının güvencesi altındadır...

PKK yanlılarının Avrupa kentlerinde yaptıkları saldırı eylemleriyle, Mudanya'da Apo'nun avukatlarına girişilen 'kurt başlı' eylemin arasında ne fark var?

... Irkçılık bir insanlık suçudur!

Apo bir ırkçı, PKK terör örgütüdür...

Bağımsız yargı önünde Apo hesap verecektir!..

Irkçılığa karşı ırkçılık belki 'Yeni Dünya Düzeni'nin bekçilerine 'yükselen değerlerin' savunucularına şimdilerde 'hoş' görünüyor; onlar 'kan gölünde açan çiçekleri' koklayıp ceplerini dolduruyorlar...

Ya on yıl sonra ne olacak?

Türkiye'de bir kuşak ölümlerle büyüdü, acılarla yoğruldu...

Elleriyle 'zafer' ve 'kurt başı' işareti yapanlar biliyorum ki azınlıkta...

Türkiye'de yaşayan milyonlarca insan barış ve sevgi içinde çoğalmaktan yana...

Bırakın Apo, bağımsız yargının karşışına çıksın, onu avukatlar savunsun; ona destek verenler tarihin derinliklerine gömülsün!..

Unutmayın, Türkiye laik demokratik bir hukuk devletidir!

07/03/1999

Genç Günlerin Masalı...

Nasıl bir türküydü o, haydi bir daha söyle!..

İlkbaharın çığlığını duy, yaşamı anlat bu sabah bana; kuşların diliyle konuş, kır çiçeklerinin renklerini say!..

De ki:

"Gel dur önüme, sen benim sahipliğimsin!.."

Biraz Turgut Uyar'dan konuş, biraz da Lermontov'dan...

Genç günlerin masallarını anlat...

Ormanlardan, kıyılardan, kıran yerlerden gelmiş kadınların resmini çiz, yaşamın gölgeleriyle avun...

Susma, konuş biraz!..

Bir başka çizgi ara, beyazlığın ortasında dolaş...

Aşklar ve sevinçler bitti ey orman!..

Gelir şimdi ölmüş bilinen tüm şarkıcılar...

Elleri ıslak çocuklar, avuntularıyla yok olmuş kızlar, delikanlılar...

Yaşamın sevinci neydi?

Gökyüzünü sarıp sarmala, mavi hüznü yok et!..

Beklenen tutkuları büyüt bugün, çağdaş uykusuzlukları kovala...

Walt Whitman'ın o zamansız tutkularını gösterir misin?

Sahi kimdi onlar?

Onlar benden bir milim bile aşağı değil; yüzleri parlayan güneşle, esen rüzgârla yanık...

Etlerinde eski kutsal uysallık var, güç var...

Yüzmeyi, kürek çekmeyi, at binmeyi, güreşmeyi, ateş etmeyi, koşmayı, vurmayı, geri çekilmeyi, ilerlemeyi, dayanmayı, kendilerini korumayı biliyorlar...

Haydi ilkbaharın çığlığını duy, mart güneşiyle ısın...

Nasıl bir türküydü o bir daha söyle...

Umutsuzluğumu al götür, sakla bir yerlere...

★★★

Maviden yeni doğmuş bir beyazlığa ne dersin?

Tüm avuntularımı yitip gitti artık, yeryüzünün dokuma atlasından...

Suskunuz ve çekingeniz!..

Oysa anlaşılması güç yüzlerdiniz, gözlerinizle başka bir evrendeydiniz...

Durgun ırmaklar size akıtılıyordu, içinizdeki gelecek binlerce yılı kucaklıyordu...

Sizin bedeninizde nice yiğitler, nice şairler uyuyor...

Perdeleriniz kapalı...

Yağmurdan ıslanmış saçlarınızla neden güzelsiniz o kadar?

Antonia Machado'nun melteminde, kuyu çan kulelerinde sabahı bekliyorsunuz...

Gözlerinizde giz yanıyor el değmemiş...

Bir deniz kıyısındasınız, rüzgârın farkında değilsiniz...

Bitmez tükenmez ışığında bedeniniz, bir gölgeye serilidir tanrısal içgüdüyle...

Karanlık dalganın sarkacını bilir misiniz?

Leon Paul Fargue'yi hışırdayan o koca meşe ağacında görebilir misiniz?

Günlerin yanık kâğıtları arasında Sabri Altınel'in dizelerinde bir kadına dokunabilir misiniz?

Yaşamı daha kutsal kılmak görevi bizim...
Güzü daha güz kılmak, yazı daha yaz...
Belki de şöyle seslenmek:
"Sabaha bakıyorum
Daha uyanmamış iyilikler
Uzayan sokaklar dükkânlar tuz
Kan ve ter uyanmamış
Ah bilemedik bilemedik biz sevinmeyi
Gülmeyi açık gündüzü
Gizemli geceyi
Tüy gibi isteği içimizde
Yağmur ve unutkanlık içinde

Şafak söktü sökecek
Bir kıymık kopuyor ufuktan
Bizim olan bir dünyada
Duyan ve susan
Umudun ve sabrın vakti yok artık
Suyun ve ekmeğin vakti yok
Acının içinden geliyor sevinç
Ve gecenin içinden aydınlık."

★★★

Nasıl bir türküydü o, haydi bir daha söyle?

İlkbaharın çığlığıdır duyulan, bizi avuntularımızla birlikte götüren...

Ren 'ın düşlerinde gezinen bir evrende sahipsiz dolaşan sensin...

Dinle uzun bir gecede hiç soluk almadan:

"Gece, yolunu yarılamıştı. Göklerin yığını, o anda tümüyle sığacaktı bakışıma. Seni gördüm, ilk ve tek, yıkılmış kürelerdeki tanrısal dişi. Sonsuzluk giysini yırttım, toprağıma getirdim seni, çırılçıplak. Çürümüş yaprakların devingen tortusu her yanımızı sardı.

Uçuyoruz, diyor hizmetçilerin, acımasız uzayda, kızıl borazanımın türküsü eşliğinde."

Sabahın sisi iniyor denize...

Andr'la kucaklaşıyor, Edip Cansever'le konuşuyoruz...

Tılsımlı karaadalarda şimdi sevişme zamanı...

Bilir misin, nedensiz bir çocuk ağlaması bile çok sonraki bir gülüşün başlangıcıdır...

Susma, konuş biraz!..

01/04/99

'Düzenin Yeni Bekçileri...'

Serge Halimi, Fransız gazeteci yazar ve akademisyen. Fransa'da Yeni Dünya Düzeni'ne karşı, ilerici üniversite ve aydınların dergisi olarak bilinen 700 bin tirajlı aylık Le Monde Diplomatique'in yayın kurulu üyesi...

Serge Halimi'nin 'Düzenin Yeni Bekçileri' kitabı 'Evrensel Basım Yayın' tarafından yayımlandı...

Kitabı bir solukta okudum...

Fransız 'medya'sının anlı şanlı 30 temsilcisi gazetecinin sermayeyi nasıl savunduklarına, onların kirli çamaşırlarını nasıl temizlediklerine tanık oldum...

Çürümüşlük ve yozlaşmışlık...

Çıkar ilişkileri ve her türlü üçkâğıt...

Yeni Dünya Düzeni'ne boyun eğmiş, kendi çıkarlarından başka bir şey düşünmeyen, paranın küstahlığını öven, halkı küçümseyip önemsemeyen bir grubun öyküsü, ülkemizin 'medya fotoğrafı'nı çağrıştırıyor...

Ben her akşam Türkiye'nin özel televizyon kanallarında dönek Marksistlerin şaklabanlıklarını, tarikat şeyhlerinin kolları arasında 'demokrasi dersi veren' şarlatanları görüyor, çürümüşlüğün ve çıkar çamurunun içinde onların yuvarlanışlarını izliyordum...

Fransız medyası ne kadar çok bizim medyaya ya da bizim medya Fransız medyasına benziyordu...

Ragıp Duran'ın önsözünü yazdığı kitapta, 1986 yılında Fransız medyasının büyük grev öncesi ve sonrasında 'greve hayır' dediklerini bir kez daha anımsarken kendi kendime sordum:

"Bizim medyada Cumhuriyet'in dışında sendikal örgütlenme niye yok?"

Ragıp Duran diyor ki:

"Kitabın son bölümünde, medya yıldızlarının oluşturduğu suç ortaklığı şebekesi gündeme geliyor: 'Akıl ve mantık çemberi' adı altında pazarlanan Fransa'daki sağcı, solcu ya da ortacı gazeteci ve aydınların kendi çıkarları, özellikle de makamları ya da yeni kitapları söz konusu olduğunda, karşılıklı olarak birbirlerini övmelerine örnekler veriyor yazar. Üstelik radyo, televizyon ve gazetelerde köşeleri kapmış olanların, bu düzeni sürdürebilmek için nasıl da karşılıklı ve danışıklı bir şekilde, çoğu zaman yandaşlarının kitaplarını bile okumadan kitap programlarına çıkıp kendi adamlarını ya da ortaklarını yağladıkları, somut örneklerle anlatılıyor. Öyle ki, gazetesinin yazıişleri müdürü bir kitap yazınca, aynı gazetenin muhabiri aynı gazetede patronunu övüyor."

★★★

Hıfzı Topuz, Serge Halimi'nin kitabının Fransızca adının 'Les Nouveaux Chiens de Garde' yani 'Yeni Bekçi Köpekleri' olduğunu yazıyor...

Konusu ise şu: "İktidarda olanların ve ekonomik güçlerin hizmetinde olan gazeteciler ve televizyoncular..."

Kitabı okuduğum gün Radikal'de Haluk Şahin'in 'Kiralık Kalem' başlıklı yazısı yayımlanmıştı. Dürüst ve onurlu kişiliğine inandığım Şahin, yazısının bir bölümünde şöyle bir saptamada bulunmuştu:

"Kalemini bir gizli servise ya da onun içinde bir kliğe kiralayan bir kişi, yarın onu başka bir gizli servise, mafyaya, hatta bir terör örgütüne kiralayabiliyor...

Kalem kiralıksa, her çeşit müşteriye tav olabilir."

Haluk Şahin, Türk medyasından örnek veriyordu...

Kimdi bu kiralık kişi?..

Şahin'in iddiasına göre 'Siyah kod adlı' gazeteci, "Türkiye'nin en değerli sütunlarından birini kirletmeyi" sürdürüyormuş...

Bence bu kişilerin sayısı medyada 'bir iki' filan değil, bir hayli fazla!..

Bazıları, 12 Mart'tan sonra açığa çıktı; şimdilerde ise 'dergilerin' ve 'şeriatçı medya'nın terör uzmanı olarak karşımıza çıkıyorlar...

Bir tanesi özel televizyon kanallarının başında, 'Star havaları'yla ABD'nin Yeni Dünya Düzeni'ni medyada temsil ediyor; bir diğeri Washington'dan gazetelere yazı geçiyor; öteki, tarikat şeyhinin korumasında 'kod adını' unutup yeni imajıyla içimizde dolaşıyor...

★★★

Pohpohçuluk, yağcılık...

Jean Bothorel, 1996 yılında çalıştığı Le Figaro'dan kovulur. Suçu ise şudur:

"Gazetenin iki yıldızı, Yazıişleri Müdürü Franz Olivier Giesbert ve Yayın Kurulu Başkanı Alain Peyrefitte'in kendi kitaplarına övgü yağdırmak için sütunlara yağdanlıkların, pohpohçuların el koymasını eleştirmek..."

Serge Halimi anlatıyor:

"Gerçekler acıdır. Medyanın zirvesindeki birinin kitabı, hiçbir zaman dürüst bir eleştirinin oklarına maruz kalmaz. Medya sütunlarındaki bu tekelleşme, 'çapraz kibarlıklar', esere kalkan görevi görür. En fazla uzaktan bir keskin nişancının silah sesleri gelir; o da paralı askerlerin alkışları arasında gümbürtüye gider. Çalışanlarından ve kendilerine göbekten bağlı olanlardan talep ettikleri övgülerin karşısında zevkten mest olanların bu kibri pek bir göz yaşartıcıdır. Ancak kendilerine hükmedenlerin çocuk ruhlu kibrini okşamaya yönelik bu beyaz yalanların, bir gazetenin itibarını sarsabileceğini nasıl düşünmezler?"

Serge Halimi'nin kitabını bitirip, masamın üzerine koydum ve yine kendi kendime sordum:

"Yeni Bekçi Köpekleri'nin Türkiye'de sayısı kaç?"

08/04/99

Gülçin...

Gözlerinin içi gülen kadın yok artık!..

Uzun boylu bir dostluğum olmadı ama zaman zaman telefonlaşırdık...

1988 yazıydı...

İzmir'e gelmişti...

Bir öğle sıcağında Nilay Karman (Karaelmas), Gülçin ve ben Kordon'da 'çöp şişçi'ye gitmiş, uzun uzun konuşmuştuk...

Deli dolu, sevecen bir insandı...

Önceki gece, televizyonlarda ölüm haberini öğrendim...

Yaşamın gerçek yüzlerinden birisi ölüm değil miydi?

Artık duymadığımız seslerin bitişi, Edip Cansever'in dizelerinde 'ölü sirenler'i çağrıştırıyordu...

Gök bir parça yağmuru akıtmıyor, ölümün yazgısı yoğun sis parçası halinde önümüze düşüyordu...

Gülçin'in Hürriyet'te çıkan yazılarını topladığı 'Ben Gülçin' yaşamın bir parçası, deli dolu zamanların içinde dürüst, saygın ve onurlu olmanın kanıtıydı...

Bir haykırış...

O umudun yok olduğu andır...

Ağaçlara asılan haberci kuşlarının ölüsü bile, turuncu bir ruhun içine sürükler...

Gülçin o gülen gözlerinde, belki yakalamak istediği sevdanın hüzün nöbetini yansıtıyordu...

Kitabının sayfalarını bir kez daha karıştırdım...

Doğan Hızlan'ın Gülçin'le yaptığı son röportajı anımsadım...

Bilmem, Fransız şair Philippe Soupault'un Theodore Fraenkel için yazdığı dizeler Gülçin'e yakışır mı:

"Öldüğün vakit harikulade bir hava vardı
Mezarlık o kadar güzeldi ki
Hiç kimse mahzun olamadı
Epeydirde senin artık orada olmadığını sanıyorlar
Homurdanmalarını duymuyorum
Susuyorum
Yahut omuz silkiyorum
Cenneti görmeyi asla istemezdin
Nereye gideceğini artık bilmiyorsun
Ama sen işin alayındasın"

★★★

Kitabını okuyorum...

Diyor ki:

"Bugünlerde kocanı biraz devre dışı bırak... Bırakmasan da bırakırmış gibi yap... Bak, bizim Sanayi Bakanı Yalım Erez "Özer Bey de Meral Akşener'i istemiyor. Ben yalaklık ve salaklık nedir bilmem" dedi ve herkes ona inanıverdi... Ortalık yatışınca senin katılmadığın toplantılarda başkanlık divanına bile başkanlık yapabilirsin... Zaten aslında bizde demokrasi sizdeki kadar bile gelişmiş değil. Bizde sadece üniversite öğrencileri sokağa dökülüyor... Genç kızları polisler acımasızca dövüyor...

Kayıp çocukları için eylem yapan anneler cumartesileri buluşuyor...

Başı çeken sakat kadının sakat arabasının içine birileri bir paket

uyuşturucu koyup onu tutuklayıveriyor... Diğer ebeveynlere gözdağı veriyor... Bizde işler sizdekinden daha iyi ve daha kolay...

Çünkü bizim cumhurbaşkanı okul açmaktan ve temel atmaktan başını kaşıyacak vakit bulup eyleme geçemiyor... Bizim yöneticiler çok şanslı... Halkımız olaylar karşısında tepkisiz... Kimse başbakanı veya yardımcısını düşürmek için sokaklara düşmeyi düşünmüyor... Sonra bizdeki medyanın büyük bölümü çok kibardır...

Önce sen bizim medyanın iktidara yakın olmaktan hoşlanan uzman kadrosunu transfer et... Üç günde bütün Pakistan 'uyu yavrum ninni' şarkısı ile idare edilir... Hemen cumhurbaşkanı ile pazarlığa başla... Elinde ona ait dosyalarla kapısını çal...

Sonra beni ara..."

★★★

Kınında bekleyen soğuk bir bıçak mıdır ölüm? Suskun bir sızıyla uçan bir güvercin midir kaçış?

Gözlerinin içi gülen kadın yok artık!..

Dürüst, onurlu ve saygın...

Gülçin hastanede yatarken, sanırım onu en güzel Ertuğrul Özkök anlatmış:

"Gülçin yine aynı Gülçin. Hiçbir şey onu değiştiremiyor.

Yine o topuk sesleri, yine o canlı haykırış:

'Ay bunu sana mutlaka anlatmalıyım' diye başlayan cıvıl cıvıl cümleler..."

Dürüst ve onurlu olmak, gerçeği yazmak, ikiyüzlülük yapmamak...

Gülçin'in gözlerinin içi gülerken, yüreğinin güzelliği vuruyor yüzüne...

Gözlerinin içi gülen kadın yok artık...

Masmavi bir gökyüzü...

Kanat çırpan beyaz martılar...

Kızkulesi hüznün lacivertle buluştuğu yerde duruyor...

Yıllar önce Gülçin'le İzmir'de İkinci Kordon'da 'çöp şiş' yerken kimlerin dedikodusunu yapmıştık...

Cemal Süreya'nın bu şiiri Gülçin'e yakışır:

"Gülün tam ortasında ağlıyorum
Her akşam sokak ortasında öldükçe
Önümü arkamı bilmiyorum
Azaldığını duyup duyup karanlıkta
Beni ayakta tutan gözlerinin"

08/04/99

Güç Gösterisi...

Başbakan Bülent Ecevit, eşi Rahşan Hanım'la Kosovalı sığınmacıların barındığı Kırklareli'ndeki 'çadırkent'i gezerken, yaşlı gözlerle karşılarına çıkanlara sesleniyor:

"Siz bizim misafirimizsiniz!"

Yaşam sürüyor...

NATO uçakları Belgrad'ı bombalarken halk meydanları doldurup saldırıyı müzik şöleniyle protesto ediyor. Televizyon kanallarında 'Kosova dramı' ekrana geliyor, umutsuzluğun fotoğrafı önümüze düşüyor...

Türkiye'de seçim meydanlarında aynı konu siyasi parti liderleri tarafından yansıtılıyor:

"Baskı, zulüm bitsin!"

Peki bu dramın arkasındaki gerçek nedir; şöyle oturup düşünen, tartışan kaç kişidir? ABD ve İngiltere Balkanlar'da ne yapmak istiyor, Avrupa Birliği'ne karşı bir tavrı var mı? Yeni Dünya Düzeni'nin getirdiği küreselleşme, ekonomisi güçsüz ülkelerde neden etnik kimliği öne çıkarıyor, dayatmacılığı geçerli kılıyor?

Ortada bir hesap var...

ABD ve İngiltere'nin hazırladığı yeni senaryolar bu kez Balkanlar'da yaşama geçirilmek isteniyor...

Prof. Dr. İzzettin Önder, 'ekonomi ve politikanın çok net kesişme alanı içinde kalan' ilişkiler yumağını çözerken, gözden kaçan bir noktanın altını çiziyor...

Diyor ki:

"Şu anda güçlü konumda olan ABD'nin tezleri üstünlük sağlamaktadır. Burada dikkat edilmesi gereken nokta, bence, güçlü merkezlerce savunulan tezlerin kısa dönemli sonuçları değil, fakat bizzat tezin stratejik bağlamı olmalıdır.

Batılı güçler çevreyi denetlemede kapitalist sistemin sınıf sorununu daima arka plana iterken, etnik, dinsel vb. gibi farklılıkları öne çıkarmaya çalışmakta ve bunda da, çevresel ülkelerin entelleri ile birlikte başarı sağlamaktadır. Sol düşünce sistemi ile hiçbir biçimde bağdaşmayan söz konusu etnik ya da dinsel farklılaştırma ölçütleri, çevresel ülkeleri çatışmaya iterek, onları merkezin dümen suyuna sokarken, aynı anda merkezi de olası bir çatışmadan korumaktadır."

★★★

Basına yansıyan haberler birbirini tutmuyor...

Prof. Dr. Erol Manisalı bir kez değindi, karmaşanın neden kaynaklandığını açık bir biçimde anlattı...

İki haber başlığı...

Bir:

"Sırplar herkesi kurşuna diziyordu. Priştine'de idam sehpaları kuruldu..."

İki:

"Sırplar, Priştine'den ayrılmak isteyenlerden 1500 mark alıyor..."

Uluslararası televizyon ve ajans muhabirlerine bizimkiler de katıldı; gözyaşı, kan, zulüm öne çıkarıldı...

Elbet, Kosova'da ve Priştine'de yaşanan acı sona ermeli, insanlar mutlu olmalı...

Yukarıda verdiğimiz iki haber başlığından hangisi doğru, hangisi yanlış?

İşte böyle bir kargaşa yaşanıyor, şu soruya yanıt verilmiyor:

"NATO bombardımanı bölgeye gerçek barışı getirecek mi?"

NATO, Türkiye'yi bir kara harekâtına zorlamanın hazırlığı içinde. Hem Ecevit, hem Dışişleri Bakanı İsmail Cem bunun farkında...

Kosova'dan ve Priştine'den yoğun göç var...

Acaba bu göç Arnavutların işine yarayacak mı?

ABD, Kosova'nın güneyini Sırp askerlerine kapatmak eğiliminde. Aynı durumu Irak'ta gördük. Bir 'yasak bölge' yaratmak barış getirmedi Irak'ta, Saddam dimdik ayakta kaldı.

Aynı durum, Miloşeviç'i, Saddam gibi 'kahraman' yapmaz mı?

★★★

Ekonomisi güçsüz ülkelerde etnik kimliklerin ve dinsel farklılaşmaların kabul görmesi, Yeni Dünya Düzeni'nin amaçlarından birisidir...

Abdullah Öcalan'ın Suriye'den kaçıp önce Rusya'da, sonra İtalya'da barınması, ardından Yunanistan Gizli Servisi'nce Kenya'ya götürülüp oradan Türkiye'ye postalanmasının amacı nedir?

Yanıt açıktır:

"Avrupa Birliği'nin güçlenmesini önlemek, özellikle Almanya'ya ders vermek içindir!"

Almanya, Apo ve PKK'ye bugüne dek neden böyle sıcak baktı, Avrupa'da milyonlarca mark haraç toplanmasına izin verdi?

İran, Irak ve Suriye'yi ABD'den daha rahat denetleyebilmek için!..

Liderler Türkiye'yi dolaşıyor...

Ecevit'ten Mesut Yılmaz'a, Recai Kutan'dan Deniz Baykal'a, Tansu Çiller'den Devlet Bahçeli'ye dek pek çok politikacı Yeni Dünya Düzeni'nin amaçlarını, ABD'nin güç gösterisini halka anlatmıyor...

Demokrasinin işlerliği sandığa, seçmene değil, ekonomiye dayanır...

Bakın bugün Türkiye'de ekonomiye; en baba holdingler 'repo faizi'yle gelir elde ediyorlar...

Oysa Türkiye'nin ekonomik dinamikleri hazır. Bizde tarım de-

nilince akla üzüm, tütün, fındık, ayçiçeği, incir geliyor. Oysa İtalya, Fransa, İspanya enginar, marul vb. gibi konserve ürünlerden bizim turizmden elde ettiğimiz 9 milyar doları kazanıyor...

Türkiye o yüzden IMF'nin ve ABD'nin kıskacında...

10/04/99

'Git Aç Kapıyı...'

Sessizlik bize göre değil..

Otları dağlayan alevler gibi çıplaklık değildir sevda; kaçan yıldızları, ayı, güneşi yakalamak hiç değil...

Vicente'nin köpürüp akan ırmağına gizli bir el dokunsun akşamın karanlığında, gizemli hüzünleri toplasın...

O son fırtınayı düşün; yağmurları, çakan şimşeği, gök gürültüsünü...

Yağmurda ıslanan saçlarınla karşımda duran sen, o çocuk gözlerinle bir şeyler anlat istersen!..

Bilir misin karanlıkta yürümek güçtür...

Yırt o karanlığı, mavinin derinliğine in!..

Bir akşam annen kollarını açmış, başını göğsüne yaslamıştı. Gece yarısı trenleri bölüyordu uykunu. Bir Bozkır sabahında Konya Ovası kar altındaydı. Üşüyordun, kirpiklerin ayaklanmış, yüzün buz gibi olmuştu...

Artık gözlerimiz kirli sabahlara alışır oldu, geçmişi çoktan unuttuk...

Jose Gorostiza'nın bahçelerinde dolaşıp, Pablo Neruda'lı akşamlarda körkütük sarhoş ol...

Neden gülmüyor gözlerinin içi? Söyle neden suskunsun böyle?

Esmer yüzlere konan kış güneşi, vahşi ormanlar gibi soluyan bencilliğimiz bize sevdayı unutturdu...

Karanlıkta yürümek güçtür; güçtür yüreğin içindeki sevdanın sesini dinlemek...

Miroslav Holub'un 'Kapı'sı alaca bir şafakta, mavi evleri, asma bahçelerini, yaseminlerini anımsatıyor bana, dinle:

"Git aç kapıyı,
Belki bir ağaç
Bir koru
Belki bir bahçe
Ya da sihirli bir kent vardır dışarıda.
Git aç kapıyı
Bir köpek belki bir şeyler arıyordur.
Belki bir yüz,
Ya da bir resmin
resmini göreceksin.
Git aç kapıyı.
Sis olsa bile dışarda
Dağılır
Git aç kapıyı
İşlek karanlıktan başka,
Oyuk rüzgârdan başka
Hiçbir şey olmasa bile
dışarda.
Git aç kapıyı.
Hiç olmazsa
Esinti olur
Bir parça."

★★★

Sessizlik bize göre değil!..
Ağlamak gün boyunca, eski anıları toplamak!..
Bize göre değil!..

Lorca'nın dilinde aşk açlığın hırpaladığı bedenlerde duruyor... Aşk martı ölülerini saklayan yalnızlık denizinde kapkaranlık öpüşü zorluyor...

Sen, denizin dibinde, güneşe karşı oturmuş, kahvaltı yapıyor, gazeteleri okuyorsun!..

Kentler küçük çocuklar gibi titremeli; kentler bütün gece çığlık çığlığa ayağa kalkmalı; Afrika'da cesaretin ezgisi çalınmalı...

Dudaklar gümüş rengine dönecek!..

Dudaklar mavi menekşelerde buluşacak...

Artık umudumuzu boş yere tüketmekten kurtulmalıyız...

Şiirler bizi anlatmalı, şarkılarda biz olmalıyız...

Yüreklerimizde ışıldamalı yeryüzü, sevda gözlerimizde büyümeli...

Her şey tekdüze geliyor bize yaşamın inişli çıkışlı yollarında...

Claude Sernet'den Arthur Rimbaud'dan sınırsız hüzünleri alıp bir yerlere koyalım!..

Sokaklar seni yaralar mı?

Haydi gel, en sessiz, en yürekli adımları atalım, birlikte; Egito Gonçalves gibi:

"Kent boşalmış sen yoksun diye, granit
yapışkan bir yağmura dönüşüyor ansızın.
Denize doğru bağırıyor martılar, bir ürperti
ilk ağrısı gibi kışın, sokakları geçiyor.
Duvarlar boyunca kapılar çarpılıyor, kesildi
güneşin ışığı, boş ay
kıyıları oyan gelgiti çağırıyor.
Çekiyor, küçülüyor boşluk, kuru yapraklar düşüyor:
geçen bahar dallarındaydı onlar hiç olmazsa.
Bir yürek dolaşıyor dünya üstünde,
son çarpışına takılıyorum. Görmüştüm onu
beni korkutmadan önce."

15/04/1999

Kürtçü, Şeriatçı, Numaracı Cumhuriyetçi...

Çok önemli bir gelişme:

Ankara DGM Başsavcılığı, Nur cemaati lideri Fethullah Gülen hakkında TCK'nin 146. maddesindeki 'Anayasal düzeni yıkma' fiilinden ötürü yürüttüğü soruşturmayı derinleştiriyor...

Ankara DGM Başsavcılığı, Fethullah Gülen'in 'Işık Evleri'ni, İzmir Maltepe Askeri Lisesi'nde örgütlenmesini, konuşma kasetlerini dava dosyasına ekleyecek...

Fethullah Gülen'in sağ kolu, DSP Afyon birinci sıra milletvekili adayı Gaffar Yakın, Kanal 6'da Baki Özilhan'ın sorularını yanıtlarken şöyle diyor:

"Fethullah Gülen, bilgili bir insandır, yurtiçi ve yurtdışındaki okullarında çağdaş eğitim yapılır..."

Doğrudur!..

Nurcu cemaatinin desteğindeki okullar bilgisayar sistemine geçmiştir; öğrencilere iyi İngilizce öğretilir; Türk Bayrağı dalgalandırılır; halk oyunları öğretilir...

Ancak, yurtiçi okullarında 19 Mayıs, 23 Nisan, 29 Ekim törenlerine katılmamak için çeşitli gerekçeler uydurulur:

"Öğrencilerimiz matematik olimpiyatlarına katılıyor; ÖSYM sınavlarına hazırlanıyor, bizi hoşgörün!.."

Gülen, hoşgörü sahibi ya, laik demokratik cumhuriyetten de hoşgörü ister...

Fethullah Gülen, apar topar Amerika'ya uçtu; hem sağlık kontrolünden geçiyor; hem de kimi ABD yetkilileriyle 'halvet' oluyor...

Şöyle bir hesapladım, emekli vaiz, emekli maaşıyla bir ayı aşkın süredir ABD'de keyif çatıyor; Ankara DGM Başsavcılığı'nın başlattığı soruşturmanın sonucunu bekliyor...

★★★

Star gazetesinin deneyimli yazarı Esen Ünür, 'Nur cemaati'nin maskesini düşürünce, ABD'de bulunan Fethullah Gülen acaba panikledi mi?

Paniklemesine gerek yok, ABD'li dostları hocayı sarıp sarmalayıp korumaya alırlar!..

Tarih: 9 Nisan 1999 Cuma.

Şehir: Washington...

Yer: Army Navy Club (Karacılar ve Denizciler Kulübü)...

Toplantıyı düzenleyen ABD Dışişleri Bakanlığı Araştırma ve İstihbarat Dairesi'nden Henry Barkey...

Utah Üniversitesi'nden Hakan Yavuz, şöyle diyor:

"Baskılardan ve işkenceden Türk halkı artık bıkmıştır..."

Kimdir bu Hakan Yavuz?

Fethullah Gülen'in ABD'deki sağ koludur; Kanal 7'nin eski ABD muhabiridir...

Konuşmaların özetini Esen Ünür şöyle aktarıyor:

"Türkiye'de demokrasinin geleceği tehlikededir. Türkiye'yi askerler yönetiyor. Fazilet ve HADEP kapatılabilir. Türkiye'de Müslümanlar ve Kürtler baskı altında..."

Türkiye'de yazılan senaryo ABD'de alıcı buluyor; Kürtçüler, şeriatçılar ve numaracı cumhuriyetçiler Washington'da 'Karacılar ve Denizciler Kulübü'nün çatısı altında toplanıyor...

İBDA-C, Hizbullah, İslami Hareket ve PKK'nin sloganını anımsatalım:

"Kürtlere ve Müslümanlara Türkiye'de zulüm yapılıyor..."

Fethullahçıların gerçek yüzü bu kez ABD'de karşımıza çıkıyor, 'Kürtçülük, şeriatçılık ve numaracı cumhuriyetçilik' kol kola dolaşıyor...

★★★

Türkiye'nin insan hakları karnesi zayıf; demokrasi tüm kurumlarda kurallarıyla işlemiyor; Güneydoğu'daki kan gölünden çıkar umanlar ortalıkta dolaşıyor; bunların tümünü biliyoruz...

HADEP'lilere Diyarbakır'da saldıran, tekme tokat yerlerde sürükleyen güvenlik güçlerini de kınıyoruz...

Polisin Diyarbakır'da HADEP'lileri döverken, İstanbul'da İBDA-C sempatizanlarına dokunmaması elbet çok düşündürücüdür!..

Ama, Fethullahçı Hakan Yavuz kimdir, kimlerle ilişkisi vardır, ABD'de öğretim üyeliği dışında başka görevi var mıdır?

Ne diyor DSP adayı Gaffar Yakın:.

"Fethullah Gülen hoşgörü sahibidir!.."

Mekke'de herkesi sivrisinekler sokarken Gülen'i sokmamıştı; ve bunu da anılarında yazmıştı Fethullah Gülen...

O şimdi ABD'de askeri liselere öğrenci sokmakla, sivrisinek sokma arasındaki bağı araştırıp Washington'daki 'Karacılar ve Havacılar Kulübü'ndeki tartışmayı alkışlıyor mu dersiniz?

Her şeye karşın Fethullahçılar işini bilir Bülent Ecevit'in korumasında DSP'den milletvekili seçilip, 'demokratik sol'un ivme kazanmasına katkıda bulunur!..

Sen çok yaşa Fethullah Hoca!.. Bir ayağın ABD'de bir ayağın DSP'de!..

16/03/1999

'Aşk Yorgunu...'

Önüme bir fotoğraf, yüreğime hüzün düştü...

İki kadehi de kırmızı şarapla doldurmuştuk...

Şafak parmaklarımızda sökene dek içmiştik...

Sarhoştuk!..

Beyaz bir çiçek avuçlarımızda büyürken, Endülüs yok olmuş, damardan boşalan bir kan gibi ılık ve uğultulu son lodoslar esmeye başlamıştı...

Çocukluğumuz, ilk gençlik yıllarımız...

Tren saatleri yaklaştığında giyinik kuşanık bir rastlantının başlangıcına doğru yürüdüğümüzü anımsadık...

Eski günlerden kalma bir sevda, bilirim seni zamansız sevişmelere götürür...

Bilirim gözlerin büyür önce, saçında çiçeğin gülümseyişi geceyi tutuşturur alevinde...

Yüreğimde bir uçtan bir uca ışıktan bir demet, kuşun kanatlarında yayılır...

Bilmem o geceyi anımsıyor musunuz?

Tek başına bir yerlerde, belki de o kıyı kasabasında simsiyah gözleriyle meydan okur aşkın kaçışına!

Rüzgârda yelken şişer ve yalnızlık akılda kalır sadece...

Yorgo Seferis'in çığlığı, Cemal Süreya'nın dizelerine yansır...

Bir çift acılı gölge, çocukluğumuzdan kalan korku İvanov'un tanrısal mezarının üstündedir; aynı gizin iki sesli ağzı, aynı düşün titreyen iki kanadı olur...

Beyaz balıkların sözsüz oyunu, Jacques Prevert'in Brest'te yağmur altında şarkı söylemesini yansıtır hiç farkında olmadan...

Voltava'nın suyu üzerinde parıldar mavi maskaralık; gece ağlarını dökerken sen kaçarsın daha ışıltılı olur rezillik...

Bense o saatlerde aşk yorgunluğuyla masalsı kentler kurarım...

★★★

Bir fotoğraf düştü önüme, bir bakış yaşamın içinde büyüdü, yüceldi...

Çocukların ve yaşlıların bilmediği gecede acılı gözler gördünüz mü hiç?

Ellerimin erişemediği yerlerde belki aydınlanmak istiyor yüreğim...

İşte o saatlerde kaçışın gerisinde kalan tek başına bir sevda, karanlığın içinde yükselen sesle birleşiyor...

Diyorum ki:

"Belki de bugünkü kadar hiç
duyumsamadık avuçlarımızda
bize özgürlük getiren
kızarmış ellerin sıcaklığını..."

O sırada silah sesleri duyuluyordu...

Gözlerimizi yumduk...

Sıcak bir bulut geçti başımın üstünden...

Prag'da o gece yorgun düşmüştüm...

Jaroslav Seifert belli belirsiz bir gölge gibi yürüyordu...

Sesi öfkeliydi:

"Henüz yitmedi kulaklarımızda daha
yıpranmış silahlarının uğultusu.
Sokaktaki insanlarımızın kolları
gene açık eskisi gibi kucaklamaya."

Hava görklü ve barbunya rengindeydi...

Varşova Prag seferi yapan tren gecenin sisi içinde yol alıyordu...

Şopen Şokağı'nda insanları kurşuna diziyorlardı ben Varşova'dan ayrıldığım zaman...

Başımı kompartımanın camına dayadım...

Islık çalıyordum...

"Yüzümde bunca gerçek gözyaşları,
kucak açtığında ölülerine toprağımız,
hâlâ sıcak ve yakıcı gözyaşlarımız.
Evet, söylüyorum bunu bütün dünyaya!
Ve bütün yüreğimle haykırıyorum size:
Yaralamayın n'olur bu sevdayı!
Hayalleri paramparça olan ülkemizde
bir o kaldırabilir bunca acıyı."

★★★

Önüme bir fotoğraf, yüreğime hüzün düştü...

Bir yıldız kaydı, beklenmedik bir konuk kapıyı çaldı...

Mavi balıklı bir afişin önündeydim...

Çocuklar vardı çevremde, gözleri yarım kalmış masallara takılmış...

Hepsi umutsuz ve yankısız bir sesin yanındaydı... Dudakları ise mercan ışığında titriyordu...

Yüzlerde yorgun sürgünlerin izleri vardı; bir karanfil kokusu ince uzun boynunda yürüyordu...

Kirpiklerin konuşuyordu o akşam!..

Ürkek bir şafağın uluorta seslenişi; gökyüzünün uçsuz bucaksız özgürlüğü kuşattı dudaklarını...

Bir ses duyuldu o kaçış anında:

"Donmuş tarlalardan geçiyorduk bir vagonla şafakta
Kızıl bir kanat havalandı karanlığın içinde."

Bir kadın şafağı yudumlarken tek başınaydı...

Çizgili bir deftere şunları yazdı:

"En çok gözlerini özlüyorum. Hiç kimse senin baktığın gibi bakmadı gözlerime... Sevişirken..."

21/04/1999

'Oy Lice, Oy...'

Yıl 1976...

Diyarbakır'ın Lice ilçesi...

Deprem konutları yapılıyor...

Büyük bir yolsuzluğu araştırmak için Diyarbakır'dan Lice'ye gidiyoruz...

Sabah otelde kahvaltımızı yapıp Lice Belediye Başkanı Halil Akgül'le yola koyulduk...

Lice'ye girerken kar başladı...

İmar ve İskan Bakanlığı'nın şantiyesine uğradık. Orada görevli Çetin Bayrıl adlı arkadaşımla buluştuk...

Çetin Bayrıl, Manisa'dan arkadaşımdı. Çetin eski bir milli futbolcuydu. Manisa'da Sakaryaspor'da oynarken Gençlerbirliği'ne transfer olmuş, bir maçta hakem Sulhi Garan'a yumruk attığı için 'yaşam boyu ceza' almıştı. Ağabeyi de Göztepeli ünlü futbolcu Fikri'ydi...

Çetin 60'lı yıllarda sağcı, 70'li yıllarda solcu olmuş, Bülent Ecevit'in başbakanlığı döneminde İmar ve İskan Bakanlığı'na girmişti...

İşsiz geçen yılları, yaşamında derin izler bırakan, dürüst, mert bir kişiydi. Otuz yaşında kitap okumaya başlayan, 'sol ideolojiyi'

kavrayan bizim Arnavut Çetin, Lice'deki müteahhitlerin yolsuzluklarını belgelemiş ve bana postalamıştı...

Vurgundan gelen milyonlar, AP'li müteahhitler ile siyasetçiler arasında bölüşülüyordu. İktidarda 1. MC hükümeti vardı ve başbakan, Süleyman Demirel'di...

Cumhuriyet'e yedi günlük bir dizi hazırladım: 'Oy Lice, Oy...'

O gece Lice'de Belediye Başkanı Halil Akgül'ün evinde kaldım. Orada, 80 yaşında bir ihtiyarla tanıştım. CHP'liydi. Bir süre önce 'sol bir örgüte üye olduğu gerekçesiyle' yakalanmış, işkenceden geçmiş, bir süre cezaevinde tutuklu kalmış, sonra "Yanlışlık oldu" denilerek salıverilmişti...

Yaşlı CHP'li, o gece bana Karaoğlan Ecevit'i öve öve bitiremeyiş, aynen şöyle demişti:

"Mustafa Kemal Atatürk bizi nasıl kurtardıysa, Ecevit de kurtaracak..."

O yıllar Türkiye'de sol bir rüzgâr esiyordu; Edirne'den Kars'a, İzmir'den Diyarbakır'a dek her yörede dağlara taşlara 'Karaoğlan geliyor' yazılıyordu...

★★★

Lice'de belediye başkanlığına Zeynel Bağır seçildi...

Zeynel Bağır kaç yaşında!..

29 yaşında!..

Demek ki ben Lice'ye ilk gittiğimde 6 yaşındaydı...

Deprem evlerinin önünde çektiğim fotoğraflara baktım. Çocuklar, gençler, yaşlılar gülümsüyordu...

Yoksulluğa, açlığa, işsizliğe karşın gözlerinin içinde bir mutluluk beliriyordu tümününde...

23 yılda Lice'de ne değişti?

Deprem konutlarında yolsuzluk yapan müteahhitlerin tümü bugün birer holding sahibi oldu...

Sonra?

PKK terörü Lice'yi de kıskacına aldı, halkı yaşamdan yıldırdı; gençler dağa çıktı; halk iki ateş arasında kaldı...

Lice'de yaşayan insanlarımız bugün de yoksul, aç ve işsiz...

Oraya devletin eli uzanmıyor...

Kürt milliyetçiliği terör batağında gelişti; sosyal demokrat ideoloji terk edildi; HADEP, halkın yaşam güvencesi oldu...

23 yıl önce 80 yaşındaki, işkence görmüş ihtiyarın umudu Karaoğlan Ecevit'ti; bugün ise değil!..

23 yıl önce CHP'nin oy deposu olan Güneydoğu bugün HADEP'in, Fazilet'in güçlü olduğu yerleşim birimleri...

Yeni Dünya Düzeni'nin getirdiği küreselleşme 'dinsel' ve 'milliyetçi' duyguları geliştiriyor, sol ve sağ 'milliyetçi' kavramıyla DSP ve MHP'de kendini buluyor...

CHP ne yaptı, neler yapmadı?

En azından sosyal demokrat ideolojiden vazgeçip 'Yeni Sol' masalına kandı, kendi ideolojisini terk etti...

★★★

Lice'ye bakıp Güneydoğu'nun fotoğrafını görebilirsiniz...

Deprem evlerinden 23 yıl önce milyonlarca lira usulsüzlük yapanlar, Hazine'yi soyanlar bugün milyon dolarlarla oynuyorlar; siyasal erk üzerinde baskı kuruyorlar...

Lice'yi 80'li yıllardan bugüne dek ANAP ve Fazilet yönetti, bugün ise HADEP yönetecek!..

HADEP'li Belediye Başkanı Zeynel Bağır 797 oy almış ve seçimi kazanmış. Ama Lice'ye hiç sokulmamış. Seçmenleri minibüsle Diyarbakır'a taşıyıp propaganda yapmış...

Güler misiniz, ağlar mısınız?

Lice'de belediye başkanlığı seçim sonuçları şöyle: HADEP: 797, ANAP: 450, Fazilet: 483 , CHP: 110, DTP: 158, DSP: 105, DYP: 120...

Dün sabah Halil Akgül'ü anımsadım...

1977 seçimlerinde CHP'den Diyarbakır milletvekili seçilmişti...

1976 yılında Cumhuriyet'te yayımlanan altı günlük 'Oy Lice, Oy' dizi yazımı bir kez daha okudum...

Dizi yazım (9 Nisan 1976) şöyle bitiyordu:

"Ne zaman bitecek bu soygun? Ne zaman saygınlık duyulacak Doğu'ya, Doğu'da yaşayan insanlarımıza?

Diyarbakır çarşısında hep kaçak sigara mı satacak bu çocuklar?"

Evet!.. Bizim Türk ve Kürt aydınlarımız bugünlerde 'milliyetçilik' kavramı üzerinde durmalılar, Türk ve Kürt milliyetçiliğinin 'demokrasiye' katkıda bulunup bulunmayacağını tartışmalıdırlar!..

Geç kalmadan!..

23/04/99

'Yüzümüzde Gözyaşları...'

Televizyon kanallarında Başbakan Bülent Ecevit'i izliyorum...

Lacivert şapkası, mavi gömleği, kravatı, lacivert elbisesi yine üzerinde...

Gözlerinin içi kimi zaman gülüyor, kimi zaman gülmüyor...

Hüzün ve mutluluk...

Ben Ecevit'i izlerken, 22 yıl önceye gidiyorum...

Dışarıda hınzır bir bahar var...

Ağaçlar çiçeğe vurmuş, bahçede çocuklar oynuyor...

3 Haziran 1977...

Dönemin Başbakanı Süleyman Demirel'in CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'e yazdığı ihbar mektubunu okuyorum:

"Başbakanlığa intikal eden bir habere göre, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'e 3 Haziran 1977 günü İstanbul Taksim Meydanı'ndaki CHP mitingi sırasında, Sheraton Oteli'nin üst katlarındaki odaların birinden uzun namlulu ve dürbünlü bir silah ile ateş edileceği, bu teşebbüsün 29 Mayıs 1977 günü İzmir Çiğli Havaalanı'nda cereyan eden olayla birlikte 1 Mayıs 1977'de Taksim Meydanı'nda vukua gelen olaydan cesaret alan, iç barışı büyük ölçüde sarsabilecek kanlı tertiplere karar veren ve aynını 5 Haziran 1977 tarihinde yapılacak olan seçimlerden bir fayda ummayan, seçimlerin yapılmasını

arzulamayan veya seçimlere gölge düşürmek isteyen illegal komünist terörist örgütlerin yanı sıra, memleketimizi iç meselelerle uğraştırmak isteyen yabancı kuruluşların ve uluslararası terör teşekküllerinin muhtemel suikast ve sabotaj eylemleri ile özellikle vazifelendirilmiş kimseler tarafından yapılmak istendiği alınan haberler meyanındadır.

Bu konunun üzerinde önemle durularak gerekli tedbirlerin alınmasını ve gereğinin ifasını rica ederim."

22 yıl önceye neden dönüyorum?..

Eski defterleri karıştırıp kamuoyuna bazı konuları anımsatmak için...

Gazetecinin görevi kamuoyunu bilgilendirmek...

1977 yılında doğanlar bugün 22 yaşında...

Demirel, 1 Mayıs 1977 günü Taksim Alanı'nda kitlesel cinayetten söz ediyordu. Ecevit, 29 Mayıs 1977'de silahlı saldırıdan kıl payı kurtulmuştu...

Hep merak eder dururum; Ecevit bugüne dek üç kez başbakanlık yapmıştır; acaba iki suikast girişiminin nedenlerini araştırmış mıdır?

★★★

MHP lideri Devlet Bahçeli'yi izliyorum...

Tıpkı Ecevit gibi bir görüntü sergiliyor...

Giyimi, kuşamı sade...

Birden 21 yıl önceye gidiyorum...

Gözlerimin önüne Bahçelievler cinayeti geliyor; Haluk Kırcı'nın 'Susurluk Kazası'ndan sonraki konuşmaları, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nden kaçışı, seçimlerden önce yakalanışı geliyor...

Abdullah Çatlı, Mehmet Ali Ağca, Mehmet Şener, Oral Çelik'in fotoğrafları bir bir önüme düşüyor...

Gözlerimi yumuyorum...

Dışarıda hınzır bir bahar...

Bahçede çocuklar koşturuyor...

Ağaçlar çiçeğe vurmuş...

21 yıl öncesinin genç ölülerimizi, çocuklarımızı, kardeşlerimizi anımsıyor, beş yıl önce atılan sloganları duyuyorum:

"Ya sev, ya terk et!"

Televizyonda Devlet Bahçeli konuşuyor...

Ben 21 yıl öncesini yaşarken kendi kendime soruyorum:

"Uğur Mumcu, Bahriye Üçok, Turan Dursun cinayetleri neden çözülmedi?"

Karmaşık duygular içindeyim...

Jaroslav Seifert'in bir şiirini Özdemir İnce çevirmiş Türkçeye, onu okuyorum:

"Yüzümüzde bunca gerçek gözyaşları
kucak açtığında ölülerine toprağımız
hâlâ sıcak ve yakıcı gözyaşlarımız
evet, söylüyorum bunu bütün dünyaya!"

★★★

Bir televizyon kanalında Ecevit konuşuyor, diğerinde Bahçeli...

Bahçeli diyor ki:

"Biz düşüncelerimizde 33 yıldır hiç değişmedik..."

Haluk Kırcı ne demişti:

"Kamuoyu beni aklamıştır..."

12 Eylül 1980 sonrası neler söylemişti Alparslan Türkeş:

"Biz içerdeyiz, ama düşüncelerimiz iktidarda..."

Sonra şehit cenazelerini düşünüyorum, 11 yaşındaki Ayşe'nin babasının tabutunu öpüp ağlayışını...

Lice'yi, Malabadi Köprüsü'nü, Şırnak'ı, Yüksekova'yı, Hakkari'yi...

23 yıl önce oraları dolaştım, röportajlar yaptım...

Söyler misiniz, 23 yılda ne değişmişti?

Açlık mı, yoksulluk mu?

Terör belası tüm ülkeyi kuşatmıştı...

Gözlerimi yumuyorum...

Kurt ve güvercin...

Birisi dumanlı havayı sever, öteki gökyüzünü, özgürlüğü, barışı...

Kemal Türkler'i, Doğan Öz'ü, Cevat Yurdakul'u, Orhan Yavuz'u, Ümit Kaftancıoğlu'nu, Bedri Karafakioğlu'nu, Ümit Doğanay'ı, Bedrettin Cömert'i düşünüyorum...

Katiller adlarını, soyadlarını değiştirdiler, milletvekili olarak Meclis'e girdiler...

Dışarıda hınzır bir bahar...

İçim sıkılıyor!..

23/03/1999

'Bir Kadının Yazgısı...'

Radikal dincilerin 'ölüm fermanı' çıkardıkları Bangladeşli bir yazar o: Teslime Nesrin...

Türkiye üç yıl önce 'şeriatçı kuşatma' altındaydı, din bezirgânları işi iyice azıtmışlardı...

18 Nisan seçimleri yapıldı, şeriat pazarlamacıları, seçmenden müthiş bir tokat yedi...

Teslime Nesrin'in, Müessese Müdürümüz Üstün Akmen'in çabasıyla Cumhuriyet Yayınları'ndan çıkan (Çağ Pazarlama Yayın AŞ, Türkocağı Cad. 39/41 34334 Cağaloğlu İstanbul) 'Bir Kadının Yazgısı' acıklı bir birlikteliği anlatıyor...

İşte, insanın tüylerini diken diken eden bir bölüm:

"Bubu,

Kırsal kesim ne denli değişmiş! Gözlerime inanamadım. Orada çok canlı bir gerilim duyumsanıyor. Her yere şiddet ve kötülük hâkim. Çocukluğumuzdan anımsayacağımız yumuşak yaşam ve yalın köyler çoktan bitmiş. Bir süre kaldığım köyün adı Orjunkila. Gölün suyu öyle pisti ki girme arzusunu hiç duymadım, düşün artık! Köktendinciler her yeri talan etmişler. Köşedeki caminin imamı da yetişkin bir kızın ırzına geçmiş, böyle de bir öykü var. Olay elbette hemen örtbas edilmiş... Korku her tarafı sarmış!

Bubu, ben Paşa'dan endişeliyim. Yeniden başının ağrımaması için çok dikkatli ol! Paşa'nın seninle yaşadığı bu ilişkiden ne beklediğini anlayabilmiş değilim. Niyeti ne? Senin yerinde olsam ona bu kadar kolay güvenmezdim... Sonunda bir erkek işte!

Dada yurtdışına gidemiyor. Somya ilkokula başlıyor. Onu son gördüğünde bir bebekti!

Annemle aramdaki uçurumun büyüdüğünü gözlemliyorum. Aynı nakaratlar bana giderek daha dayanılmaz geliyor.

Çabuk yaz!"

★★★

Teslime Nesrin'in kitabını okurken üç dört yıl öncesine gidiyor, özel televizyonların tartışma programlarında din baronlarının, onların yardakçılarının nasıl 'demokrasi kahramanı' kesildiklerini anımsıyorum...

Hizbullah, İBDA-C, İslami Hareket o yıllar Diyarbakır'da pantolon giyen, başı açık kadınların kulaklarını keserken uyarıyordu:

"Gelecek sefer öldürürüz!.."

Diyarbakır'da, Tarsus'ta, Batman'da öğretmenleri, işçileri, memurları öldüren militanların bazıları yakalanıyor, mahkemeye çıkarıldıklarında kendilerini 'milliyetçi mukaddesatçı' gören toplulukların alkışlı desteğiyle karşılaşıyorlardı...

Döndü Çoban, Mimar Sinan Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi öğrencisiydi. Başını sımsıkı örtüyor, derslere öyle girmek istiyordu...

Okula alınmadı...

10 Mart 1999...

Döndü, dekan yardımcısı Prof. Dr. Nalan Cinemren'in odasında Dekan Prof. Dr. Nur Alkış'a saldırdı...

Döndü Çoban olay sırasında şöyle diyor:

"Daha yeni başladık, daha büyüğünü yapacağım..."

Gerici faşist örgütlenme üniversitelerde ivme kazanıyor, 'milliyetçi mukaddesatçı cephe', demokrat, yurtsever öğrencilere saldırıyor...

Medyamız ise 1995 yılında 'Refah'ı çözmeye çalışıyordu, şimdilerde "MHP'nin değişip değişmediğini" anlamaya çabalıyor...

Baltalı, palalı, bıçaklı tosuncuklar İstanbul Üniversitesi'nde saldırıya geçerken "karşıt görüşlü öğrenciler çatıştı" diyenler acaba biraz geç kalmadılar mı?

★★★

Teslime Nesrin'i okuyorum:

"Hoca ellerini başıma koydu, sonra omuzlarıma, sırtıma indirdi, beni kendine bir an çekerek. Kuran'dan birkaç ayet okuyarak üzerime üfledi. Bir yaprak gibi titriyordum, kendimi onun kollarında hapsolmuş hissetmek kötü bir duyguydu. Saçlarımı içine çekiyordu sanki. Soluk almaya bile cesaret edemedim. Annem kapı kenarında ayakta duruyordu. Kural öyleymiş: Bir genç kızla gelen kişi, biraz uzakta, en azından hocanın görüş alanının dışında durmalıymış. Yeniden elleri üzerimde gezindi, sırtımdan kollarıma, kollarımdan göğsüme uzandı, orada bir süre hareketsiz durdu."

Teslime Nesrin'in kitabını bitirip masamın üzerine koydum, televizyonu açtım...

Hacettepe Üniversitesi Meslek Yüksekokulu'nda bir ülkücü topluluk bıçak, pala ve satırlarla 'uzun saçlı solcu' öğrencilerin üzerine saldırmış, "Ya Allah Bismillah Allahüekber" diyerek...

Polis, saldırganları değil saldırıya uğrayanları yakalamış...

Dalıp gittim...

Doç. Dr. Orhan Yavuz, Erzurum Üniversitesi'nde bıçak ve muştayla delik deşik edilerek öldürülmüştü faşistlerce, tam 22 yıl önce...

Tarih: 16 Haziran 1977.

Belki şimdinin eli bıçaklı, muştalı ülkücüleri henüz doğmamışlardı...

Peki, değişen neydi o zaman?

ÇAĞDAŞ YAYINLARI

Işıl Çakan

Türk Parlamento Tarihinde İKİNCİ MECLİS

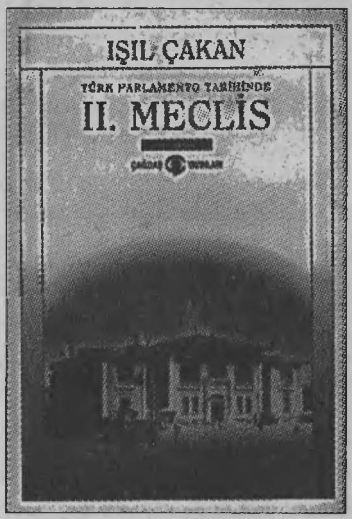

Siyasal sosyoloji alanına çok önemli katkıda bulunacak müthiş bir çalışma. Her aydının yanı başında bulundurması gereken bir kitap.

Cumhuriyet kitap kulübü Çağ Pazarlama A.Ş. Türkocağı Cad. No:39/41 (34334)Cağaloğlu-İstanbul Tel: (212)514 01 96

Cumhuriyet kitap kulübü

İzmir denizine bakıp soluklanıyorum; eh biraz da hüzünleniyorum...
Nisan yağmurları mahvediyor beni...
Siyahlar sana yakışıyor, kısacık saçların herkesi kıskandırıyor...
Gözlerin poyraz, gözlerin ışıldak!..
Perulu şair Cesar Moro'yu tanıyor musun?
Diyor ki:
"Saçının görkemli dumanıyla geliyorsun gecede..."
Biliyor musun; yaşam ortada; yağmur kokusu ortada, seni yaratıyor yağmur...
Kapımı çalıyorsun...
Bir büyü gibi ışıldıyorsun...
Ben tam o sırada gözlerimi kapatıyorum, çünkü 'kapat' diyorsun...
Avuçlarım ıslak, saçlarım darmadağın...
Çığlık çığlığa koşuşturmaya başlarken bak ne diyorum:
"Irmağa benzeyen bir sokakta
Geldin ve gittin bir an içinde
Yaşamını aramaya başlıyorsun
Ölümünü hazırlıyorsun
Beklenen ölümü
Seni göndermenin yarattığı ölümü
Sessizlikleri bekleyişi
Geldiğin anda yaşanacak günü
Gölgelerle sarıyorsun beni
Beni ışıtıyorsun
Bulunduğun o fosforlu denizde boğuyorsun beni"

Cumhuriyet kitapları

99.34.Y.0298.037

ISBN 975-7720-91-7

9 789757 720911